MANUAL ELEMENTAR

de pescuit sportiv

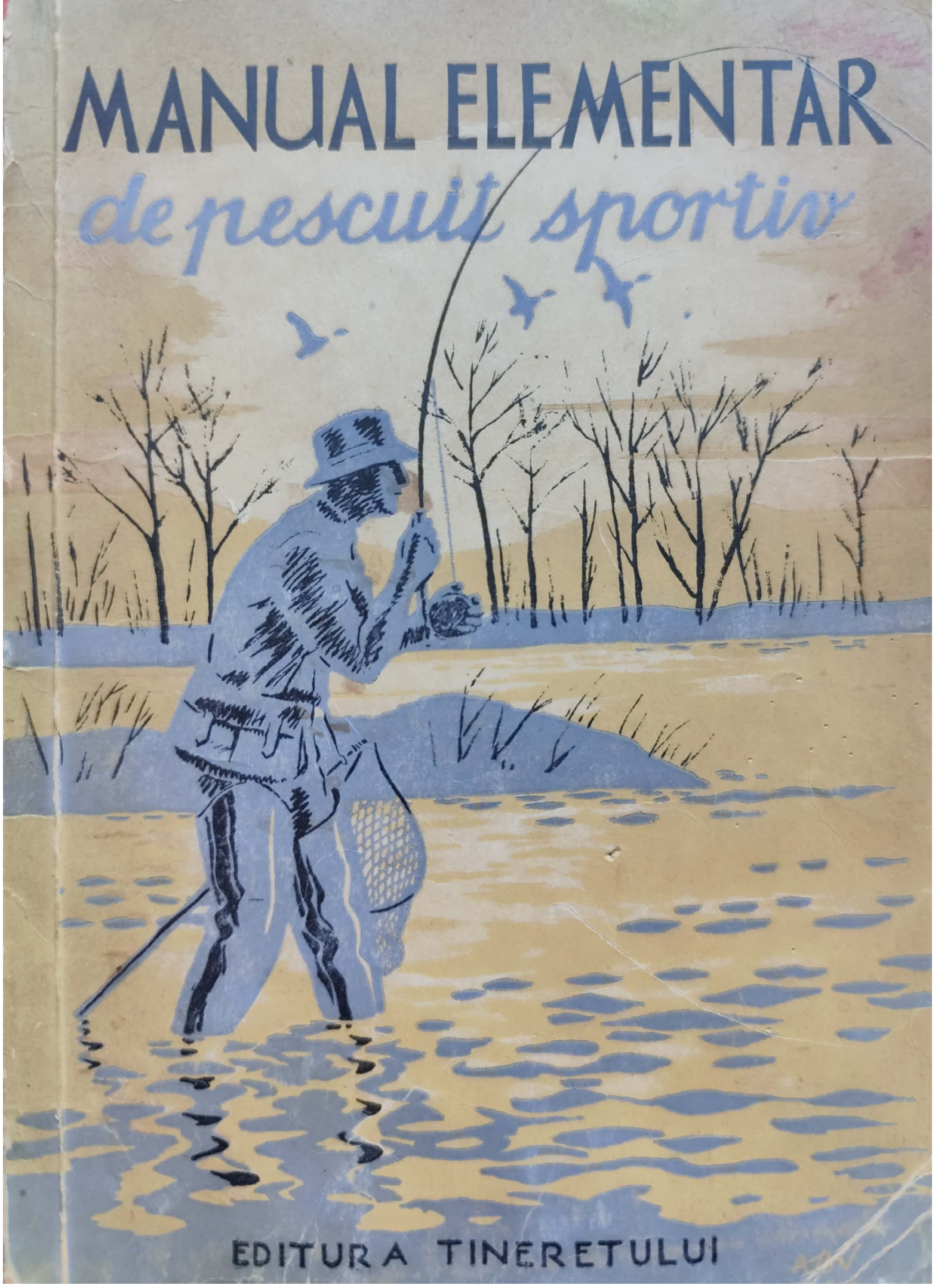

EDITURA TINERETULUI

ASOCIAȚIA GENERALĂ A VÎNĂTORILOR
ȘI PESCARILOR SPORTIVI

MANUAL ELEMENTAR DE PESCUIT SPORTIV

1956

EDITURA TINERETULUI
CULTURĂ FIZICĂ ȘI SPORT

Scanned with OKEN Scanner

CUVÎNT ÎNAINTE

Altădată undița era, la noi, simbol de sărăcie. Folclorul păstrează unele zicători privitoare la bătrînii, sărmanii și invalizii care-și treceau vremea la malul bălții, așteptînd îndelung să le vie la nadă norocul. Era o așteptare, cele de mai multe ori, zadarnică. „C-un chitic, tot calic", spune poporul. „Cu pește la undiță și mămăligă de rîșniță, umbli flămînd pe uliță". Pîn'ce vine crapul la cîrlig, te ia naiba de frig". „Așteptare lungă, fără para în pungă"...

Vremea de umilință a trecut. Năcazul lumii asuprite a ajuns la izbăvire. Lumea muncitoare nu mai are nevoie să-și agonisească c-o vargă și c-un cîrlig o făgăduință înșelătoare. Pescuitul cu undița devine o petrecere, un sport al muncitorimii.

După munca săptămînii, nu-i nimic mai plăcut în ziua de repaus, decît o plimbare în aer liber și într-o priveliște încîntată. Bucuria de a trăi liber într-o rînduială nouă a lumii, e sporită de atîtea frumuseți ale patriei noastre, de la munte pînă în luncile Dunării. Lîngă dobînda trecătoare pe care ți-o poate înlesni dibăcia în acest vechi meșteșug, stă un sentiment durabil, ce-ți rămîne cîștigat pînă la împlinirea anilor tăi. Adaogă la asta prieteniile cu tovarășii, poezia amintirilor comune, pătrunderea tainelor breslei — care-ți îndulcesc ființa ca o miere curată. Pescarul sportiv s-a putut emancipa de patimile care coboară pe om și-l degradează; în ființa lui sporește bucuria

Scanned with OKEN Scanner

vieții; natura îi oferă spectacole neuitate, învățăminte și preocupări nouă care-l înalță și fortifică.

Cartea de față, care-i pune la îndemînă învățămintele meșteșugului de pescuit cu undița, devine amatorului cel mai bun și apropiat tovarăș.

Pescuitul în apele de șes e mai simplu și cere o zestre modestă; adevăratul sport e pescuitul în apele de munte, la păstrăv și lipan.

La pescuitul fix, pescarul așteaptă să-i vie peștele la nada cu care-l ademenește, pe cînd la păstrăv, meșteșugul e să-i caute umblînd în lungul șuvoiului; acest pescuit dezvoltă forța și sprinteneala pescarului și-i cere un utilaj mai perfecționat.

Pescuitul la păstrăvi era nu demult un privilegiu al oamenilor care nu munceau, ci speculau munca semenilor lor. Astăzi, muncitorul poate să-și îngăduie cu înlesnire asemenea petrecere și asemenea rară bucurie, datorită regimului democratic și grijii partidului pentru oamenii muncii.

Nu-i nevoie să mai adaog că îndeletnicirea aceasta sportivă cere înclinare, pasiune și talent. Nu orice pescar prinde cele mai frumoase exemplare de crap, știucă și păstrăvi, tot așa cum nu orice versificator e poet.

MIHAIL SADOVEANU

Scanned with OKEN Scanner

PESCUITUL SPORTIV CU UNDIȚA

Unul din mijloacele odihnei active pentru orice om al muncii îl constituie cultura fizică și sportul. Folosind și în acest domeniu prețioasa experiență a Uniunii Sovietice, Partidul Muncitoresc Romîn și guvernul au îndrumat cultura fizică și sportul pe făgașuri noi. Acest fapt a permis ca în Republica Populară Romînă, pe baza asigurărilor unor condiții din ce în ce mai bune, cultura fizică și sportul să devină un bun al maselor largi ale celor ce muncesc, o problemă de stat.

Astăzi, cînd țara noastră pășește cu hotărîre pe drumul construirii socialismului, cultura fizică și sportul contribuie la creșterea unei generații sănătoase, puternice și patriotice. Sportul, ca unul din mijloacele odihnei active, oferă celor care-l practică clipe plăcute și recreative, îi face să simtă și mai mult bucuria de a munci cu forțe mereu sporite pentru ridicarea patriei și pentru construirea societății noi.

Sportul este practicat de oamenii muncii, după aptitudinile și posibilitățile fiziologice ale fiecăruia.

Fiecare ramură de sport are specificul și farmecul ei. Sînt unele ramuri sportive care nu pot fi practicate de cei inapți a se acomoda cerințelor acestor ramuri. Totuși există un sport care poate rezolva într-un mod fericit această problemă, și acesta este pescuitul sportiv cu undița.

Pescuitul sportiv, în apele de munte ca și în apele de șes, trebuie să devină un sport de masă, sport la îndemîna tuturor.

„Pescuitul — se spune în cartea *Rîbolov Sportsmen* (Pescarul sportiv)[1] — este înainte de toate înfrățirea omului cu

[1] Rîbolov Sportsmen, vol. I Edit. „Fizcultura i sport", Moscova.

natura. Chiar o simplă evadare pe baltă sau pe rîu, într-o singură zi liberă, influențează organismul omului în așa măsură, încît a doua zi, un om, care s-a simțit mai înainte foarte obosit, se reîntoarce la muncă complet înnoit și cu forțe sporite.

Pescuitul sportiv, ca și vînătoarea, formează la om spiritul de observație, priceperea, rezistența, abilitatea, fermitatea și tenacitatea caracterului. Pescarii sportivi se deosebesc radical de oamenii ce obișnuiesc să-și petreacă timpul liber într-un mediu orășenesc. Ei au mai multă inițiativă, sînt mai activi și nu se pierd în fața celor mai grele condiții de muncă și de viață. Organismul lor este bine călit și adaptat, ca și la vînător, pentru învingerea unor astfel de greutăți, în fața cărora un orășean se pierde cu firea și bate în retragere".

După exemplul tineretului sportiv din Uniunea Sovietică, un început promițător se înregistrează și în țara noastră. Pionierii, în primul rînd, dovedesc o deosebită atracție pentru pescuitul sportiv. Filialele raionale de vînătoare și pescuit sportiv numără printre membrii lor mii de pionieri.

Ca toate celelalte sporturi, pescuitul cu undița ca mijloc de recreație n-a fost sub trecutele regimuri la îndemîna maselor. Numai cei bogați aveau mijloace de a-și procura sculele necesare și de a gusta din farmecul pe care îl oferă unditul. Astăzi, însă, fiecare om al muncii are posibilitatea de a trăi clipe plăcute de odihnă, pescuind în apa unui lac ori a unui rîu de șes, sau în apa vijelioasă și rece a unui pîrîu de munte.

Cîte clipe pline de emoție trăiește, de cîtă răbdare și dîrzenie trebuie să dea dovadă pescarul cu undița, înfruntînd necunoscutul mut al apei! Acolo, sub oglinda liniștită a lacului, sub valurile lenețe ale rîului sau sub învolburările înspumate ale apei repezi de munte, trăiesc vietăți pe care pescarul vrea să le ademenească și să le biruiască cu iscusința lui. Oare, unde se aciuează peștii pe care îi cheamă momeala din cîrligul undiței? Încotro îi poartă înotătoarele și lopata puternică a cozii? Care din nenumăratele soiuri sălășluiește acolo, unde apa leagănă ușor nada pescarului? Sînt pești puternici care vînează singuri și care se zbat vijelios să se salveze, după ce au fost înțepați de oțelul cîrligului, sau trece numai un cîrd de zvîrlugi, cît degetul cel mic? Oare, care se apropie acum, pe nesimțite, de cîrligul șiret? A văzut vreun pește momeala? A recunoscut înșelarea sau, în clipa următoare, tremurul plutei sau

Scanned with OKEN Scanner

tresărirea vergii va da de veste că nevăzuta vietate a pus gura și va începe îndată lupta?

Această stare de neîncetată și ușoară încordare este presărată de momentele agitate ale faptelor hotărîtoare. Cu o tresărire scurtă, pluta de pe suprafața apei a dat semn sau — atunci cînd se pescuiește la răpitori — a fulgerat prin cristalul apei sclipirea peștelui care atacă momeala. Ca un curent electric, semnalul dat de pește va trece de-a lungul strunei, sforii, vergii, prin mînă, braț, în toată ființa pescarului. Fără să zăbovească, totuși cu precauție, pescarul răspunde cu lovitura lui la momentul oportun și cu doza de energie pe care i le indică experiența. Momentul următor este plin de emoții: oare pescarul va simți struna revenind moale, ușoară, goală — semn al înfrîngerii lui — sau mișcarea lui va fi oprită brusc de o greutate vie care, prinzîndu-se în pleasna undiței, smucește, trage, încearcă să scape din primejdia de care și-a dat seama? După puterea cu care se luptă acolo, în adîncul plin de taine al apei, pescarul bănuiește ce fel este potrivnicul, îi ghicește mărimea, își dozează cu hotărîre și neîntîrziat mișcările, alcătuiește planul de luptă și îl pune în aplicare. Adeseori, după minute lungi, pline de peripeții și de agitație, ajunge să scoată la mal peștele biruit. Emoția luptei se topește în alta de mulțumire, de bucurie a izbînzii.

La începutul activității sale, pescarul sportiv cu undița va dori să prindă cît mai mult pește. Treptat însă, se va simți atras mai puțin de această dorință; începe perioada în care pescarul este preocupat mai mult de îmbunătățirea tehnicii sale și de folosirea unor metode și unelte mai pretențioase. Îl va atrage tot mai mult pescuitul complicat al răpitorilor. Fără îndoială că și eforturile sale vor fi încununate de mai mult succes.

Oferindu-i clipe de destindere, de odihnă plăcută, de întărire a sănătății, pescuitul sportiv cu undița constituie un sprijin în munca aceluia care a îndrăgit acest sport. Întorcîndu-se de la pescuit, după ce a petrecut clipe de recreație în mijlocul frumuseților naturii, respirînd aerul curat, după ce și-a pus la încercare toată dîrzenia și răbdarea, fiecare pescar sportiv se simte parcă întinerit, refăcut, mai vioi și cu forțe sporite de muncă.

În general, practicarea unei ramuri de sport este legată și de vîrsta sportivului și de anotimp. Pescuitul sportiv cu undița

Scanned with OKEN Scanner

este însă una dintre puținele ramuri de sport care nu sînt legate de vîrstă și, într-o măsură atît de mare, de anotimp. În afară de aceasta, pescuitul sportiv cu undița — deși la prima vedere ar părea că impune folosirea unor unelte complicate și costisitoare, precum și un echipament special — poate fi practicat în condiții dintre cele mai avantajoase. Echipamentul îl pot constitui niște haine uzate, iar uneltele indispensabile nu vor fi prea costisitoare.

*
* *

Oricît de modest ar fi acest sport în ceea ce privește mijloacele pe care le cere celor ce-l practică, în ajutorul pescarului mai trebuie să intervină și alți factori.

Înainte de toate, pescarul trebuie să aibă unde să pescuiască. În zadar va lua hotărîrea să se îndeletnicească cu undițul, în zadar va avea apoi pasiunea pescuitului cu undița, dacă nu va avea unde să pescuiască. Țara noastră este bogată în ape de tot felul, începînd de la pîraiele cristaline ale munților, pînă la rîurile mari, de la bălțile întinse, pînă la mare. Și toate aceste ape își au peștii lor, care pot să fie prinși cu undița. Puține sînt regiunile lipsite cu totul de ape cu pești, în care oamenii să nu aibă unde să-și înmoaie struna undiței. Oricare apă, indiferent ce fel de pești sălășluiesc în ea, dă ocazie la pescuit. Apoi, pentru ca sportul pescuitului cu undița să se răspîndească, este necesar ca apele să nu fie secătuite de pește, ci, dimpotrivă, bogăția lor să crească. Oricît de pasionat ar fi cineva, oricît de ușoară i-ar fi posibilitatea de a hoinări cu undița pe malul apei, interesul îi va scădea, dacă în acele ape nu se va găsi pește suficient sau se va găsi atît de rar, încît pescuitul nu va duce la nici un rezultat. Îmbogățirea cu pește a apelor este o problemă de căpetenie, mai ales acum, cînd, în condițiile de la noi, pescuitul a început să devină un sport popular.

La prima vedere s-ar părea că este vorba de o contradicție. Pe de o parte, îndemnul ca să se înmulțească cît mai mult numărul pescarilor cu undița, să se popularizeze acest sport, iar pe de altă parte, îndemnul ca apele să fie cît mai bogate în pești. Totuși lucrurile nu stau așa. Mulți pescari sportivi *corecți* înseamnă mulți pești în ape. Am accentuat asupra cuvîntului „corecți", pentru că undițul nu poate distruge peștele dintr-o apă. Este firesc să fie așa, deoarece pescarul sportiv nu

Scanned with OKEN Scanner

uzează de mijloace brutale, ci ademenește peștele, unul cîte unul.

De asemenea, pentru a nu secătui efectivul de pești al unei ape, în undiță nu este îngăduit să se prindă peștii mici, puieții. Pescarul sportiv corect trebuie să respecte dispozițiile legale care îl obligă să elibereze peștii prinși, în cazul în care nu au o anumită mărime, stabilită pentru fiecare specie în parte. În felul acesta, puieții peștilor vor fi cruțați, asigurîndu-se existența unui efectiv bogat de pești.

Sărăcirea unei ape, uneori chiar pustiirea peștilor din ea (în afară de existența unor cataclisme naturale) o provoacă omul, prin acțiunile sale nesocotite.

Depopularea unor ape, de pești, este provocată de reziduurile pe care unele fabrici le varsă în apele curgătoare. Pe distanțe de kilometri și zeci de kilometri, apele sînt astfel secătuite de pești; peștii nu mai pot să trăiască în ele, fiind otrăviți și distruși de aceste reziduuri. Neajunsul poate fi însă înlăturat prin diferite instalații speciale, care decantează sau neutralizează materiile otrăvitoare. În afară de aceasta, la pustiirea efectivului de pești contribuie și braconierii, care dinamizează, otrăvesc apele cu var, cu felurite semințe, cu lipan sau — în apele destinate pescuitului sportiv — folosesc pescuitul cu mreje, năvoade, cu vîrșe și cu alte unelte de soiul acesta, care închid, cu totul sau în cea mai mare parte, cursul apelor, și „piaptănă" albia sau prind în ocoale părți ale acesteia. Astfel de unelte și mijloace de pescuit sînt bune și normale la pescuitul industrial, însă nu au ce căuta în apele destinate pescuitului cu undița.

O apă cercetată des și de mulți pescari cu undița este o apă bine păzită; braconierii nu vor avea prilejul să se strecoare nevăzuți, ci vor fi prinși și dați pe mîna autorităților. Acolo unde pescarii sportivi sînt în număr mare, prin contribuția fiecăruia dintre ei se vor putea angaja paznici salariați.

În locurile unde, datorită pescuitului abuziv, apele au fost secătuite de efectivul lor de pești, trebuie să aibă loc o acțiune de repopulare a lor. În alte ape, în special în cele în care trăiesc salmonizi, este necesară o reîmprospătare periodică a faunei respective. Uneori, cursul apelor trebuie controlat și, acolo unde este necesar, să se construiască peste baraje așa-numitele „scări", care să îngăduie peștilor trecerea peste aceste piedici; pe rîurile unde se plutărește, este necesar să fie create

Scanned with OKEN Scanner

locuri de refugiu, în care peștele să se poată feri din calea puhoiului de bușteni.

Tocmai în vederea încurajării pescuitului sportiv și ocrotirii fondului piscicol, pescuitul pentru nevoile consumului personal a fost reglementat prin Decretul 43 al Prezidiului Marii Adunări Naționale, din 8 februarie 1954, și H.C.M. din aceeași dată.

Astfel, pescuitul sportiv în apele de munte și de șes a fost unificat, trecînd la „Asociația generală a vînătorilor și pescarilor sportivi", unde este organizat în secții speciale, în cadrul filialelor raionale de vînătoare și pescuit sportiv.

Conform decretului și H.C.M., toți oamenii muncii pot pescui pentru nevoile consumului personal, dacă au o autorizație eliberată de Ministerul Industriei Alimentare prin A.G.V.P.S. și dacă respectă regulile privind zonele și perioadele de interdicție, dimensiunile minimale ale peștilor care pot fi pescuiți, limitarea pescuitului anumitor pești etc.

Legea le îngăduie să pescuiască atît în bazinele piscicole industriale de interes general, cît și în cele de interes local, în zone limitate, special fixate, iar în unele bazine, pe întreaga întindere.

Aceasta înseamnă că ei au dreptul să pescuiască în marile unități piscicole din regiunea inundabilă a Dunării și Deltă, în apele cu suprafețe mari din interiorul țării și în apele neindustriale.

Pescarii au însă datoria să arate înțelegere pentru restricțiile și interdicțiile temporare sau permanente, care nu au alt scop, decît să asigure refacerea și ocrotirea fondului piscicol, secătuit de exploatarea regimurilor trecute. În același timp, ei au îndatorirea de a contribui la repopularea apelor și la combaterea braconajului, acțiuni care sînt menite să asigure refacerea apelor și să permită practicarea pescuitului sportiv în condiții cît mai bune.

Fondul piscicol al apelor noastre de munte și de șes fiind o bogăție națională, un bun socialist, este foarte natural ca pescarii sportivi să ajute statul în lupta împotriva pescuitului ilegal și a tendințelor de distrugere a peștelui prin tot felul de mijloace nepermise.

Acei care după orele de muncă vor dori să se recreeze și să-și întărească sănătatea prin practicarea acestui sport, vor

Scanned with OKEN Scanner

găsi în capitolele următoare ale acestei cărți o prezentare sumară a problemelor pescuitului sportiv cu undița.

Este de la sine înțeles că prezentarea descriptivă a sculelor de pescuit, a metodelor de pescuit, a diverselor specii de pești, din punct de vedere al pescuitului sportiv cu undița, nu are menirea decît să servească drept călăuză pentru pescarul sportiv începător. Aceste cunoștințe elementare îl vor ajuta însă să dobîndească, pe măsura practicii, cunoștințe tot mai bogate, care să-i înlesnească o creștere a măiestriei sale în acest sport.

Scanned with OKEN Scanner

SCULELE PESCARULUI SPORTIV

Pentru a putea pescui nu avem nevoie de scule prea multe și costisitoare. Mai ales, pescarul începător are nevoie de un echipament simplu și ieftin, pe care și-l va îmbunătăți treptat.

În acest capitol vom arăta care sînt *sculele de bază,* de care pescarul sportiv are neapărată nevoie. Le vom descrie atît cît este necesar și vom aminti și de altele, care sînt folositoare, însă nu într-o măsură atît de mare. Dacă are puțină îndemînare, pescarul își poate confecționa și singur unele unelte. În acest scop vom da cîteva îndrumări practice. În primul rînd este mai economic și mai folositor să ne procurăm uneltele din comerț, iar noi să ne mărginim doar la mici reparații sau la confecționarea unor piese de mai mică importanță, cum ar fi cutiile pentru momelile artificiale, pentru păstrarea nălucilor etc., sau acelea pe care, după o oarecare ucenicie, le putem face la fel de bine ca cele din comerț (de pildă, mușchii artificiale).

Înainte de toate ne vom ocupa de „arma" pescarului, *undița,* și-i vom descrie părțile principale din care este alcătuită: *cîrlig, sfoară, strună, vargă.* Apoi ne vom ocupa de celelalte accesorii ale acestei unelte: *mulinet, plumb, plută* etc. Vom aminti de cîteva lucruri, pe care este bine ca pescarul să le aibă.

Ne vom opri mai mult asupra acestei unelte, deoarece pescarul trebuie să o cunoască bine, dacă vrea să obțină rezultate bune.

Cîrligul. Este partea cea mai importantă a undiței și una dintre cele mai vechi invenții ale omenirii. Strămoșii noștri își procurau o bună parte din hrana necesară, pescuind cu cîrlige rudimentare, pe care și le făceau din bucăți de corn, din oase sau din țepile peștilor.

Se poate pescui chiar dacă lipsesc unele părți și accesorii ale undiței; fără cîrlig, însă, nu poate exista undiță. Înainte de toate, pescarul trebuie să aibă cîrlige bune. Toate celelalte părți ale undiței pot să nu fie de calitate superioară, însă cîrligul trebuie să fie cît mai bun. Diferența de preț între cîrligele de calitate inferioară și cele bune este atît de mică, încît nu poate să aibă un rol precumpănitor în alegerea lor. În schimb, rezultatul pe care-l dau unele și celelalte diferă mai mult decît își poate închipui pescarul începător.

Varietatea cîrligelor din comerț este atît de mare, încît a înșira chiar numai „tipurile", ar însemna să ocupăm prea mult spațiu. Pentru început va fi deajuns să știm că, în ce privește forma, există cîrlige simple (cu un singur vîrf), duble și triple. Cele mai întrebuințate sînt cele simple. La cîrligul simplu deosebim următoarele părți: *vîrful (a—b), curbura (b—c), brațul (c—d) și limba sau spinul (e)* (fig. 1). În sfîrșit, la capătul brațului (c—d) există fie un ochi, fie o paletă pentru legarea strunei. Uneori, brațul se sfîrșește cu o porțiune netedă.

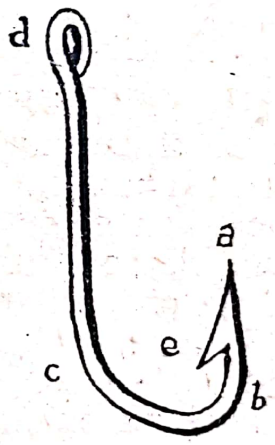

Fig. 1. Cîrligul
a-b : vîrf ; b-c : curbură ;
c-d : braț ; d : ochi ;
e : limbă sau spin

Proporția dintre lungimea vîrfului (a—b) și lungimea brațului (c—d) variază foarte mult de la un tip la altul. La unele cîrlige, vîrful ajunge pînă dincolo de mijlocul brațului. Cîrligele cu braț scurt nu s-au dovedit a fi bune: oricum vom lega struna, cîrligul se deplasează din linia strunei, face cot la punctul de legătură și, ca o consecință, în clipa cînd pescarul răspunde peștelui, vîrful nu se înfige. Mai ales la pescuitul la care se folosește ca momeală rîma, brațul trebuie să fie mai lung, pentru ca momeala să se poată întinde de-a lungul lui. Lungimea vîrfului cîrligelor normale trebuie să reprezinte cam o treime din întreaga lungime a cîrligului. O altă deosebire în ce privește forma este aceea referitoare la deschiderea dintre vîrf și braț. Unele cîrlige au vîrful paralel cu brațul, altele îl au ușor adus înspre braț, iar altele au, dimpotrivă, vîrful mult depărtat de braț, lărgind deschizătura. De preferat sînt cele cu brațul și vîrful paralele, cu o foarte ușoară curbură în afară a vîrfului.

Scanned with OKEN Scanner

De multe ori, cîrligul cu momeala scapă din gura peștelui. Dacă, de pildă, îl apucă în lat — nu cu vîrful îndreptat spre buză — la smucitura pescarului, cîrligul lunecă printre buze. Pentru a înlătura acest neajuns, se fac cîrlige cu vîrful deplasat spre dreapta sau stînga, așa ca vîrful să nu se mai găsească pe același plan cu brațul. Nu se poate spune că asemenea cîrlige nu sînt bune. Avantajul pe care-l au este însă precumpănit de neajunsul că direcția în care se produce smucitura, „răspunsul" pescarului, nu este în lungul vîrfului (care este ușor curbat într-o parte), fapt care determină și mai multe „răspunsuri" fără efect decît cele (inevitabile, de altfel) pe care le obținem cu cîrlige normale. De aceea, fiecare pescar va face alegerea după preferința sa.

Cele mai folosite cîrlige la pescuitul în apele de munte sînt acelea cu ochi în capătul brațului, iar la șes, cîrlige cu paletă în capul brațului. Legarea strunei se face cu multă ușurință. La pescuitul cu musca artificială, cele mai bune cîrlige par a fi cele cu ochi, deoarece îngăduie o dezlegare ușoară a cîrligului de pe strună, lucru pe care pescarul este nevoit să-l facă ori de cîte ori trebuie să înlocuiască musculița cu alta. Pe de altă parte, cîrligele cu paletă prezintă avantajul că legătura dintre ele și strună este mai stabilă, brațul e în prelungire și rămîne mereu în prelungirea strunei, iar lovitura de înțepare este mai directă. Legarea cîrligelor cu braț neted, fără ochi sau paletă, este mai anevoioasă. Ele au însă avantajul că brațul cîrligului formează o singură linie cu firul strunei. În comerț, cîrligele care se vînd montate gata pe strună sînt dintre cele cu paletă sau netede.

Orice formă ar avea, cîrligul trebuie să aibă un vîrf foarte ascuțit. De acest fapt depinde, aproape totdeauna, rezultatul pescuitului. Atît de ascuțit și prinzător trebuie să fie vîrful, încît ușor atins de orice obiect — piele, lemn — el să se prindă imediat. Dacă lunecă de-a lungul obiectului atins, fără să se prindă, vîrful nu este bun. Pescarul își va controla — și acasă și în timpul pescuitului — calitatea cîrligului. Atins cît de ușor de degete, el trebuie să se agațe, așa cum prinde tăișul briciului un fir de păr și îl retează. Dintre sculele pescarului nu trebuie să lipsească o pilă mică, foarte fină, sau o cute mică de ardezie, de bună calitate, cu ajutorul cărora se poate ascuți acul, pînă devine un bun „prinzător". Operația este simplă și se efectuează în cîteva clipe. Se trece cu pila sau cu cutea

Scanned with OKEN Scanner

numai pe partea exterioară și pe cele laterale ale cîrligului, evitîndu-se partea unde este limba, pentru că ea poate fi stricată și astfel scoasă din funcțiune. Agățîndu-se adeseori de rădăcini, pietre etc., vîrful cîrligului se frînge sau se îndoaie. Pescarul nici nu observă că acest cîrlig nu mai are vîrf sau că îl are ca cel al unei croșete. Numai după ce face o serie întreagă de agățări în gol, pescarul își dă seama că pescuiește cu un cîrlig care nu mai poate să prindă. Deci, în decursul pescuitului este necesar un control permanent asupra stării în care se găsește cîrligul, pentru a repara stricăciunile sau a-l înlocui eventual.

Limba sau spinul împiedică peștele prins în cîrlig să se desprindă. Fără acest șiretlic — invenție ce aparține omului primitiv — peștele scapă îndată ce începe să se zbată. Totdeauna spinul trebuie să fie bine despărțit de vîrful cîrligului; nu trebuie să fie nici prea lipit de acesta, dar nici să formeze un unghi drept, pentru că împiedică înțeparea. Controlarea spinului în timpul pescuitului este de asemenea necesară.

Fig. 2. Cîrlig triplu

Oricît de lăudate ar fi cîrligele cu doi sau trei spini, ele nu sînt bune, deoarece îngreuiază înțeparea. Amintim și de sistemul prea puțin folosit, al cîrligelor cu limba așezată lateral, nu spre curbură. Acestea s-au dovedit foarte bune într-un singur caz: la pescuitul în care sînt folosite ca momeală gîze mici, naturale, care, de pe acest fel de cîrlige cu limba laterală, se sfîșie mai greu decît de pe celelalte.

Cîrligele care, în locul unei curburi rotunde, au această parte dreaptă, îmbinîndu-se cu brațul și cu vîrful în două unghiuri ușor îndulcite, dau rezultate bune la pescuitul cu momeală de peștișor natural, viu. Acest sistem de cîrlig înfipt prin buzele peștișorului-momeală, nu se mai poate desprinde așa cum se întîmplă uneori cu acele care au un arc normal.

Cîrligele duble sau triple (fig. 2) sînt întrebuințate mai ales la prinderea peștilor răpitori mari (știucă, șalău, păstrăvi mari etc.), fie singure, fie în monturi destul de complicate, care se folosesc la pescuitul aruncat (cu năluca). Cîrligele

Scanned with OKEN Scanner

duble, foarte mici,. s-au dovedit bune la lipani, ale căror buze fragede se sfîșie ușor.

Cîrligele sînt fabricate dintr-un oțel special, care trebuie să fie destul de călit, încît cîrligul să nu se dezdoaie sub puterea peștelui care se zbate, și în același timp destul de flexibil, pentru ca să nu plesnească din cauza smuciturilor peștelui prins. Un cîrlig prea călit se frînge, unul prea puțin călit se întinde, și prada scapă. Pentru a putea controla dacă cele două însușiri sînt bine echilibrate, înfigem vîrful cîrligului într-o bucată de plută sau de lemn moale, apoi forțăm încet brațul, mărind deschizătura. Cîrligul prea călit va plesni, iar cel prea

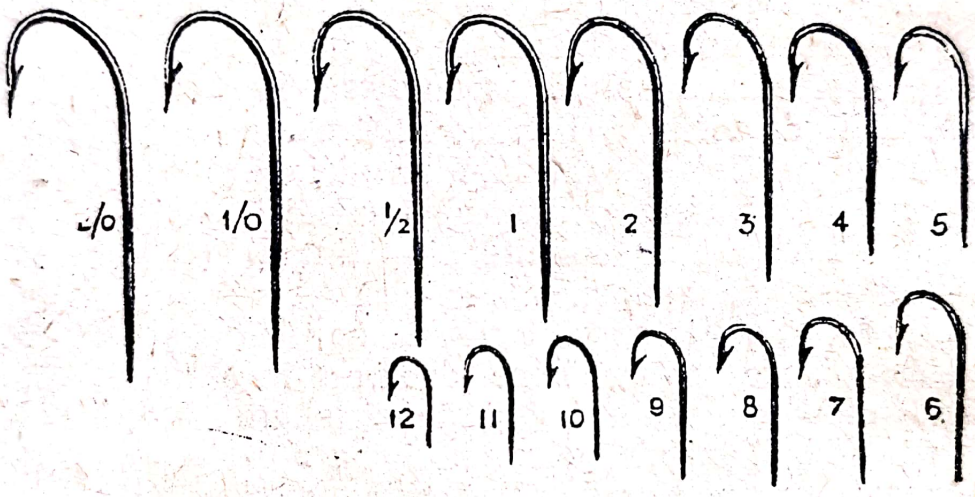

Fig. 3. Numerotarea cîrligelor

moale va rămîne căscat, fără să mai revină la poziția inițială. Cîrligul bun va ceda puțin, apoi, lăsat liber, vîrful lui va reveni în poziția normală sau, cel mult, va înregistra o ușoară deplasare, pe care o corectăm strîngînd vîrful spre braț. În comerț, mărimea cîrligelor simple este stabilită pe baza unei scări, care începe cu nr. 1, pentru cîrligele cele mai mari, și merge pînă la nr. 20, pentru cele mai mici. Cîrligele mai mari decît nr. 1 sînt însemnate cu „1/0“, „2/0“ etc. (fig. 3). Deoarece numerotarea este invers proporțională cu mărimea, cînd va trebui să denumim mărimea cîrligelor — pentru a înlătura eventualele neînțelegeri — vom indica deschizătura cîrligului, adică distanța în mm de la vîrf la braț. În unele manuale și cataloage de pescuit, mărimea cîrligelor simple urmează o

Scanned with OKEN Scanner

altă numerotare (scala nouă). În cuprinsul acestui tratat, noi am folosit vechea scală (Redditch), de folosire curentă la noi. Corespondența între ele este următoarea:

Scala veche Redditch	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Scala nouă Kendal	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	00	000

Cîrligele triple sau ancorele au și ele o scară diferită de numărătoare, după mărimea lor. Aproape toți pescarii și mai ales începătorii sînt ispitiți să folosească cîrlige prea mari. Este o greșeală pe care și-o vor corecta cu timpul, recunoscînd dezavantajul unui cîrlig prea mare pentru peștele pe care au de gînd să-l prindă. Este de ajuns să spunem că la pescuitul cu momeală de rîmă, de peștișor natural, de cireșe sau alte fructe se folosesc cîrlige relativ mai mari. Cele mai mici sînt folosite la pescuitul cu momeală de muște artificiale și mai ales la cel cu muște speciale pentru lipani. Cu un cîrlig minuscul, nr. 12, de exemplu, și chiar mai mic decît acesta, un pescar isteț scoate la mal lipani cîntărind un kg și chiar mai mult.

În comerț găsim atît cîrlige gata montate pe strună, cît și nemontate. Deoarece strunele legate în fabrică nu se potrivesc întotdeauna cu mărimea cîrligului, și mai ales cu grosimea restului de strună ce se leagă de vargă, este mai bine ca pescarul să-și cumpere cîrlige nemontate și să și le lege singur pe strună. Cîteva sfaturi și cîteva încercări îl vor învăța să facă nodurile de care are nevoie, meșteșug pe care trebuie să-l știe orice undițar. Legătura dintre cîrlig și strună trebuie să fie cît se poate de strînsă, încît acestea două să formeze un singur corp, mai ales la cîrligele cu ochi, deoarece ochiul nu trebuie să aibă joc, ca belciugul unui lanț. În același timp, nodurile trebuie să fie cît mai mici și mai puțin vizibile. Altfel atrag atenția peștelui, pentru că trase prin apă fac brazdă, sperietoarea peștilor.

Descriem mai jos cîteva noduri simple și ușor de făcut, cu care legăm cîrligul de strună.

Pentru legarea cîrligului cu ochi, cel mai simplu nod este cel înfățișat în fig. 4. Mai rezistentă este însă legătura înfăți-

Scanned with OKEN Scanner

șată în fig. 5, care are un nod dublu ce fixează bine cîrligul și nu se va desface de la sine. Ușor de făcut și, în același timp, și foarte rezistentă este legătura din fig. 6, bună mai ales cînd nu mai avem de gînd să desfacem și să schimbăm cîrligul. Pentru legarea mușchilor artificiale, un nod foarte bun este cel din fig. 7. Trăgînd de partea lungă a strunei, nodul alunecă *peste ochi* și se fixează bine. Pe acesta îl putem desface cu

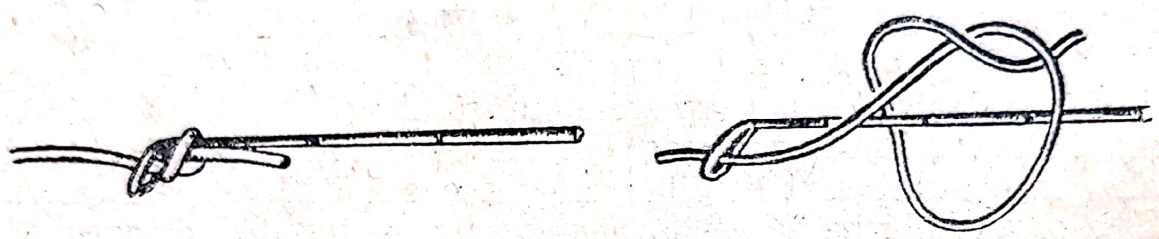

Fig. 4. Legarea cîrligului cu ochi

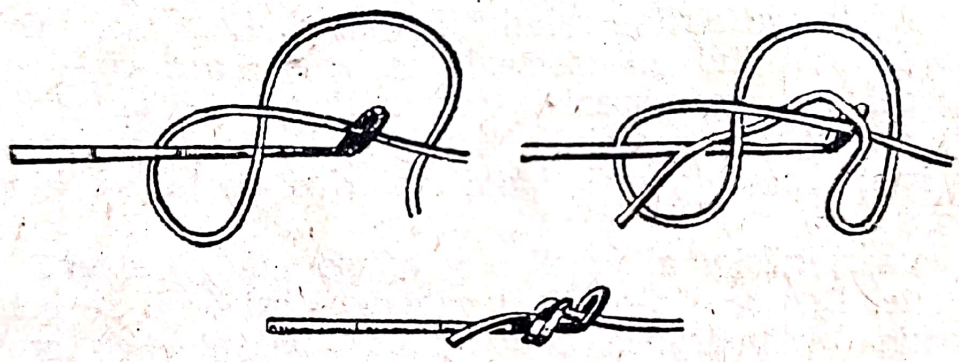

Fig. 5. Altă legătură pentru cîrligul cu ochi

ușurință, cînd voim să schimbăm cîrligul: este de ajuns să împingem struna înspre ochi, ca legătura să cedeze și s-o putem desface într-o clipă, struna rămînîndu-ne întreagă.

Cel mai bun nod pentru montarea cîrligelor *cu paletă*, este cel înfățișat de fig. 8. Este ceva mai migălos, însă de o siguranță și o rigiditate deplină. Desigur că nu ne mai putem gîndi să desfacem acest nod și să schimbăm cîrligul. Desenele sînt destul de clare, așa că nu mai este nevoie să indicăm procedeul.

Montarea cîrligelor cu braț neted (fără ochi sau paletă) este cevia mai complicată. Totuși, ea poate fi făcută de orice pescar. Cu un brîceag lățim puțin capătul strunei, apoi îl alăturăm

Scanned with OKEN Scanner

de brațul cîrligului. Înfășurăm atît brațul, cît și struna cu un fir subțire de mătase, pe care mai înainte l-am tras prin catran, avînd grijă ca, începînd din capătul brațului pînă aproape de

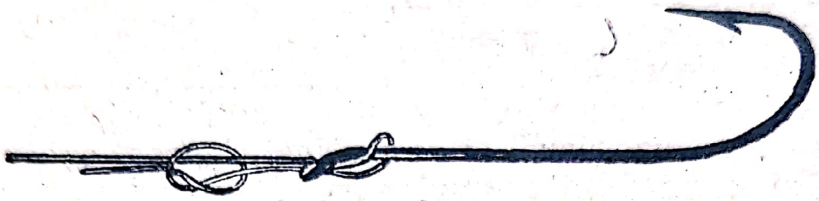

Fig. 6. Nod pentru cîrligul cu ochi

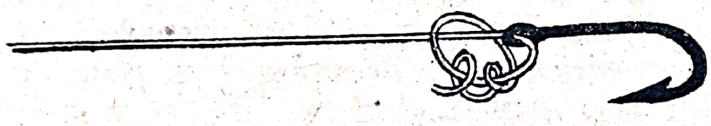

Fig. 7. Nod pentru muștele artificiale

arc, înfășurările mătăsii să se așeze strîns una lîngă cealaltă. Ajunși cu înfășurarea aici, mai facem cîteva spire, însă alăturînd de brațul cîrligului și un creion subțire sau un alt obiect asemănător, încît după ce am îndepărtat creionul, ultimele spirale să rămînă libere. Capătul firului de mătase îl trecem de sus în jos pe sub aceste ultime spirale, tragem de el pînă cînd spiralele se strîng și, în același timp, prind sub ele capătul mătăsii. Legătura o acoperim cu un lac care se usucă repede și care va pătrunde pînă la fier și la strună. Iată un alt procedeu: după ce am înmuiat brațul cîrligului într-un lac, facem legătura din fig. 8. Deasupra acestei legături înfășurăm în spirale strînse un fir de mătase, apoi dăm iarăși cu lac de două sau trei ori. Cîrligul, struna, mătasea vor forma un singur tot.

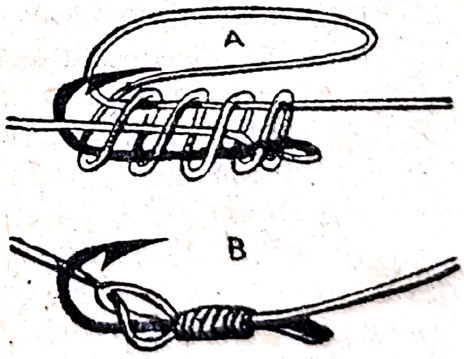

Fig. 8. Legătură pentru cîrligele cu paletă

Scanned with OKEN Scanner

Sfoara. După cîrlig, sfoara cu sfîrcul ei (struna) este partea cea mai importantă a undiței.

Sforile de pescuit sînt și ele de mai multe feluri, începînd cu sfoara otgon, răsucită din cînepă, pînă la sforile fine, cu profil subțiat. Pescarul începător, care nu are ambiția să prindă pești foarte mari, își poate confecționa și singur o sfoară de undiță. Orice sfoară de cînepă, in sau mătase, de calitate bună, poate să fie transformată în sfoară de undiță. Ea va avea însă două lipsuri: se va răsuci și se va încîlci ușor, apoi, fiind des înmuiată și uscată, va putrezi curînd. Este deci nevoie de o preparare specială. Iată procedeul: înfierbîntăm ulei de in pînă dă în clocot și lăsăm apoi sfoara în el, timp de 10—15 minute, pînă se îmbibă bine. Scoatem sfoara, o întindem și o lăsăm să se usuce o zi sau două. Sfoara nu se va mai răsuci și nu va mai putrezi curînd. Mai sînt și alte procedee de impregnare, pe care nu le înșirăm aici, deoarece sforile pe care le găsim în comerț sînt superioare celor pe care le putem face noi.

Este preferabil să cumpărăm sfori de mătase, fiindcă sînt de două ori mai rezistente și mai trainice decît cele de cînepă sau de in. De asemenea vom înlătura pe cele albe sau negre, alegînd sfoară sură-verzuie sau cafeniu-deschisă. Între o sfoară împletită și alta răsucită, o vom prefera pe prima.

Pe mosor sau ambalaj se indică pînă la ce greutate este bună sfoara. Și în această privință pescarii începători sînt ispitiți să exagereze, folosind sfoară mult prea groasă pentru peștii pe care au de gînd să-i pescuiască.

Oricum am pescui, o parte a sforii se cufundă în apă sau plutește deasupra ei. Aceasta atrage atenția peștilor și de multe ori chiar îi sperie. Cu cît sfoara va fi mai puțin vizibilă, cu atît peștii o vor observa mai greu; de aceea ne vom strădui ca ea să fie cît mai subțire. În afară de aceasta, pescuitul cu o sfoară fină, subțire, este mai plăcut. De obicei, mînuirea ei se face cu mai multă ușurință și precizie, ea se așază mai neted pe apă. Este adevărat că sfoara fină cere pescarului mai multă îndemînare, cînd este vorba să scoată la mal un pește mare, dar și mulțumirea lui va fi mai mare după ce a reușit să facă acest lucru. Nu trebuie să uităm nici faptul că, atîta timp cît se găsește în apă, peștele aproape că nu are nici o greutate (își pierde din greutatea lui o greutate egală cu a volumului de apă dizlocuit), așa încît sfoara trebuie să reziste mai ales smucîturilor lui, puterii cu care trage ca să scape. Scoaterea

Scanned with OKEN Scanner

peștelui din apă depinde mai mult de iscusința pescarului, decît de trăinicia sforii. Desigur, o sfoară care rezistă pînă la o greutate de 2 kg nu ne poate da toată siguranța, dacă ne gîndim să pescuim pești mari.

Pentru pescuitul cu musca artificială — cu toate că este ceva mai scumpă — ne vom strădui să ne procurăm o sfoară impregnată de fabrică. Aceasta va pluti mai ușor și este mult mai trainică. Înainte de a o cumpăra, o vom examina de la un capăt la celălalt, ca să vedem să nu fie înnădită, iar materia cu care este impregnată, să nu fie nici crăpată, nici lipicioasă și să nu crape nici dacă îi facem un ochi sau două de încercare.

Cele mai bune sfori de pescuit au un profil paralel; adică au aceeași grosime pe întreaga lor lungime. De fabricație mai nouă sînt sforile subțiate spre capete, „în coadă de șobolan". Acestea sînt foarte bune, mai ales pentru pescuitul cu musca artificială. Ele au o lungime de 25—30 m și sînt foarte subțiri la capete, îngroșîndu-se treptat spre mijloc. Rostul acestei forme este următorul: la pescuitul cu musca artificială, cîrligele îmbrăcate în pene trebuie să fie aruncate cît mai departe. Acestea sînt însă atît de mici și de ușoare, încît nu pot duce sfoara cu ele în avîntul dat de braț și de vargă, așa cum se întîmplă cînd lansăm cîrligul în care se găsește o momeală mai grea. Sfoara subțire, necesară acestui fel de pescuit, fiind de asemenea ușoară, nu poate învinge rezistența aerului, din care cauză aruncările în depărtare sînt anevoioase și de multe ori chiar imposibile. Am văzut de asemenea că sfoara groasă nu este potrivită. Folosind însă sforile speciale, care pe o lungime de 4—5 m sînt foarte subțiri și care se îngroașă spre mijlocul lungimii lor, căpătînd deci o oarecare greutate, avem posibilitatea să lansăm cu mai multă ușurință la distanță. În același timp, porțiunea care atinge apa fiind subțire, este puțin vizibilă. Aceste sfori se fac subțiate la amîndouă capetele, cu scopul ca atunci cînd s-a uzat un capăt al sforii, să poată fi folosit celălalt. Deoarece, însă, sînt de calitate superioară și destul de scumpe, procurarea lor constituie o problemă pentru cel care pescuiește cu musca artificială.

În ultimul timp, atît pentru pescuitul staționar, cît și pentru pescuitul aruncat, cu năluci — la pești răpitori — se folosesc sfori confecționate în întregime din materie sintetică. Chiar pentru pescuitul cu musca artificială, au apărut sfori țesute

Scanned with OKEN Scanner

în întregime din fire foarte subțiri de nylon. Aceste sfori au proprietatea să plutească pe apă.

Lungimea sforii depinde de felul în care pescuim, cît și de faptul dacă folosim sau nu mulinet. Pentru pescuitul peștilor mai mici fără mulinet — procedeu mai rudimentar — sfoara va fi ceva mai lungă decît lungimea vergii, deci de 5—6 m. O vom cumpăra însă mai lungă, de 10—30 metri, și în lipsă de mulinet o vom înfășura pe vargă, în așa fel ca unul din capetele ei să fie înnodat la mijlocul vergii, firul mergînd în spirală spre vîrf, unde se înfășoară tot ceea ce nu este necesar pentru moment. Aceasta este o măsură de prevedere: chiar dacă peștele va frînge vîrful vergii, el nu va putea pleca cu toată sfoara, pentru că pescarul îl stăpînește din capătul de sfoară legat la mijlocul vergii. Dacă avem mulinet, putem să potrivim ușor lungimea sforii care atîrnă din vîrful vergii. Pentru a face față oricărei situații, vom folosi sfoara de 25—30 metri.

Chiar calitativ superioară, sfoara se uzează totuși. Atingerile dese de țărm, pietre și rădăcini, apoi numeroasele eforturi la care este supusă, cît și umezirea și uscarea, o fac să se roadă, să putrezească, mai ales înspre capăt. Pentru a înlătura surprizele neplăcute, trebuie să o controlăm cît mai des și în special partea ei dinspre strună și cîrlig. Pentru a-i verifica rezistența și elasticitatea, o forțăm, avînd totodată grijă să o examinăm cu atenție, ca să vedem dacă nu s-a luat lacul de pe ea. Partea necorespunzătoare o tăiem. Durabilitatea unei sfori de pescuit depinde de îngrijirea pe care i-o dăm. O sfoară bună, întreținută bine, poate fi folosită 8—10 ani.

După fiecare partidă de pescuit vom desfășura sfoara în toată lungimea ei și o vom pune la uscat. Pentru aceasta batem într-un perete două piroane, la o distanță de un metru unul de altul, pe care facem sfoara scul, avînd grijă ca firele să nu fie prea apropiate între ele, iar locul să fie umbros și răcoros. Din cînd în cînd vom unge sfoara cu o ceară, pe care o putem face topind ceară de albine, la care adăugăm parafină și foarte puțină vaselină. În lipsa acesteia vom folosi parafină de calitate bună. Sfoara nu trebuie ceruită prea des. Dacă stratul de ceară nu va fi extrem de subțire, ea va deveni lipicioasă și ne va provoca neajunsuri.

În toată lungimea ei, sfoara trebuie să fie uniformă și fără noduri. Mai ales dacă pescuim cu mulinet, un nod al sforii poate să stînjenească și să oprească chiar lunecarea prin ine-

Scanned with OKEN Scanner

lele de pe vargă. Dacă totuși sfoara — deși de calitate bună — se rupe în altă parte decît la capătul ei, în cazul cînd ne putem lipsi de bucata ruptă, vom proceda în felul următor: pe o lungime de cîte 8—10 cm despletim cele două capete unde s-a produs ruptura, în așa fel ca mătasea să se desfacă fir de fir, ca niște mustăți. Apoi alăturăm cele două rînduri de mustăți și le răsucim laolaltă pînă li se prind firele, apoi înmuiem „rana" într-un lac. Deasupra, pe toată lungimea firelor alăturate (8—10 cm), o legăm foarte strîns, în spirale dese, cu un fir de mătase subțire și apoi o mai lăcuim o dată. Astfel, sfoara se va îngroșa foarte puțin și va putea luneca cu ușurință prin inele, în același timp fiind și destul de rezistentă.

Astăzi, în urma descoperirii nylonului, în multe metode de pescuit — în afară de aceea cu musca artificială și uneori și în pescuitul cu năluci — sfoara de mătase este înlocuită cu firul de nylon.

Spre a nu se produce confuzie, cititorii, de cîte ori vor întîlni în textul ce va urma cuvîntul „sfoară", vor ști că este vorba de firul — de mătase sau de nylon — ce face legătura între vargă și strună.

Struna. Reușita pescuitului depinde în cea mai mare măsură de faptul ca peștele, care își caută hrana, să nu observe că momeala ce i-o întindem are ceva neobișnuit și, mai ales, că are o prelungire: sfoara. De aici străduința pescarilor ca cel puțin acea parte a sforii, care se cufundă sau plutește, să fie cît mai puțin vizibilă. De aceea, la capătul sforii se leagă „struna", un fir făcut dintr-un material mult mai subțire și mai puțin vizibil. Există strune făcute din diferite materiale.

Pescarii bătrîni folosesc încă firul alb, din coadă de cal. Cu toate progresele care s-au făcut în născocirea altor soiuri de strune, nu s-a ajuns ca acestea să aibă însușirea strunei de păr de cal, aceea de a fi aproape invizibilă în apă. Totuși, acest fel de strună nu mai este folosit decît rareori, deoarece este mai puțin rezistentă decît celelalte și pentru că puțini pescari și-o pot procura și confecționa, aceasta negăsindu-se în comerț. Sfătuim pe acei care pot să-și procure păr bun de cal și care dau la pești mici — pînă la ½ kg, să folosească acest fel de strună. Pot fi întrebuințate numai firele albe și numai cele din coadă de cal (cele din coadă de iapă sînt mai puțin rezistente). Vom alege firele cilindrice, nu pe cele lățite,

Scanned with OKEN Scanner

și vom observa ca ele să fie cît mai egale ca grosime. Pentru peștii mai mari, struna va fi făcută din 2—4 fire răsucite.

Pînă în anii ultimului război, pescarii foloseau fire de mătase la confecționarea strunelor de undiță. Aceste produse, foarte căutate pînă mai ieri, au rămas de domeniul trecutului. Printre acestea enumerăm:

Firul (crin) de Florența, extras din punga serigenă a viermelui de mătase, în momentul cînd acesta este pe deplin dezvoltat și pe punctul de a-și face gogoașă. Aceste fire, lungi de 25—40 cm, sînt prelucrate după anumite procedee, trefilate și sortate pe grosimi și calități.

Firul japonez sau gut — de unde a rămas și azi numele de „gută", pe care-l folosesc pescarii noștri cînd vorbesc de firele de pescuit — se obține din fibre de gogoși de mătase, amalgamate și întărite în formol.

Aceste fire de mătase, foarte rigide cînd sînt uscate, trebuie umezite 1—2 ore înainte de a le lega, spre a deveni suple. Astăzi, datorită dezvoltării industriei firelor sintetice din materii plastice, s-a obținut *firul de nylon,* cunoscut de către toți pescarii, fir foarte rezistent, elastic, suplu și care a înlocuit definitiv firele produse din mătase. Nylonul are avantajul că se vinde în orice lungime și grosime, evitînd astfel atîtea înnodări, ca în cazul firului de Florența. Nu are nevoie de umezire înainte de întrebuințare și, comparativ, este mult mai ieftin. În multe metode de pescuit — afară de cea cu musca artificială, în care se folosește numai pentru strună — nylonul înlocuiește și sfoara de mătase, putîndu-se înfășura direct pe mulinet.

Dezavantajele acestui fir sînt următoarele: este foarte inflamabil, arde integral și cu mare repeziciune; locul unde s-a produs un nod devine un punct nevralgic la rupere, astfel că firul necesită un control foarte des, iar nodurile trebuie desfăcute cu răbdare, cu ajutorul unui ac cu vîrful bont; în cele mai dese cazuri, este mai bine să înlocuim complet întreaga strună în care s-au produs noduri.

Firele de nylon se vînd în bobine mici de 10 și 25 metri și în mosoare de 50—100—200 metri. La cumpărarea acestor fire va trebui să ne convingem de supleţea lor. Un fir prea rigid este inapt pentru pescuitul cu năluci, după cum un fir de nylon prea elastic nu este recomandabil. El ia forma tamburului mulinetului pe care este înfășurat. La fiecare lansare vom vedea

Scanned with OKEN Scanner

năluca pornind, trăgînd după ea un fir spiral, ceea ce va avea drept rezultat o lansare scurtă și neprecisă.

Rezistența firelor de nylon diferă după grosimea lor și variază după fabricile din care ele provin.

În medie, firele de nylon de calitate bună trebuie să aibă, ca rezistență minimă, valorile înscrise în tabelul ce urmează.

Grosimea firului în sutimi de milimetru	Rezistența în kg	Grosimea firului în sutimi de milimetru	Rezistența în kg
10/100	0 kg 500	30/100	3 kg
12/100	0 kg 650	32/100	3 kg 300
14/100	0 kg 850	35/100	3 kg 800
16/100	1 kg —	40/100	4 kg 800
18/100	1 kg 200	45/100	5 kg 800
20/100	1 kg 400	50/100	7 kg —
22/100	1 kg 650	60/100	9 kg —
24/100	2 kg —	70/100	14 kg —
26/100	2 kg 350	80/100	20 kg —
28/100	2 kg 700	100/100	33 kg —

Asupra culorii acestor fire din care confecționăm strunele, s-au produs întotdeauna discuții între pescari. Ultimele experimentări făcute au stabilit că un fir de culoare albă sau ușor albăstruie este cu mult mai invizibil în apă, decît cele de alte culori.

Orice strună se uzează mai curînd decît se așteaptă pescarul. Prin frecarea de pămînt, de pietre, prin îndoiri, noduri etc., struna se uzează și plesnește. De aceea, ea trebuie controlată des, chiar de mai multe ori în decursul unei partide de pescuit, iar struna sau partea ei care este stricată, trebuie înlocuită numaidecît.

În sfîrșit, la undițele pentru peștii care au dinții ascuțiți se montează strune din sîrmă galvanizată sau din oțel. Asemenea strune se găsesc în comerț. Deoarece strunele din metal ruginesc, se încîlcesc, fac coturi pe care nu le mai putem îndrepta și nu sînt elastice, le vom folosi numai pentru peștii amintiți mai sus.

Lungimea pe care trebuie să o dăm strunei variază după felul pescuitului. În general, putem afirma că trebuie să ne

Scanned with OKEN Scanner

străduim ca în apă sau pe suprafața ei să avem numai struna sau cît mai puțin din lungimea sforii. La pescuitul cu plută, cînd folosim ca momeală rima, de obicei ajunge o strună de 40—60 cm. Strune lungi cere numai pescuitul cu musca artificială. La acest pescuit, struna va fi de 2—3 m, dar nu mai lungă decît distanța dintre vîrful vergii și inelul de lîngă mîner. În cazul cînd este mai lungă decît această distanță, în deplasările din loc în loc, struna nu se va putea întinde alături de vargă, deoarece nodul din capăt nu trece prin inelul din vîrful vergii — din care cauză ne vom agăța la fiecare pas.

Cînd vrem să facem o strună mai lungă, vom alege fire de diferite grosimi, pe care să le putem așeza în așa fel, încît spre sfoară struna să fie mai groasă, iar spre cîrlig, din ce în ce mai subțire. Acest procedeu prezintă două avantaje: în partea de care se apropie mai mult peștele, struna este mai subțire și deci mai puțin vizibilă; apoi, dacă, într-o luptă prea grea, struna nu poate să reziste, sau dacă nu se agață cîrligul în vreo rădăcină de unde nu-l mai putem scoate, ci trebuie să forțăm și să rupem struna, ruptura se va produce în partea mai puțin rezistentă, de la capăt, pierzînd astfel numai această parte a strunei. De exemplu, pentru a lega o strună de păstrăvi — cu muște artificiale — lungă de $2^1/_2$ m, vom alege și vom lega 2 fire de nylon de grosimi diferite, de pildă: spre cîrlig un fir de 16—18/100 de 1,30 m lungime, iar spre sfoară, un alt fir de aceeași lungime, gros de 18—20/100.

Atunci cînd legăm între ele cele două fire de nylon — mai ales din cele subțiri — sau cînd legăm firul la cîrlig, este bine să facem dinainte, la capul fiecărui fir, un nod simplu și bine strîns; altfel, firele fiind foarte netede și lustruite, alunecă ușor și se desprind din nod.

Nodul cel mai lesne de făcut și în același timp și cel mai bun, cu care legăm laolaltă firele unei strune, este „nodul dublu“ (fig. 9).

Întinzînd pînă la capăt firele rămase lungi, cele două noduri se apropie, se alătură, formînd unul singur. Tracțiunea pe care o va exercita peștele, nu va face decît să strîngă și mai mult legătura.

Pescuind cu musca artificială, aplicăm pe strună 2—3 sau chiar 4 cîrlige. Cum vom confecționa o strună pentru mai multe musculițe?

Scanned with OKEN Scanner

Unul dintre cîrlige va fi legat în capătul strunei, iar celelalte pe niște fire, lungi de cîte 10—12 cm, atașate de-a lungul strunei la o distanță de 50—70 cm unul de celălalt. Deoarece pot sălta pe suprafața apei, aceste fire scurte sînt numite

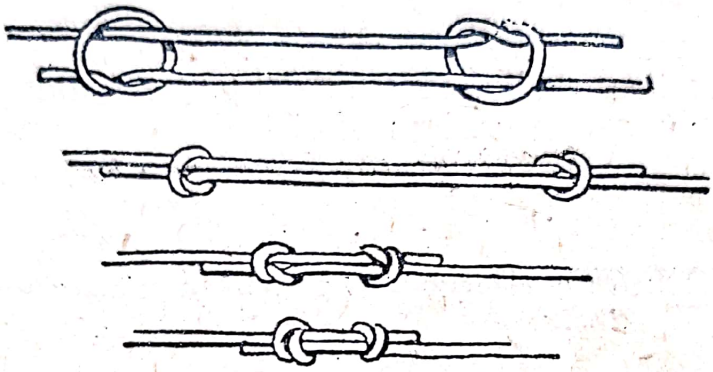

Fig. 9. Nod dublu

„săltători". Unora dintre pescari le place să aibă muștele artificiale legate gata pe săltători. Ei vor lega deci de strună musca împreună cu săltătoarea, și cînd vor voi să schimbe musca, o vor desface cu săltătoarea ei cu tot. Alții preferă struna cu săltătorile pe ea, legînd în vîrful acestora muștele, pe care le păstrează fără fir. Cînd își va pregăti struna, altfel va proceda pescarul din primul caz și altfel cel din al doilea.

Să vedem mai întîi cum legăm de o strună lungă o săltătoare cu musca montată pe ea.

Fig. 10 ne arată cum legăm o asemenea săltătoare pe orice strună. Dacă pescarul preferă săltătorile cu musculițele montate pe ele de acasă, își va face struna fără să țină seama de săltătoare. Amintim însă că aceasta nu este cea mai bună metodă, pentru că pe strună se formează un nod în plus, destul de mare, și se va mai adăuga și bucla din capătul săltătorii. Este

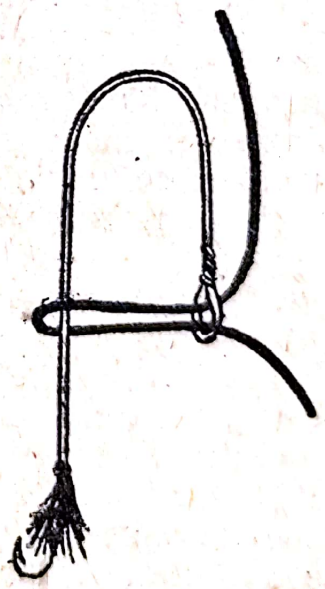

Fig. 10. Legarea săltătorii în laț

Scanned with OKEN Scanner

ceva prea bătător la ochi și în același timp lasă și o diră pe apă. Acest fel de săltătoare are însă avantajul că se poate desface ușor de pe struna principală.

„Nodul dublu", din fig. 9, poate de asemenea să servească pentru atașarea săltătorilor cu mustele montate pe ele. După cum, întinzînd cele două bucăți de strună, am strîns buclele acestui nod, tot așa putem face ca ele să se îndepărteze, despărțindu-le cu unghia și trăgînd în afară. Refacem deci poziția din desenul al treilea al fig. 9. Depărtăm firele dintre cele două noduri, vîrîm între ele capătul săltătorii, în capătul căreia vom

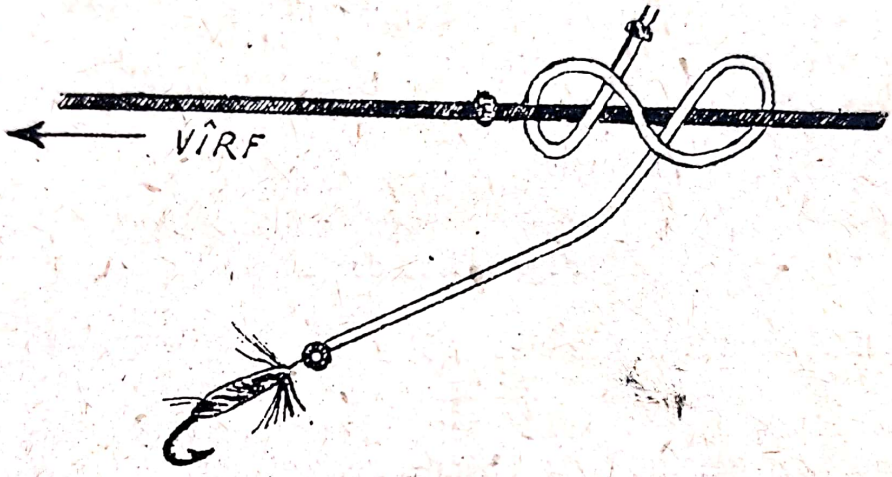

Fig. 11. Cum se leagă o săltătoare la strună

face de asemenea un nod care să nu-i permită să scape, și strîngem bine, refăcînd iarăși „nodul dublu". Săltătoarea va rămîne fixată perpendicular pe strună, putînd fi schimbată după împrejurări. Deoarece desfacerea nodului dublu în două părți, cu unghiile, nu este un lucru plăcut și nu reușește totdeauna, este bine ca, atunci cînd legăm struna, să lăsăm niște mustăcioare scurte în dreapta și în stînga nodului dublu. Trăgînd lateral de acestea, nodul se va lărgi.

În fig. 11 este arătată o legătură simplă a săltătoarei pe strună și pe care o găsim ca cea mai practică.

Credem că pentru pescuitul cu musca artificială ne putem atinge mai bine scopul cu o strună care are săltătorile fixate pe ea, urmînd ca să legăm și să dezlegăm cîrligele direct de pe săltători. Nimic nu este mai simplu decît să alcătuiești o strună cu săltătorile pe ea. Trebuie să ținem însă seama ca ele să fie legate în așa fel, încît vîrfurile lor, unde sînt prinse

Scanned with OKEN Scanner

musculițele, să fie îndreptate în sus, adică spre vargă. În felul acesta săltătoarea, odată ajunsă în apă sau chiar trasă pe oglinda apei, nu se lipește de strună, ci stă perpendicular pe

Fig. 12. Strună cu 2 săltători

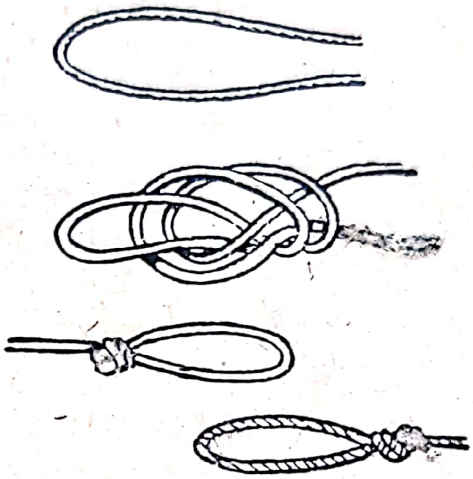

Fig. 13. Belciugul din capătul sforii și al strunei

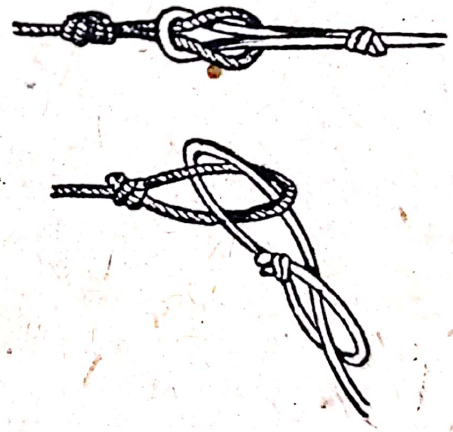

Fig. 14. Legarea strunei de sfoară

ea. În apă, o săltătoare legată cu vîrful în jos sau chiar perpendicular, sub puterea curentului apei sau a tracțiunii, se va culca spre pleasna strunei, lipindu-se de aceasta. În schimb, dacă de la început legăm cît mai fix săltătoarea de strună, în așa fel încît să se formeze un unghi ascuțit cu laturile în spre

Scanned with OKEN Scanner

vargă, cursul apei și tracțiunea nu vor face altceva decît să o aducă în poziție perpendiculară, așa după cum dorim.

Schematic, o strună gata făcută și cu săltătorile legate la ea, este cea din fig. 12.

La capătul dinspre sfoară, struna este prevăzută cu o buclă (fig. 13).

Legarea strunei de sfoară o putem face în mai multe feluri. Mai obișnuită este metoda, care se vede în fig. 14. Nodul este simplu, sigur și mai ușor de desfăcut. Însă, această atașare nu este practică în cazul cînd pescuim cu mai multe musculițe fixe pe strună (deoarece struna astfel împodobită trece greu prin inelul strîmt) sau cînd avem în undiță nălucă sau peștișori. Nodurile din fig. 15 și 16 sînt tot atît de sigure și pot să

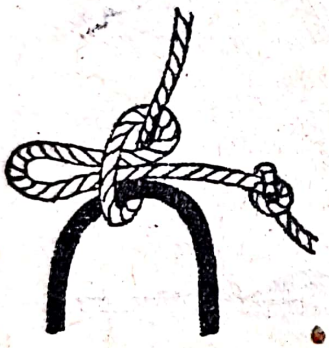

Fig. 15. Nodul „țesătorului"

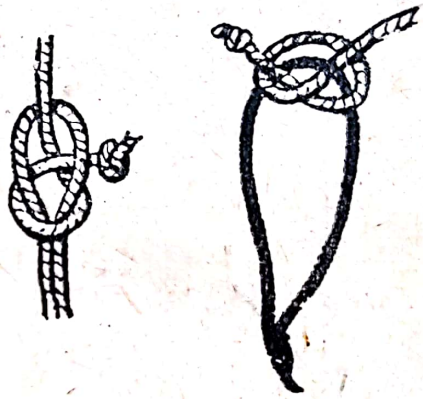

Fig. 16. Legături

fie desfăcute foarte ușor. La acest fel de atașare, totdeauna vom face în capătul sforii un nod fix, pentru a înlătura posibilitatea ca legătura să se desfacă de la sine. Este de preferat legătura din fig. 15, pentru că este mai ușor de făcut și desfăcut.

Varga. Nu ne putem închipui undit fără vargă, decît doar din luntre, în lacuri, lăsînd sfoara în adînc, de pe deget. Dar acesta nu mai este sportul nostru. Menirea vergii este să prelungească mîna pescarului, încît acesta să poată trimite nadele cît mai departe, și apoi, punînd în joc elasticitate și putere, să înțepe, să obosească și să aducă la mal peștele. Este lesne de înțeles că varga trebuie „să stea bine în mînă". Pescarul ține mult la o vargă bună, cu care s-a obișnuit și care îl „ascultă". Se desparte cu greu de ea și îi trebuie un timp oarecare pînă să se obișnuiască cu una nouă, chiar dacă aceas-

Scanned with OKEN Scanner

ta este de calitate mai bună. Dar, începătorul trebuie să-şi procure o vargă şi, văzîndu-se în faţa sutelor de feluri, poate să-i fie grea alegerea. De asemenea, poate că nici posibilităţile lui nu-i îngăduie să-şi aleagă o vargă aşa după cum ar dori. Şi totuşi, chiar de la început, el trebuie să aibă o vargă care să-l servească bine.

Fabricarea vergilor de pescuit a dat naştere unei adevărate industrii. Ceea ce poate să producă o industrie, cu materiale bune şi cu un personal specializat, nu poate să facă diletantul, oricît de îndemînatic ar fi el. De aceea, dacă nimic nu ne împiedică, este mai cuminte să ne procurăm vargă de pescuit din comerţ şi numai la nevoie să încercăm să ne-o confecţionăm singuri. Cumpărarea unei vergi de calitate bună cere o cheltuială destul de mare. Pe de altă parte însă, o vargă bună, întreţinută cu grijă, se păstrează toată viaţa. Sînt pescari care folosesc aceeaşi vargă 25—30 de ani, fără întrerupere. Vergile de pescuit sînt diferite, ca şi metodele de pescuit. Dacă ai vrea şi ai avea posibilitatea să iei pentru fiecare fel de pescuit şi pentru fiecare fel de apă varga cea mai potrivită, ar trebui să ai o adevărată colecţie. Trebuie să ne străduim ca să ne procurăm o vargă, pe care să o putem mînui cu folos la toate felurile de pescuit. Şi, după cum vom vedea, acest lucru nu este greu de realizat.

Lungimea vergii de pescuit variază. Cele mai scurte sînt vergile folosite la pescuitul cu năluca. Acestea au o lungime de 1,50 m—2,40 m, cum sînt lansetele pentru o singură mînă. Cele mai lungi sînt vergile folosite la pescuitul staţionar (la care zăbovim mai mult în acelaşi loc) şi la pescuitul „pipăit". Aceste vergi ajung pînă la o lungime de 4, 5 m şi chiar 6 m. In ultimul timp există tendinţa de a se înlătura vergile prea lungi, care odinioară atingeau şi 7 m, fiind incomode. Varga pentru pescuitul cu muscă artificială are o lungime între 2,40—3,10 m. O vargă de 3 m o putem socoti potrivită pentru toate felurile de pescuit şi pentru aproape toţi peştii şi toate apele recomandabile pescarului sportiv cu oarecare experienţă. Aceasta este lungimea pe care o putem considera ca normală Dacă, de pildă, un pescar dispune de o apă cu crapi foarte mari sau de una cu mrene, de asemenea foarte mari, şi va voi să pescuiască numai acest fel de peşte, îşi va căuta o vargă mai lungă, de 4—5 m. Cel ce va ajunge pînă la meşteşugul de a lansa cu năluci la ştiucă mare şi la păstrăvi de lac, se

Scanned with OKEN Scanner

va strădui să-şi procure o vargă specială. Pescarul obişnuit, dacă are o vargă bună, cu o lungime de 3 m, va pescui bine şi cu „pluta", şi cu musca artificială, şi chiar şi cu năluci mai mici.

Este firesc că o vargă cu cît este mai lungă şi mai groasă, cu atît este mai grea. O vargă grea oboseşte mîna şi astfel poate să transforme pescuitul într-un adevărat chin. Ne vom strădui, deci, să avem o vargă cît mai uşoară. O vargă de fabrică, obişnuită, lungă de 3 m, va avea, fără mulinet, cel mult 180—220 g. La pescuitul staţionar, unde nu ne mişcăm mult şi mîna se odihneşte, este suportabilă şi o vargă ceva mai grea. Vergile de fabrică, şi mai ales cele confecţionate din bambus, au o rezistenţă pe care nici nu o bănuieşti, văzîndu-le cît sînt de subţiri şi de uşoare. Cu o vargă lungă de 3 m şi avînd o greutate de 200 g, un pescar îndemînatic struneşte şi scoate la mal un peşte de 6—8 kg.

La nevoie putem să ne folosim şi de o vargă făcută prin mijloace proprii. Pentru peştii mici, pînă la 1 kg, va ţine chiar şi o trestie de baltă, groasă, tăiată de sub apă. Este lungă, mlădioasă, uşoară, dar se rupe uşor. Mai bune sînt vergile din lemn de alun. Căutînd cu răbdare, găsim nuiele de alun, frumoase, drepte, lungi de 3—4 m. Pescarii ţărani îşi fac provizie de vergi din lemn de alun toamna sau iarna pînă la înmugurire, cînd circulaţia sevei este mai redusă, altfel lemnul se frînge mult mai uşor. Ei le cojesc, le pun la uscat, iar vîrful îl trec uşor prin flacără, susţinînd că se călesţe şi astfel devine mai rezistent. Nu este greu şi nici costisitor ca ţăranul să-şi facă o provizie de 8—10 vergi, care să-i ajungă un an întreg, chiar dacă mai rupe din ele. Pescarul de la oraş cu greu îşi poate procura însă vergile din pădure. În afară de aceasta, nici nu îi este la îndemînă să poarte cu el pînă la apă o vargă dintr-o singură bucată, lungă de 3—4 m. Dacă nu are posibilitatea să-şi cumpere vargă din comerţ, va încerca să-şi facă singur una cît mai bună. Nu-i va fi însă uşor să-şi procure lemnul trebuitor.

Varga cea mai corespunzătoare are o lungime de 3 m şi se compune din 3 părţi. Lemnul părţii mai groase, cea de la mînă, va fi mai greu; celelalte, subţiindu-se, vor fi tot mai uşoare. Pentru cele două părţi mai groase, adică pentru cea din mînă şi cea din mijloc, putem să folosim lemn de alun, frasin, arţar sau jugastru — lemn drept, fără noduri, uscat. Partea a treia,

Scanned with OKEN Scanner

„smiceaua", trebuie să fie foarte elastică, subțire și, în același timp, și rezistentă. Bun pentru smicea, este lemnul de corn, de singer, de liliac sau bambus. Partea de la mîner și cea din mijloc au în vîrf cîte o teacă de aramă, în care se potrivește strîns, fără să miște, partea următoare. Cel căruia nu-i este greu să ducă o vargă lungă, va face mai bine dacă, în locul încheieturilor despre care am vorbit, va lega fix cele trei părți ale undiței, sau, dacă o face numai din două părți, va lega fix

Fig. 17. Îmbinarea fixă a părților unor vergi

partea mai lungă și smiceaua. Îmbinarea se face bine în felul următor: teșim capetele pe o lungime de cîte 10—15 cm, în forma în care se vede în fig. 17. Apoi, după ce le-am lipit bine pe un clei rezistent la apă, aplicăm legătura din fig. 18 B pe toată lungimea teșiturii, cît și pe un cm în plus de fiecare parte. Spiralele vor fi mult mai numeroase decît cele din fig. 18 A, și așezate fir lîngă fir. Trăgînd de capătul mai lung din dreapta, cel din stînga se prinde sub spirale, care astfel țin fixate amîndouă capetele. La sfîrșit trecem peste legătură, de 2—3 ori, cu un lac subțire. Chiar dacă n-am avea de gînd să ne facem singuri vargă, totuși este necesar să știm să facem legătura din fig. 18. Cea notată cu B ne prinde bine cînd, printr-un accident, ni s-a frînt varga; cealaltă, mai scurtă, notată cu A, se folosește la legăturile de pe vergile făcute din fișii de bambus, cu care se fixează pe vargă inelele care conduc struna.

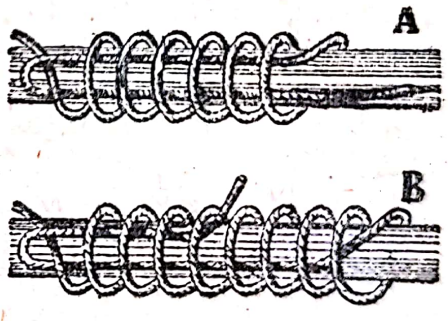

Fig. 18. Legături pentru vargă

Recent, în urma încercărilor făcute (Gura Sada — Reg. Hunedoara), s-au obținut culturi reușite de trestie de bambus, iar în alte părți din țară, cultura unei trestii mult mai rezistente decît cea de baltă (trestia industrială). Din aceste materiale se construiesc azi vergi de pescuit destul de bune.

Scanned with OKEN Scanner

În comerț se găsesc vergi din bambus natural și din bambus „construit". Vergile din comerț sînt formate din 2, 3 și 4 părți, cele mai multe fiind prevăzute cu un dispozitiv pentru aplicarea mulinetului și cu inele. Dacă ne cumpărăm varga de bambus natural, vom prefera bambusul negru, care este mai elastic și mai rezistent decît cel alb.

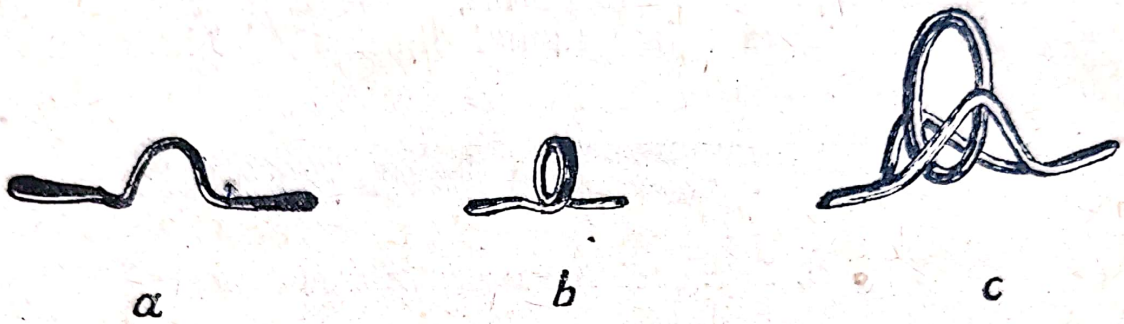

Fig. 19. Inele de vargă
a — spirale ; b — rotunde ; c — bridge

Din ce în ce mai mult sînt folosite vergile din bambus „construit", fiind cele mai bune, din toate punctele de vedere: ușoare, rezistente și elastice. Varga din bambus „construit" este o invenție interesantă: din trestia de bambus exotic, care este goală la mijloc, se taie în lung fîșii cu secțiune triunghiulară. Fîșiile, dimensionate precis, se așază alături, formînd un singur corp cu secțiune în șase laturi. Lipite, uscate, prevăzute la distanțe apropiate cu legături de mătase, nu se mai cunoaște că sînt compuse din șase fîșii lungi. Este un bambus solid, din care s-a înlăturat golul. Mînerul este făcut din plută. La vergile obișnuite, dispozitivul pentru prinderea mulinetului, numit portmulinet (necesar la toate vergile „construite"), este așezat sub mîner, adică între acesta și capătul gros al vergii. La vergile pentru aruncarea năluci lor (lansete), mulinetul se așază pe mîner sau în fața acestuia. De-a lungul vergii, la intervale egale, sînt legate inelele care conduc sfoara (fig. 19), iar în vîrful vergii, un inel rotund (fig. 20), îmbrăcat în agat, sticlă șlefuită, porțelan sau oțel cromat, ca să prevină uzarea sforii care lunecă necontenit prin el. Îmbinarea celor trei sau patru părți se face prin teci numite și mufe, care au și

Fig. 20. Inel în vîrful vergii

Scanned with OKEN Scanner

ele felurite sisteme. Varga este dată cu un lac rezistent la apă. De obicei, aceste vergi se vînd cu două vîrfuri (unul de rezervă). Putem să spunem că toate vergile „construite" care se găsesc în comerț sînt de bună calitate, controlate, așa că putem avea încredere chiar și în cele mai ieftine. Îngrijite, le putem folosi mulți ani.

Fig. 21 reprezintă o vargă de bambus „construit", pentru pescuitul cu musca artificială, compusă din 2 sau 3 bucăți. Fig. 22 reprezintă o lansetă, vargă pentru pescuitul cu năluci (lanseu).

Dacă vrem să cumpărăm o vargă de bambus „construit", după ce ne-am fixat asupra lungimii, vom încerca mai multe, pentru a vedea care ne vine mai bine în mînă. Varga pe care voim să o folosim în mod obișnuit, deci la felurite soiuri de pescuit, trebuie să fie nici prea rigidă, nici prea moale. Din

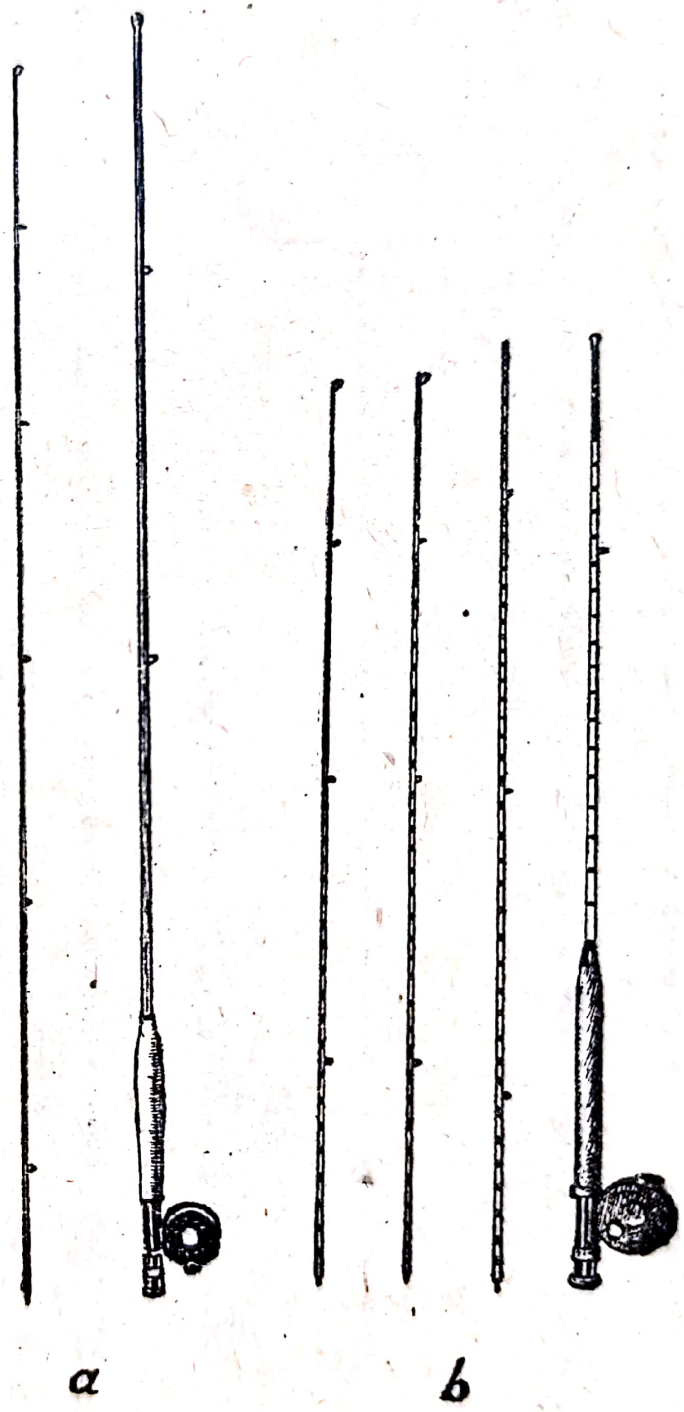

Fig. 21. Vargă pentru muscă
a — din două bucăți; b — din trei bucăți și un vîrf de rezervă

Scanned with OKEN Scanner

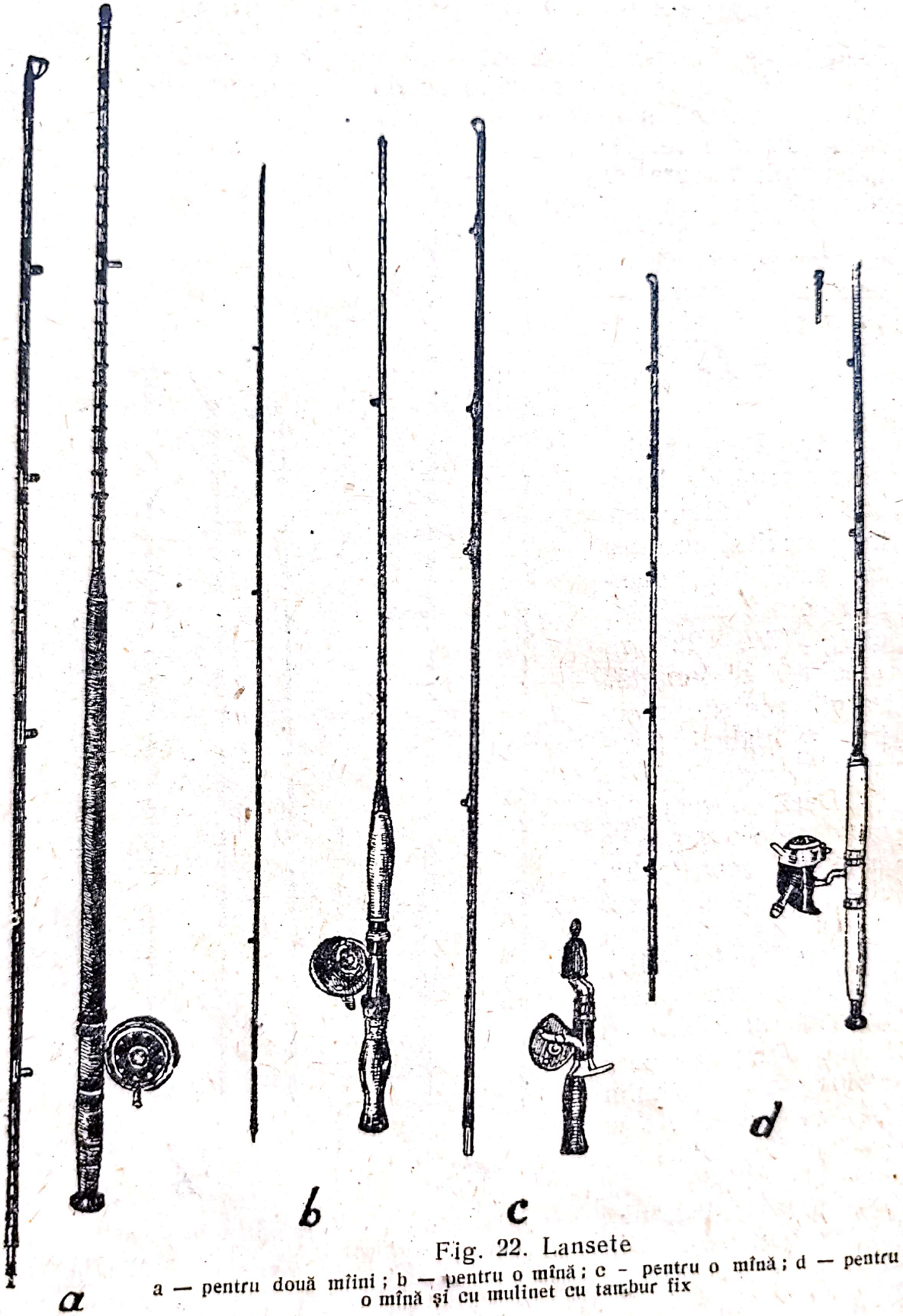

Fig. 22. Lansete

a — pentru două mîini ; b — pentru o mînă ; c — pentru o mînă ; d — pentru o mînă şi cu mulinet cu tambur fix

Scanned with OKEN Scanner

fabrică, vergile se construiesc cu un scop bine definit. Unele din ele sînt mai puternice, altele mai rapide, iar altele cu acțiuni mai moi, mai mlădioase etc. Avîntînd pe rînd mai multe vergi, din pumnul strîns, vom vedea care ne convine din acest punct de vedere. Dacă, în timp ce avîntăm varga, simțim cea mai mică pocnitură sau scîrțîire, înseamnă că undeva, la vreo încheietură, tuburile nu sînt așezate bine sau lemnul este defect și, în acest caz, o dăm la o parte. Varga trebuie să fie bine echilibrată, altfel obosește brațul. O vargă pentru pescuitul cu musca artificială, de pildă, este bine echilibrată, dacă stă perfect orizontal (în cumpănă) cînd — cu mulinetul pe ea — o sprijinim pe locul unde se termină mînerul, de dunga mîinii. Înainte de a cumpăra varga, îi vom cerceta legăturile, inelele, lăcuirea. Un defect mic — produs după ce a ieșit varga din fabrică — poate să se mărească repede din cauza eforturilor pe care le va suporta. Sfatul unui prieten încercat, pe care îl vom lua cu noi, ca să ne ajute la alegerea vergii, ne va fi de mare folos.

Vergile mai bune se vînd în tocuri de pînză, iar cele de calitate superioară, în tuburi de lemn sau de aluminiu. În special, vergile din bambus „construit" cer o îngrijire specială. Dacă le îngrijim, ne servesc toată viața, pe cînd dacă le neglijăm, după un sezon sau două, le putem arunca. Trăinicia vergii depinde mai ales de felul cum o mînuim. Dacă o montăm și o demontăm fără băgare de seamă, dacă pescuim cu ea brutal, cu smucituri, dacă o trîntim de pămînt sau o lovim de toți copacii, desigur că ea va suferi. Trebuie să-i cercetăm des inelele, legăturile, lacul și să reparăm imediat cea mai mică stricăciune. Prin crăpătura lacului pătrunde apă, lemnul putrezește fără să băgăm de seamă și deodată ne pomenim cu varga frîntă. Multe vergi bune se strică repede, pentru că le forțăm atunci cînd le demontăm. Pentru ca demontarea să se facă ușor, este bine să ungem cu puțin seu tuburile de metal. Dacă totuși s-au înțepenit capetele, vom încălzi puțin tubul exterior la flacăra unui chibrit și vom încerca să-l desfacem, ținînd totdeauna cu mîna de metal, nu de lemn, și niciodată răsucind, ci trăgînd în lung. Vergile se păstrează în picioare, la un loc uscat, umbrit și răcoros; cele demontabile se țin în tocul lor, atîrnate într-un cui bătut în perete.

Mai amintim că în comerț sînt și vergi de oțel, și din aluminiu. Cele construite din material de calitate superioară s-au

Scanned with OKEN Scanner

dovedit a fi bune. Nu au finețea, „nervozitatea" celor de bambus „construit", dar sînt rezistente, iar cînd te prinde vreo furtună pe malul rîului, ai impresia că porți cu tine un paratrăsnet, care atrage toate fulgerele.

Ca în orice compartiment al produselor industriale, și în domeniul fabricării vergilor de pescuit s-au produs în ultimul timp interesante îmbunătățiri. Așa, de pildă, vergile din fibră de sticlă, întărite cu cauciuc și nylon, tind să revoluționeze întreaga tehnică a construcției vergilor, prin calitatea materialului și ieftinătatea lui.

Mulinetul. Cuvîntul acesta străin s-a încetățenit în limba noastră. Mulinetul este un mecanism ce se adaptează vergilor de pescuit și pe al cărui mosor (tambur) se înfășoară sfoara, putînd lungi sau scurta aruncările după nevoile ce ni le creează dintr-un moment în altul, acțiunea de pescuit.

Lungimea sforii folosite diferă după feluritele moduri de pescuit. Chiar în cursul aceleiași excursii, pescarul este silit nu o dată să scurteze sau să lungească sfoara de pe undiță, așa după cum îi cere apa, depărtarea, forma malului, vegetația și multe alte împrejurări care se schimbă aproape la fiecare pas. Dacă n-are mulinet, pescarul se căznește și-și pierde vremea desfăcînd și înfășurînd în vîrful vergii sfoara ghemuită acolo. În cazul cînd o lasă cum este, nu-i este la îndemînă la pescuit. Cu mulinetul, pe care se găsește sfoară din belșug, operația se face ușor, în cîteva secunde; pescarul va avea totdeauna lungimea de sfoară pe care o dorește. Marea utilitate a mulinetului apare însă cu rolul său important, în pescuitul cu musca artificială și mai ales în lanseu, unde aruncarea năluc ilor la distanță precum și readucerea lor prin apă nu s-ar putea face fără ajutorul acestei unelte, atît de necesare pescarului.

În toate metodele de pescuit este nevoie de a avea un mulinet atașat la vargă.

Marea utilitate a mulinetului constă și în ajutorul neprețuit pe care-l dă în lupta cu peștele agățat — partea cea mai pasionantă și plină de peripeții a meșteșugului pescăresc. Cu o sfoară legată fix de vargă, pescarul nu poate să răspundă manevrelor peștelui care se zbate, nu-i poate îngădui să se ducă pînă departe în fuga lui speriată, ca apoi să-l readucă binișor, să-l „joace", să-l obosească, pînă ce peștele se dă bătut. Cînd este vorba de un pește mai mare sau mărișor, o ase-

Scanned with OKEN Scanner

menea luptă se termină foarte des cu înfrîngerea pescarului: se rupe buza peștelui sau struna, sfoara sau chiar varga. Avînd mulinetul, manevrarea peștelui se face cu mai multă ușurință, pescarul putînd să dozeze cu precizie forța pe care o depune și să uzeze de toată iscusința lui, încît cu o vargă ușoară și o sfoară subțire să scoată pe uscat cei mai bătăioși pești. Să nu uităm că, pescuind cu sfoara legată rigid de vîrful vergii, toată puterea pe care o dezlănțuie peștele prins acționează numai asupra vîrfului, frîngîndu-l cu ușurință. În cazul în care avem mulinet, sfoara trecînd prin toate inelele înșirate de-a lungul vergii, puterea de tragere a peștelui se repartizează pe întreaga vargă, intrînd în joc toată elasticitatea acesteia, și astfel ruperea vîrfului este înlăturată.

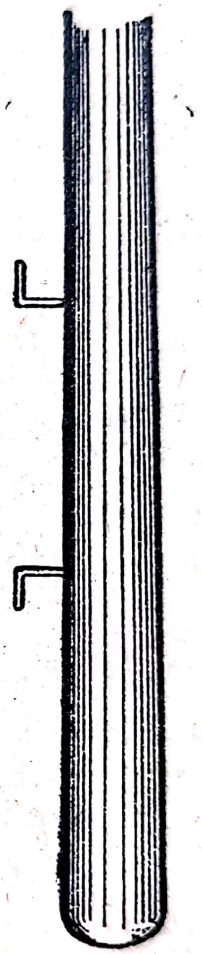

Fig. 23. Mulinet improvizat

Avînd în vedere marile avantaje ale folosirii mulinetului aproape că nici nu putem concepe pescuitul sportiv fără această sculă ingenioasă. De aceea sfătuim pe începător să se străduiască să-și procure unul, cît de simplu, chiar de la început.

Cei ce nu pot face aceasta, pot să găsească un înlocuitor, foarte rudimentar de altfel, în dispozitivul simplu din fig. 23. Aproape de mînerul vergii, dinspre stînga și deasupra locului de unde prindem varga, înșurubăm la distanță de 15—20 cm două cîrlige potrivit de mari. Legăm de mîner capătul sforii și înfășurăm între cele două cîrlige rezerva de sfoară, așa cum se așază firul de tort pe undrele. Sfoara trece apoi prin inele pînă în vîrful vergii, de aci rămînînd liberă numai în lungimea necesară. Scurtarea și lungirea sforii se poate face cu destulă ușurință, fără ca sfoara să se încîlcească. Însă, acest procedeu nu ne va fi de prea mare folos atunci cînd va trebui să strunim vreun pește mare. Putem înșuruba cîrlige de acest fel numai pe vergi rezistente, mai groase, nu pe cele de bambus „construit".

Mulinetele sînt fabricate după diferite sisteme, potrivit felului de pescuit, începînd de la unele simple și ieftine, pînă la

adevărate mașinării ingenioase și complicate. Există trei tipuri principale, pe care trebuie să le cunoaștem. Este mulinetul simplu, care adună sfoara în ritmul în care învîrtim manivela (se folosește mai des la pescuitul staționar și la cel cu musca artificială — fig. 24), mulinetul „multiplicator" (fig. 25), la care unei învîrtiri a manivelei îi corespund 3—4 tururi ale tamburului pe care se bobinează sfoara, și mulinetul cu tambur fix sau cu bobină staționară (fig. 26), cea mai recentă născocire a tehnicii moderne pescărești. Aceste două tipuri din urmă sînt întrebuințate numai la pescuitul cu năluci. Mulinetele sînt confecționate din aramă, oțel, aluminiu, bachelită, lemn de nuc etc. Mărimea lor este de asemenea diferită și variază fiecare după tipul său.

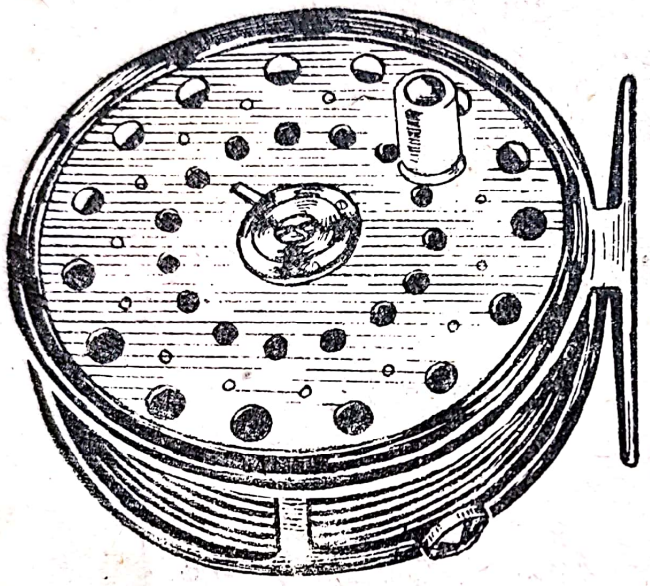

Fig. 24. Mulinet simplu

Mulinetul simplu (fig. 24) este tipul ce-l vom întrebuința la pescuitul staționar, precum și la pescuitul cu musca artificială. El trebuie să aibă un diametru de 7—10 cm, pentru a recupera repede sfoara desfășurată, să fie îngust (2—3 cm), astfel ca spirele să se așeze pe bobină mai regulat și să aibă o frînă. Frîna la unele mulinete, iar la altele cricul, nu lasă bobina să se învîrtească, decît sub efortul fracțiunii exercitate de către pescar sau de pește.

Mulinetul-multiplicator (fig. 25 a) are un principiu de funcționare aproape asemănător cu primul, cu deosebire că înfășoară sfoara mai rapid. Unei singure învîrtiri de manivelă îi corespund, datorită unui angrenaj special, mai multe învîrtiri ale tamburului. La cele mai multe modele de asemenea tip, tamburul este mult mai larg, primind pe el pînă la 100 m de fir — uneori chiar mai mult.

Unele din aceste mulinete, mai perfecționate, sînt prevăzute cu un depănător (fig. 25 b) care, în timpul recuperării,

Scanned with OKEN Scanner

distribuie uniform firul de-a lungul tamburului, așezîndu-l în spire regulate. Acesta se numește mulinet multiplicator și cu depănător.

În sfîrșit, altele au în plus un dispozitiv de control automat al bobinei în timpul desfășurării firului în aer, armonizînd iuțeala de rotire a tamburului, cu iuțeala de tracțiune a nălucii. Prin această frînare a tamburului se înlătură încîlcirea firului pe mulinet (peruca) și de aceea acest dispozitiv de frînare mai poartă și denumirea de dispozitiv „antiperucă".

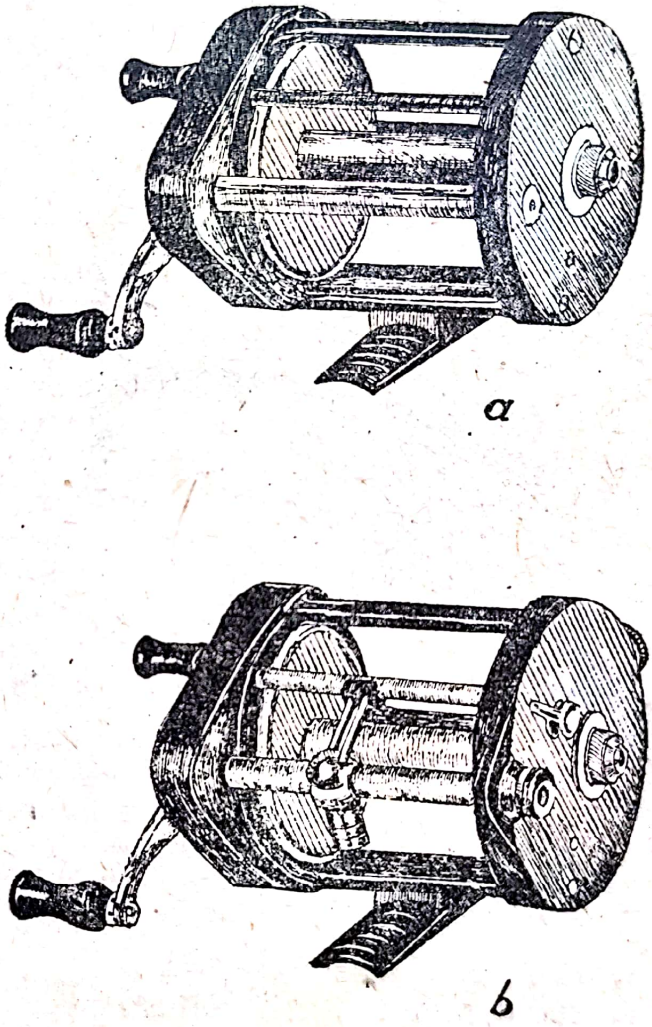

Fig. 25. Mulinet pentru lanseu
a — simplu; b — cu depănător

Mulinetul cu tambur fix sau cu bobină staționară. Este sistemul de mulinet modern pentru care, azi, pescarii lansetiști arată cel mai viu interes și de aceea vom căuta să-l descriem mai pe larg.

După cum îi spune și numele, tamburul (bobina) mulinetului nu se învîrtește nici la liberarea firului, nici la recuperarea lui.

Spre deosebire de celelalte mulinete, tamburul acestuia are axul paralel cu varga. Principiul de desfășurare și de înfășurare a firului este cel arătat schematic în fig. 27 b.

Scanned with OKEN Scanner

Părțile componente ale „tamburului fix" și care ne interesează mai mult pentru lămurirea modului său de funcționare, sînt următoarele:

a) *Tamburul* are forma unui mosor (fig. 26 a) pe care se înfășoară firul de nylon. Acționat de manivela mulinetului, are o mică mișcare înainte și înapoi, în sensul axului său.

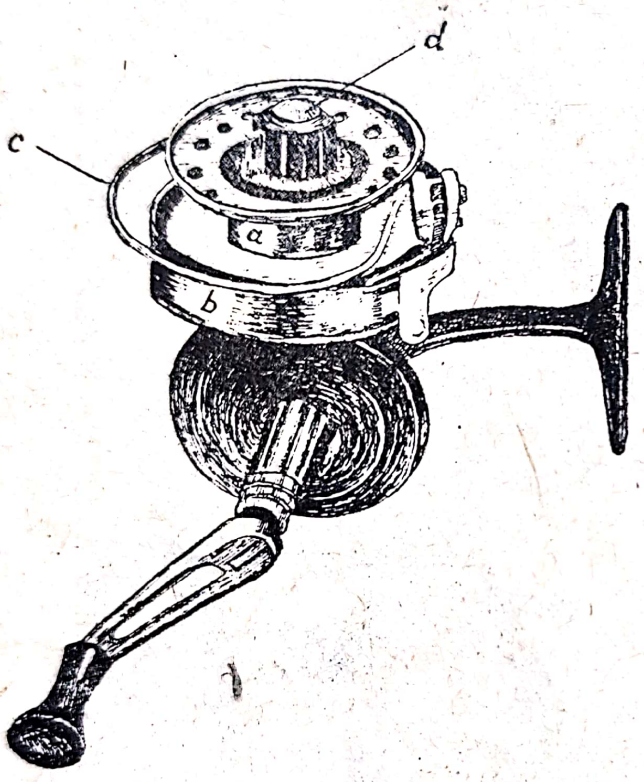

Fig. 26. Mulinet cu tambur fix
a — tambur; b — carcasă; c — pick-up; d — frîna de fir

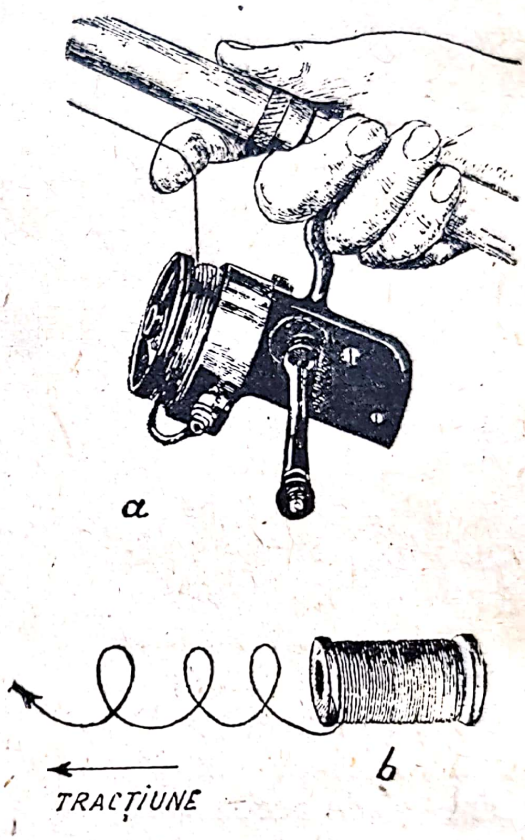

Fig. 27. Mulinet cu tambur fix
a — axul mulinetului este paralel cu varga; b — principiul de desfășurare a firului

În momentul lansării, năluca pleacă spre țintă, trăgînd după sine firul, care alunecă peste marginea bobinei, liber, așa cum se vede în schema din fig. 27.

b) *Pick-up-ul.* Ceea ce într-adevăr se învîrtește la acest mulinet, este carcasa (fig. 26 b), o capsulă metalică în care — atunci cînd învîrtim de manivelă — tamburul intră și iese în permanenta lui mișcare de „du-te-vino", pe care o face în lungul axului său.

Scanned with OKEN Scanner

Pe această capsulă este prins un braț metalic în formă de toartă de coș (la alte modele — în formă de deget etc.), numit pick-up (fig. 26 c). Pick-up-ul intervine abia atunci cînd, năluca ajungînd la țintă, învîrtim de manivelă, ca s-o readucem spre noi.

Prin învîrtirea manivelei, pick-up-ul se rotește în jurul tamburului, împreună cu carcasa de care este atașat, prinzînd firul și așezîndu-l, spiră lîngă spiră, ordonat pe tambur.

c) *Frîna.* Privind fig. 26 d, vedem pe fața dinainte a tamburului o rozetă cu mai multe aripioare. Aceasta este *frîna de fir a mulinetului.* Vom arăta pe scurt principiul de funcționare a acestei frîne. Din momentul cînd se simte agățat, peștele începe să se zbată, să se apere cu îndîrjire; el trage cu furie de firul strunei, spre a-și recăpăta libertatea. La celelalte mulinete, cînd tracțiunea peștelui este prea puternică, pescarul trage cu mîna din mulinet, lungimea de fir necesar a fi cedat, ca peștele să nu rupă sculele.

La mulinetul cu tambur fix, eliberarea firului se realizează automat datorită frînei. Sub puterea tracțiunii crescînde a peștelui, tamburul — care numai în acest caz se rotește în jurul axului său — începe să elibereze treptat firul. Demarajul sau tracțiunile peștelui sînt astfel frînate de către opoziția frînei; pe măsură ce animalul obosește, vom relua mișcarea de recuperare a firului.

Cu ajutorul rozetei cu aripioare putem regla dinainte frîna, după grosimea și rezistența firului ce folosim. În sfîrșit, majoritatea mulinetelor cu tambur fix sînt prevăzute cu un dispozitiv prin care putem bloca învîrtirea manivelei. Această frînă, pe care o vom numi *frîna de manivelă,* are rostul ei, mai ales atunci cînd trebuie să avem mîna stîngă liberă, spre a mînui gafa sau minciocul.

Superioritatea pe care o are acest mulinet asupra celorlalte constă în ușoara desfășurare a firului, în excluderea perucii, în așezarea uniformă a firului pe tambur, în frînarea automată — înlăturînd ruperea firului în lupta cu peștele — în posibilitatea de a folosi fire subțiri, și în multiplicarea mișcării de înfășurare a firului.

Descrierea completă a modului de funcționare a acestui mulinet este complicată. Am arătat doar principiul fiecărei piese principale în parte, în scopul de a ajuta pe pescar să înțeleagă funcționarea lui, atunci cînd va avea acest mulinet în

Scanned with OKEN Scanner

mînă. Oricare ar fi tipul de mulinet, el are un picior prin care se fixează de vargă.

Locul pe mînerul vergii, unde se montează mulinetul, variază de la o metodă de pescuit la alta:

— la pescuitul sedentar — cu plumb sau plută — cînd mulinetul are o frînă bună, se fixează pe vargă, înaintea locului unde se ține cu mîna; alții îl fixează înapoia mîinii, spre a putea apuca sfoara între palmă și vargă;

— la pescuitul cu musca artificială, mulinetul va fi numai înapoia mîinii, spre coada mînerului (talon);

— la lanseu, numai înaintea mîinii.

Lucrînd cu mulinet cu tambur fix, acesta se fixează de vargă, exact dedesubtul locului de unde apucăm mînerul.

Sînt unele mulinete multiplicatoare, care se fixează deasupra vergii.

În scurt timp, pescarul va învăța să mînuiască mulinetul și, treptat, o va face cu tot mai multă îndemînare și folos. De la început, însă, va trebui să ia seama ca sfoara să se așeze pe tambur în spirale strînse, regulate, nu îngrămădită la unul sau la celălalt capăt al tamburului, pentru a înlătura încîlcirea, „peruca", atît de plictisitoare și uneori foarte greu de descîlcit. O perucă urîtă se formează nu numai atunci cînd, fie din mînă, fie din aruncare, se oprește deodată întinderea sforii, ci ori de cîte ori rotația tamburului depășește tracțiunea năluci, adică atunci cînd năluca își încetinește zborul. Tamburul continuă să se mai învîrtească de cîteva ori și adună pe el, invers, o parte din sfoară. Din această cauză se formează niște ghemotoace, la care pescarul necăjit are ce lucra pînă să-și vadă sfoara din nou întinsă.

Și mulinetul cere îngrijire, dacă voim să funcționeze bine și să ne servească vreme îndelungată. Dușmanii lui sînt nisipul și apa, care ajung la mecanism. Pe cît putem, trebuie să-l ferim de ei. Cele mai multe mulinete se demontează ușor; din cînd în cînd trebuie să le desfacem și să le curățim mecanismul pe care trebuie să-l ungem cu ulei fin.

Greutatea mulinetului trebuie să fie potrivită cu cea a vergii. Cu un mulinet prea ușor, varga obișnuită se va cumpăni spre vîrf, ceea ce obosește mîna; unul prea greu va micșora precizia cu care manevrăm vîrful vergii, sfoara și struna.

Pluta. La pescuitul staționar, cînd momeala cu care amăgim peștele trebuie să rămînă la o anumită distanță de fundul

Scanned with OKEN Scanner

apei, o sculă de un ajutor însemnat este pluta. Fixată pe sfoară, ea ține cîrligul cu momeala la adîncimea voită, iar prin tresăririle și scufundarea ei va înștiința pescarul despre cele ce se întîmplă acolo jos, unde ochiul lui nu poate să pătrundă, și îi va indica clipa cînd trebuie să „înțepe". La pescuitul fără plută, aceste semne se transmit prin strună, sfoară, vargă, pînă la mîna pescarului. Pescarul staționar va sta cu privirea ațintită asupra plutei lui și, cu timpul, va ști cu precizie, după mișcările ei, ce neam de pește este acela care încearcă, cam ce mărime poate să aibă și ce face el acolo, în adîncul apei.

Mai de mult se foloseau plute mari, rudimentare, făcute mai ales din dopuri. Greoaie, vizibile, adeseori speriau peștii. Pescarul începător face de obicei primii pași avînd în mînă o undiță cu plută — și este bine să înceapă așa. Pescuind cu pluta, se va obișnui să aprecieze adîncimea apei și să mînuiască undița, fără s-o agațe de toate rădăcinile și crengile. De altfel, la anumitele feluri de pescuit, pluta nu poate să fie eliminată. Despre acest lucru vom vorbi mai tîrziu.

Pluta trebuie să fie cît mai puțin vizibilă, să se țină deasupra apei în poziția dorită și, în același timp, să fie atît de ușoară, încît peștele, care încearcă momeala, să nu simtă o rezistență care să-l sperie. Apoi este necesar să poată fi mutată cu ușurință pe sfoară, mai sus sau mai jos. Dar cel mai însemnat lucru, atunci cînd alegem o plută în scopul care ne trebuie, este acela al echilibrării, mai bine-zis al cumpănirii plumbului și momelii cu puterea de susținere pe apă a plutei. Aici, rolul important îl joacă volumul plutei și materialul din care este confecționat. Nenumărate sînt materialele din care se poate confecționa pluta pescărească: lemn, trestie, cotor de pană, aluminiu, celuloid, țepi de arici și chiar sticlă. Ne vom strădui ca pluta să aibă o formă prelungă, subțire, să se asemene cu un gătej sau cu un alt lucru de felul acesta, care plutește de obicei pe apă. Putem să ne facem plute foarte bune și singuri. Oricît de rudimentară ar părea, una dintre cele mai bune plute este aceea făcută din vîrful uscat al coceanului de porumb, avînd grijă ca ea să fie de grosimea degetului mic și să aibă o lungime de 8—10 cm. La capete îi potrivim două inele de cauciuc, strînse bine. Sfoara trece pe sub aceste inele, fixează pluta, care poate să fie deplasată cu ușurință, în jos sau în sus, după adîncimea la care voim să pescuim. Plute bune ne putem face și din cotorul gros al penelor din aripă

Scanned with OKEN Scanner

de giscă, lebădă, cocor, curcan sau dropie. Le tăiem de lungime potrivită (8—10 cm), fără a vătăma capătul de la rădăcina penei, și curățim fulgii, care eventual ar rămîne. În acest capăt fixăm un mic inel din sîrmă subțire, în lungimea penei, iar pe celălalt capăt aplicăm un inel de cauciuc. Sfoara va trece pe sub inelul de cauciuc, apoi prin cel de sîrmă; de aici atîrnă struna.

În fig. 28 dăm cîteva forme de plută mai obișnuite. Mărimea plutei depinde de greutatea momelii, a strunei, a sforii și, mai ales, a plumbului pe care trebuie să-l poarte. Vom prefera plutele subțiri, hotărîndu-ne să punem plute groase numai cînd cele de pană, tub de celuloid etc. sînt prea slabe pentru pescuitul pe care îl practicăm. În sac vom avea cîteva plute de diferite mărimi, ca să putem alege tocmai pe aceea care ne trebuie. Plutele din comerț adeseori sînt colorate viu, mai ales în roșu. Culoarea vie îl ajută pe pescar să nu scape din vedere pluta, dar, în același timp, sperie peștele. Dacă nu are nevoie de asemenea ajutor, pescarul va alege o plută de culoare puțin vizibilă, fără luciri. Lucirea naturală a penelor din care voim să facem pluta o putem înlătura frecîndu-le cu hîrtie aspră. Amintim că nu este îngăduit ca pluta să fie lăsată să plutească pe oglinda apei, așa cum greșit procedează mulți pescari. Din suprafața plutei, cam 2/3 trebuie să fie cufundate în apă, așa după cum vedem în fig. 29. Altfel, peștele care prinde momeala și dă să plece cu ea spre adînc, simțind o rezistență prea mare, o părăsește.

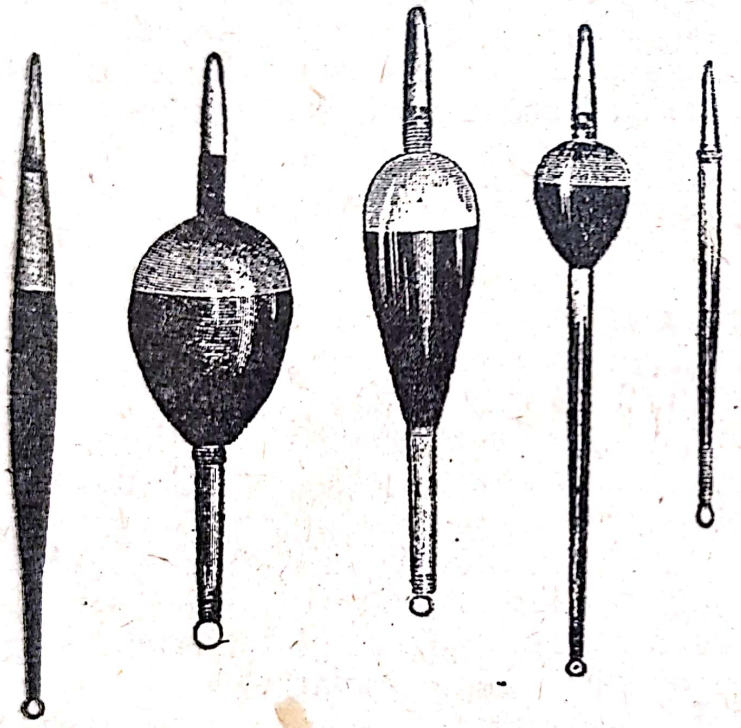

Fig. 28. Diferite plute

Scanned with OKEN Scanner

Plumbul. În toate felurile de pescuit în care se caută peștele aproape de albie, pentru ca momeala să se cufunde, sfoara sau struna și uneori chiar nada, trebuie să fie îngreuiate. Nu vom întrebuința greutatea la pescuitul de suprafață sau între două ape, unde folosim ca momeală musca artificială și insectele naturale. Îngreuierea se face cu plumburi. Mărimea lor diferă după metoda de pescuit, după greutatea momelii și puterea cursului apei. De asemenea, și forma plumburilor diferă. Pescarii se străduiesc să găsească o formă care să împiedice plumbul să se agațe de rădăcini, pietre etc., pricina multor neplăceri.

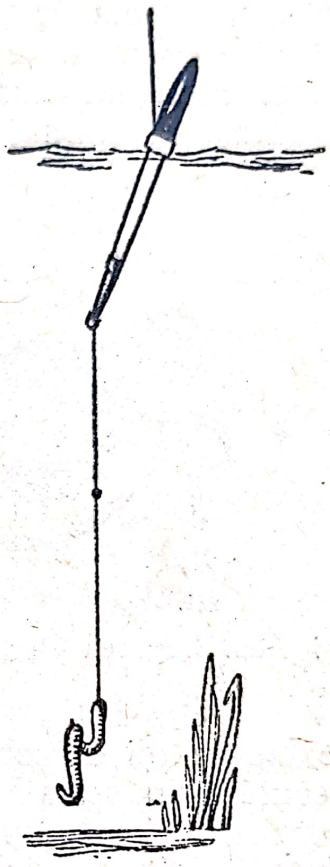

Fig. 29. Poziția corectă a plutei

Mai obișnuit este plumbul din alică sferică. După împrejurări, se întrebuințează toate mărimile de plumburi, începînd de la alicele mici, cu diametrul de 2 mm, pînă la poșurile mari, care ajung să aibă un diametru de 1 cm. De obicei, alicele sînt fixate de strună, lăsîndu-se deasupra momelii o porțiune liberă, de cel puțin 30 de cm din lungimea strunei. Plumburile se pot fixa în două feluri. Unele, care sînt crăpate pînă la jumătatea lor, le fixăm introducînd struna în crăpătură și strîngînd apoi cu un clește, pînă se prind. În felul acesta, de multe ori vătămăm struna și o facem să se rupă ușor. De aceea sînt mai bune alicele perforate. Ca să nu joace de-a lungul strunei, acestea vor fi fixate printr-un nod. Pentru ca plumbul perforat să rămînă în locul unde îl punem, adică exact în mijlocul strunei, și ca să-l putem desface cu ușurință, pentru a-l muta sau schimba, este mai potrivit felul de înnodare din fig. 30. În felul acesta, și struna se păstrează nevătămată. Strîngînd din cele două părți ale strunei, plumbul se fixează exact unde voim.

Plumbul sferic se agață ușor și, odată prins de vreo rădăcină sau piatră, cu greu se desface. De aceea sînt mai bune

Scanned with OKEN Scanner

plumburile lunguiețe, „olivele", perforate în lungimea lor, precum și cele în placă (fig. 31), care au și avantajul de a putea fi ușor atașate, îmbucînd struna. Potrivind în așa fel placa, încît un nod al strunei să ajungă în îmbucătura ei, aceasta nu va mai luneca pe strună. Bune și mai ales ușor

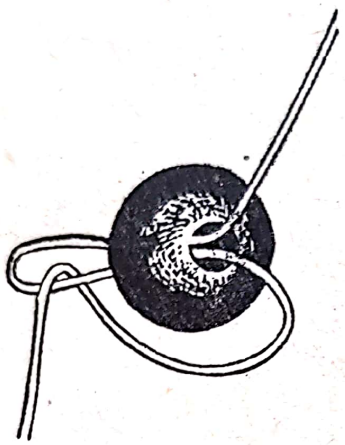

Fig. 30. Legarea plumbului rotund

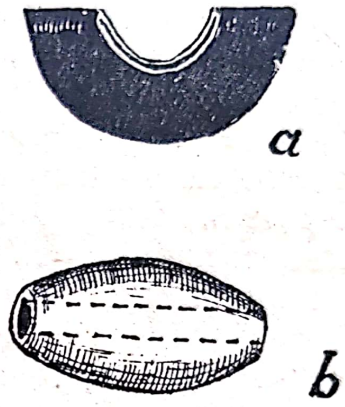

Fig. 31. Plumbi
a — în placă: b — ogival

de montat și demontat sînt plumburile din fig. 32. Struna este trecută prin spirala de sîrmă de la un capăt, peste șănțulețul spiral al plumbului și prin spirala din celălalt capăt; astfel, plumbul rămîne fixat, fără nici un fel de nod. Se mai întrebuințează și sîrma de plumb, înfășurată în jurul strunei. Aceasta este ușor de mînuit, rupem din ea tocmai cît ne trebuie, dar roade struna. Mai bune sînt plăcile subțiri de plumb, vîndute în pachețele spirale, din care rupem atît cît avem nevoie și înfășurăm în jurul strunei.

Fig. 32. Plumb ușor montabil

La pescuitul cu pluta a peștilor mai mici (roșioara, babușca, plătica etc.), mai ales în apele line, stătătoare, este mai bine să fixăm pe strună mai multe plumburi mici, decît unul singur, prea mare. Vom înșira numărul de alice necesare, la o distanță de 4—5 cm unul de altul, așezînd spre sfoară pe cele mai mari și spre cîrlig pe cele mai mici.

Cînd pescuim la fundul apei (crap, caras, somn, mreană etc.), plumbul trebuie să fie mobil, adică să alunece ușor, pe lungimea strunei. În acest caz, plumbul va avea un tunel larg,

prin care trece struna; la 30 de cm mai sus de cîrlig se fixează o piedică (o alică fixată pe fir), care să limiteze alunecarea plumbului spre cîrlig.

La lanseu, în scopul de a îngreuia cîteodată lingura, spre a o putea arunca mai departe, se folosește plumbul „excentric", cu vîrtejuri la capete (fig. 33).

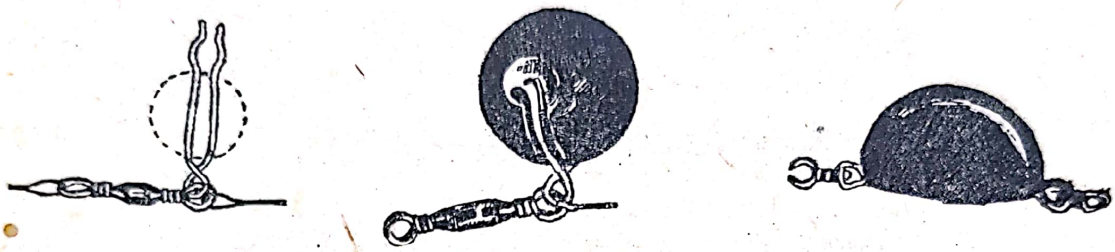

Fig. 33. Diferite modele de plumbi excentrici

Totdeauna, pescarul va avea cu sine, într-o cutiuță, plumburi de diferite mărimi, ca să poată alege pe cel care se potrivește mai bine cu apa și momeala.

Minciocul. Numai peștii mici îi putem scoate pe mal prin puterea undiței. Dacă peștele este însă mare, încercînd să-l avîntăm din undiță pe mal, riscăm să-l pierdem și, pe deasupra, să ne rupem și sculele. Cel ce speră să prindă pești care să cîntărească mai mult de ½ kg, cu greu se poate lipsi de mincioc, adică de plasă cu mîner, în gura căruia aducem peștele istovit și cu care îl scoatem apoi pe mal. Este adevărat că nu este plăcut să mai porți cu tine încă o unealtă, destul de mare, însă avînd-o la îndemînă, coșul se va îngreuia cu mulți pești. De altfel, cu un mincioc atîrnat la spate de un belciug prevăzut la cureaua sacului sau la centură, ne obișnuim repede, încît în scurt timp nici nu-l mai simțim. În comerț se găsesc minciocuri de diferite forme, unele alcătuite în așa fel, încît să se poată închide, tocmai pentru a nu stînjeni prea mult. Minciocul este o plasă din sfoară de cînepă sau bumbac, rezistentă, cu ochiurile de la gură înșirate pe o ramă cu un diametru de 35—40 cm, care este fixată la capătul unui mîner. Mînerul, care este făcut din lemn ușor, de exemplu de bambus, sau din orice metal ușor — aluminiu, are o lungime de 60—80 cm. Pescarii, cărora le place să pescuiască umblînd prin apă, îi vor pune mincioculuí un mîner mai tare și mai lung (1½ m), folosindu-l și ca toiag, foarte necesar mai ales pe o albie lunecoasă.

Scanned with OKEN Scanner

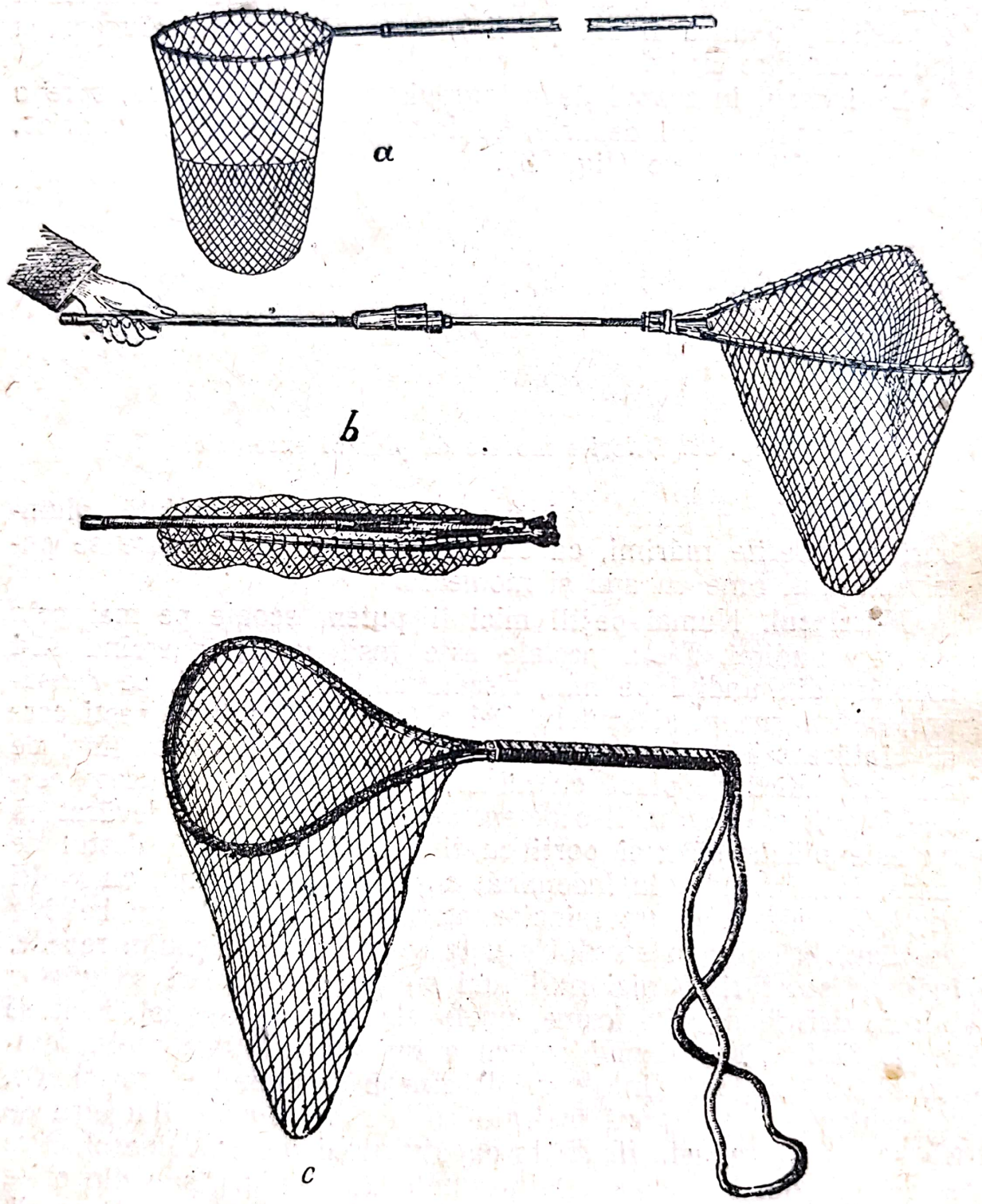

Fig. 34. Mincioc

a — dintr-o bucată, rotund la gură ; b — telescopic, pliant, triunghiular ; c — cu mîner scurt și elastic, pentru pescuit umblînd prin apă

Scanned with OKEN Scanner

Oricine își poate confecționa singur un mincioc bun. Cu o oarecare îndemînare, pescarul își poate face chiar singur unul cu o încheietură, care îi va îngădui să-l strîngă, atunci cînd nu se sprijină pe el (fig. 34).

Gafa este un mîner care are în vîrf un cîrlig de oțel, foarte ascuțit. De această sculă (fig. 35) ne folosim mai ales în cazul cînd pescuim pești mari, lostriță, somn, știuci, a căror scoatere la mal ar necesita un mincioc prea mare și mult prea greu de mînuit.

În sfîrșit, pescarul va mai avea cu sine și *sacul,* în care va aduna peștii prinși, și, în același timp, își va duce merindele și micile unelte, de care poate să aibă nevoie în excursia lui. Se va feri însă să aibă sac de piele deoarece, umezită des, pielea putrezește și, în afară de asta, dacă se impregnează cu miros de pește, acesta nu mai poate fi îndepărtat. Cel mai bun este sacul din foaie de cort rezistentă, cu două despărțituri mari — una pentru peștele prins, iar cealaltă pentru merinde, pentru o haină de rezervă, pentru scule etc. Două buzunare interne vor fi necesare pentru cutiile cu diferite unelte mărunte. Despărțitura în care adunăm peștii este bine să aibă o căptușeală de pînză, demontabilă, care va putea fi scoasă și spălată de mîzga de pește.

Coșul din nuiele de răchită, pe care mulți pescari îl folosesc în locul sacului, este de asemenea foarte bun, numai că, fiind cam mare, stînjenește mișcările.

În sac vor trebui să se mai găsească cîteva lucruri indispensabile pescarului: a) o cutie de tinichea, cu capacul perforat în mai multe locuri, în care pescarul va duce rîmele, dacă pescuiește cu astfel de momeală; b) o cutie pentru insecte-momeală naturală (pentru aceste momeli, cutia de chibrituri este cea mai bună); c) o cutie pentru mușchiul artificiale sau pentru năluci, după felul pescuitului la care pornește; d) o cutioară pentru strune de rezervă, cîrlige, plumburi, pilă pentru ascuțitul cîrligelor. Pescarul va mai trebui să aibă asupra sa un briceag cu forfecuță.

Mușchiul artificiale montate pe strună se păstrează mai bine, într-un portofel (fig. 36) confecționat din foi de pergament, prevăzut cu buzunare despărțite între ele prin foi subțiri de pîslă. În el pot fi puse și strunele de rezervă. Pentru mușchiul artificiale nemontate există cutii cu multe despărțituri, care cuprind diferite feluri de musculițe. Dintr-o cutie lată de tini-

Scanned with OKEN Scanner

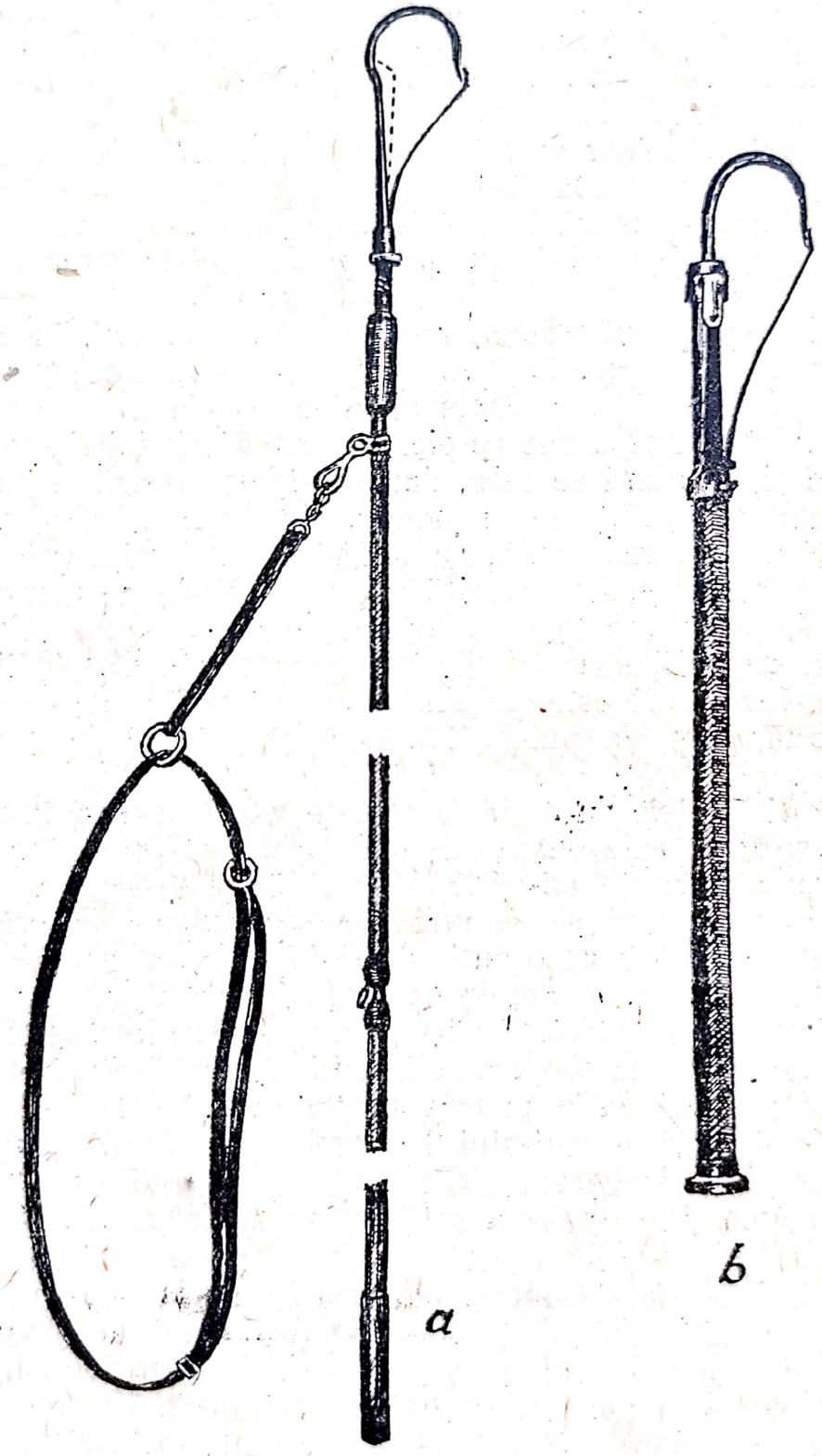

Fig. 35. Gafe
a — dintr-o bucată ; b — cu mîner telescopic

Scanned with OKEN Scanner

chea sau din una pentru țigări de foi, ne putem face singuri o astfel de cutie, tot atît de bună ca și cele special fabricate.

Juvelnicul sau sacul pentru păstrat peștele viu este ultima unealtă ce completează trusa de pescuit a pescarului sportiv.

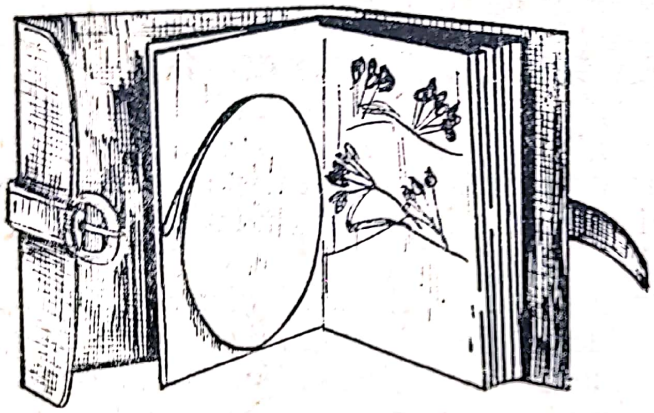

Fig. 36. Portofel pentru strune cu muște artificiale

Fig. 37. Juvelnic

Acesta se confecționează din plase de bumbac în 6 fire montate pe 2—4 cercuri de metal inoxidabil, după modelul de mai sus (fig. 37).

Prin deschizătura de la capătul de sus se dă drumul peștelui în juvelnicul așezat în apă în poziție verticală și legat cu un șnur de o nuia sau de o ramură înfiptă în mal.

Scanned with OKEN Scanner

ÎMBRĂCĂMINTEA PESCARULUI SPORTIV

Pe lîngă sculele necesare metodei de pescuit pe care o practică, pescarul sportiv mai are nevoie și de îmbrăcăminte potrivită acelui fel de pescuit.

Mulți dintre pescari undesc mai mult vara și spre toamnă, în anotimpurile cele mai plăcute de colindat și în care nu se pune problema unui echipament special, complicat și costisitor.

Totuși, și atunci, după mai multe zile călduroase, liniștite și cu cerul senin, ne poate surprinde o ploaie de lungă durată sau cu furtună, încît este necesar să fim prevăzători și să preîntîmpinăm urmările ce ar putea să ne dăuneze sănătatea.

Pescarii sportivi ce pescuiesc mai ales toamna tîrziu în apele reci de munte, la lipan sau lostriță, sau acei ce pescuiesc la lanseu, încă de cu vreme, de cînd se desprimăvărează și pînă cînd iarna își așterne din nou haina ei albă peste întinsul bălților, aceștia vor avea nevoie de un echipament cu care să poată face față apei și vremii.

Îmbrăcămintea. Oricare ar fi natura pescuitului, îmbrăcămintea pescarului trebuie să fie *igienică* și *practică;* igienică, adică să-i apere corpul de umezeală și de vînt, să fie răcoroasă vara și călduroasă iarna, iar practică, adică să fie ușoară la purtat, neîmpiedicînd mersul și mișcările libere, să fie rezistentă, iar culoarea — apropiată de aceea a mediului în care se mișcă.

Pe corp este recomandabilă o cămașă ușoară, din țesătură moale de lînă, purtată direct pe piele. Pe lîngă că este călduroasă iarna, ea este foarte practică vara, că absoarbe transpirația, fără a se lipi de piele, ca celelalte țesături de bumbac și care se usucă greu. Peste cămașă vom pune o haină de vînt

Scanned with OKEN Scanner

din pînză deasă, sub care putem îmbrăca la nevoie un pulover mai gros sau chiar un cojocel, cînd este prea frig.

Vara vom purta un pantalon de pînză model salopetă sau golf (ce se strînge sub genunchi), iar pe timp rece, unul din aceleași modele, din stofă călduroasă.

Cînd pescuim umblînd prin apă, cu cizme de cauciuc (lungi sau scurte) ori cu ghete speciale, vom purta un pantalon scurt (șort) de pînză sau de stofă.

Contra ploii este bună o pelerină de pînză deasă, dar și mai practic este un hanorac cu glugă, din pînză, avînd același model ca cel pe care-l poartă schiorii sau turiștii. În sfîrșit, pe vreme rece, mai ales în timpul transportului, sau atunci cînd facem un popas spre a mînca sau a ne odihni, este necesară o manta păroasă de postav loden.

Pentru apărarea capului, pălăria vînătorească de fetru pare să fi intrat cel mai mult în gustul și portul pescarilor; pe lîngă că este practică, ea se potrivește bine și cu restul echipamentului. Vara, însă, pe arșiță, o pălărie ușoară de pînză sau de rafie, cu borurile mai mari, ne va apăra capul și, în special, ochii de radiațiile razelor solare, mult amplificate prin reflexul apei.

În general, pescarii se vor feri să poarte o îmbrăcăminte confecționată din material complet impermeabil sau cauciucat, fiind nădușitor și foarte nesănătos, deoarece împiedică primenirea aerului prin ele.

Încălțămintea constituie partea cea mai importantă din echipamentul pescarului, fie că acesta pescuiește de pe mal sau mergînd prin apă.

Bocancii vor fi confecționați dintr-o piele densă și unsuroasă, prin care apa să nu pătrundă cu ușurință. O talpă groasă, dublă, va obosi mai puțin talpa piciorului, atunci cînd călcăm peste pietrele sau asperitățile drumului ce avem de străbătut. Țintele sau măselele de oțel ce se prind de talpă, nu sînt de loc practice la pescuit. Călcînd peste prundișul rîului sau pe bolovăniș, ele produc zgomote ce se transmit ușor în apă, în afară de faptul că ajută să se prindă de ele cu ușurință pămîntul clisos, făcînd acei nesuferiți „papuci de noroi", ce ne îngreuiază mersul.

Tot așa de nepractici la pescuit sînt bocancii cu talpa de cauciuc, care alunecă pe fiecare piatră.

Atunci cînd pescuim mergînd prin apă, cum este deseori cazul la păstrăvi, lipani sau cleni, și dacă apa nu este prea

Scanned with OKEN Scanner

rece, ne vom procura o pereche de ghete de pînză, speciale pentru pescuit. Aceste ghete ni le poate confecționa orice cizmar, dintr-o pînză deasă și rezistentă, de prelată, și cu o talpă groasă din fuior de cînepă, strîns răsucit și apoi împletit. Au marele avantaj că sînt foarte ușoare și nu alunecă cînd călcăm pe pietre. Din această cauză, ghetele așa-zise de baschet, pe care le folosesc unii pescari, fiind ieftine și la îndemînă, nu sînt de loc practice.

Pentru acei ce nu suportă apa rece, singura nădejde rămîn cizmele înalte de cauciuc, cu condiția să nu fie prea grele și să aibă lipite pe talpă niște benzi transversale de cauciuc, late de 1,5—2 cm, și cu fața striată, care să le facă mai puțin lunecoase. Mersul pe uscat, pînă la locul de pescuit, încălțat cu aceste cizme, mai ales dacă distanța este mare și timpul călduros, este pe cît de neplăcut, pe atît de nesănătos prin transpirația ce o produce pe întreaga lungime a piciorului cuprins în cizmă. Iarna, ele țin destul de rece cînd este frig. Recomandabil este a încălța cizmele de cauciuc numai la marginea apei.

Foarte buni sînt ciorapii de pînză cauciucată, impermeabilă, lungi pînă mai sus de genunchi, și care se încalță cu ghetele lungi de pînză, pe care le-am descris mai sus. Oricare ar fi încălțămintea întrebuințată la pescuit, ea se va încălța — vara sau iarna — numai peste ciorapi moi, de lînă groasă, ce au proprietatea să absoarbă transpirația piciorului, menținînd piciorul uscat și ferindu-l de rosături. Mai ales, pescuind prin apă cu ghete de pînză, apa se scurge ușor atunci cînd ieșim pe țărm, și nu ține piciorul rece, așa cum se întîmplă cu cei de bumbac.

Ranița (rucsacul). Dacă apa în care pescuim nu este în apropiere, sau dacă ne deplasăm pentru mai multe zile, atunci ne va trebui o raniță, în care să ducem toate accesoriile de pescuit necesare, eventual cizmele de cauciuc, sacul de pescuit, merindele, rufărie de schimb, ustensilele de toaletă, o mică trusă sanitară, un bidon cu apă, o baterie electrică etc. Rucsacul trebuie să fie larg, ușor de dus, iar greutatea sa să fie repartizată bine pe cei doi umeri, spre a nu produce rosături.

Briceagul atît de necesar pescarului în orice moment, în timpul pescuitului, nu va lipsi din buzunarul nici unui undițar.

Scanned with OKEN Scanner

CUNOAȘTEREA APEI. LOCURILE UNDE SE ȚIN PEȘTII. CONDIȚIILE ATMOSFERICE FAVORABILE ȘI NEFAVORABILE

Nu toate apele sînt la fel de bogate în pește; de asemenea sînt locuri unde peștilor le place să stea și să-și caute hrana, mai mult decît în alte părți ale aceleiași ape. O condiție de căpetenie a succesului este ca pescarul să cunoască apa. Acesta nu este un lucru ușor și, numai din cărți, pescarul nu va dobîndi niciodată suficiente cunoștințe. Cunoștințele necesare le va căpăta treptat, pe măsura practicării pescuitului, ajungînd cu timpul să dobîndească un așa-zis „simț al apei". Pescuind mereu în aceeași apă, desigur că o va cunoaște mai repede și mai în amănunțime. Dar avînd acel „simț al apei", dobîndit după ani de pescuit, va putea să aprecieze imediat chiar și o apă în care pescuiește pentru prima dată.

Cu toate acestea, începătorului îi va fi de folos un scurt îndreptar.

Diferitele specii de pești sînt repartizate în ape după natura lor. La rîndul lor, și apele se deosebesc între ele, după regiuni, țărm, albie, temperatură, limpezime, iuțeala curentului etc., dar mai ales, după altitudinea la care se găsesc. După peștii care trăiesc în ele, apele noastre dulci se pot împărți în patru zone.

Zona păstrăvului este cea mai apropiată de izvoarele din munți. Apa este limpede, rece, cu variații mici de temperatură, și curge vijelios sau repede, printr-o albie pietroasă, pe alocuri cu grohotiș sau cu nisip aspru. Vegetația acvatică este redusă; nu există decît ierburi rare și mușchiul verde de pe fața pietrelor din fundul apei. Aici este regiunea păstrăvului. Numai zglăvocii,

boiștenii și grindeii, puțini la număr, mai trăiesc în apele din această regiune.

Pe măsură ce apa coboară, rămînînd însă tot limpede și rece, dar devenind mai bogată în hrană și mai puțin vijelioasă, încep să se schimbe și locuitorii ei. Păstrăvul se găsește din ce în ce mai puțin, fiind înlocuit de vărul lui, lipanul. În jurul altitudinii de 700 m se întinde *zona lipanului.* În partea ei de jos apar prin unele locuri cleanul, mreana, scobarul.

Debitul de apă al rîului a crescut; rîul este mai lat și mai adînc. Albia este încă nisipoasă, cu bancuri de pietriș sau de prundiș fin. Între țărmurile mai puțin înalte, apa curge domol. Lipanii încep să dispară, pentru că apa a devenit prea caldă pentru ei. Este *zona mrenei,* în care felurile de pești pe care îi cuprinde apa s-au înmulțit. Aici găsim cleanul, scobarul, avatul și apar chiar și știuca, mihalțul, beldița și zvîrluga.

Ultima și cea mai de jos este *zona cyprinidelor.* Apa care curge printr-o albie nisipoasă sau mîloasă, între maluri joase, este cînd limpede, cînd tulbure. Aici stăpînește neamul crapilor, al plăticii, linului, caracudei și al văduviței, iar dintre răpitoare, se găsesc șalăul, știuca, somnul, avatul.

Este de la sine înțeles că între aceste zone nu există linii de demarcare precise. Neamurile de pești, care caracterizează fiecare zonă în parte, se întretaie, exemplare singuratice urcînd sau coborînd pînă departe, în zona imediat următoare, rătăcind chiar și dincolo de aceasta. Tabloul de mai sus redă doar o imagine generală asupra zonelor diferitelor specii de pește din apele dulci. Pescarul se străduiește să afle locurile „bune", adică porțiunile de rîu preferate de pești. Cu toate că apele curgătoare își schimbă forma și conformația albiei, în fiecare fond de pescuit sînt locuri cunoscute ca bine populate. Mai multă satisfacție dau porțiunile mai puțin lăudate, cu semnele belșugului mai puțin vădite, pe care pescarul bun le găsește lesne.

Vom descrie mai jos cîteva din aceste locuri.

De multe ori, curentul apei se îndreaptă spre unul din maluri; lovind necontenit, apa va săpa în albie adînciturі, iar în țărm, „cuptoare" (cotloane). De obicei, tocmai lîngă mal se întinde o fîșie de apă mai domoală. De-a lungul unui asemenea mal, momeala nu va rămîne multă vreme necăutată. Apoi, apa se împrăștie iarăși, îndepărtîndu-se de țărm. Nu departe, în josul malului pe care îl părăsește, apa sapă o bulboană adîncă

Scanned with OKEN Scanner

și liniștită. Curentul, aducînd aici tot felul de hrană, peștele se poate ține în această apă înceată, fără prea mult efort, hrănindu-se din belșug. Mai există și alte locuri bune. Sub insule, după coturi se fac vîltori; la marginea lor, apa este mai calmă. De asemenea, sub umărul stîncii, prin dreptul căruia apa trece înspumată, se află un ochi aproape stătător, iar sub stîncă, un cotlon de pîndă și de odihnă. În dosul întăriturilor de țărm, în dosul căsițelor, se face de asemenea oboială; un copac căzut oprește șuvoiul, dînd naștere unui mic lac; la gura afluenților este un loc liniștit, unde apele se amestecă; șuvoiul din mijloc trece grăbit, lăsînd spre maluri apă lenește. Toate aceste locuri, prin apropierea cărora trece hrana adusă de apă sau în care ea se oprește, și care, în același timp, nu cer peștilor o continuă luptă cu curentul, sînt de obicei locuri bune. Dar, nimeni nu poate cunoaște toate locurile peștilor. De multe ori se întîmplă să „pipăim" cu muștele artificiale vreme îndelungată un loc unde „trebuie să fie pește", fără să se arate vreunul, ca apoi să scoatem păstrăv după păstrăv, din puterea șuvoiului, unde apa este mai repede, sau dintr-o apă care abia acoperă bancul de nisip peste care trece. Căutînd și stăruind în locurile pe care le știe bune, pescarul va arunca momeala de încercare și în locurile unde nu i se pare că ar exista pește și de multe ori va avea surprize plăcute, găsind că, în ziua aceea, peștii lui și-au schimbat obiceiul.

Culoarea, adică limpezimea apei, are o mare importanță. După o ploaie torențială, într-o apă ca cirul, vom încerca în zadar să pescuim cu undița. În schimb, apa tulbure, fără să fie „groasă", nu este rea pentru pescuitul la adînc, cu rîma. În regiunea păstrăvului, mulți dintre pescarii puțin pretențioși, în ce privește arta pescuitului, binecuvintează o apă tulburată de furtună, pentru că atunci adună cu rîma păstrăvi mulți și mari, pe care nu i-ar fi putut prinde într-o apă cristalină. Acest pescuit nu se recomandă, deoarece nu este sportiv.

Apa tulbure împiedică cu desăvîrșire pescuitul cu musca artificială. Chiar și pentru pescuitul cu năluci este necesară o apă clară. Dar, de îndată ce apa este atît de străvezie, încît putem zări prin ea la o adîncime de o palmă, nu o mai putem numi tulbure, pentru că peștele vede momeala, oricît de mică ar fi.

Peștele *răpitor* își caută un loc de unde pleacă în expedițiile lui de vînătoare. Uneori, el își păstrează acest loc timp în-

delungat, pînă ce schimbările în nivelul apei, condițiile pe care le oferă fiecare anotimp, epocile de migrațiune, un dușman care l-a atacat sau alte cauze de felul acesta îl silesc să se mute. Umblînd după acești pești, adeseori „îi găsim acasă", în acele locuri. Alteori dăm de ei în largul apei, în timp ce își caută prada. Dacă apa nu este tulbure, mai ales vara, de multe ori putem zări peștele răpitor fie stînd la pîndă, fie aruncîndu-se după pradă. Spunem vara, pentru că în acest anotimp se țin și vînează mai aproape de suprafața apei, pe cînd înspre toamnă coboară în adîncuri. Pe unii îi putem vedea și „jucînd", adică sărind cu totul din apă și căzînd apoi cu un plescăit, care se aude destul de departe. Jocul acesta, pe care-l putem vedea mai ales seara, nu este la păstrăvi și la lipani, de exemplu, o întrecere în a prinde gîze din aer, cum cred unii, ci un adevărat joc.

Cînd vedem alergări repezi aproape de suprafața apei, cu suciri și avîntări năpraznice, și cum fug peștișorii de moarte, făcînd să se încrețească oglinda apei, ne dăm seama îndată că este vorba despre un pește răpitor. Dar ce fel de răpitor este acela pe care l-am zărit? Există unele semne, după care îl putem identifica cu destulă siguranță. Iată cîteva: dacă vedem peștișorii în neîncetată mișcare și agitație, alungați de ici-colo, iar în urma lor zărim umbra sau lucirea unui răpitor, vom înțelege că acesta este un avat. Știuca săgetează în linie dreaptă, aproape de suprafață și se avîntă chiar și în aer. În iureșul ei produce un plescăit puternic, dar scurt. Peștișorii se împrăștie deodată în toate părțile, apoi pînă să se repete saltul știucii, urmează o pauză destul de lungă. El se repetă abia după ce peștișorii s-au liniștit și se adună iarăși.

În apele de munte — și aceasta o observăm mai bine în locurile unde suprafața apei este mai liniștită — în orele bune pentru pescuit, vedem necontenit frîngîndu-se oglinda apei: deodată se ridică un pește, apucă ceva de pe suprafața apei și dispare. Nu poate fi decît păstrăv sau lipan. Dar, care din doi o fi? Dacă se ridică năpraznic, aruncat ca o săgeată, și apucă prada nevăzută de noi, cu un ușor plescăit din gură, știm că a fost lipan. Păstrăvul se ridică mai încet, cu mai multă prudență, mai ales cel mare. Se pare că el nu apucă, ci culege hrana care plutește. Pe oglinda întinsă a apei, păstrăvul stîrnește mici valuri concentrice, pe cînd lipanul învolbură mai tare apa.

Scanned with OKEN Scanner

Vara, pe căldură, în apele mari și liniștite, lîngă un mal sub care sînt scufundate trunchiuri sau alte obstacole, deseori vedem că se ridică la suprafață un roi de peștișori speriați. Ei fac doar cîteva sărituri și zvîcnituri repezi, ca apoi să se liniștească imediat și să se adune în buza apei. Este foarte posibil ca acela care s-a avîntat după ei să fi fost un șalău, o știucă sau biban. Acest spectacol nu-l putem vedea toamna, pentru că atunci aceștia vînează la adînc.

Ca niște umbre, zărim de pe mal o ceată de pești mai mici și mai mari, care trec încet, ca apoi, fără de veste, să se arunce cu toții în aceeași direcție. Aceștia sînt bibanii, care vînează în ceată și au dat iarăși de un roi de peștișori.

Somnul se ridică la suprafață numai vara, pe căldură. Stă nemișcat, întocmai ca un trunchi. În jurul petei lunguiețe, sure, pe care abia o putem distinge, peștișorii înoată în voie. Pe neașteptate, cu o mișcare puternică a cozii, „trunchiul" s-a repezit, a prins ce a putut și iarăși a rămas nemișcat, așteptînd să se adune în jurul lui alte victime. În serile și în nopțile de vară, dacă vom auzi plescăind ceva în apă, vom ști că este un somn hămesit, pornit după hrană.

Cum își trădează prezența unii pești nerăpitori? Bogăția unei ape cu pești pașnici o putem aprecia cu ușurință dacă, în diminețile și serile liniștite de la sfîrșitul verii, zăbovim un ceas sau două pe malul apei și observăm mișcarea. La aceste ore le place peștișorilor pașnici să „joace": se ridică pînă la oglinda apei și apoi saltă în aer. Dacă în 2—3 zile de observare nu vedem „jocul", înseamnă că apa este săracă.

Să încercăm să identificăm unii pești mai mari, pe care îi vedem jucînd. Dacă vom vedea că unul dintre peștii care sar se aruncă — parcă pe spate — împotriva curentului, cu siguranță că este o mreană. Cleanul împunge oglinda apei cu botul și își scoate capul din apă, perpendicular, parcă ar vrea să vadă ce este pe celălalt tărîm. Plătica mare se ivește încet, ca un submarin, își arată spatele ghebos și apoi se cufundă agale. Plătica mică sare în aer. Scobarul se agită mai mult: sare în sus foarte des și în același loc și lovește apa cu coada, plescăind. Acesta „joacă" pînă toamna tîrziu. Crapul, cu toate că este greoi, se avîntă și face salturi deasupra apei. Îl recunoaștem ușor după culoarea lui aurie bronzată. Cînd vom vedea ridicîndu-se nourași de nămol după fundul mîlos al apei, care de

Scanned with OKEN Scanner

altfel este clară, vom ști că la fund scurmă după viermi crapul sau linul.

Pescarul nu uită locurile în care peștii și-au trădat prezența în felul acesta. Pe cei răpitori va încerca îndată să-i ademenească, acolo unde i-a văzut vînînd, și de multe ori va reuși să-i păcălească. Cînd pe oglinda întinsă a apei de dedesubtul vreunui stăvilar sau pe aceea din oboielile domoale vor apare rotocoalele de valuri despre care am amintit, cu siguranță că pescarul va scoate cîțiva păstrăvi și lipani frumoși. Atunci cînd păstrăvii și lipanii sar din apă ca niște seceri de argint, pescarul să se mulțumească să admire această priveliște frumoasă, pentru că peștii se joacă, nu vînează, și în zadar le va întinde cele mai ispititoare muște. Peste un sfert de oră, însă, s-ar putea ca de la joc peștii să treacă la masă. Atunci, pescarul va avea și altă bucurie decît aceea de a admira priveliștea.

Peștii sînt cu toane. Au zile sau ore cînd se aruncă nebuni la orice momeală; în altele, însă, parcă au dispărut; niciunul nu pune gura pe cîrligul pescarului. De mult se străduiesc pescarii să dezlege taina aceasta, să afle care sînt împrejurările și cauzele care influențează asupra poftei de mîncare a peștilor, dar nici pînă astăzi nu au găsit dezlegarea. Cei mai mulți pești „mușcă", adică se dau la undiță, din primăvară și pînă aproape de iarnă. În acest răstimp, ei au unele epoci în care se dau mai bine, și altele în care lîncezesc.

Cunoașterea acestor epoci favorabile unditului este o chestiune de experiență, de mulți ani petrecuți la malul apei. Din observațiile și notările pescarilor, făcute în decursul vremii, s-au putut stabili — chiar sub forma unor tabele — care sînt aproximativ cele mai rodnice luni din an la pescuitul cu undița a anumitor specii de pești.

Spre a veni în ajutorul pescarilor începători, înfățișăm pentru orientare un astfel de tabel, valabil pentru apele țării noastre.

S-a constatat că asupra peștilor influențează condițiile atmosferice, temperatura apei și a aerului, cerul senin sau acoperit, anotimpul, orele, nivelul apei, culoarea ei și chiar presiunea atmosferică și fazele lunei. S-a încercat să se schițeze norme; de multe ori, ele se potrivesc, ca apoi, deodată să fie dezmințite. Deși pescarul nu se poate bizui pe ele ca pe ceva sigur, totuși trebuie să le cunoască pe cele mai răspîndite.

Scanned with OKEN Scanner

Epocile de pescuit și de protecție. Dimensiunile legale

Specia	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noembrie	Decembrie	Dimensiunea minimă legală
Avat	—	≈		—	—	≈	|||	≈	~			—
Babușcă			~	—	—	≈	|||	|||	≈	~			15 cm
Batcă			~	—	—	~	≈	|||	|||	≈			15 cm
Biban	~	~	—	—		~	≈	≈	|||	|||	≈	~	—
Caracudă				—	—		≈	|||	≈	~			12 cm
Caras			~	—	—	≈	≈	|||	|||	≈	~		12 cm
Clean	~	~	≈	~	—	≈	≈	|||	≈	≈	~		20 cm
Crap				—	—	~	≈	|||	|||	≈	~		30 cm
Lin				≈	—	—	|||	|||	|||	≈			20 cm
Lipan	~	~	×	×	×	≈	~	≈	|||	|||	~	~	25 cm, maximum 20 buc zilnic
Lostriță	≈	|||	×	×	×		~	~	~	≈	|||	|||	60 cm cu aprobare specială
Mreană			~	—	—		~	≈	|||	≈			25 cm
Păstrăv	×	×	×	×	≈	|||	≈	≈	≈ ×	×	×	×	20 cm, maximum 20 buc zilnic
Plătică				—	—	≈	≈	|||	|||	~			20 cm
Roșioară			~	—	—	≈	|||	|||	≈	~	~		15 cm
Șalău				—			~	≈	|||	≈	~		30 cm
Scobar				—	—	~	~	≈	|||	≈			20 cm
Somn			~	—	—	~	≈	|||	|||	~			—
Știucă	~	—	—	≈	≈	~	~	~	≈	|||	|||	≈	—
Văduviță			—	—	≈	|||	~	~	|||	≈			20 cm

— Epoca de reproducere
~ Perioadă mediocră pentru pescuit
≈ Perioadă bună pentru pescuit
||| Perioadă foarte bună pentru pescuit
× Pescuitul salmonizilor interzis

Pentru celelalte specii de pește, perioada de oprelişte a pescuitului sportiv se stabileşte anual prin Decizia Min. Ind. Aliment.

Scanned with OKEN Scanner

Oricît de bine ar mînca peștii un răstimp, de la o vreme încep să lîncezească. În schimb, după o epocă de foame, oricum ar fi apa și vremea, pornesc după hrană. De obicei, ei umblă după hrană dimineața și seara.

Ploile reci, care durează cîteva zile, fac ca să scadă pofta de mîncare a peștilor, ca apoi, după ce vremea s-a schimbat, ei să umble nebuni după mîncare. În timpul ploilor călduțe de toamnă, mai ales a celor care sînt însoțite de vînt puternic, peștii mănîncă cu lăcomie, mai cu seamă răpitorii. Bune sînt și ropotele de ploaie din zilele călduroase de vară. După asemenea ploi, peștii caută cu hărnicie mîncarea pe care le-o aduce apa crescută. Vara, pe secetă, un cer senin nu prevestește pradă bogată; doar dimineața și seara, sacul va fi îngreuiat. Cerul schimbător pare să fie favorabil. Toamna și în pragul iernii, o zi senină, călduță, poate să fie una dintre cele mai bune pentru pescuitul anumitor specii. Bune sînt epocile de schimbare înceată a vremii, cînd după o perioadă de secetă urmează zile ploioase, sau cînd după un răstimp de ploi începe să se zărească, ici și colo, cîte un petic de cer senin.

Vînturile de la nord sau nord-est sînt cele mai urgisite de pescari. Bune li se par cele domoale, care bat dinspre sud-est și dinspre vest. Cînd aerul este nemișcat, încît nici o adiere nu încrețește oglinda apei, timpul nu este favorabil pentru pescuit: prin apa liniștită, peștele vede mult mai bine pe dușmanul lui; apa a cărei suprafață este încrețită, frînge imaginea pescarului, o face mai puțin vizibilă. Legea de bază a unditului este ca peștele să nu-l vadă pe urmăritor. Vîntul prea puternic stînjenește de asemenea pescuitul. Pescarul nu mai este stăpîn pe sfoară și pe strună — vîntul le poartă în voie, agățîndu-le în toate tufele. De aceea, aruncările sînt nereușite, sfoara, în loc să se așeze pe apă, se întoarce și plesnește pescarul în față. În general, un vînt în josul apei stînjenește pescuitul; undița aleargă nebună, dusă și de apă și de vînt, este smulsă din apă, nu are răgaz să aștepte peștele. În schimb, cînd vîntul bate în sens opus cursului apei, înfrîngînd curentul de la suprafață, apa este mai liniștită și pescuitul va decurge în bune condiții.

Creșterea apelor după ploi mari și scăderea lor pe timp de secetă schimbă fața normală a rîurilor. Apar noi adînciturі, bancurile de nisip își schimbă locul, bulboanele dispar, apa adunîndu-se în șuvoi strîmt. Peștii se adaptează îndată noilor condiții și de aceea trebuie să dibuim locurile noi unde se găsesc.

Scanned with OKEN Scanner

Apa în scădere nu favorizează pescuitul, pe cînd cea în creștere lentă este promițătoare.

Se spune că, în ultimele faze ale lunei, peștele răpitor se aruncă bine. Cei nerăpitori mănîncă mai bine în zilele cînd luna crește.

Toate aceste variații ale apei și ale vremii, cu influențele favorabile și nefavorabile ce le exercită asupra pescuitului cu undița — constatări ale pescarilor în decursul timpurilor — le prezentăm mai jos, sub o formă rezumativă, spre a servi ca îndreptar pentru acei ce vor să pătrundă mai adînc în tainele peștilor și ale apelor.

Influența apei și a vremii asupra pescuitului sportiv

APA

— Foarte scăzută:	rău (în bălți: bună).
— Mult crescută:	rău.
— Revărsare bruscă:	rău.
— Revărsare încetă și ușoară:	excelent.
— Încălzire bruscă:	mediocru.
— Încălzire lentă:	bun.
— Răcire bruscă:	foarte rău.
— Răcire lentă:	mediocru.
— Apă tulbure:	foarte rău.
— Apă ușor tulbure:	excelentă.
— Apă limpede:	mediocru.
— Apă limpede și scăzută:	rău.

VREMEA

Temperatura aerului

— Schimbare bruscă:	mediocru.
— Răcire bruscă:	rău.

Lumina

— Cer ușor acoperit:	bun.
— Nori Cirus și scăderea barometrului:	rău.

Vînt

— Lipsă:	mediocru.
— Regulat, mijlociu:	bun.
— Schimbare bruscă:	rău.
— Vînt puternic:	foarte bun.

Scanned with OKEN Scanner

Precipitații

— Ploaie regulată (dulce) pe un timp cald: foarte bună.
— Zăpadă înainte și în timpul pescuitului: fără efect.

Presiunea atmosferică

— Stabilă: bun.
— Variații bruște: rău.
— Scăderi bruște: foarte rău.
— Presiune joasă: mediocru.
— Furtună îndepărtată: fără efect.
— Furtună apropiată: rău.

Scanned with OKEN Scanner

MOMELILE

Arta pescuitului sportiv constă în a înșela peștele, adică a-l momi cu o mîncare care îi place, a-l face să o apuce și apoi a-l agăța cu cîrligul ascuns în hrană. Trebuie deci să-i întindem peștelui ceva care constituie hrana lui obișnuită sau aleasă. Ca și la alte specii de animale, deosebim pești carnivori, ierbivori și omnivori. Pescarul, știind la ce fel de pește dă cu undița, va pune în cîrlig hrana potrivită. Deci va trebui să știe ce hrană preferă fiecare specie de pește. „Lista de bucate" a fiecărei specii este mare; nu o cunoaștem în întregime și nici nu este necesar s-o cunoaștem. Este de ajuns să știm care sînt momelile cele mai bune, pe care pescarul și le poate procura fără prea multă trudă și care pot fi puse în cîrlig. Fără momeală potrivită, pescarul se trudește în zadar.

Momelile se pot împărți în două categorii: *momeli naturale*, adică acelea ce au un conținut comestibil, și *momeli artificiale*, care imită anumite insecte sau peștișori ce servesc drept hrană diferitelor specii de pești.

A. **Momeli naturale.** În apele care curg domol, *mazărea* fiartă este o nadă bună pentru o serie de pești nerăpitori. Ea se prepară în felul următor: după ce a stat în apă rece cîteva ceasuri, punem boabele de mazăre într-o pungă de pînză rară, pe care o introducem apoi într-o cratiță de pămînt cu apă călduță. Apa va acoperi mazărea de două-trei degete. O fierbem încet pe foc pînă se înmoaie, fără însă ca boabele să-și piardă forma sau să fie prea fărîmicioase. Le lăsăm apoi să se răcească în aceeași apă. Nu preparăm decît o cantitate pe care o socotim necesară la pescuitul din ziua aceea. Tot în felul acesta se prepară ca momeală boabele de *grîu* și cele de *po-*

Scanned with OKEN Scanner

rumb. Astfel preparate, boabele se înfig cîte 3—4 în cîrlig, înțepîndu-le prin locul unde sînt crăpate. Va rămîne liber numai vîrful cîrligului.

Mămăliga, care este o momeală bună pentru crap, clean, lin, roșioară, babușcă și alți pești nerăpitori, nu o putem pune în cîrlig dacă nu este preparată special. Metoda cea mai simplă este următoarea: frămîntăm mămăliga cu miez de pîine, pînă devine cleioasă. O încercăm, aruncînd un cocoloș într-un vas cu apă, ca să vedem dacă nu se fărîmă. Altă metodă de preparare este următoarea: punem într-un vas o mînă de făină de grîu, apoi adăugăm încet apă, mestecînd mereu, pînă obținem un fel de terci alburiu, care umple vasul pînă la jumătate. După aceea adăugăm un pumn de făină de porumb, măcinată mărunt și cernută. Cînd este bine fiartă, înainte de a o frămînta, adăugăm unul sau două gălbenușuri de ou, iar după ce am frămîntat-o, formăm din ea niște cocoloașe cît aluna. În aceste cocoloașe se înfige cîrligul, care va fi acoperit în întregime, în afară de vîrful acului, ce va rămîne liber.

Din *pîine albă* se prepară momeli bune pentru crapi, cleni și alți pești de felul acesta. Înmuiem în apă miez de pîine, îl stoarcem bine, apoi îl frămîntăm, adăugîndu-i puțină brînză, pînă se face un aluat omogen, tare. O momeală foarte bună pentru crapi este următoarea: se dă prin răzătoare turtă dulce, pe care o frămîntăm apoi cu miez de pîine albă, înmuiat și stors. În același timp adăugăm — după trebuință — o cantitate din pesmetul de turtă sau din miezul de pîine, pînă obținem un aluat care seamănă cu chitul folosit de geamgii. Această momeală se ține bine pe cîrlig, constituind totodată cea mai atractivă momeală pentru crapi.

Cașcavalul sau brînza, bine fermentate, dau o momeală foarte bună pentru mrene. Mai bune sînt brînzeturile nu prea tari, mirositoare, cu găuri puține. Dacă sînt prea tari, împiedică înțeparea, iar dacă sînt fărîmicioase, se risipesc în apă. Cașcavalul se taie în pătrățele cu laturile cam de 1 cm, în care se înfige cîrligul, rămînînd descoperit numai acul din vîrf.

Cînd apa este limpede, *intestinele de găină* sînt o momeală foarte bună pentru clenii mari. Se va avea însă grijă ca ele să nu atîrne pe cîrlig, în ciucuri prea mari.

O momeală mult căutată de cleni sînt unele *fructe*: prunele, cireșele și dudele, toate bine coapte. Cireșele le prindem în cîrlig, fără să le scoatem sîmburii. Înțepăm cireașa la coadă, ca

Scanned with OKEN Scanner

sîmburele să ajungă în curba cîrligului, și scoatem pe dincolo vîrful acului. În prunele tăiate în jumătate se înfige cîrligul, așa după cum se vede în fig. 38. Este bine ca în jurul tăieturii să îndepărtăm coaja pe o suprafață de vreo 2 mm lățime. Culoarea galbenă a miezului atrage de la distanță atenția cleanului. Cîrligele vor fi destul de mari, ca să poată cuprinde pruna.

Bucățile de *carne fiartă* (și apoi puțin prăjită) și *sîngele închegat* atrag mrene mari. Momeala aceasta este bună mai ales în porțiunile de rîuri din josul orașelor mari, unde peștii se hrănesc mult din resturile de alimente aruncate în apă.

Ca momeală sînt folosite și o serie întreagă de vietăți mici. Între acestea, cea mai cunoscută și mai mult folosită este *rîma,* cu feluritele ei specii. Este o momeală la care se dau bine aproape toți peștii și care nu dă greș mai niciodată.

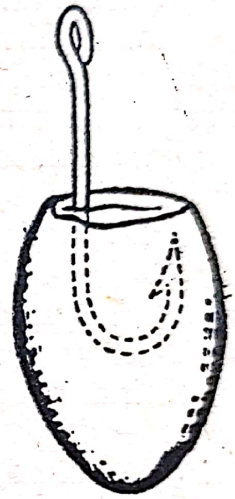

Fig. 38. Prună-momeală

Rîmele cele mai des întîlnite și folosite ca nadă sînt de trei feluri. Dintre acestea, cele mai bune sînt rîmele de culoare cafeniu-închis, pe care le găsim mai ales în pămîntul negru al pajiștilor umede din apropierea apelor sau în pămîntul smîrcos de pe marginea bălților formate din cauza ploilor. Acestea sînt destul de mari și de groase. Al doilea fel, de asemenea foarte bun, sînt rîmele roșii din gunoiul de grajd. Le găsim în număr mare la marginea grămezilor de gunoi de grajd sau în pămîntul negru amestecat cu gunoi, cu paie putrede etc. Au culoarea roșiatică, sînt lungi de 10—15 cm, răspîndesc un miros acru și, prinse, lasă din ele o zeamă gălbuie. Cu toate că murdăresc degetele, nu ne vom feri de a le întrebuința, pentru că sînt bune în cîrlig și le găsim ușor și în număr mare. Aceste două feluri de rîme sînt rezistente, nu se rup ușor din cîrlig și continuă să trăiască mult timp, chiar după ce am înfipt fierul de-a lungul lor. Rîmele de gunoi sînt bune și datorită faptului că le găsești atît primăvara de timpuriu, cît și toamna tîrziu, atunci cînd celelalte feluri s-au retras adînc în pămînt. Mai puțin potrivite pentru pescuit sînt rîmele aproape albe, pe care le vedem tîrîndu-se pe pămînt, după cîte o ploaie de vară. Se rup ușor, mor îndată și atîrnă fleșcăit în undiță.

Scanned with OKEN Scanner

Rîmele de gunoi se pot folosi bine în cîrlig, chiar imediat după ce le-am prins. Este bine însă — indiferent de felul rîmei — să le păstrăm un timp, ca să se evacueze de pămînt și să se facă mai rezistente. De altfel, ca să nu ne pierdem vremea cu căutarea lor ori de cîte ori vrem să ieșim la pescuit, este bine să ne facem o provizie bună, care să ne ajungă cîteva luni. Procedînd în felul următor vom atinge amîndouă scopurile: într-o oală mai mare, scoasă din folosință, punem pămînt luat din locul din care am adunat rîmele. Ca pămîntul să nu fie prea îndesat, îl amestecăm cu o mînă de mușchi sau facem straturi alternative de pămînt și de mușchi. Rîmele pe care le punem aici, oricît de multe ar fi, se trag îndată în pămînt și rămîn vii multă vreme. Vom menține pămîntul întotdeauna umed — însă, fără să facem baltă sub el — și odată pe lună îl vom înnoi. De asemenea, din cînd în cînd îl vom răscoli. Zilnic vom picura în oală o lingură sau două de lapte dulce, care va constitui hrana rîmelor. Nu vom pune mai mult lapte deoarece, rămînînd neconsumat, se acrește și omoară rîmele. Dacă avem la îndemînă resturi de cafea („zaț"), aruncăm cîte o lingură în oala cu rîme, acestea constituind de asemenea o hrană bună. Astfel ținute, rîmele devin mai rezistente, nu se mai rup ușor și rămîn vii în cîrlig mai multă vreme.

De obicei, ca să adunăm rîme trebuie să săpăm pămîntul. Mai ușor se pot culege în felul următor: într-un loc umed, unde știm că trăiesc rîme, batem un par pînă la o adîncime de vreo 30 cm, pe care îl vom mișca apoi într-o parte și în alta. Pămîntul dimprejur se va îndesa, iar rîmele vor ieși îndată la suprafață. Operația se va repeta de mai multe ori.

Cînd mergem la pescuit, ducem într-un săculeț de pînză, cu puțin pămînt sau cu mușchi umed, o rezervă de rîme. Din acestea scoatem pe rînd cîteva și le punem în cutia de tinichea, pe care o ținem la îndemînă. Provizia din săculeț trebuie să fie îndestulătoare, pentru că nu este nimic mai neplăcut, decît să te pomenești că nu mai ai momeală, tocmai cînd ai rezultate mai bune. Rîmele nefolosite nu le vom arunca, ci le vom pune din nou în oala cu pămînt de acasă.

Unii pescari fac greșeala să pună în cîrlig rîme cît mai mari sau cîte 3—4 deodată. Rîma prea mare se rupe: peștele o prinde de partea lungă, care atîrnă din cîrlig, o sfîșie și o mănîncă. Vom pune în cîrlig două sau trei, numai atunci cînd nu avem rîme destul de mari, încît să acopere cîrligul. Cel mai potrivit

Scanned with OKEN Scanner

fel de a pune rîme este următorul: înfigem cîrligul chiar în capul rîmei și îl tragem de-a lungul ei, pînă ce nu mai atîrnă din vîrful cîrligului decît 1—2 cm. Vîrful trebuie să rămînă acoperit, pentru că trupul fraged al rîmei nu va stînjeni înțeparea. Deoarece rîma trebuie să rămînă întinsă pe brațul cîrligului și să nu se adune ghem în îndoitura lui, au fost născocite niște sisteme speciale de montare pe strună: în vîrf se pune un cîrlig obișnuit, apoi cu 2—3 cm mai sus se montează pe strună un alt cîrlig, mult mai mic, sau 2—3 cîrlige mici, legate unul deasupra celuilalt (fig. 39). Cu ultimul cîrlig se înțeapă rîma lateral, se sucește pe după strună și se fixează cu al doilea, apoi cu al treilea cîrlig. Astfel, rîma stă întinsă și —

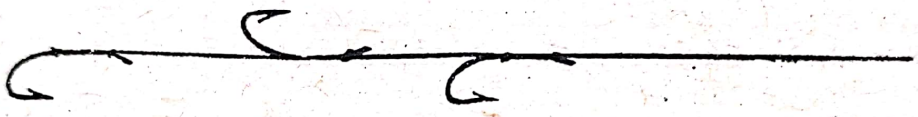

Fig. 39. Montură de cîrlige pentru rîmă

fiindcă nu este prea tare rănită — continuă să rămînă vie încă multă vreme. Sistemul acesta este bun mai ales la peștii răpitori, care se prind chiar dacă apucă rîma lateral.

Cel ce vrea să pescuiască cu rîme la păstrăvi, chiar dacă aduce momeli de acasă, va face bine să caute pe marginea apei un pat de nisip fin, moale, apos, în care va scurma puțin și va găsi de multe ori niște rîme mici, albe, argintii; acestea sînt „rîmele de apă“ care constituie cea mai bună hrană pentru păstrăvi.

Lumea insectelor ne oferă o serie de momeli dintre cele mai bune.

Viermele de carne (viermuși). Colectarea acestor viermi nu este prea plăcută, totuși pescarul nu renunță la ea, deoarece viermele de carne este una dintre cele mai adămenitoare momeli pentru aproape toți peștii nerăpitori. Viermele de carne nu este altceva decît larva alburie a mușteî mari albăstruie, care se așază vara pe carne, depunînd o mulțime de ouă albe. Deoarece la pescuit avem nevoie de o cantitate mai mare de viermi, pe care nu-i găsim la întîmplare, va trebui să-i prăsim. Iată cum procedăm: vara, cînd este arșiță, punem într-o găleată stricată sau într-o lădiță de lemn, cu fundul găurit, resturi de carne sau un cap de berbec, pe care le expunem la soare. Îndată se

Scanned with OKEN Scanner

vor aduna muștele, care vor depune sumedenie de ouă. După 48 de ore, viermii vor mișuna pe capul de berbec rămas la căldură. Sub vasul cu fundul perforat așezăm un alt vas, în care am aruncat cîțiva pumni de rumeguș de lemn sau tărîțe. Viermii vor cădea în lădița de jos. Stînd în rumeguș sau în tărîțe, ei își pierd curînd mirosul greu. Cei care nu au căzut, vor fi scuturați. Deoarece, spre toamnă, muștele de carne dispar, trebuie să ne facem o provizie de viermi, care să ne ajungă pînă la sfîrșitul sezonului. Viermii adunați în felul arătat mai sus sînt vărsați într-un vas, pe fundul căruia am pus un strat gros de pămînt umed, lutos. Ei se vor retrage în pămînt, unde vor rămîne amorțiți. De aici vom lua treptat cît avem nevoie. Dacă îi punem cîteva minute în apă călduță, își recapătă vioiciunea. Pe cîrlig se înșiră fie cîte unul singur, înțepînd în partea lui mai groasă, fie făcînd din ei o salbă de 4—5.

Viermele de tărîțe de făină este de asemenea o momeală la care trag cei mai mulți pești.

O nadă căutată de toți peștii, tot atît de mult ca și rîma, este *cosașul,* cîntărețul pajiștilor arse de soare. Îl cunoaște toată lumea, încît este de prisos să-l mai descriem. Sînt mai multe feluri de cosași. Peștii se dau la toate felurile, dar, dacă este vorba să alegem, vom culege dintre cei care s-au dovedit mai ademenitori. *Nu sînt buni:* cei mici de tot, cu trupul moale, de culoare cenușie; cei prea mari, cu trupul mai lung de 2 cm; cei fără aripi, cu burtă groasă; cei scurți, groși, cu picioarele foarte lungi și care au în coadă un fel de sabie. *Mai buni* sînt cei mijlocii, cu o lungime de 1—2 cm, cu aripi lungi, de culoare galbenă, roșiatică, cafenie sau cenușie. Cosașii moi la pipăit nu-i păstrăm, fiindcă se sfîșie foarte ușor de pe cîrlig. Îi putem prinde mai ușor dimineața, pe rouă, cînd, îngreuiați de apă, nu pot sări. Una sau două cutii de chibrituri este locul cel mai bun, unde vom aduna și păstra cosașii în timpul pescuitului. Dacă îngrămădim prea mulți într-o cutie, vor muri repede. De altfel este bine ca ei să mai poată mișca din picioare și în apă. Unii pescari fac rău că, înainte de a-i pune în cîrlig, le rup picioarele săltătoare sau chiar și capul, pentru că în felul acesta se vor sfîșia mai ușor. Cosașul va fi prins în cîrlig în felul următor: înfigem vîrful cîrligului după cap, la ceafă, scoțîndu-l pe la coadă. Aripile trebuie să stea cît mai desfăcute.

Burlăul (carabete, scorobete) este larva acvatică a unei gîze înaripate, numită frigană. Ca momeală naturală servește nu-

Scanned with OKEN Scanner

mai larva care trăiește în nisipul și nămolul celor mai multe ape curgătoare și stătătoare. Aceste larve sînt ușor de recunoscut: își fac o căsuță în formă de teacă, din nisip, bucățele de lemn etc., în care trăiesc, ținîndu-și afară numai capul negru și cîteva lăbuțe, cu ajutorul cărora se tîrăsc. Împreună cu teaca au o lungime de 1—2 cm și o grosime egală cu a unui pai de secară. Le găsim ușor, încît în cîteva minute putem aduna atîtea larve, cîte să ne ajungă pentru o zi. Dacă răscolim nisipul sau nămolul din marginea apei, chiar și pe cel neacoperit, însă îmbibat de apă, le vom observa ca niște bețișoare cenușii, nemișcate. Le vom aduna într-o cutioară de tinichea, în care vom pune mușchi sau rumeguș umed. Înainte de a pune larva în cîrlig, o scoatem din teacă, prinzînd-o cu unghiile de cap. Din teacă va ieși un fel de vierme alb-gălbui, pe care îl înfirăm în lung, începînd de la cap. Este o nadă foarte bună pentru mulți pești și, în special, pentru păstrăvi. Pescuim, lăsînd-o să se scufunde între două ape. Cîrligele pe care le vom întrebuința pentru această nadă trebuie să fie mici și subțiri.

Gîndacul de mai este o momeală bună pentru cleni. Uneori se dau bine la el și păstrăvii mari.

Babița, este o larvă care trăiește în apă, fiind de asemenea o momeală bună. În serile de vară, adeseori vedem deasupra apelor roind niște gîze care zboară într-o parte și în alta, se lasă pe oglinda apei și se ridică iarăși direct în sus.

Dacă prindem vreuna, vom vedea că este o insectă mică, fragedă, cu aripi lungi și transparente, și în coadă cu trei fire subțiri și lungi. Sînt *efemerele,* gîzele „de o zi", care au ieșit din apă, ca să joace jocul de nuntă și, după o viață în care soarele nu răsare de două ori, mor. Efemerele, care cad în apă cu miliardele, sînt o hrană căutată de pești și mai ales de păstrăvi și de lipani. Fiind însă prea mici și prea fragede ca să poată suporta înțeparea unui cîrlig, nu le putem folosi ca nadă; în schimb, forma lor o imită mușteie artificiale. Babița este larva efemerei. Ea trăiește timp îndelungat în nisipul și mîlul apei, constituind una dintre cele mai bune momeli. Este o larvă brună-gălbuie, cu trup lunguieț, în inele, semănînd cu un rac mic. O găsim pretutindeni, în nămolul apelor. Chiar și în cele mai repezi pîraie de munte sînt locuri line, unde se depune nisip mîlos, în care vom găsi babițe. Cu un vas vechi, pe care-l putem fixa în vîrful unei prăjini, sau chiar numai cu mîna, scoa-

Scanned with OKEN Scanner

tem cîte puțin mîl, deasupra căruia vărsăm puțină apă. Larvele vor ieși îndată la iveală. Le spălăm de nămol și le păstrăm într-o cutie, între mușchi umed. Începînd din primăvară și pînă la începutul lui august, babițele se găsesc în număr mare, pretutindeni. Ele se țin bine pe cîrlig, nu se sfîșie ușor. Toți peștii se dau la această nadă, dar mai mult decît toți se dau bibanii.

Aproape toate „mușteleˮ pot să fie folosite ca momeală. Chiar și cele de casă pot fi folosite ca momeală la peștișorii mici, cei pe care îi prindem ca să-i folosim ca momeală pentru peștii mari, răpitori. Vom pomeni aici și de două gîze care sînt bune, ca momeală, mai ales cînd pescuim păstrăvi și lipani.

Musca-de-arin este o insectă pe care o recunoaștem ușor. Vara, pe cînd pescuim, vom vedea deseori zburînd o insectă verzuie, care pare destul de mare. Înaintează cu greu, dînd neregulat din aripi. Cînd ajunge deasupra apei, de multe ori își ridică aripile în sus și le lasă să cadă, dar abia atinge oglinda apei, și se înalță din nou. În curînd se va așeza pe o tufă sau buruiană, unde o vom găsi cu ușurință. Este o insectă de culoare verzuie, cu aripi brune-străvezii, mult mai lungi decît trupul scurt și gros. Aripile și le ține orizontal, în lungul trupului. Această muscă trăiește mai ales pe arinii de pe lîngă apă, dar — de la șes și pînă la pădurile de brad — o vom găsi pe tot felul de copaci și tufe. Este una dintre cele mai ademenitoare momeli, și, dacă putem strînge asemenea muște-de-arin, putem fi siguri că vom prinde pești. Cu ele se pescuiește „pipăitˮ, la suprafața apei. Puse în cîrlig, nu putem arunca departe, pentru că sînt prea friabile.

Musca-de-urzici pare să fie cea mai bună momeală naturală pentru păstrăvi și lipani. Dacă scuturăm sau lovim cu un baston urzicile și tufele mici de pe marginea apelor, se vor ridica de pe ele niște gîze, cu aripi transparente, care vor zbura smucit și vor căuta îndată să se așeze pe altă plantă, prinzîndu-se de partea de jos a frunzelor. O recunoaștem ușor: are aripile sure-transparente, cu mici puncte mai închise; trupul gras, brun, cu inele galbene. Caracteristic este că, ținută între degete, își încovoaie burta, ca și cum ar voi să te prindă cu cleștele pe care îl are în coadă, însă fără să poată înțepa. Din nefericire sînt foarte fragede; se rup ușor de pe cîrlig, oricît de fin ar fi acesta. În cutia de chibrituri le ținem omorîte, altfel ne scapă ușor. Pescuim cu ele „pipăitˮ la suprafața apei.

Scanned with OKEN Scanner

Pentru păstrăv, muntenii preferă larva *gîndacului-de-brad*. O găsim sub coaja brazilor căzuți; este un vierme alb, gras, lung de 2—3 cm, ușor curbat. În căzăturile din brădet, avînd la îndemînă o toporișcă cu care să desprindem coaja uscată, vom putea aduna viermii necesari pentru o zi de pescuit. Pescuim cu larva aceasta, lăsînd-o să se cufunde.

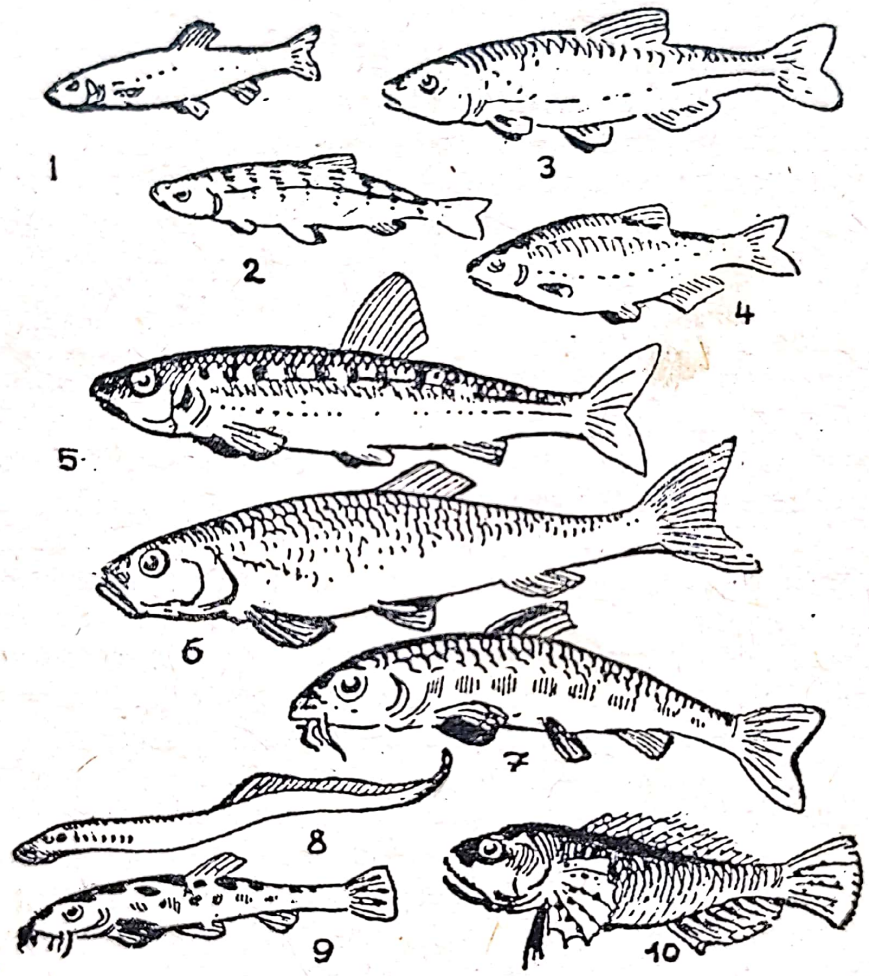

Fig. 40. Peștișori-momeală mai obișnuiți
1 — obleț; 2 — lătiță; 3 — clenișor; 4 — văduviță; 5 — crăiete (doiștean); 6 — albișoară; 7 — porcușor; 8 — chișcar; 9 — grindel; 10 — zglăvoacă

Fără să mai insistăm asupra lor, vom mai aminti și de alte momeli naturale: greierii de cîmp și de casă, mămărușele, furnicile mari negre, cu aripi, coropișnița, lipitorile.

Între momelile naturale pentru peștii răpitori, locul de frunte îl ocupă *peștișorii*. Întrebuințați ca momeală, vor avea o lun-

Scanned with OKEN Scanner

gime de la 3 pînă la 15 cm, în raport cu mărimea răpitorilor pe care avem de gînd să-i pescuim. La nevoie, dacă nu avem la îndemînă peștișori destul de mici, vom pune în cîrlig numai o parte din peștișor, dar întotdeauna cea de la coadă. Modul de a-i aplica pe cîrlig va fi indicat cînd vom vorbi despre felul cum pescuim cu ei.

Ca momeală se folosesc ori speciile de pești care de obicei nu ating o lungime mai mare decît cea arătată, ori puieții altor pești. Cei mai obișnuiți peștișori-momeală sînt: zglăvoaca, crăietele (boișteanul) obletul, beldița (latița), roșioara, porcușorul, grindelul, pălămida de baltă — căreia însă îi vom tăia înotătoarele țepoase și țepile — și țiparul, folosit mai ales la somnii mari. La nevoie mai sînt întrebuințați scobăreii, clenișorii, crăpcenii. În fig. 40 dăm cîțiva dintre cei mai cunoscuți peștișori-momeală.

Mai bune rezultate se obțin cu peștișori vii, adică aceia pe care îi prindem în cîrlig de vii și îi lăsăm să înoate și să se zbată în apă, pentru a atrage peștele răpitor. Puțini rezistă însă mai multă vreme, cu oricîtă băgare de seamă i-am prinde în cîrlig. Este greu să ne facem totdeauna provizie de peștișori vii și apoi să-i purtăm cu noi într-un vas cu apă. De aceea se pescuiește mult și cu peștișorii morți care, trași cu îndemînare, prin apă, dau impresia că sînt vii și înoată.

Peștișorii pentru momeală îi prindem cu plasa, sacul, rociul sau cu undița prevăzută cu un cîrlig foarte mic.

Chiar și peștișorii morți sînt o momeală pe care e greu să o avem totdeauna la îndemînă. Cu toate că este mai bine să pescuim cu peștișori proaspăt prinși, trebuie să știm și cum să ne facem o rezervă, cum să conservăm pentru mai mult timp peștii-momeală. Înainte se încerca conservarea lor în sare și în zahăr, cu reușită mai mult sau mai puțin mulțumitoare. Chiar dacă nu se stricau repede, ei își pierdeau luciul și înfățișarea, ceea ce le răpea mult din puterea de ademenire. Conservați însă într-o soluție de formalin, își mențin luciul, dar se întăresc puțin, rezistă mai bine și nu se sfîșie de pe cîrlig. Procedeul de preparare este următorul: peștișorii morți sînt spălați și șterși cu o cîrpă uscată, apoi introduși timp de 12 ore într-o soluție de 10% formalin (formol). Se spală apoi din nou și se așază într-un borcan cu soluție de formalin de 2%, se astupă bine gura borcanului și se păstrează la întuneric. În borcan este bine ca fiecare peștișor să fie așezat puțin curbat,

Scanned with OKEN Scanner

ca să înțepenească în poziția aceasta; tras prin apă, și neavînd obișnuitele palete, face mișcări de unduire, ceea ce atrage peștele răpitor. De la un timp, soluția de formalin se tulbură și de aceea trebuie schimbată.

Ca să terminăm cu nadele naturale, amintim că lostrița, știuca și somnul se dau bine la *broască*. Mai bune sînt broaștele cenușii, pestrițe pe burtă. Prinse în cîrlig de pielea spatelui, fără a le produce altă rană, ele rămîn multă vreme vii. Vara, cleanul prinde cu nădejde broscuțele cît o monedă de 50 de bani, pe care le găsim în număr mare pe lîngă apă. Le omorîm și le înfigem cîrligul prin gură.

B. **Momeli artificiale.** Ideea de a înlocui unele dintre momelile naturale cu imitații o întîlnim și în antichitate, cît și la unele popoare primitive. Pescuitul cu momeli artificiale s-a răspîndit printre pescarii sportivi în ultimile veacuri, pe de o parte pentru a înlătura greutatea pe care o întîmpinau la procurarea momelilor naturale, iar pe de altă parte, fiindcă pescuitul cu ele prezintă multe avantaje, făcînd acest sport mult mai plăcut. Cu mici excepții, momelile artificiale se folosesc numai la peștii răpitori care se aruncă și prind prada fără să o mai examineze mult, cum fac peștii nerăpitori.

Momelile artificiale se împart în două categorii: *nălucile* și *mușchile artificiale*. Din neamul nălucilor fac parte lingurile de tot felul și peștișorii artificiali, cu care undim la peștii răpitori: lostriță, știucă, păstrăvi mari, avat, biban și șalău. Mușchile artificiale constituie nada specială cu care ademenim păstrăvii, lipanii și clenii.

Nălucile, cu care pescuim trăgîndu-le prin apă, fac mișcări circulare sau ondulatorii, imitînd un peștișor care se joacă sau unul bolnav — pradă ușoară. Sclipirea lor atrage atenția peștelui răpitor, îl atîță și-l face să se repeadă și să apuce cîrligele ascuțite cu care este înzestrată năluca; pescarul ajută îndată cu lovitura lui de înțepare și peștele răpitor își începe lupta pentru viață. Pentru ca o năluca să fie bună, trebuie să fie ademenitoare, să aibă cîrlige care să prindă bine, să se cufunde la adîncimea voită și, trasă prin apă, să facă mișcări asemănătoare cu cele ale peștișorului viu. Spre a fi atrăgătoare pentru peștele pe care-l căutăm, năluca trebuie să îndeplinească anumite condiții:

a) să aibă un volum potrivit;

Scanned with OKEN Scanner

b) să fie de o formă (siluetă) care să semene (în cazul peștilor artificiali) cu peștișorii ce constituie prada obișnuită a răpitorului;
c) să funcționeze bine în apă, la cea mai mică tracțiune a mulinetului;
d) strălucirea nălucii să fie adecvată gradului de claritate a apei și luminozității zilei;
e) să aibă o greutate potrivită, spre a nu speria peștii la căderea ei în apă.

Numai după o experiență mai îndelungată pescarul ajunge să pescuiască cu năluci, mînuirea lor cerînd mare îndemînare și iscusință; este greu să le conduci bine printre diferitele obstacole, fără să le agăți îndată. Însă, pînă să ajungă să pescuiască cu năluci, folosind celelalte metode de pescuit, pescarul trebuie să-și dobîndească îndemînarea necesară și să știe să-și aleagă cu ușurință cîteva năluci bune pentru peștii pe care vrea să-i prindă. Va trebui să aibă o mică colecție, de cel puțin 4—5 feluri de năluci. Îi putem da un sfat: să nu rîvnească la năluci mari, deoarece cu cele mici poate obține, de obicei, un rezultat mai bun. Pe apă limpede va folosi năluci de culoare mai închisă, iar pe apă mohorîtă, năluci mai alburii și mai strălucitoare. Cînd apa este tulbure, nălucile nu pot fi întrebuințate cu folos.

Industria specială produce nenumărate feluri de năluci. A le prezenta, ar însemna să copiem cataloage întregi. Este de ajuns să știm că ele sînt făcute din metal, din cauciuc, din cotor de pană sau din lemn și au fie aripioare în formă de elice, fie palete oblice, care în apă le imprimă o mișcare de rotire, le face să se învîrtească, sclipind; altele au trupul curbat, prin aceasta urmărindu-se același scop. Dăm ca model o nălucă „Devon“, (fig. 41), alta cu corpul articulat, care îi îngăduie o mișcare și mai înșelătoare (fig. 42), și una de cauciuc, cu trupul curbat (fig. 43).

Există alte năluci, care nu imită forma peștișorului, anume „lingurile“ — o tinichea strălucitoare, în formă de lingură, fără coadă. Oricît ar părea de curios, ele atrag peștele răpitor, chiar mai bine decît imitațiile de peștișori despre care am vorbit mai sus. În apă, trase încet împotriva curentului, ele capătă o mișcare de rotire rapidă, împrăștie luciri și provoacă atacul răpitorului. Se deosebesc unele de altele mai mult în ce privește mărimea și felul cum sînt montate pe ele cîrligele. Unele

Scanned with OKEN Scanner

au luciri argintii (pentru vreme noroasă), altele aurii (pentru zile cu soare). De obicei sînt făcute din tablă densă și groasă

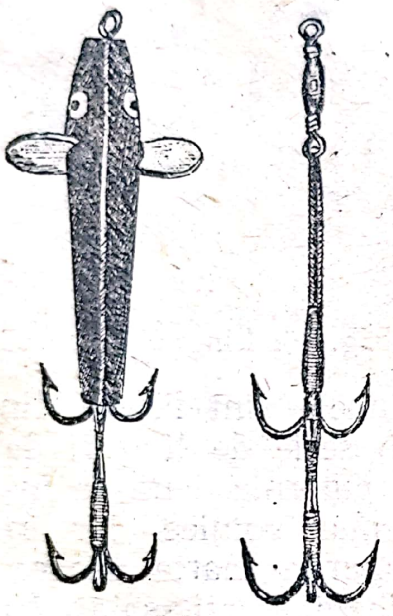

Fig. 41. Devon cu armătura de cîrlige

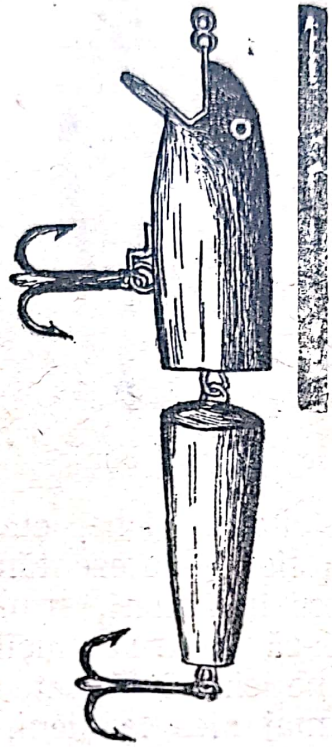

Fig. 42. Peștișor de lemn din două bucăți

Fig. 43. Peștișor de cauciuc

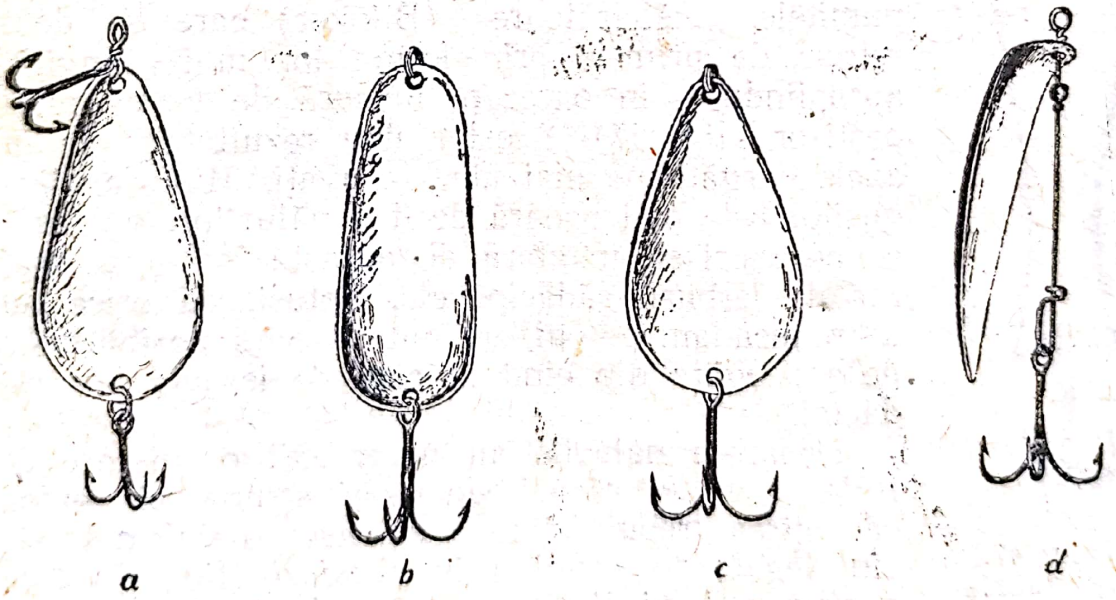

Fig. 44. Linguri

a — model clasic; b — alungit (pișcot); c — pară; d — rotativă pe ax

Scanned with OKEN Scanner

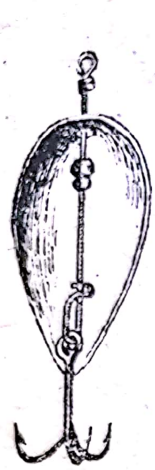

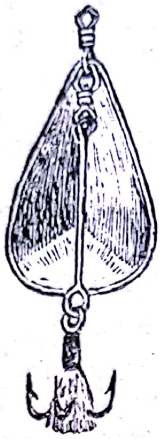

Fig. 45. Diferite modele de linguri mici

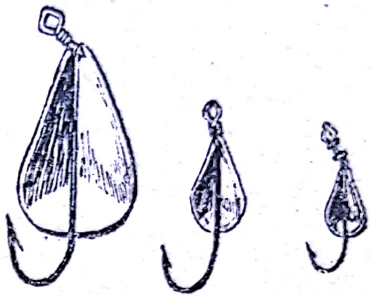

Fig. 46. Linguriţe muscă

Fig. 47. „Scăpărătoare“ (Blinker)

sau din cupru, nichel etc.; unele sînt făcute din sidef. În fig. 44 prezentăm o serie de linguri de dimensiuni mai mari, armate puternic, care se întrebuinţează pentru ştiucile mai voinice, iar în fig. 45 ne sînt înfăţişate linguriţe foarte uşoare, folosite mai ales la cleni, bibani, avaţi, şalăi. În fig. 46 vedem nişte linguriţe pentru pescuitul păstrăvului, cunoscute sub denumirea de „linguriţe-muscă“. În afară de lingurile ovale, mai sînt aşa numitele „scăpărătoare“ (Blinker) care se deosebesc de primele prin forma lor mai alungită, apropiindu-se în oarecare măsură de forma unui peştişor (fig. 47). Acestea dau rezultate bune în apele curgătoare, mai ales la avaţi. Mînuirea lingurilor este mai uşoară decît a nălucilor în formă de peştişori şi, în afară de aceasta se agaţă mai rar de ierburi, rădăcini etc. Totuşi, cu orice fel de nălucă am pescui, nu putem evita posibilitatea de a o agăţa din cînd în cînd de ierburi sau rădăcini.

Deoarece nălucile au necontenit o mişcare de rotire, care ar răsuci sfoara şi struna, şi pentru că rotirea trebuie să se facă uşor, neînfrînat, ele sînt legate de strună prin *vîrtejuri* (fig. 48). Tot pentru a împiedica răsucirea sforii sau strunei, se pun vîrtejuri şi între sfoară şi strună.

În comerț se mai găsesc și *imitații de rimă,* făcute din cauciuc. Însă, cu toate că imită foarte bine rîma, nu aduc nici un folos. Înainte de a o apuca, peștele o pipăie, o cercetează și observă îndată că nu este ceea ce caută el.

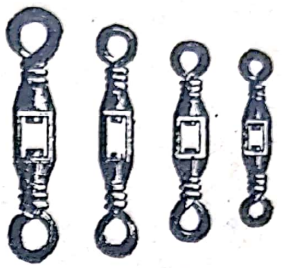

Fig. 48. Vîrtejuri

Muștele artificiale. Printre momelile artificiale cele mai răspîndite și mai întrebuințate la păstrăvi, lipani și cleni sînt muștele artificiale, „musculițele" cum le numește pe scurt pescarul (fig. 49). Care sînt avantajele pescuitului cu aceste mici alcătuiri de pene, mătase, peri, legate cu măiestrie în jurul unui cîrlig mic? Pentru a da un răspuns la această întrebare, s-ar putea scrie multe pagini. Ne vom mulțumi să înșirăm aceste avantaje doar în cîteva rînduri: înlătură plictiseala de a aduna nade naturale; înlătură folosi-

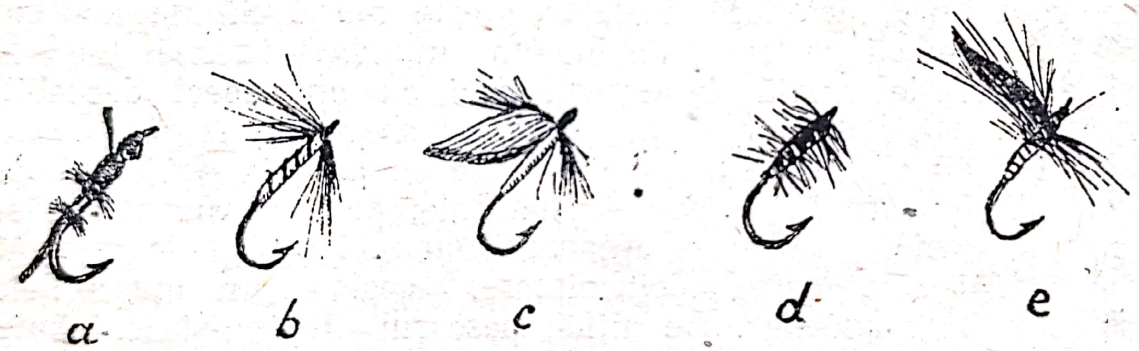

Fig. 49. Muște artificiale
a — nimfă ; b — scufundată fără apă ; c — scufundată cu aripi ; d — tip palmer ; e — plutitoare

rea unor specii de insecte căutate de pești, pe care cu greu le găsim, iar dacă le găsim, cu greu le putem folosi, deoarece sînt atît de mici și de fragede, încît nu le ține cîrligul; asigură ușurința de a o schimba după gustul peștelui; înlătură nevoia de a schimba neîncetat momeala, deoarece cu aceeași muscă artificială se pot prinde nenumărați pești; folosind momelile artificiale nu ne murdărim ca atunci cînd pescuim cu momeli naturale; peștii sînt răniți ușor, ceea ce îngăduie eliberarea celor mici, care vor continua să trăiască. Și în afară de toate acestea, este plăcerea deosebită, greu de definit, pe care o oferă pescuitul cu musculițele.

Scanned with OKEN Scanner

Nu toți peștii pot fi pescuiți cu muște artificiale. Deși cîteodată se aruncă la această nadă și alte specii, ea rămîne însă nada obișnuită pentru păstrăvi și lipani, peștii de cea mai bună calitate ai apelor noastre.

Cleanul, acest pește omnivor, are și el momelile lui artificiale la care sare, dînd prilej pescarului de la șes să se bucure și el de acest fel de pescuit.

Problema muștelor artificiale ocupă un loc de frunte în literatura pescărească. În nenumărate cărți de pescuit se pomenește despre această problemă; au fost născocite sute și mii de modele. Într-un manual elementar, cum este acesta, ne vom mulțumi să dăm doar cîteva indicații generale și esențiale.

La început, muștele artificiale au fost făcute cu scopul de a imita cît mai fidel diferite insecte, larve, nimfe, insecte înaripate. Astfel, prin perfecționare s-a ajuns cu timpul la realizarea multor modele, dintre care unele sînt îndeobște cunoscute. Alăturînd o musculiță artificială de insecta pe care vrea s-o imite, ne vom mira, deoarece deosebirea este mare. Să ne aducem însă aminte că peștele vede insecta cufundată în apă, purtată și deseori deformată de curent, deci cu un aspect deosebit. Muștele artificiale vor să imite tocmai asemenea insecte și, în apă, ele au o înfățișare asemănătoare cu acestea. În afară de musculițele care imită pe cele naturale, pescarii au mai născocit și altele, care nu se aseamănă cu nici un fel de insectă, dar totuși sînt foarte ademenitoare. Acestea sînt musculițele așa-zise de „fantezie". De altfel, pescarul nici nu-și mai bate capul să știe ce fel de insectă imită musculița cutare; el o cunoaște după numele ei și nu după numele modelului natural.

Muștele artificiale se împart în două categorii: muște „uscate" și muște „scufundate". Deoarece în apele noastre numai în mod excepțional se poate pescui cu muște „uscate", nici nu ne vom ocupa de ele.

Dintre atîtea feluri de muște artificiale, pe care să le alegem? Aceasta este o întrebare care îi frămîntă în general pe pescari, și mai ales pe începători. Începătorul este stăpînit de neîncredere față de oricare dintre ele și își închipuie că insuccesul lui se datorește numai felului musculiței alese. Am voi să-i liniștim pe cei care stau nehotărîți în fața listei nesfîrșite a muștelor artificiale. Pentru apele noastre și pentru oricare anotimp și parte din zi ajunge o colecție de o duzină, din diferitele feluri de musculițe. Mulți pescari cu experiență ajung, la

Scanned with OKEN Scanner

sfîrșitul carierii lor, să pescuiască doar cu 4—5 feluri de musculițe, obținînd rezultate foarte bune. Vom enumera, atunci cînd vom descrie pescuitul păstrăvului, lipanului și cleanului, cîteva feluri de musculițe verificate ca eficace în apele noastre și care credem că sînt suficiente pentru pescarii noștri, ei avînd libertatea ca, după experiența și închipuirea lor, să îmbogățească sau să restrîngă lista de la pag. 170 și 173.

Lipanii se prind cu mușchete folosite la păstrăvi, dar, în afară de acestea, sînt unele legate pe cîrlige foarte mici, speciale pentru ei.

Însă o simplă descriere a mușchetelor artificiale nu ajută la cunoașterea lor. Pescarul trebuie să le aibă în mînă, rînd pe rînd, să i se întipărească în minte forma, culoarea și numele lor, ca atunci cînd și le cumpără sau cînd alege din cutie pe aceea pe care vrea să o pună pe strună, să nu întîmpine nici o dificultate. Oricît de mare i se pare varietatea lor, va ajunge în curînd să le cunoască pe toate.

Confecționarea industrială a mușchetelor artificiale a căpătat o mare extindere.

Unii pescari și le fac singuri, susținînd că găsesc o plăcere deosebită în această îndeletnicire. Fără îndoială că este un mare avantaj să-ți poți face musculițele singur, după felul și cu amănuntele care ți se par mai bune.

Musculițele se păstrează în cutii cu mai multe despărțituri, în care se așază după felul lor, ca să le putem găsi cu ușurință. Cutiile vor fi bine închise, ca să nu pătrundă moliile. Altfel, ne vom pomeni într-o bună zi că, în loc de musculițe, avem doar niște cîrlige de pe care au dispărut penele și legăturile.

Vadul. Pentru a completa acest capitol, trebuie să spunem cîteva cuvinte și despre obiceiul unora dintre pescari de a-și pregăti dinainte locul de pescuit, atrăgînd peștii acolo. Se spune că își fac vad. Aceasta își are rostul numai la pescuitul staționar, cînd pescarul rămîne în același loc sau se mută doar în 2—3 locuri, și numai cînd este vorba despre pești nerăpitori. Condițiile de reușită sînt următoarele: apa să fie stătătoare sau cu un curs foarte lin, locurile alese să nu fie depărtate de locuința pescarului.

După ce am ales un loc potrivit — un cot de rîu cu apă lină, adîncă, o margine de baltă fără mult păpuriș etc. — mai multe zile în șir și pe cît se poate la aceeași oră, vom arunca

Scanned with OKEN Scanner

hrană peștilor. După tăria curentului, vom judeca unde să o aruncăm, pentru a fi dusă și a rămîne în locul unde voim apoi să pescuim. Cu vreo jumătate de ceas înainte de a începe pescuitul, mai aruncăm puțină hrană. Ea va consta din: mămăligă, pîine, grîu, porumb fiert, preparate așa după cum am arătat anterior și la fel cu nada pe care voim să o folosim și în undiță. În apele curgătoare, mai ales în acelea cu un curs repede, vom amesteca compoziția nadei cu pămînt lutos, spre a-i mări consistența și a nu se fărîmița sub acțiunea curenților puternici.

După frămîntarea laolaltă a acestei paste, se vor face din ea cocoloașe de diferite mărimi, care pot varia de la aceea a unei alune sau nuci, pînă la mărimea unei gutui, sau chiar mai mari. Unii frămîntă mămăliga cu miez de pîine și cu pămînt lutos, făcînd din ea un boț cît capul unui copil. Aruncat în vad, peștii se vor aduna și vor ciupi pe rînd din hrana care nu se va fărîmița ușor. Din încercările reușite ale unor pescari rutinați, dăm mai jos o serie de „rețete" asupra modului de preparare a acestor nade, precum și a modului lor de folosire, din care pescarii vor putea alege, la nevoie, pe cele ce le vor crede mai nimerite pentru apa în care pescuiesc și pentru specia de pești pe care o caută.

In apele curgătoare

Compoziția nadei	Cînd se nădește	Speciile de pești
Pămînt lutos, tărîțe, miez de pîine, mămăligă, baligă de cal, toate bine frămîntate.	Două ore înainte de pescuit. Pentru crap, seara din ajun, în bulgări mai mari.	Crap, caras, roșioară, babușcă, obleți.
Pămînt lutos, cartofi fierți, tărîțe, făină, frămîntate împreună.	i d e m	i d e m
Pămînt lutos, mămăligă, miez de pîine, turtă de cînepă, sînge închegat de vită, baligă de cal, frămîntate împreună.	O oră înainte de pescuit și întreținut vadul, din cînd în cînd, în timpul pescuitului. Cîteva cocoloașe cît o alună.	Clean, roșioară, babușcă, oblet.

Scanned with OKEN Scanner

Compoziţia nadei	Cînd se nădeşte	Speciile de peşti
Pămînt lutos, mămăligă, grîu fiert şi sfărîmat, turtă de cînepă, rîme negre şi tăiate în bucăţi mici, frămîntate împreună.	Se aşază pe fundul vadului bulgări de mărimea unei gutui, cu 3—4—5 zile înainte de pescuit, de obicei seara, la aceeaşi oră.	Crap, lin, plătică.
Pămînt lutos, turtă de cînepă, mămăligă, brînză topită, grîu fiert şi frămîntat, rîme de gunoi tăiate în bucăţi, viermuşi de carne. Se frămîntă împreună.	Se fac 5—6 cocoloaşe de mărimea unui măr şi se aşază pe fundul vadului, seara în ajunul pescuitului.	Mreană.

In apele stătătoare

Compoziţia nadei	Cînd se nădeşte	Speciile de peşti
Cartofi fierţi, tărîţe, miez de pîine, frămîntate împreună.	Cîteva cocoloaşe cît o alună, se aruncă cu o oră înainte de pescuit; se întreţine vadul din cînd în cînd şi în timpul pescuitului.	Crap, plătică, caras, babuşcă, roşioară, oblet.
Mămăligă, grîu fiert şi sfărîmat, turtă de cînepă, miez de pîine, frămîntate împreună.	i d e m	i d e m
Mămăligă, grîu fiert şi sfărîmat, turtă de cînepă (pisată), rîme negre tăiate în bucăţi mici. Se frămîntă împreună.	Se aşază pe fundul vadului, seara, 3—4—5 zile la rînd, înainte de pescuit, cîteva cocoloaşe de mărimea unui ou.	Crap, lin, plătică.
Mazăre sau bob fiert, miez de pîine, mămăligă, frămîntate împreună.	Seara, în ajun de pescuit, cocoloaşe de mărimea unui ou.	Crap.

Scanned with OKEN Scanner

Compoziția nadei	Cînd se nădește	Speciile de pești
Porumb moale, în floare (în țintă) sau porumb vechi bine fiert.	În fiecare seară, cîteva zile înainte de pescuit.	Crap.
1 litru de grîu bine fiert, un pumn de turtă de cînepă sfărîmată și un pumn de miez de pîine sau de mămăligă. Se amestecă împreună.	Se aruncă în vad seara, în ajunul pescuitului.	Lin.

Pentru a atrage mrenele, procedăm în felul următor: într-o pungă de plasă cu ochiuri destul de mari, punem bucățele de caș-caval fermentat; cu ajutorul unei sfori lăsăm punga la fund și o fixăm. Prin ochiurile plasei, mrenele vor culege din hrană și vor fi acolo și cînd pescarul le va da aceeași momeală cu cîrligul în ea.

Scanned with OKEN Scanner

METODELE DE PESCUIT

Afirmația că „din carte nu vei învăța să pescuiești" este numai pe jumătate adevărată. Mai potrivit ar fi să se spună că „numai cu învățătura din carte" nu poți deveni pescar bun. Adevărata școală este aceea de pe malul apei. În afară de aceasta mai sînt însă multe lucruri de bază, care se pot învăța din experiența pescarilor cu undița. Dacă le afli, ai dobîndit cunoștințe pe care altfel nu le-ai fi adunat decît încet, cu prețul anilor de dibuire și a nenumăratelor insuccese.. Îndemînarea care se dobîndește numai cu varga în mînă își găsește sprijin și îndreptar în cunoștințele culese de la alții. Aceste cunoștințe elementare, de introducere, le va înfățișa capitolul de față și cel care îi va urma, tratînd pescuitul unora dintre peștii noștri.

Pescuitul cu undița se practică în mai multe feluri, în mare măsură determinate de natura și obiceiurile diferitelor specii de pești. Unele sînt mai simple, mai rudimentare, mai ușor de practicat, altele cer îndemînare mai multă. Pescuitul este o școală cu mai multe clase. Vom împărți „metodele de pescuit", care intră în practica pescarilor noștri, numai în cinci categorii. Sînt însă cîteva norme, de care pescarul trebuie să țină seama, indiferent de felul în care pescuiește.

Peștii își au simțurile lor, unele foarte ascuțite, care le prevestesc primejdiile. Cum unditul este o înșelare a peștelui, îndată ce peștele va observa prezența omului, va fugi sau nu va pune gura pe momeală. Marea problemă a unditului este ca pescarul să rămînă neobservat. Cel care se va plimba fără grijă pe malul apei, mișcîndu-și mîinile și lovind bocancii în toate pietrele, va aduna puțin pește. Pescarul trebuie să se gîn-

Scanned with OKEN Scanner

dească neîncetat că nu trebuie să fie observat. Se va apropia de apă cu băgare se seamă, folosind orice mijloc de camuflare pe care i-l oferă vegetația de pe țărm sau conformația țărmului; se va feri să facă mișcări repezite, bruște, nu va bocăni cu piciorul în pămînt sau în toți bolovanii pe care îi întîlnește în cale; va căuta să aibă la spate o perdea de copaci sau un deal, ca să nu i se profileze silueta pe cer; se va așeza în așa fel, încît umbra lui și a vergii să nu cadă pe apă; va evita să aibă pe el lucruri sclipitoare, mulinet prea lucios sau o vargă care aruncă luciri la fiecare mișcare, avertizînd în acest fel peștii asupra pericolului care îi pîndește.

Înainte de a arunca momeala în mijlocul rîului sau chiar înspre malul opus, vom cerceta mai întîi apa din apropierea țărmului pe care stăm, aruncînd apoi din ce în ce mai departe. Altfel, în zadar vom căuta mai tîrziu peștii care se găseau în apropierea țărmului pe care stăm; mișcările pe care le-am făcut aruncînd mai departe, i-au speriat.

Deoarece vede ca printr-o pîlnie, cu cît un obiect va fi mai înalt, cu atît peștele îl va vedea de la depărtare mai mare. Iată de ce prind atît de bine acei cărora nu le vine greu să se apropie de apă în genunchi sau pe brînci și să pescuiască așa. Din același motiv este rodnic pescuitul mergînd prin apă, acolo unde se poate.

În apă, peștii stau de obicei cu capul îndreptat împotriva curentului. Deci, pe cît este cu putință ne vom apropia dinspre vale — un motiv pentru care multor pescari le place să pescuiască mergînd în contra curentului, de cîte ori felul apei și metoda de pescuit le îngăduie aceasta.

Adeseori, peștii mari își aleg locuri ferite, de care cu greu te poți apropia: bulboanele de sub stînci, de sub un mal mîncat de apă și acoperit cu tufe sau copaci, sub rădăcini etc. Apropierea de aceste locuri nu este numai anevoioasă, dar aproape întotdeauna va pune pe pescar în fața unei probleme: cum va putea scoate peștele prins? În toiul luptei cu un asemenea pește, pescarul nu face întotdeauna alegerea cea mai bună. Este cuminte deci ca în fiecare loc, dar mai ales în cele „rele", înainte de a întinde momeala, să cercetăm din ochi împrejurimile și să ne facem planul de bătaie, observînd piedicile din apă și cele de pe mal, alegînd locul pe unde ne vom putea apropia și din care să putem scoate peștele prins. O cercetare atentă ne va fi de ajuns ca să ne facem planul.

Scanned with OKEN Scanner

Modul de avîntare al sforii cu momeală diferă după feluritele metode de pescuit. Atunci cînd va fi cazul, vom da unele scurte îndrumări. Acum amintim ca normă generală: cît mai puține și cît mai domoale mișcări din trup și din mîini. Pe cît se poate, varga va fi purtată numai din mișcarea cotului. Este și mai puțin obositor și nici nu speriem peștii care, ca toate sălbăticiunile, observă mai întîi mișcarea. Sfoara și struna trebuie să fie tot timpul întinse, să nu atîrne moi, colac, îndoite în apă. Altfel nu simțim prezența peștelui și nu-i putem răspunde precis cu lovitura de înțepare.

Peștele dă semn că cercetează momeala sau că a prins-o: pluta tresaltă, se adîncește, vîrful vergii vibrează, iar pescarul simte în mînă tremurarea. Uneori, peștele se prinde singur apucînd momeala sau, după ce a simțit fierul, smucindu-se ca să scape. Nu ne putem însă bizui pe faptul că vom avea numai sinucigași. La semnul peștelui, în clipa potrivită, trebuie să răspundem cu o lovitură, să „înțepăm", dar nici prea curînd și nici prea tîrziu, nici prea alene și nici prea brutal. Momentul răspunsului și dozarea forței cu care urmează să dăm lovitura, se vor perfecționa cu timpul. Pescarul începător trebuie să știe însă unele lucruri. Mai întîi că înțeparea peștelui și scoaterea lui pe uscat sînt două probleme cu totul deosebite. Una este a înțepa, și alta este a scoate la mal. Atunci cînd simțim peștele în cîrlig, nu vom smuci cu putere, cu gîndul de a-l scoate dintr-o singură mișcare, avîntîndu-l din apă și aruncîndu-l în arc, pe mal. Rezultatul greșelii pe care o fac adesea pescarii este că se rupe fie buza peștelui, fie struna sau chiar varga. Vom începe manevra de scoatere pe uscat numai după ce am înțepat, și cîrligul se găsește la locul lui, adîncit în carnea și oasele gurii. Între cele două operațiuni trebuie să tragem hotar.

Pescuind cu momeală naturală și mai ales la peștii nerăpitori, vom aștepta ca aceștia să guste, să prindă în voie hrana. Răspunsul nostru va fi ceva mai întîrziat, lăsînd timpul necesar ca peștele să apuce bine hrana. În schimb nu-i vom lăsa timpul să vadă că momeala la care s-a dat este tinichea sau pană de pasăre, fiindcă într-o clipă o va lăsa din gură. Deci, lovitura de înțepare va urma imediat ce simțim atacul peștelui. Îi spunem „lovitură", deși nu este îngăduit ca mișcarea de înțepare să fie brutală, fiindcă riscăm și de data aceasta să rupem ceva. De fapt este suficientă o mișcare de înălțare scurtă și rapidă a vergii. La pescuitul fără plută, și mai ales la cel cu musca ar-

Scanned with OKEN Scanner

tificială, o metodă bună de a înțepa — pescuind cu mulinet — este următoarea: în timp ce cu mîna dreaptă ținem varga, între degetele celei stîngi ținem sfoara de partea ei de lîngă mulinet. În clipa în care voim să înțepăm, nu mișcăm varga, și cu stînga — numai din pumn — tragem scurt de sfoară.

Mișcarea aceasta, cît de slabă ar fi, se transmite în aceeași clipă, și cîrligul se prinde. Cu acest fel de a înțepa se evită smucîturile brutale și urmările lor neplăcute.

De cele mai multe ori, după ce peștele a fost agățat în cîrlig, începe partea plină de peripeții și emoții: biruirea peștelui și scoaterea lui la mal. Dacă este vorba de unul mic, totul se va termina repede și ușor: îl vom aduce binișor la mal și-l vom ridica din vargă. Însă, dacă prada noastră este mai mare, se angajează o luptă care nu totdeauna se termină cu victoria pescarului. Acum este pusă în cumpănă istețimea pescarului și mai ales sîngele lui rece. În cele cîteva minute — de multe ori poate să fie și o jumătate de oră — peștele va arunca în luptă întregul lui arsenal de manevre: șiretlicuri, mișcări năprasnice, înțepeniri pe loc, încercări de încîlcire după pietre și rădăcini, salturi neașteptate în aer, iureșuri săgetate pînă în depărtare, cît și toată puterea lui. Va căuta să-și apere viața. Într-o fracțiune de secundă, pescarul trebuie să priceapă manevra peștelui și să-i răspundă cu a lui, cu cea mai potrivită, pînă ce rezistența peștelui scade și el începe să dea semne de oboseală: se clatină de pe o coastă pe cealaltă și se lasă adus agale în gura mincioculuí.

În aceste clipe, cu greu își poate păstra pescarul sîngele rece, dar trebuie să și-l păstreze. În fiecare moment va cumpăni rezistența uneltelor lui cu puterea pe care o opune peștele. Sfoara și struna nu vor fi lăsate moi, contactul cu peștele va fi menținut tot timpul. Cînd peștele se va avînta în înot întins, pescarul îi va lăsa sfoară destulă, însă tot înstrunită; îndată ce va simți că încetinește înotul, îl va opri și va începe să-l aducă din manivela mulinetului, ca apoi, dacă va mai pleca o dată sau de mai multe ori, să-i lase iarăși sfoară destulă. Dacă peștele se înțepenește pe albia apei, pescarul îl va determina să se miște, prin ușoare scuturări din vargă. Cînd va observa că are de gînd să se afunde între rădăcini sau după alte obstacole din apă, pescarul îl va struni și îl va conduce spre apă liberă. În clipa în care peștele sare în aer, pescarul va coborî foarte puțin varga, ca să slăbească încordarea strunei — altfel,

Scanned with OKEN Scanner

peștele căzînd înapoi, o rupe — dar va reface îndată strunirea. Din puterea șuvoiului, în care peștele știe să se proptească bine, îl vom scoate la apă mai liniștită. Apoi, cînd peștele va da semne de istovire, pescarul va încerca să-l „înece", adică să-l scoată cu gura deasupra apei. Dacă reușește să facă aceasta, va scurta mult lupta, împiedicînd respirația victimei. Dar, pescarul trebuie să fie pregătit căci de multe ori, chiar și în ultima clipă, cînd este adus pînă la picioarele lui, peștele își mai adună o dată puterile și mai încearcă o ultimă scăpare într-o nouă goană — și de multe ori reușește.

Peștele *se aduce* în gura minciocului (cu minciocul *nu se prinde* pește). Nu vom duce minciocul sub peștele pe care l-am apropiat de mal, ci îl vom așeza în apă de cu vreme și abia cînd am adus peștele deasupra lui, îl vom ridica.

Aducînd la mal, cu scule delicate, un pește voinic și bătăios, pescarul își dă examenul de maestru. Dacă va trece cu bine acest examen, bucuria lui va fi, fără îndoială, deosebit de mare.

Peștele prins nu trebuie lăsat să moară, chinuit, prin asfixiere. Unii pescari îi frîng gîtul printr-o mișcare de sucire înspre spate, cu degetul arătător în gura peștelui și cu cel mare proptit în ceafă. La peștii mari nu merge atît de ușor. Metoda aceasta mai are însă și un alt neajuns, și anume acela că, omorîndu-i în felul acesta, peștilor li se desprinde capul de trup, în timpul preparării lor culinare. O scurtă lovitură dată cu un corp tare (băț, piatră, muchia briceagului etc.) în ceafa peștelui, lovirea lui cu ceafa de o piatră sau chiar și de mînerul minciocului îl va omorî imediat.

Conform prevederilor legii, pescarul sportiv are datoria să elibereze peștii care sînt mai mici decît mărimea stabilită pentru specia respectivă. Însă trebuie să-i elibereze în așa fel, încît ei să continue să trăiască mai departe. Îi va prinde numai cu mîna umezită în apă, ca să nu șteargă de pe ei stratul de mîzgă necesar vieții lor. Desfăcîndu-i repede și cu grijă, nu-i va arunca, ci îi va elibera cu prudență, din mîna cufundată în apă.

1. **Pescuitul cu plută.** Este caracteristic pescuitului staționar în ape liniștite. Pescarul își alege un loc pe care îl socotește bun; cu ajutorul plumbușorilor cufundă momeala, susținută de pluta de pe sfoară, la adîncimea voită și așteaptă ca peștele să vină să o apuce. Se mai mută din loc în loc, dar umblă puțin, popasurile lui fiind lungi. Din cînd în cînd scoate undița din

Scanned with OKEN Scanner

apă, controlează momeala, o schimbă dacă este nevoie, apoi o cufundă în același loc sau ceva mai departe. Din pricina puținelor mișcări, acest fel de a pescui constituie școala elementară a pescarului. Iată de ce pescuitul cu pluta a fost și mai este încă socotit de mulți, pe nedrept, ca avînd un slab caracter sportiv. Este adevărat că, de obicei, pescarul începe acest sport pescuind cu pluta, dar în același timp, acest fel de pescuit își are gradele lui de perfecționare, atingînd o adevărată măiestrie. În afară de aceasta, aproape toți peștii nerăpitori se pescuiesc cu această metodă. De asemenea, tot cu plută pescuim și la știucă și la alți pești răpitori mari, încît nimeni nu poate să spună că prinderea lor este un lucru atît de simplu. În sfîrșit, acesta este pescuitul obișnuit și la îndemîna omului muncii de la oraș, care în orele sale libere iese la baltă sau la rîul din apropiere, ca să prindă cîțiva pești. Sculele mai fine, folosite în prezent, înlesnesc ca și acest pescuit să fie mai plăcut, să ceară mai multă măiestrie.

Potrivirea plutei se va face în raport cu peștii căutați. Cu alte cuvinte, trebuie să asigure cufundarea momelii la mai puțin de un lat de palmă deasupra albiei, între două ape sau chiar aproape de suprafață. Deoarece albia apei nu este egală, iar curentul duce momeala mai încet sau mai repede și o înalță, aceasta își schimbă poziția. Din această cauză, pescarul poate să aibă surprize, adică din același loc să prindă diferite feluri de pești. În cazul cînd momeala ajunge aproape de suprafață, se poate arăta avatul răpitor, iar cînd rămîne la fund, va atrage mreana, crapul, linul, carasul, plătica etc., pești iubitori de adîncime. În general, la răpitori — și mai ales la știucă, care se prinde bine în undița cu plută — potrivim momeala mai aproape de suprafață.

Undița trebuie să fie bine proporționată. Aceasta este o condiție asupra căreia este bine să insistăm chiar aici. Între părțile ce formează undița — vargă, sfoară, strună, plută, cîrlig — trebuie să existe o desăvîrșită armonie.

De pildă, nu are nici un rost să pescuim cu o vargă țeapănă și cu un fir prea subțire, sau invers, după cum un plumb prea greoi va face pluta neutilizabilă, trăgînd-o după el la fund.

Să ne ferim de undița prea greoaie. Cu o vargă elastică, cu o sfoară de grosime mijlocie, cu o strună de nylon de bună calitate, de 30/100, dar neuzată și fără noduri, avînd și mulinet, putem tot atît de bine să scoatem din apă pești de talie mare.

Scanned with OKEN Scanner

Pescuitul cu scule fine procură adevărata bucurie pescarului amator de sport adevărat.

O vargă între 3 și 4 metri va fi destul de lungă atît pentru a întinde, cît și pentru a face aruncările moderate, cerute de acest fel de pescuit. Varga va fi cît mai ușoară, de bună calitate și mlădioasă. Deoarece ne putem aștepta să prindem și pești mari, mulinetul — cît de simplu — ne va fi de folos. Dacă avem mulinet, sfoara, struna, cît și cîrligul vor putea să fie și mai fine, fapt care ușurează ademenirea prăzii. Sfoara lungă, pînă la 30 de m în cazul mulinetului — mai scurtă cînd n-avem mulinet — va fi aleasă ca să suporte 10—15 kg, cu toate că rareori vom putea prinde un pește de această mărime. Plumbul, cît de ușor, nu va trece de 15 g nici chiar cînd voim să lansăm ceva mai departe, la pescuitul știucii; pescuind cu plută, la știucă, avem în cîrlig peștișor viu. Cu atît mai mult va rezista și cu atît mai vioi va înota peștișorul, cu cît struna va fi mai subțire și plumbul mai ușor. De obicei este de ajuns un plumb de 8—10 g. Apele curgătoare cer un plumb mai greu decît cele stătătoare. Pluta trebuie să fie cît mai puțin vizibilă și potrivită în așa fel, încît să suporte greutatea și să rămînă în poziția din fig. 29. Să ne ferim să alegem cîrlige prea mari, în comparație cu momeala pe care o aplicăm și cu peștii pe care nădăjduim să-i prindem. În această greșeală, de a exagera mărimea cîrligelor, cad mulți dintre pescarii noștri. De asemenea să nu folosim o strună prea groasă; o strună subțire este mai puțin vizibilă, se mlădiază mai bine, avertizează mai rar peștele care a prins momeala. Chiar pescuind la știucă nu este nevoie de strună de oțel. Se spune că știuca, cu dinții ei mulți și ascuțiți, sfîșie struna din fir de nylon. Dar nu știuca o sfîșie, ci pescarul care o smucește brutal și o trece de-a lungul dinților fierăstrău. De altfel, cu cît știuca este mai mare, cu atît riscul este mai mic, pentru că are dinți mari, groși. Apoi, lăsîndu-i timpul necesar, ea va începe să înghită peștișorul. Acesta îi va ajunge în gîtlej, iar struna, în colțul gurii, unde știuca nu are dinți sfîșietori.

Sfoara, cu cele de pe ea, o aruncăm de obicei printr-o pendulare înainte și înapoi, coborînd varga numai atunci cînd momeala a ajuns deasupra locului unde voim să cadă. Pescuitul știucii cere o lansare ceva mai lungă, fără să se asemene însă cu aceea de la pescuitul aruncat sau de la pescuitul cu muște artificiale. În apele curgătoare, cîrligul cu momeală va fi

Scanned with OKEN Scanner

aruncat ceva mai sus de locul unde credem că se găsește pește, așa încît, pînă să ajungă aici, momeala să aibă vreme să coboare atît cît îngăduie pluta. Apoi conducem cu varga pluta care se duce încet la vale, pînă cînd struna nu mai rămîne atîrnată perpendicular, ci este trasă de curent. În acel moment ridicăm undița și repetăm întreaga mișcare. Se întîmplă, ca, tocmai cînd voim să ridicăm undița din apă, să fie la momeală un pește, care a prins atît de lin, încît pluta nu a dat nici un semn. De aceea, înainte de a ridica, vom smuci ușor struna, care uneori scoate peștele viclean. Dar și aceasta, ca toate mișcările, nu trebuie să fie brutală, ci doar o tremurare a vergii.

În acest fel de pescuit, înțeparea peștelui o vom face întotdeauna cu oarecare întîrziere. Dacă momeala este naturală, iar noi sîntem liniștiți și sculele destul de fine, peștele nu va observa nimic care să-l alarmeze și va începe să mănînce fără teamă. Îi vom lăsa timp ca să prindă bine momeala, apoi îi vom răspunde cumpătat, scurt. În principiu, înțeparea se va face atunci cînd vedem că pluta se scufundă ferm.

Dintre peștii răpitori, pescuim cu undița cu plută, știuca, avatul, șalăul, bibanul și somnul. La peștii mari, momeala este peștișorul viu, prins în cîrlig prin buze sau de înotătoarea de pe spate. Peștii nerăpitori, aproape fără excepție, se pescuiesc cu plută, la adîncimea și cu momelile care se potrivesc fiecărei specii.

Pescuitul cu pluta este o etapă prin care trebuie să treacă fiecare începător.

2. **Pescuitul cu plumb pe fundul apei.** Ținta acestui fel de pescuit sînt peștii care se țin aproape de fundul apelor cu un curs mai repede. La noi se pescuiește în acest fel mai ales mreana, iubitoare de apă adîncă, dar adeseori se pot prinde și cleni, văduvițe, somni și crapi. În general este pescuitul obișnuit al crapului, carasului, plăticii, caracudei, linului etc. Toamna, pe vreme rece, cînd peștii se retrag spre fund, varietatea celor prinși în undiță va fi și mai mare.

Este necesar un echipament special. În acest fel de pescuit este bună o vargă lungă de 4—5 m, solidă, prevăzută cu mulinet. Varga trebuie să fie lungă, pentru ca să o putem întinde perfect dreaptă, cît mai departe deasupra apei, ținînd firul sforii în unghi drept față de ea. Pescuind în curent puternic, apa încearcă să ridice plumbul și, cu cît varga va fi mai scurtă, cu atît o poate face mai ușor, aducînd plumbul la mal.

Scanned with OKEN Scanner

La acest pescuit, ca și în metoda precedentă cu pluta, introducerea firelor de nylon a înlocuit aproape complect vechea sfoară de mătase. Un fir de nylon de 50—60/100 grosime și de o lungime de cca 30 de m, înfășurat pe mulinet, poate suporta lupta cu peștii de talie destul de mare.

Struna de care atașăm plumbul și cîrligul va fi de o grosime și de o rezistență mai mică decît firul legat de varga. Lungimea strunei va fi de 50—60 cm. La pescuitul unor răpitori cu dinți puternici ca știuca, somnul, șalăul, atașăm la vîrful strunei un fir subțire și suplu de oțel, lung de 10—15 cm, de care prindem direct cîrligul. Plumbul va fi greu, ca să poată ține momeala la fund și să nu fie mișcat de curent. Cu cît curentul este mai puternic, cu atît și plumbul va fi mai greu, de la 1 g pînă la 80 de g și chiar și mai mult. Plumbul nu este întărit pe strună, ci, fiind găurit în lungul lui, lasă ca struna să lunece liberă și ușor prin el. Acest joc al strunei prin plumb este necesar, deoarece, dacă momeala ar fi legată fix de plumbul greu care zace pe fund, peștele ar simți îndată o rezistență și ar lăsa numaidecît momeala. Pentru ca plumbul să nu ajungă pînă la cîrlig, între plumb și cîrlig, la o depărtare de vreo 30 de cm de acesta, vom pune pe strună o alică. Mai bune sînt plumburile eliptice, „olive", care fac ca struna să alunece ușor prin tunelul lor, și se agață mai rar de pietrele de fund. Vom arunca momeala cît mai departe, spre mijlocul apei, cel puțin la o depărtare de două ori mai mare decît lungimea vergii. Acolo unde bănuim că sînt mrene mari, încordăm sfoara și o ținem tot timpul întinsă. Ca să putem arunca destul de departe, este bine ca mai întîi să desfacem de pe mulinet o lungime de sfoară îndestulătoare, pe care o vom așeza în colaci pe pămînt, lîngă picioare, și o vom lăsa să alunece printre degetele mîinii stîngi, în timp ce cu varga îi dăm avînt. Varga o vom ține cît mai orizontal și, fiindcă de obicei este grea, o putem propti cu ajutorul unor suporți, ca să nu ne obosim mîna. Tracțiunea peștelui o simțim prin sfoară și prin vargă, deoarece struna este trasă de pește, prin plumbul care stă pe fund. O lovitură scurtă, puternică ne va face să bănuim că este un pește mare. Răspunsul pescarului va fi energic, dar nu brutal — sfoara este lungă, rezistența apei este mare și mișcarea de înțepare trebuie să treacă prin tunelul plumbului care frînează și el.

Rezultatele frumoase pe care le dă acest fel de pescuit se datoresc faptului că se aruncă departe de țărm și la adînc, de

Scanned with OKEN Scanner

unde peștele nu vede atît de ușor omul. Dar, deoarece peștii se țin de obicei în ape mai limpezi și au ochi buni, nu trebuie să fim prea siguri că nu vom fi văzuți; de aceea trebuie să respectăm regula de a rămîne cît mai neobservați. În afară de aceasta, pescarul va trebui să cunoască foarte bine conformația albiei unde pescuiește.

3. **Pescuitul pipăit.** De obicei, în cariera pescarului sportiv între pescuitul cu plută și cel cu muscă artificială se intercalează o metodă, căreia i se spune „pescuitul pipăit". I s-a dat această denumire, deoarece pescarul, în continuă mișcare de-a lungul apei curgătoare în care pescuiește, nu-și cufundă nada și nici nu o aruncă în depărtare, ci o lasă ușor pe oglinda apei, „pipăie" cu ea.

De la început trebuie să recunoaștem că pescuitul pipăit este indicat nu numai la peștii răpitori, ci în unele cazuri dă rezultate bune chiar și la unii nerăpitori. Două motive au dus la născocirea acestei metode, folosită pe o scară largă. În primul rînd, musculițele naturale — o momeală atît de ademenitoare — fiind mici și fragede, puse pe cîrlig și aruncate departe pe apă, se sfîșie ușor. Poate că nici nu ajung să atingă apa și, în mișcările repezi ca de șfichiu, ale sforii lansate, se rup de pe cîrlig. În al doilea rînd, multe ape, mai ales cele cu păstrăvi, au malurile acoperite cu copaci și cu tufe, sau sînt atît de înguste, încît o aruncare în depărtare este peste putință. În aceste ape mici, pescarul nu poate să meargă prin apă, deoarece aceasta are stînci, bulboane, obstacole și este atît de mică, încît nu se poate feri de ochii păstrăvului.

Tehnica acestui fel de pescuit cere ca pescarul să întindă varga de pe mal pînă deasupra locurilor unde caută peștele și apoi să lase musca naturală să cadă pe oglinda apei; undița va trebui să fie potrivită metodei. Putem să pescuim pipăit și cu o vargă pe care o întrebuințăm la pescuitul cu plută sau la cel cu muște artificiale. Dacă, însă, pescuitul pipăit este acela pe care îl practicăm mai des și ne putem îngădui să ne procurăm o vargă specială, cu atît mai bine. Aceasta va trebui să aibă o lungime de 4 m, chiar și mai mult, însă în același timp să fie și foarte ușoară. O vargă grea, mînuită și ținută întinsă cu o mînă, o zi întreagă, îl obosește pe pescar foarte tare. Deoarece, de multe ori va trebui să ridicăm peștele în puterea vergii — pentru că tufișurile, rădăcinile etc., împiedică mult folosirea mincioculuí — varga trebuie să fie destul de mlădioasă,

Scanned with OKEN Scanner

ca să se poată arcui bine. Sfoara, care nu are plută sau plumb, nu trebuie să fie prea ușoară. De aceea, în această metodă de pescuit vom prefera sfoara groasă de mătase în locul nylon-ului, care, fiind prea ușor, va fi fluturat de vînt la cea mai mică adiere, pierzînd astfel din precizia lansării. Struna fină și de cea mai bună calitate trebuie să aibă o lungime de 1 m. Sfoara care atîrnă din vîrful vergii, împreună cu struna, nu trebuie să fie mai lungă decît varga și niciodată nu trebuie să atingă apa. Cîrligul va fi mic, subțire, pentru a trage în el și gîzele cele mai mici cu care pescuim. Mulinetul poate să ne fie de folos, dar — după cum vom vedea — de multe ori ne stînjenește.

Iată cum procedăm. Ne apropiem cu băgare de seamă de locul unde bănuim că este pește, întindem varga cu struna atîrnînd perpendicular și lăsăm momeala încet, ca să atingă apa. În momentul acesta, de cele mai multe ori, peștele răpitor se va arunca. În caz contrar, cu mișcări din vargă foarte ușoare, săltăm musca pe oglinda apei, lăsăm să o ducă puțin curentul, o readucem, trăgînd-o încet pe suprafața apei, și îngăduim uneori chiar să se cufunde de un lat de mînă, atunci cînd apa o trage spre adînc. Cîteodată putem face și lansări scurte, „de subsuoară", adică pendulăm momeala și apoi, cînd ajunge în față la depărtarea dorită, coborîm varga. Cu momeli care nu se sfîșie imediat, de pildă cosașii, vom risca — dacă apa cere — și cîte o lansare mai îndrăzneață. Nu vom stărui într-un singur loc. Dacă în locul unde încercăm este pește și el nu ne-a simțit, dar este în căutarea hranei, se va arăta imediat — altfel ne pierdem vremea degeaba. Înțeparea va fi scurtă, chiar în clipa cînd simțim tremurul vergii. Urmărind cu privirea musca de pe suprafața apei, vom vedea, după ce ne-am obișnuit, peștele aruncîndu-se. La păstrăvi și la lipani nu vom mai aștepta să simțim zvîcnirea vergii, ci vom înțepa imediat! Atît de năpraznic este saltul peștelui, încît în clipa în care i-am zărit lucirea, a și apucat nada. Dacă este un loc rău, încercăm să-l scoatem îndată; de obicei, locurile strîmte unde pescuim în felul acesta, nu ne îngăduie manevre lungi prin care să obosim peștele.

În pîraiele de munte, cu vegetație bogată pe maluri, unde deseori sîntem siliți să ne facem drum prin desișuri și bălării, este mai bună o vargă simplă, fără mulinet, cu sfoară foarte scurtă. Aceasta ne ajută pe de o parte să putem trece prin desișuri mai ușor, fără să ne agățăm în fiecare clipă, iar pe de altă

Scanned with OKEN Scanner

parte, să vîrîm varga și sfoara scurtă prin ferestrele strimte dintre crengării. De obicei, păstrăvii din aceste piraie nu sînt atît de mari, încît să nu-i putem ridica numai din vargă.

În felul acesta se pescuiește mai ales la păstrăvi și la lipani; în apele de jos prindem și alți pești, care sar după muște, și în special cleni. Secretul succesului constă în a ne apropia de apă cu cea mai mare băgare de seamă, ca să ne ferim de ochii ageri ai păstrăvului, lipanului și în special ai cleanului.

4. Pescuitul cu musca artificială. Visul fiecărui pescar, care a început să guste din plăcerile sportului nostru, este să ademenească păstrăvii, lipanii sau clenii cu muscă artificială.

Cel care practică pescuitul cu muscă artificială se află în neîncetată mișcare. El umblă de-a lungul rîului, parcurgînd kilometri întregi în căutarea peștelui. Problema care se pune sub mii de aspecte este aceeași: să avîntăm — chiar și pînă la o depărtare de 20 m — struna cu musculițele în așa fel, încît acestea să se așeze ușor pe suprafața apei, întocmai cum ar cădea niște gîze obosite. Apoi să le conducem astfel, încît să pară că plutesc niște gîze accidentate. Fiind înșelat în felul acesta peștele se va repezi. Îl înțepăm. În sfîrșit, trebuie să scoatem la mal peștele biruit. Toate acestea, cît și faptul că într-o zi s-ar putea să aruncăm undița de zeci și sute de ori, cer unelte speciale, deosebit de fine și ușoare. Aici nu poate fi vorba despre plumb sau plută.

Varga are de îndeplinit o muncă specială: prin mișcarea pe care i-o imprimă mîna, cît și prin elasticitatea ei, lansează musculițele ușoare. Deci, pe lîngă faptul că trebuie să fie rezistentă, ea trebuie să fie „nervoasă“ (adică să răspundă imediat mișcărilor mîinii), ușoară și flexibilă. În acest caz își arată superioritatea vergile construite din fîșii de bambus. Lungimea lor va fi între 2,80 m și 3,30 m și nu mai mult. O vargă de 3—3,30 m va putea fi folosită în același timp și la alte feluri de pescuit, așa că cel care nu poate să-și procure mai multe vergi și are de gînd să pescuiască și cu musculițe, își va alege această lungime. Greutatea vergii, fără mulinet, nu trebuie să treacă de 250 g. Pentru începători, vergile sub 250 g sînt greu de mînuit. Varga nu va fi rigidă, ci moale, mlădioasă. Mulinetul este indispensabil; pescarul care pescuiește cu musculițe trebuie să-și scurteze și să-și lungească necontenit sfoara și, în afară de asta, el are unelte fine care, fără ajutorul mulinetului, nu rezistă la un pește mare. Mulinetul

Scanned with OKEN Scanner

va fi îngust, cu un diametru de 8—10 cm, ca să nu se încilcească sfoara pe el, și va avea o greutate (în medie de 180 g) care să echilibreze varga, ținînd-o în cumpănă, cam la un lat de palmă (15—17 cm) de vîrful degetului arătător, cînd mîna apucă normal mînerul.

La varga pentru pescuit cu musca artificială, mulinetul se fixează întotdeauna spre capătul de jos al mînerului, deci înapoia locului unde ținem mîna dreaptă. Se impune deci, la cumpărarea unei asemenea vergi, ca dispozitivul portmulinet să se găsească în imediata apropiere a talonului. Pe mulinet vom avea 25—30 m de sfoară subțire de mătase țesută (niciodată din fir obișnuit de nylon), totuși nu prea ușoară, dar rezistentă. În acest caz, este foarte bună o sfoară „în coadă de șobolan", despre care am mai vorbit. Struna, făcută din fir de nylon, va avea o lungime de 2,50—3 m și va fi cît mai fină. Cîteva indicații ne vor arăta că folosirea unei strune prea groase nu este indicată. Pentru cei mai mari păstrăvi este bună o strună de fir de nylon de 24/100; pentru cei mari, una de 20/100, iar pentru cei mijlocii 16—18—20/100. O strună de 20/100 poate să fie socotită bună la păstrăvii obișnuiți din apele noastre curgătoare. Cu cît apa este mai limpede, cerul mai senin și aerul mai liniștit, cu atît struna va trebui să fie mai subțire. Pe vînt puternic vom pescui ușor, cu o strună mai scurtă, avînd o lungime numai de ½ m. Începătorul va pescui mai întîi cu o singură muscă în pleasna strunei, iar mai tîrziu va pune chiar una sau două săltători. Pescuitul cu două sau trei muște are avantajul că, oferind mai multe feluri de musculițe, putem cunoaște mai lesne preferința peștelui; apoi musca din vîrf de obicei se scufundă puțin, iar cele din săltători joacă deasupra apei, ceea ce înseamnă că utilizăm două feluri de ademeniri.

Vorbind despre momeli, ne-am ocupat și de muștele artificiale. Vom reveni asupra lor, cînd vom trata pescuitul diferitelor specii de pești.

Cîrligele mici, agere trebuie să stea țepene în vîrful strunei și al săltătorilor. Struna, care se uzează repede, trebuie controlată des, mai ales pe la noduri, iar părțile ei scămoșate sau care au plesnit trebuie numai decît înlocuite. Cîrligele duble le vom folosi mai ales la lipani, deoarece aceștia au gura cărnoasă, fragedă.

Scanned with OKEN Scanner

Adevărata măestrie constă în aruncarea muștelor artificiale. Este bine de știut că lansarea muștelor nu se poate învăța numai din carte. În afară de aceasta, din multele lansări pe care le face pescarul într-o zi, puține din ele sînt identice. Poziția pescarului, depărtarea, direcția, vîntul, curentul apei, obstacolele de pe mal și atîtea altele hotărăsc amănuntele fiecărei lansări. Există însă un fel de lansare, care constituie baza tuturor celorlalte. Pe aceasta trebuie s-o cunoască pescarul începător și s-o execute bine de la început. Vom încerca s-o descriem în cîteva cuvinte.

Modul cum se ține varga și sfoara în mînă pentru aruncat și pescuit este arătat în fig. 50.

Pornim de la situația rezultată dintr-o aruncare precedentă, cînd struna și sfoara (5—6 m lungime) „zac" pe apă, iar varga este înclinată cam la 45°.

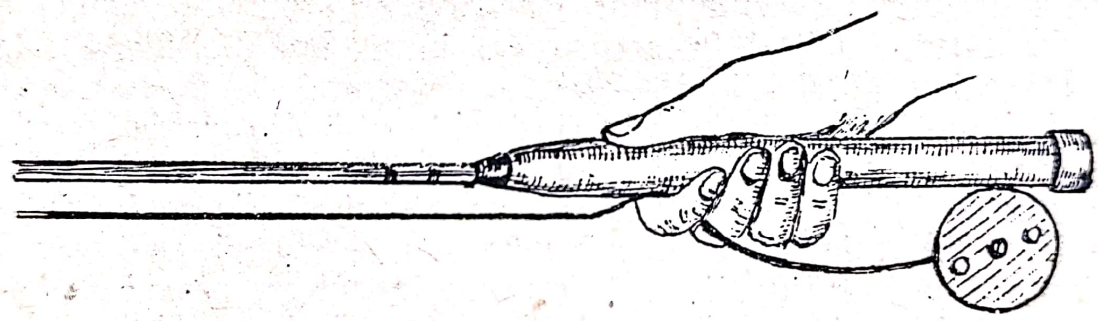

Fig. 50. Cum se ține varga cînd se pescuiește cu muscă

Spre mai multă ușurință, vom descompune aruncarea în 3 timpi.

Timpul 1. Aruncarea sforii în sus și înapoi, prin zvîcnirea vergii dinspre înainte, pînă la verticală (fig. 51).

Prin zvîcnirea vergii în sus, sfoara care zăcea pe apă, este smulsă și trimisă în sus și înspre spatele nostru.

Dacă urmărim cu atenție figura, observăm că la această mișcare de zvîcnire ia parte activă pumnul și, în mai puțină măsură, antebrațul.

Varga va fi oprită ferm din pumn, în poziția verticală. Înclinarea vergii dincolo de verticală va constitui pentru pescar o rea deprindere, ce-i va aduce multe necazuri în reușita aruncărilor.

Scanned with OKEN Scanner

Timpul 2. Pauză cu varga la verticală (fig. 52).

Scopul pauzei este de a îngădui sforii să se desfășoare în toată lungimea ei, în spatele nostru. Durata pauzei depinde de lungimea sforii. Dacă pauza durează mai mult decît e necesar, sfoara va cădea spre pămînt, în spatele pescarului, cauzînd aruncări greșite; o pauză prea scurtă va da naștere unui „sfîrc de bici", care va influența în mod nefast aruncarea — prin

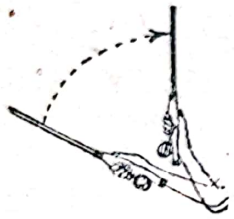

Fig. 51. Aruncarea la pescuitul cu musca (timpul 1)

Fig. 52. Aruncarea la pescuitul cu musca (timpul 2)

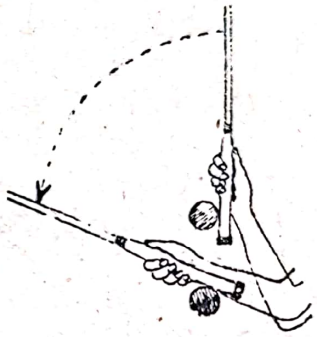

Fig. 53. Aruncarea la pescuitul cu musca (timpul 3)

violența cu care se produce — provocînd încurcarea strunei, smulgerea mușchilor etc. La început, spre a-și da seama de durata acestei pauze, este recomandabil ca pescarul să urmărească din ochi sfoara, în cursa ei de desfășurare.

Timpul 3. Aruncarea sforii înainte, prin zvîcnirea vergii de la verticală pînă la 45° în față (fig. 53).

Sfoara terminîndu-și desfășurarea, varga va fi dusă repede înainte, pînă la o înclinare de 45° față de luciul apei.

La executarea acestei mișcări, degetul cel mare exercită o presiune fermă asupra mînerului, dînd vergii totodată și direcția în care va acționa. La această presiune contribuie acțiunea pumnului și a antebrațului, imprimînd astfel sforii un avînt orizontal, paralel cu apa și niciodată către ea.

Dacă, spre sfîrșitul acestei mișcări repezi, vîrful vergii este dus mai jos decît trebuie, sfoara va cădea brutal pe apă, ca un ghemotoc, chiar în fața pescarului, încurcînd struna și neliniștind toți peștii dimprejur.

Pe măsură ce pescarul își dă seama în ce constă această aruncare — „descifrînd" fiecare timp în parte — va căuta să lege acești timpi între ei, întrunindu-i într-o singură mișcare

continuă și nesmucită, în care se intercalează doar pauza de la timpul 2.

Aruncările în cazul pescuitului cu musca artificială trebuie făcute cu multă suplețe, nicidecum din forță. La ele nu participă nici umărul și nici corpul. Încă de la început vom căuta să ne deprindem să lucrăm cu articulația dintre pumn și antebraț, neîntepenită, mai ales în execuția timpilor 1 și 2, unde cotului — după cum se vede în figurile corespunzătoare — îi revine aproape numai rolul de pivot.

După ce am deprins o aruncare corectă printr-o singură mișcare continuă, vom încerca să-i aducem o îmbunătățire. Este bine ca în cele două mișcări înainte și înapoi, ce le descrie vîrful vergii, să nu se urmeze același plan; astfel se evită întîlnirea pe același traiect, a vergii cu sfoara. Spre a înlătura acest lucru, vom face ca vîrful vergii să descrie o mișcare ușoară în formă de potcoavă, cu deschizătura înspre apă; aceasta se obține fără multă greutate, deplasînd ușor pumnul spre stînga ori spre dreapta.

Totul vine cu timpul, dacă pescarul se va strădui încă de la început să învețe aruncările așa cum trebuie. Este mai greu să ne dezbărăm de un procedeu greșit învățat, decît să-l deprindem corect de la început.

Mișcările descrise le putem exersa și acasă, pe o pajiște netedă, avînd în strună o musculiță veche, căreia i-am rupt vîrful cîrligului. Pescarul va învăța apoi cum să arunce, nu pe deasupra capului, ci orizontal, lateral peste umărul stîng — lucru care este necesar în locurile cu copaci și tufe etc. Puterea cu care avîntăm sfoara și struna depinde în mare măsură și de vînt. Trebuie știut că vîntul din față ne stînjenește, așa că, dacă putem, este mai bine să-l evităm, trecînd pe malul celălalt. Lucrul de căpetenie este ca mușchele să se așeze lin pe apă, fără a o biciui. Altfel, ele nu ademenesc peștele, ci îl sperie.

Stăpînind de acum aruncările, se pune problema lungirii sforii, spre a trimite musculițele cît mai departe pe apă. La acest fel de pescuit, mîna stîngă nu părăsește niciodată contactul cu sfoara, pe care de obicei o ține ciupită între două degete — lîngă ieșirea ei din mulinet — sau păstrează o rezervă de sfoară de 1—2 m, dispusă în colaci (fig. 54); alteori o ține chiar ghemuită în palmă. Dacă la sfîrșitul timpului 3 dăm drumul din mînă acestei rezerve, aceasta va fi „suptă" printre

inelele vergii de către sfoara aruncată și se va întinde înainte, deasupra apei.

Deoarece cu musculițele se pescuiește numai pe apă limpede și la pești cu văzul foarte bun, vom folosi toate mijloacele pentru a rămîne neobservați. Nu ne vom așeza de-a dreptul pe marginea malului, ci primele lansări, cele cu care încercăm mai aproape de mal, le vom face stînd la o depărtare de 3—4 m de buza apei. Cu cît stăm mai înalt pe mal, cu atît peștii ne vor vedea de la distanță mai mare. De aceea, de multe ori ne vom apropia tupilați sau lăsați în genunchi. Dacă rîul este destul de larg, nu prea adînc și nici vijelios, și dacă nu ne ferim de apă rece, vom pescui umblînd prin apă. În felul acesta, cu aruncările noastre vom putea acoperi fiecare palmă de apă și vom fi observați mai greu, decît dacă am pescui de pe mal; vom „pieptăna" apa, străduindu-ne să trecem cu musculițele noastre peste toate porțiunile ei. De pe țărm vom arunca de-a curmezișul apei, poate chiar sub țărmul din față, și vom lăsa curentul să aducă musculițele în arc, spre șuvoiul din mijloc și peste acesta, pînă la malul nostru; vom repeta aruncarea o dată sau de două ori în același loc, apoi vom păși în jos, aruncînd pe o altă porțiune a apei. Mergînd prin apă, vom arunca pe rînd în dreapta și în stînga, aducînd musculițele de lîngă mal pînă în mijlocul șuvoiului. Dar acestea sînt numai lansări-tip; împrejurările le vor modifica în diferite feluri. Însă, tot timpul vom avea grijă de două lucruri: sfoara și struna să rămînă întotdeauna întinse pe apă, să nu stea încolăcite, lăbărțate și, pe cît este cu putință, apa să fie atinsă numai de strună, nu și de sfoară, ceea ce nu este întotdeauna ușor de realizat. Mușchii trebuie să fie duse de apă cît mai libere, neforțate, ca cele naturale căzute în ea. Uneori, mai ales

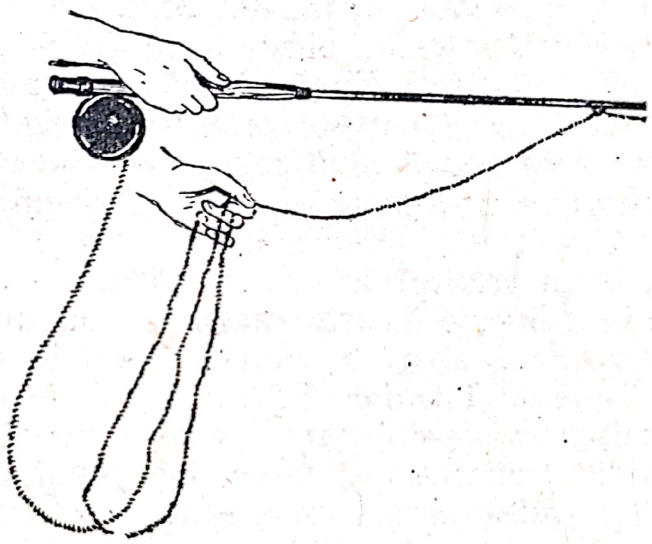

Fig. 54. Cum se ține rezerva de sfoară

pe apă lină, vom imprima din vargă o foarte ușoară mișcare de săltare a muștelor; va fi mai mult o tremurare a vergii. Trebuie să ne ferim îndeosebi de „dîră". Trase brutal prin apă sau oprite împotriva curentului, muștele și nodurile de pe strună fac o dîră în formă de V, care sperie peștii.

Apele noastre, unde dăm de obicei cu muște artificiale, fiind repezi, trebuie să pescuim mai mult în josul lor, adică înaintînd în direcția curentului. Pescuitul în susul apei — acolo unde este posibil — are avantajele lui, dar cere multă măiestrie și, înainte de toate, un ochi bun, care să observe în orice moment tot ce se întîmplă cu muștele, deoarece clipa înțepării este apreciată numai din ochi.

Cînd pescuim obișnuit în josul apei, de multe ori peștele care se aruncă după muscă, se înțeapă singur, încît îl simțim deodată zbătîndu-se, prins în cîrlig. De obicei simțim lovitura lui prin vargă și îi răspundem imediat, cu o mișcare scurtă a vergii sau a sforii pe care o ținem ușor între degetele mîinii stîngi. Dar, în afară de aceasta, trebuie să petrecem musculițele cu privirea în drumul lor prin apă. O umbră care se ridică din adînc, o licărire argintie sau aurie, o mică învolburare a suprafeței apei ne spune că peștele s-a aruncat, iar noi îi vom răspunde imediat. Să nu ne fie teamă să facem prea repede mișcarea de înțepare. Aceasta nu ridică si nici nu trebuie să ridice musculițele de pe apă, smulgîndu-le! În cazul cînd peștele nu s-a prins, musculițele își continuă drumul lor. De cele mai multe ori peștele pe care nu l-a atins vîrful cîrligului va reveni la muscă, mai jos, sau la o altă lansare; mai ales, lipanul repetă saltul după aceeași musculiță.

Adesea se întîmplă să vedem un pește muscărind. Se ridică în același loc pînă la oglinda apei, prinde ceva acolo, încrețind mici valuri, și dispare. Nu vom trece mai departe, fără să încercăm să-l prindem. Vom arunca în așa fel, încît musculițele să cadă cu cîteva palme mai sus de locul unde s-a arătat peștele și să fie purtate de curent deasupra lui. Cînd struna s-a întins, chiar fără să simțim în mînă tremurarea vergii, înseamnă că este momentul să răspundem fără nici o întîrziere.

Puterea înțepării o dozăm în raport cu lungimea sforii, cu situația strunei în apă, cu vîntul etc. Cu timpul vom ajunge să facem mișcarea de înțepare automat, așa cum este mai bine, fără să ne mai gîndim mult și să cumpănim. Înțeparea nu trebuie să fie brutală, cu smucitură și cu avîntarea vergii. Ca să

Scanned with OKEN Scanner

se înfigă, acul din gura peștelui trebuie să se deplaseze doar foarte puțin.

Obosirea și conducerea peștelui prins pînă la mincioc sînt îngreuiate de finețea uneltelor, dar în același timp sînt ajutate de elasticitatea lor. Smiceaua fină, apoi mlădierea întregii vergi, strunește, cedează, menține contactul, răspunde neîncetat puterii opuse de pește. Sfoara lungă de pe mulinet va îngădui să lăsăm peștelui posibilitatea de mișcare pe care o voim, ca apoi să-l oprim, să-l apropiem, să-l conducem, pînă ce treptat îl părăsesc puterile. Peștii mai mici nu-i vom avînta peste cap, prin aer, ci îi vom trage spre mal și îi vom ridica pe uscat, fără smucituri. În nici un caz nu vom încerca să scoatem peștele apucînd struna sau sfoara cu mîna. Dacă nu respectăm această indicație, varga nu mai pune în joc elasticitatea ei; în acest caz, printr-o bătaie scurtă, peștele poate să-și rupă buza sau să rupă sfoara și să plece. Lucrînd cu mincioc, vom mai evita un lucru care ne poate pricinui multă neplăcere și pierdere, cînd pescuim cu două sau trei musculițe. Astfel trebuie să dăm o mare atenție atunci cînd peștele este aproape de mincioc, pentru a nu se prinde în plasa acestuia una dintre musculițele libere, împiedicîndu-ne astfel să aducem peștele în gura mincioculuí. Mai complicat este dacă se prinde de plasă o săltătoare. Atenția și liniștea cu care mînuim în acele clipe varga și minciocul, ne pot feri de asemenea situații dificile. O mare bucurie ne dă o „dubletă" sau chiar o „tripletă" — adică prinderea deodată a doi sau trei pești — lucru care se întîmplă destul de des. În acest caz, încercăm să aducem în mincioc mai întîi peștele din vîrf, apoi pe cel din prima săltătoare, și pe urmă pe cel din a doua. Desigur, dacă unul din ei este mare, iar ceilalți mici, mai întîi ne vom ocupa de cel voinic.

Deoarece ne mișcăm necontenit pe malul apei și facem într-una și mișcări de lansare, trebuie să evităm poziția cu soarele în spate, pentru ca umbra noastră sau a vergii să nu cadă pe apă. Vom pescui mai oblic, încît umbrele să nu cadă pe porțiunea de apă explorată. Tot așa vom face și cînd vom avea soarele drept în față. Sclipirile părții de apă care este între noi și soare ne iau vederea și nu putem urmări musculițele cu privirea, pentru a observa săritura peștelui.

Acest fel de pescuit, clasic pentru păstrăvi și lipani, ne oferă totuși ore plăcute și la cleni și alți pești mai mici, care sar după muște. Condiția este o apă limpede.

Scanned with OKEN Scanner

5. **Pescuitul cu năluci.** I se mai spune lanseu, pescuit aruncat sau spinning (în Ardeal — pescuitul cu blinker-ul). Este o metodă cu care prindem pești răpitori: știucă, șalău, avat, lostriță, păstrăv, biban. Momelile pe care le întrebuințăm sînt numai peștișori naturali morți sau năluci, aruncate departe și apoi aduse prin apă, cu mișcări care imită pe acelea ale unui peștișor viu și în felul acesta atîță răpitorul la atac. Această metodă de pescuit, datînd nu de mult la noi, nu a avut încă timpul să-și impună un nume precis în graiul nostru. Termenul de „lanseu" este folosit cel mai des în vorbirea curentă a pescarilor sportivi. Obișnuit, ei numesc acțiunea de aruncare a nălucilor „lanseu"; vergii îi spun „lansetă", iar celui ce o mînuiește, „lansetist".

Farmecul acestui pescuit constă în dinamismul metodei, în piesele mari ce se pot prinde, precum și în lupta emoționantă cu peștele.

Întocmai ca și pescuitul cu musca artificială, lanseul este un pescuit activ, cu un pronunțat caracter de sportivitate. Cel care-l practică se află permanent în plină mișcare, fie parcurgînd malurile frămîntate, fie pescuind mergînd prin apă sau vîslind vînjos la ramele bărcii, avînd de înfruntat frigul sau arșița soarelui, vînturile și ploile și învingînd aproape la fiecare pas atîtea incidente ce se creează și pentru a căror rezolvare se cere adresă, inteligență, reflexe prompte și exacte.

Schimbarea decorurilor naturii ce se perindă în fața ochilor săi, în decursul unei ședințe de pescuit, biruirea necazurilor și a greutăților, a intemperiilor și terenului, a propriilor săi nervi și chiar a unui pește zdravăn, iată pe scurt toate bucuriile ce le oferă acest pescuit! Însăși metoda lanseului, la fel cu aceea a pescuitului cu musca, rămîne integral sportivă. Pescarul nu va mai sta pe loc pe scăunelul lui pliant, lansînd, din cînd în cînd, la întîmplare. În căutarea activă a peștelui, el explorează apa palmă cu palmă cu undița sa — această antenă fragilă și delicată, ce prelungește adesea curiozitatea și acțiunea omului pînă departe, spre tainițele peștelui — avînd posibilitatea de a-l ataca de la mari distanțe, în unele locuri la care altfel nici nu ar putea ajunge. Nu rare vor fi cazurile cînd vom vedea peștele urmărind lingura sau repezindu-se năprasnic la ea. Din varga noastră ușoară, atît de scurtă, dar mlădioasă și nervoasă, năluca pleacă rapid spre țintă — ca azvîrlită de o praștie — pînă la 25—30 m, chiar și mai mult,

Scanned with OKEN Scanner

cu o ușurință nebănuită și cu minimum de efort. Cît de mare este desfătarea de a putea scotoci din depărtare un ochi de apă ascuns printre foltoane de stuf, o cărare între nuferi, marginea unui perete de trestii sau buzele unor ierburi submerse — locurile unde de obicei pîndește știuca mare — dosurile unei stînci în care lovește puternic șuvoiul, capul unui buștean prăvălit în apă sau cuptorul săpat în peretele malului opus, tainițele de neapropiat ale lostriței.

Dar ce emoție să agăți peștele de la distanță, să-l vezi de departe capturat și să-i simți zbătăile sale transmise prin firul întins! Acest atac de la distanță mai are imensul avantaj că poate plasa peștelui momeala noastră, chiar în vizuina sa, fără a fi văzuți și fără a-i trezi atenția, înșelindu-i astfel binecunoscuta lui neîncredere în oameni. În lacurile noastre montane, cu țărmurile lor lipsite de orice fel de vegetație, care să ascundă manevrele pescarului, de cele mai multe ori nu vom putea înșela păstrăvii mari și vicleni ce trăiesc acolo, decît lansînd năluca noastră la distanța ce nu o va putea atinge struna cu muște artificiale. Sînt unele locuri inaccesibile pescarului, ca de pildă, malurile acoperite cu pilcuri de stuf, cu tufe de sălcii și arini, prin desișul cărora manevrarea unei vergi obișnuite ar prezenta dificultăți de neînvins. Printre toate acestea, lanseta scurtă străbate cu ușurință și fără să avem nevoie de mișcări largi. Cu o simplă zvîcnitură din pumn, vom trimite năluca spre locul dorit de noi, care de obicei este cel mai necercetat și poate și cel mai bun.

La acest fel de pescuit sînt necesare scule speciale. Se folosesc două feluri de *vergi*. Unele pentru distanță mai mică, pe care le acționăm cu o mînă, și altele grele, pentru pescuit din depărtare, care se mînuiesc cu amîndouă mîinile. Datorită perfecționării lor, cele dintîi sînt mai mult întrebuințate, îngăduind lansări pînă la distanțe destul de mari. Vergile pentru o singură mînă sînt scurte, de 1,50—2,40 m. Celelalte, lungi, sînt de 2,40—3,60 m. Principala menire a vergii este să avînte, ca dintr-o praștie, momeala grea. Varga are totdeauna mulinet și inele de agat, porțelan, sticlă sau oțel cromat, care uzează mai puțin sfoara ce trece în neîncetată mișcare prin ele.

În acest fel de pescuit se cere *mulinetului* să asigure ca sfoara dusă prin aer de greutatea momelii avîntate să se desfășoare de la sine și să se oprească în momentul în care momeala și-a terminat traiectoria și cade în apă. Cele mai multe

Scanned with OKEN Scanner

încărcături se produc atunci cînd mulinetul, pus în mișcare de tragerea nălucii care zboară prin aer, nu se oprește în clipa în care s-a oprit momeala, ci în virtutea inerției continuă să se învîrtească. În acest caz, mulinetul lasă sfoara de prisos, care se încîlcește în perucă — unul din cele mai dese necazuri ale pescarului cu năluci. Pentru a se înlătura acest neajuns, au fost născocite mulinete cu diferite sisteme de înfrînare, fără să ajungă însă niciunul la perfecțiune. În cazul cînd folosim un mulinet simplu sau cu multiplicator, cea mai bună metodă de a opri fuga bobinei și a sforii a rămas tot înfrînarea cu degetul apăsat pe bobina mulinetului. După cum am văzut la descrierea acestor unelte, mulinetele cu tambur fix înlătură multe din neajunsurile menționate. Deoarece nici aruncarea și nici aducerea prin apă a momelii nu se poate face fără mulinet, nu ne putem lipsi de el. Acesta trebuie să fie destul de mare, ca să cuprindă sfoară suficientă, să funcționeze ușor și să aibă un oarecare dispozitiv de înfrînare.

Sfoara de mătase ușoară și suplă se folosește numai pe mulinetele simple sau cu multiplicator. Azi, însă, ca și la celelalte metode de pescuit — afară de cele cu musca artificială — sfoara de mătase a fost înlocuită, și la lanseu, prin firul de nylon. Nylonul se poate înfășura și pe mulinetele de tip vechi, cu condiția ca firul să nu fie „ciupit" de capetele tamburului, prilej sigur de „perucă". Dacă pescarul nu poate înlătura singur acest necaz, va recurge la serviciile unui mecanic priceput.

Grosimea și rezistența firului ce-l vom alege diferă după greutatea nălucii, a sistemului mulinetului și rapidității lansetei folosite. Nimic nu este mai neplăcut pentru pescar decît a mînui o vargă cu fir și nălucă care să nu se potrivească între ele, într-o conlucrare armonioasă. Cu un fir gros și rigid, de pildă, și cu o nălucă prea ușoară vom obține lansări scurte și neprecise; o lansetă de „mică putere" nu va reuși să arunce o nălucă prea grea, decît forțînd-o și stricîndu-i nervul fibrelor. De aceea se recomandă pescarilor un echipament mijlociu — ce se potrivește bine apelor noastre — păstrînd măsura justă între toate componentele undiței.

Astfel, o vargă pentru o singură mînă, de o putere mijlocie (ceea ce ar corespunde cu o putere de 500—600 g), avînd pe mulinet un fir de nylon de 60—100 m lungime, cu o grosime în jur de 30/100 (25—30/100 cînd pescuim cu tambur fix) și cu năluci de 10—12 g, corespunde situațiilor normale în care se

Scanned with OKEN Scanner

poate afla pescarul, în afară de unele cazuri cum ar fi pescuitul unei lostrițe sau știuci de o talie excepțională.

Struna scurtă de fir de oțel va avea, obișnuit, următoarele lungimi:

a) cînd folosim sfoara de mătase:

— la vergile pentru o mînă — 30—50 cm;

— la vergile pentru două mîini — 90—120 cm;

b) cînd pescuim cu fir de nylon pe mulinet, la toate vergile, struna metalică va fi lungă de 10—20 cm.

Plumbul are scopul să mărească greutatea nălucii, spre a obține aruncări mai depărtate. Locul plumbului este o chestiune care are o deosebită importanță, mai ales în lansarea linguri-lor. În primul rînd, montarea unui plumb pe strună atrage două vîrtejuri în plus. Adăugarea plumbului poate modifica în rău buna orientare sau învîrtire a lingurii.

1. Plumbul direct pe fir cauzează aruncări neprecise, buclaje (agățarea firului de nălucă) și o greșită funcționare a lingurii în apă.

2. Plumbul în capul lingurii este un procedeu mai bun. Nu elimină însă buclajul și lungește forma nălucii.

3. Plumbul în coadă este cel mai bun dintre toate procedeele, asigurînd o aruncare precisă și fără buclaj.

Greutatea se situează între paletă și cîrlig — mai precis pe corpul nălucii.

În general, tendința este de a suprima acești plumbi adăugați lingurii.

Echilibrarea nălucii în ceea ce privește plasarea punctului de cea mai mare greutate se va avea în vedere încă din momentul fabricării ei și se poate realiza prin grosimea și greutatea materialului din care este făcută lingura.

În general este mai bine să avem în trusa noastră mai multe linguri de greutăți diferite, decît să încărcăm aceeași lingură cu plumbi de greutate variabilă, dar care nu dau rezultatele ce le așteptăm.

Vîrtejurile. Între sfoară și strună, apoi între aceasta și nălucă se intercalează vîrtejuri, spre a anula mișcările de rotire a nălucilor și a împiedica astfel răsucirea firului (fig. 48).

Antirăsucitorul (antikinker) este o paletă de celuloid, ce se atașează între strună și sfoară, cu scopul de a anula răsucirea firului produs de învîrtirea lingurii. În fig. 55 este arătată o strună completă, cu poziția pe care o ocupă antirăsucitorul.

Scanned with OKEN Scanner

Monturi. Vorbind despre diferitele momeli, am prezentat și nălucile care se întrebuințează la pescuitul cu lanseta. Cînd avem ca momeală peștișori morți, îi punem într-o *montură cu cîrlige,* care să-i țină prinși, să le imprime mișcarea de rotire necesară și totodată peștișorii să poarte cîrligele — de obicei mai multe — duble sau triple. Sînt mai multe metode de a atașa peștișorul mort, folosit ca momeală. În comerț se găsesc diferite monturi, de la cele mai simple, pînă la unele care sînt adevărate hamuri de metal.

Ne vom strădui să alegem monturile care sînt simple, ușor de aplicat și de desfăcut și mai puțin vizibile. Deoarece peștișorul tras prin apă trebuie să facă mișcări de rotire, îl vom

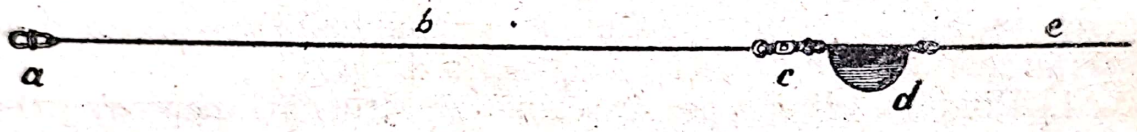

Fig. 55. Struna pentru știucă
a — agrafă; b — fir metalic; c — vîrtej; d — antirăsucitor; e — strună de nylon

pune curbat pe cîrlig sau vom alege monturi cu palete (elice) care îi imprimă o asemenea mișcare. În fig. 56 dăm un sistem simplu pentru fixarea peștișorului mort; în fig. 57, o montură mai complicată, goală, cît și aceeași montură, cu peștișorul fixat în ea. Este mai simplu să înfirăm struna de-a lungul peștișorului cu un ac, așa încît cîrligul să rămînă la coadă, iar struna să iasă prin gură, fixînd — cu un fir de mătase sau de sîrmă foarte subțire — peștișorul într-o poziție curbă. Peștișorul va avea o mișcare de rotire chiar și în cazul cînd îl prindem într-un cîrlig simplu, de buze: introducem cîrligul în partea stîngă a buzei de jos și îl scoatem prin partea dreaptă a celei de sus.

La alegerea nălucilor (linguri sau pești artificiali) cu care vrem să pescuim, trebuie să ținem seama de unele însușiri ale lor, despre care am mai vorbit în parte, în cuprinsul acestui manual. De o bună alegere a nălucii depinde în mare parte succesul nostru în acest fel de pescuit. Vom căuta deci în cutia noastră cu năluci, o lingură a cărei culoare să se potrivească bine cu gradul de claritate al apei și de luminozitate a zilei. Dacă pescuim cu pești artificiali, aceștia pot fi vopsiți în culorile ce am observat că atrag mai bine răpitorii după care umblăm.

Am verificat desigur dinainte și știm cum „lucrează" în apă fiecare nălucă. O fluturare, vibrare, rotire sau ondulare greșită (falsă) va deveni o sperietoare sigură, nu o atracție pentru pești.

Revenim asupra importanței greutății și a volumului nălucii, cu atît mai mult cu cît mai sînt unii pescari adepți ai unei metode învechite și care mai lansează năluci de 25—60 g.

A pescui cu năluci înseamnă ca, explorînd apa, să introducem prin surpriză momeala noastră, fără izbiri și tulburări.

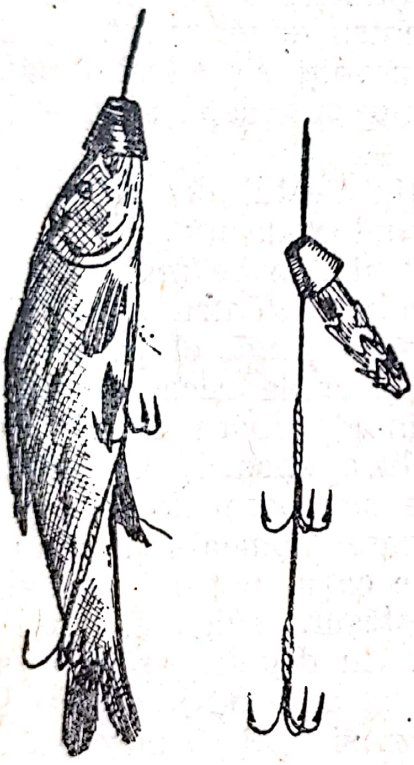

Fig. 56. Fixarea peștișorului mort

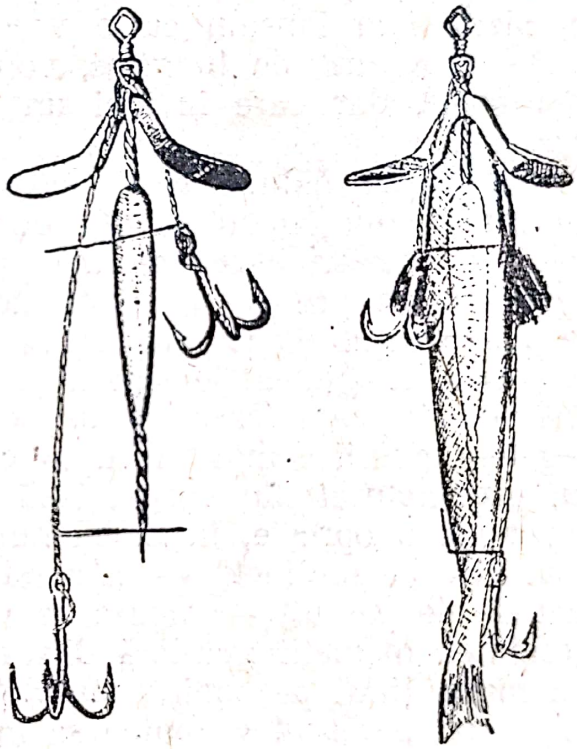

Fig. 57. Montură pentru peștișor mort

Este un fel de a te juca cu peștele, de a-l surprinde în mod viclean, de a-i atița curiozitatea, în sfîrșit de a-l atrage spre momeală și nicidecum de a-l speria punîndu-l pe fugă.

Nu trebuie să uităm că tot pescuitul nostru se bazează pe instinctul de foame al peștelui. Lui ne adresăm atunci cînd mintea noastră se frămîntă să născocească momelile cele mai ademenitoare. Dar instinctul opus, acela de care trebuie să ne te-

Scanned with OKEN Scanner

mem și să ne ferim în toate acțiunile noastre, atunci cînd pescuim, este neîncrederea și frica peștelui.

Ce va deveni pacea apelor prin lovirea brutală și plescăită a unei linguri mari și grele, ce zguduie lumea acvatică și împrăștie pînă departe neastîmpărul? Tendința este — mai ales în urma născocirii mulinetului cu tambur fix și a firelor subțiri suple și rezistente de nylon — de a se lucra cu năluci ușoare și mînuite cu vergi nervoase pentru o singură mînă. Despre media greutății lor, care corespunde foarte bine apelor noastre (năluci de 6—12 g), am vorbit mai sus.

Pentru peștii mari — lostrița sau știucile de talie mare — în cazul cînd lansăm cu o vargă pentru două mîini, spre a obține „lovituri" de lungime, vom fi nevoiți să folosim năluci mai grele, dar care în nici un caz nu vor depăși 15—25 g greutate.

Aruncarea nălucii cere un exercițiu destul de îndelungat. Pentru început putem să dăm doar următoarele îndrumări. Sînt două sisteme de aruncare: „din mînă" și „de pe mulinet". Începătorul va arunca mai întîi „din mînă". Pentru aceasta va desfășura firul de pe mulinet și va așeza lîngă el pe pămînt, în colaci, lungimea de sfoară pe care o crede necesară pentru distanța la care vrea să arunce. Ținînd sfoara liberă între degetele mîinii stîngi, în timp ce năluca zboară sau peștișorul este avîntat din vargă, lasă să se strecoare sfoara printre degete și o oprește, în momentul în care momeala a căzut în apă. „De pe mulinet" — și acesta este cazul normal al acestei metode de pescuit — sfoara se va desfășura singură, trasă de greutatea momelii avîntată din vargă. Cu degetul arătător sau cel mare, ținut pe bobina mulinetului, și apăsînd mai tare sau mai ușor, pescarul va putea să înfrîneze și apoi să oprească învîrtirea bobinei și desfășurarea sforii. Această acțiune cu mare înrîurire asupra tehnicii lansării se aplică mulinetelor simple și celor multiplicatoare; la mulinetul cu tambur fix nu avem nevoie de acțiunea degetului pe tambur.

Înainte de a arunca, lăsăm nada să atîrne din vîrful vergii — cu o sfoară cam cît jumătate din lungimea vergii — o pendulăm de cîteva ori, apoi îi facem vînt ca din praștie. Avîntarea nălucii spre locul vizat se face imprimînd vergii o mișcare de zvîcnire dinapoi-înainte.

Sînt mai multe feluri de lansări: lanseul pe sub mînă, lanseul vertical, orizontal (de la stînga spre dreapta și invers),

Scanned with OKEN Scanner

catapulta, lanseul razant etc., fiecare întrebuințîndu-se după natura apei, a obstacolelor ce le avem în jurul nostru, precum și după deprinderea pescarului.

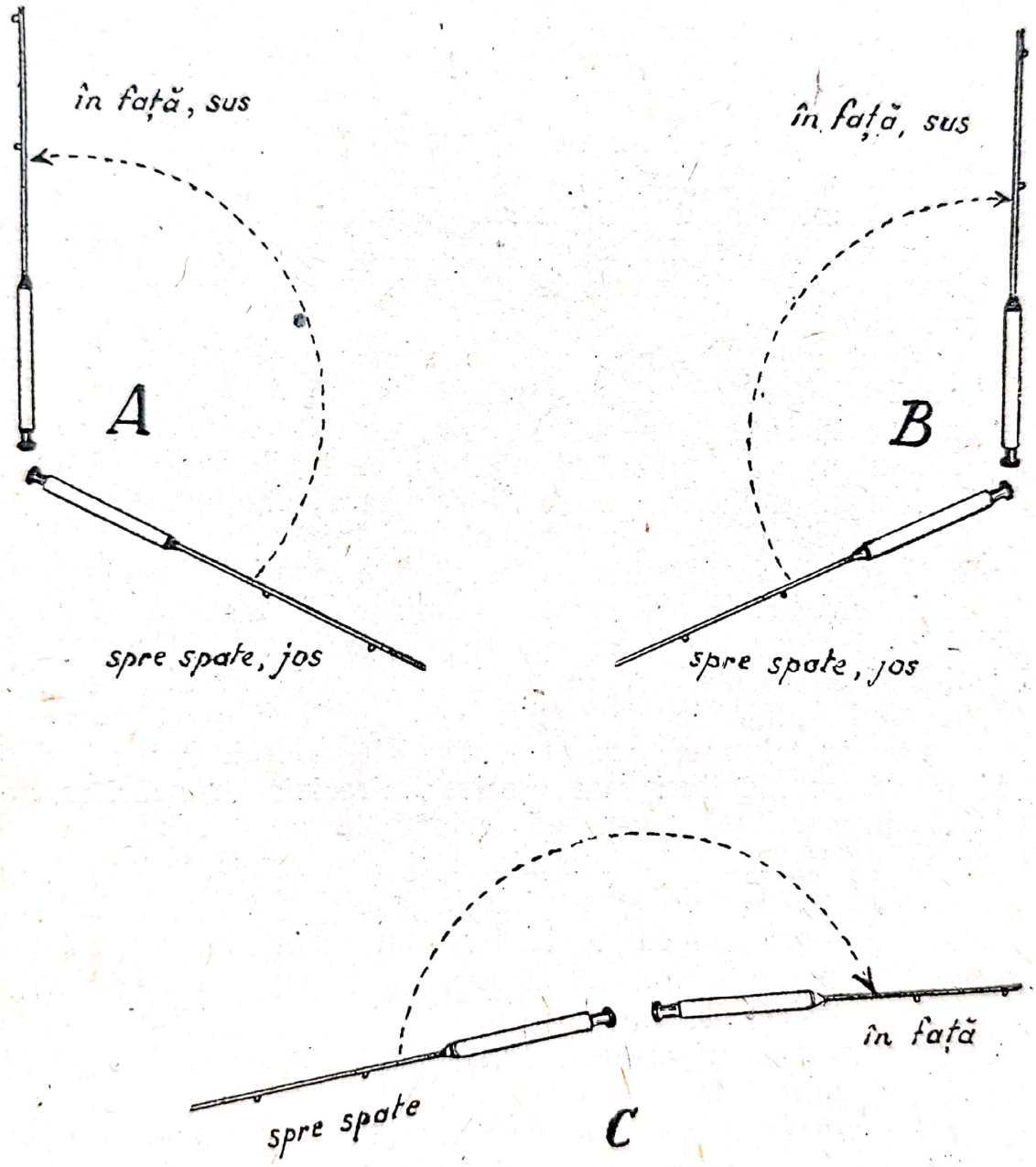

Fig. 58. Aruncarea cu năluci
A — Aruncarea laterală de la dreapta la stînga ; B — Aruncarea laterală de la stînga la dreapta ; C — Aruncarea verticală

Pe cele mai simple le arătăm schematic în fig. 58. Tehnica lansărilor o vom însuși mai ușor din practică, privind mai

Scanned with OKEN Scanner

atent la pescarii cu rutină, decît dacă am încerca să o descriem în cuprinsul restrîns al acestui volum.

Totuși, spre a nu începe greșit de la început, vom arăta pe scurt cîteva reguli de bază ale acestei tehnici.

1. Oricare ar fi lansarea, mișcarea imprimată vergii va fi o mișcare uniformă accelerată. Impulsul plecării este sporit progresiv. El este lent la început și rapid la urmă. Oprirea mîinii care acționează varga nu va fi bruscă.

2. Năluca odată plecată, varga trebuie să o vizeze (s-o urmărească) tot timpul traiectoriei. Astfel, fiind mereu în prelungirea axului vergii, sfoara scapă mai ușor prin inele fără o frecare mare, obținînd în felul acesta o aruncare mai lungă și mai ușoară.

3. Cînd năluca atinge apa, o vom reține puțin, ridicînd ușor vîrful lansetei. Fricțiunea prin inele întinde ușor firul, ceea ce va face să se evite buclajul (agățarea nălucii de fir). Avînd din primul moment un fir bine întins, pe lîngă faptul că pune de la început năluca în stare de imediată funcționare, sîntem în măsură să răspundem prompt eventualului atac al unui pește ce se repede la năluca. Descriind o curbă întinsă, năluca va cădea în apă și va fi prinsă numaidecît în încordarea sforii, căreia nu-i este îngăduit să cedeze, să lîncezească. Vom începe imediat să adunăm sfoara pe mulinet, așteptînd în fiecare clipă atacul răpitorului. Cu cît vom repeta mai des toată gama de lansări ce ne-o impune apa și obstacolele, cu atît ne vom obișnui să facem „lovituri mai precise". Precizia aruncărilor are o mare însemnătate în această metodă de pescuit. Nici o lansare nu va fi făcută la întîmplare; fiecare aruncare constituie o intenție bine definită și o execuție precisă. Năluca trebuie să ajungă neapărat în locul în care ne-am propus să o trimitem, bănuind, după experiența ce o avem, că acolo își poate avea locul de pîndă răpitorul.

Ca și în tirul cu arma, precizia are două sensuri: unul în lungime și altul lateral (direcție).

În lungime, precizia depinde de impulsul imprimat vergii, de greutatea nălucii, grosimea și rigiditatea firului, precum și de modul cum exercităm acțiunea de frînare a bobinei mulinetului.

Precizia în direcție, însă depinde de acțiunea pumnului și, într-o oarecare măsură, de modul cum ne plasăm corpul față de țintă, în momentul lansării.

Scanned with OKEN Scanner

Încă de la început ne vom strădui să executăm lansări cu o traiectorie cît mai razantă (întinsă); traiectoriile prea curbe, înalte, nu sînt în avantajul preciziei.

Totul depinde numai de antrenament și de adresă. După lungi ședințe, începătorul va simți că începe să-și stăpînească sculele, putînd spera la succese frumoase.

În apele curgătoare aruncăm în jos-oblic spre malul din față și aducem năluca peste șuvoiul repede din mijloc, spre malul nostru, făcînd-o să se învîrtească neîncetat. Ne vom strădui să trecem momeala cît mai aproape de locurile unde bănuim că stau peștii răpitori la pîndă: bulboane liniștite, margini de păpuriș, de-a lungul unui mal scobit, lîngă pontoane, picioare de pod, pietre, bușteni sau copaci prăvăliți în apă etc. Nu vom pescui numai lîngă malul nostru, ci vom arunca — dacă apa nu este prea lată — și spre malul opus care, ca și al nostru, are malurile cu rădăcini, obstacole, vegetație etc., lîngă care poate sta la pîndă un pește.

Vom căuta fiecare specie de răpitori în zonele în care știm din experiență că-și au locul lor de vînătoare preferat. Avatul, de pildă, îl vom găsi la gura de vărsare a bălților în rîu, stînd vara spre locurile mai însorite; cleanul mare, mai ales cînd este flămînd, va prefera apele mai vioaie, pescuindu-l în mijlocul rîului, acolo unde hrana îi va veni mai din belșug.

În apele stătătoare în care domnesc știucile și bibanii, nălucile noastre vor cerceta îndeosebi locurile din apropierea vegetațiilor, pe unde știm că obișnuiesc să pîndească acești răpitori. În general, obstacolele nu trebuie neglijate. La început ne va fi teamă că vom agăța năluca în ele și o vom pierde. A evita obstacolele și a pescui numai în apele ușoare și libere, înseamnă a nu voi să prinzi pește. Lanseul este prin excelență un pescuit de precizie și care îngăduie tocmai lovituri de precizie și grele, ce nu pot fi realizate prin alte metode de pescuit. Aruncăm mai întîi aproape, în evantai, la dreapta și la stînga, apoi dăm drumul la sfoară, explorînd pe rînd toate locurile care ni se par bune. Nu trebuie să rîvnim la aruncări lungi, pentru că scopul nostru nu este să batem recorduri de aruncare, ci să prindem pește. Aruncările le vom repeta de mai multe ori, chiar în același loc. Răpitorul care a observat momeala lucind, se poate să nu se arunce îndată; văzînd-o revenind, este atițat și nu mai poate rezista tentației. Chiar dacă peștele a prins momeala și a scăpat-o din gură, trebuie să re-

Scanned with OKEN Scanner

petăm aruncarea; peștele răpitor se îndîrjește și de multe ori se aruncă cu mai multă sălbătăcie. Năluca și peștișorul vor fi purtate aproape de suprafață, uneori conduse în așa fel, ca să se adîncească. Dar aceasta depinde de pește, de sezon și de specialitatea nălucii. Pescuind, de pildă, la avat vara, cînd știm că peștele vînează numai la suprafață, vom alege o năluca ușoară, ce ține bine apa și care, datorită rezistenței sale, n-are tendința de coborîre. La sfîrșit de sezon însă, cînd știucile se retrag spre fundul apelor, vom folosi o năluca ceva mai grea și mai puțin rezistentă prin suprafața redusă ce o opune apei și cu care putem pescui spre adînc.

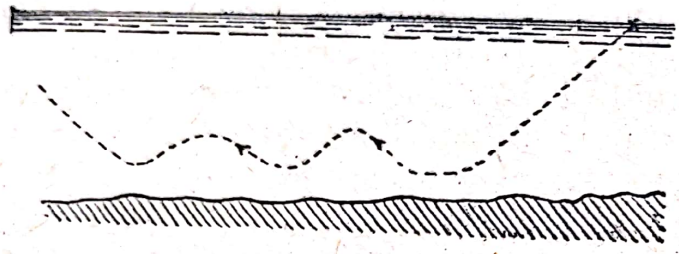

Fig. 59. Evoluția nălucii la adînc

Din schema de la fig. 59 ne putem da seama cum se conduce o năluca în asemenea cazuri.

Cînd pescuim la lostriță și la păstrăvi, aducem momeala spre noi cît se poate de repede, cu mișcări sacadate; la biban o tragem moderat, cu o mișcare continuă, iar la știucă o apropiem foarte încet, în așa fel ca năluca să înainteze prin apă cu o viteză doar de $^1/_2$ m pe secundă, fără să înceteze însă să evolueze. De multe ori vedem cum peștele urmărește momeala. Să nu facem greșeala de a o opri, în nădejdea că așa va fi ajunsă mai sigur. Dimpotrivă, oprirea nenaturală a nălucii îl va face pe răpitor să înceteze urmărirea. Continuăm aducerea momelii, fără nici o întrerupere.

Înțeparea se face cu o lovitură scurtă, hotărîtă. După o clipă repetăm, mai ales dacă după prima lovitură peștele nu dă semne de apărare. Lupta este mai aprigă decît în pescuitul cu musca artificială, iar în același timp și mai ușoară pentru pescar, avînd în vedere sculele mult mai rezistente pe care le mînuiește în acest fel de pescuit.

Linguriţele foarte mici (vezi fig. 46) speciale, pentru păstrăvi, se lansează de obicei de pe varga care se întrebuințează la pescuitul cu musculițe. Aceste linguriţe sînt atît de ușoare, încît orice vargă le poate avînta fără nici un efort. Pescuind cu

muște artificiale, este bine să avem la noi și asemenea linguriță, pe care le vom pune la încercare în răstimpurile cînd păstrăvul nu sare la nadele obișnuite, sau în locurile unde bănuim vreunul mare, care disprețuiește hrana măruntă, insectele. Linguriţele le conducem prin apă la fel ca și celelalte năluci, luînd și mai mult seama să nu înceteze să se învîrtească.

Noi ne putem mîndri că avem o țară atît de bogată în tot felul de ape, în care abundă atîția pești răpitori, ce fac obiectul acestei pasionante metode de pescuit.

Începînd din lacurile de munte și pînă în bălțile Dunării și Deltei, lanseul oferă un întins cîmp de activitate pescarilor amatori de adevărat sport.

*

* *

Din cele tratate în acest capitol, am căutat să arătăm în ce constă fiecare metodă de pescuit în parte. Numai cu aceste cunoștințe însușite, nu ne vom putea numi pescari. Adevăratul meșteșug se învață numai la marginea apei. Tehnica se va desăvîrși cu timpul, prin lucru activ pe teren, observînd greșelile, și mai ales neperseverînd în ele, și ascultînd sfaturile celor mai pricepuți.

Măestria, însă, o va căpăta numai cel ce se va trudi să învețe apa cu toate tainele ei: viața și comportarea peștilor, timpul lor de hrănire, locul unde să-i caute, dinamica circulației lor, influența mediului și a vremii etc., toate aceste cunoștințe ce se învață din cărți, dar în special descifrînd singur cartea rîului și a bălții, dobîndind acel „simț al apei", simț care, în pasionanta noastră îndeletnicire, va deosebi totdeauna pe maistru de ucenic.

Scanned with OKEN Scanner

NOȚIUNI DESPRE OBICEIURILE ȘI MODUL DE VIAȚĂ AL PEȘTILOR

Nu acela care știe să mînuiască la perfecție tot felul de scule, se poate numi adevărat pescar.

Întocmai ca și vînătorul, pescarul trebuie să-și însușească cunoștințe temeinice despre viața și obiceiurile animalelor după care umblă, citind, învățînd și observînd modul lor de comportare în mediul în care trăiește fiecare specie, nevoile și dușmanii pe care îi au, felul lor de hrănire, de apărare, influențele ce le exercită factorii naturii asupra lor, modul cum se înmulțesc, cauzele care determină circulația lor atît de variată etc. Neînțelegînd nimic din toate acestea, vînătorul rămîne un simplu țintaș, iar pescarul va continua să colinde de-a lungul apelor, aruncînd undița lui la nimereală și biciuind zadarnic apa, în speranța că va agăța un pește la întîmplare.

A pătrunde în tainele apei, a învăța să cauți fiecare specie de pește la locul și la timpul cel mai potrivit, a-l ajuta la prășire, dar mai ales a-l ocroti contra numeroșilor lui dușmani, iată atîtea calități ce consacră pe adevăratul pescar sportiv.

În acest capitol vom da doar cîteva noțiuni cu totul sumare asupra vieții peștilor în general, adresîndu-ne în special acelora ce încep acum îndeletnicirea undițului. Pe măsură ce ei se vor iniția și convinge de însemnătatea lor în dezlegarea atîtor taine ce le ascunde apa, curiozitatea îi va mîna desigur mai departe, spre cercetări mai temeinice, pe care le vor găsi în cărțile și revistele de specialitate.

Mediul. Peștii — după cum știe toată lumea — trăiesc în apă, această masă lichidă și densă, căreia peștii îi supun întreaga lor viață, din prima clipă, în lupta lor pentru existență

și perpetuarea speciei și pînă la moartea lor. Fiind un mediu străin de acela în care trăiește omul, cercetarea apelor s-a făcut anevoie, totuși oamenii de știință au putut să lămurească, în bună parte, influențele ce le exercită apa asupra vieții peștilor.

Mulți cred în mod cu totul greșit că peștele este un animal ce are sîngele rece. Adevărul este că sîngele său are întotdeauna temperatura apei în care se află scufundat. Această temperatură și, mai ales, desele ei variații au — după cum vom vedea mai departe — o mare înrîurire asupra tuturor fazelor vieții peștelui. Așa, de pildă, o scădere sau ridicare bruscă a temperaturii apei produce în organismul său un dezechilibru, o schimbare profundă a funcționării organismului, schimbare ce uneori poate provoca chiar moartea animalului.

Variațiile temperaturii apei aduc modificări importante în dispoziția de hrănire a peștelui. Pe noi, pescarii, această dispoziție sau poftă de mîncare a peștelui ne interesează în mod deosebit, fiind instinctul major căruia i se adresează pescarul, atunci cînd îi întinde momeala.

După cîteva zile călduroase, favorabile pescuitului, o scădere bruscă a temperaturii aduce o lîncezeală pe toată apa. Peștele nu mai mușcă și pot trece chiar cîteva zile de adaptare a organismului la această nouă situație, pînă cînd să-i revie pofta de mîncare.

Fiecărei specii îi corespunde o temperatură anumită cînd se hrănește mai intensiv (optim de hrănire) și care, în general, este cea mai favorabilă pescuitului cu undița. De exemplu, păstrăvul nu mănîncă de loc între 1° și 2° sau vara pe călduri prea mari, ce depășesc 20°; optimul lui de hrănire este între 12° și 15°. Crapul nu se mai hrănește sub 8° și peste 30°, iar sub 4°, cade într-o stare de toropeală.

Iarna, cînd temperatura apei scade sub o anumită limită, o mare parte dintre peștii de apă dulce lîncezesc, se îngroapă în nămolul fundului și nu se mai hrănesc de loc, ducînd aci ceea ce se chiamă somnul de iarnă.

Respirația. Ca orice animal, peștii își primenesc sîngele prin respirație, luînd însă direct din apă oxigenul de care au nevoie. Organele prin care ei respiră se numesc branchii (greșit numite urechi). Cantitatea de oxigen, necesară peștilor spre a-și susține viața, diferă de la o specie la alta. Păstrăvul se simte bine într-o apă conținînd 7—8 cmc oxigen la litru, dar

Scanned with OKEN Scanner

moare într-o apă avînd numai 3—5 cmc/l; crapul se mulțumește cu o concentrație de 3—4 cmc/l, dar la 2 cmc/l dă semne de asfixie și nu mai mănîncă.

Cu cît o apă este mai rece, cu atît conținutul ei în oxigen este mai mare. Iată, deci, încă o influență a temperaturii. Apele provenite din topirea zăpezii sînt sărace în oxigen. Așa se explică de ce primăvara, pe timpul puhoaielor, păstrăvii nu se hrănesc de loc, refuzînd orice momeală, și imediat ce puhoaiele încetează, ei se reped lacomi la orice, constituind cel mai favorabil timp de pescuit al anului.

Apele otrăvite cu diferite substanțe chimice (ce reduc oxigenul) au influențe asemănătoare asupra peștilor și, în cele mai dese cazuri, ele pot produce moartea întregului efectiv piscicol.

Înghețul prelungit poate provoca mortalitatea pe o scară întinsă, dacă nu se iau din vreme măsuri, de a se tăia copci în gheață, în scopul de a aerisi apa sărăcită de oxigen, prin putrezirea brădișului și a vegetației acvatice.

Și epoca de reproducere a peștilor este direct influențată de temperatura apelor. Fiecare specie de pește este legată de o anumită temperatură, favorabilă depunerii icrelor, fecundației și clocirii. Crapul depune icrele la 18°, știuca la 8°—10°, linul la 22°—25°, avatul la 9°—10° etc.

Nu este deci de mirare de ce decizia de oprelișteа pescuitului, pe timpul perioadei de reproducere a peștilor, variază de la an la an, ea dîndu-se după starea anotimpului și după temperaturile apelor.

Forma peștilor. În mod obișnuit, forma corpului la pești este lunguiață și, mai mult sau mai puțin, turtită lateral. Ea variază după specie. În general, peștii care își duc viața mai mult spre fund (caracuda, plătica etc.) au corpul mai lățit decît alții, buni înotători (păstrăvul, știuca etc.), cu o formă mai lunguiață și mai rotundă.

Corpul peștilor este acoperit la suprafață cu o materie lipicioasă-vîscoasă, numită *mucus*, și care are un rol de ocrotire. De obicei, peștii ce trăiesc în apele mîloase și stătătoare ca, de pildă, linul, au acest strat de mucus mult mai gros decît al celor din apele curgătoare (păstrăvul, lipanul etc.). Mucusul apără peștele contra diferitelor boli infecțioase. De aceea este de datoria fiecărui pescar care prinde un pește de talie nelegală, să-l arunce în apă, dar înainte de a pune mîna

pe el spre a-l dezgăța, să-și ude mîinile, tocmai spre a nu-l dezgoli de această materie protectoare.

Solzii peștelui sînt niște formațiuni osoase ce acoperă, de regulă, întreg corpul, afară de cap și de înotătoare. Ei au un rol protector. Forma și numărul total, ca și numărul șirurilor de solzi în direcția lungimii și a lățimii corpului, este întotdeauna constant pentru fiecare specie, încît constituie un criteriu important în determinarea ei. După numărul cercurilor unor anumiți solzi, se poate preciza vîrsta peștelui.

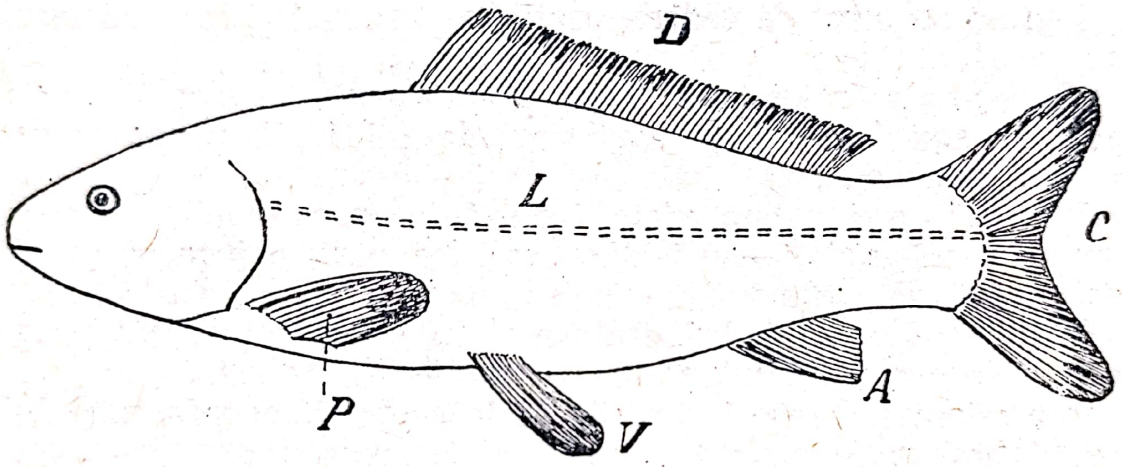

Fig. 60. Aripioare (înotătoarele)
D — dorsală; C — caudală; A — anală; V— ventrală; P — pectorală; L — linia laterală

Mișcarea și echilibrul. Peștii se mișcă și își menţin echilibrul cu ajutorul aripioarelor (înotătoarelor), care nu sînt decît membrele adaptate vieții acvatice (fig. 60). Deosebim două feluri de înotătoare: perechi și neperechi. Prima pereche de înotătoare este situată lîngă opercule și se numesc pectorale. Pe pîntece se află aripioarele ventrale. Aceste aripioare perechi servesc pentru echilibru și mai ales pentru a imprima direcția corpului. Pentru deplasare servește înotătoarea caudală (coada). Între picioarele ventrale și cea caudală se află aripioara anală. La unele specii de pești, această aripioară se lungește pînă la aripioara caudală. Pe spinare se află una sau mai multe aripioare dorsale, care servesc pentru echilibru. Tot pe partea dorsală, la unele specii de pește (păstrăv, lipan, lostriță etc.) se află o mică aripioară lipsită de raze, numită aripioara adipoasă, specifică familiei salmonidelor.

Scanned with OKEN Scanner

Vezica înotătoare (băşica) este un organ de plutire. Prin modificarea volumului ei, peştii au posibilitatea de a se scobori sau de a se ridica la suprafaţă.

După moartea animalului, această băşică se umflă foarte tare, făcînd ca peştele să plutească la suprafaţă, răsturnat într-o parte.

Locul unde peştii îşi duc viaţa. Pentru pescarul cu undiţa, cunoaşterea acestui lucru este de mare însemnătate; el va şti unde să caute fiecare specie şi, în special, unde să-i plaseze cîrligul cu momeala.

Din acest punct de vedere, peştii se pot împărţi în două mari grupe:

a) peşti ce trăiesc, se tîrăsc sau scurmă pe fund (peştii de fund sau beutonici) cum sînt, de pildă, linul, caracuda, plătica, batca etc.;

b) peşti ce-şi petrec viaţa înotînd în masa apei (peşti de larg sau pelagici), grupă din care fac parte ştiuca, bibanul, avatul, cleanul, salmonizii etc.

Hrănirea. Nevoia de hrănire a peştelui şi pofta lui de mîncare domină întreg pescuitul nostru cu undiţa.

Am văzut mai sus înrîuririle ce le exercită, asupra modului lor de hrănire, temperatura apei şi gradul ei de oxigenare, precum şi variaţia vremii.

Nu toate neamurile de peşte au acelaşi regim alimentar, şi din punctul nostru de vedere, strict pescăresc, noi împărţim peştii în două grupe:

a) peşti răpitori (păstrăvul, lostriţa, lipanul, ştiuca, somnul, şalăul, avatul, bibanul), adică cei ce se hrănesc cu fiinţe vii sau hrană animală;

b) peşti nerăpitori (omnivori), acei ce duc un regim mixt (crapul, carasul, mreana, cleanul, linul, roşioara etc.) şi care se hrănesc cu diferite plante acvatice, vegetale, dar şi cu viermi, melci, raci mici, insecte, icre de peşte etc. „Lista de bucate“ a peştilor este foarte variată, şi pescarul cu experienţă, cunoscător al modului de hrănire al diferitelor specii, îşi va potrivi întotdeauna momeala, după preferinţele acestora. El nu va încerca niciodată să momească un răpitor oarecare (de ex. un păstrăv sau o ştiucă) cu mămăligă, grîu sau porumb fiert, cartofi, mazăre etc., adică cu alimente ce nu fac parte din hrana lor specifică.

Scanned with OKEN Scanner

După vîrsta și talia peștilor, vom face o altă diferențiere în modul lor de hrănire. Un păstrăv tînăr va muscări după tot felul de gîngănii ce roiesc deasupra rîului, încît va putea fi ușor înșelat cu musca noastră artificială; un păstrăv de talie mare, însă, va prefera în locul unei insecte oarecare, prada mult mai consistentă și mai voluminoasă a unui boiștean sau zglăvoace. Cercetările conținuturilor stomacale, făcute asupra peștilor de diferite talii, au confirmat acest lucru.

Mulți pești își manifestă preferințele lor de hrană, după sezon. Printre aceștia, un exemplu bun îl dă cleanul. Pescarii care i-au învățat capriciile, îl prind primăvara cu cosași, gîndaci și rîme; vara, cu cireșe și vișine coapte, apoi cu struguri negri și prune, ca mai tîrziu, cînd apele se răcesc, cleanul să se dea cu lăcomie la coadă de peștișori, intestine de pasăre sau sînge închegat.

Unii pești ca: bibanul, obletul, porcușorul ș. a. mănîncă numai ziua; alții — somnul, lostrița, șalăul etc. — mai mult spre amurg, noaptea sau în zori.

Timpul de reproducere (boiște) al peștilor are de asemenea însemnătate în această dispoziție de hrănire, de care ne ocupăm. Peștii au o perioadă bună de hrănire înainte de reproducere, dar care stagnează în timpul nunții — la alții chiar mai înainte — ca să le revină apoi după un timp oarecare, după ce s-a terminat actul împerecherii. În timpul verii și începutul toamnei, ei au o perioadă optimă de hrănire, în vederea acumulării de grăsimi, rezervă necesară pentru somnul de iarnă, cînd peștii nu se vor hrăni timp de cîteva luni.

Iată deci cît de mari sînt variațiile ce intervin — din cauze atît de multiple — în modul lor de hrănire și pe care pescarul trebuie să le cunoască, dacă vrea să pescuiască cu momeala cea mai potrivită și la timpul cel mai favorabil. Acestea se învață desigur în ani îndelungați de practică, dar acest stagiu poate fi scurtat, atunci cînd cel dornic să pătrundă mai adînc în miezul lucrurilor, le va citi în cărțile de specialitate, care se ocupă cu viața peștilor.

Unde căutăm peștii atunci cînd pescuim sau, mai bine zis, care sînt locurile cele mai bune de undit? Aceasta este întrebarea pe care și-o pune totdeauna pescarul, cînd ajunge la marginea apei.

Scanned with OKEN Scanner

Răspunsul ar părea ușor: acolo unde își găsește mai ușor hrana, și aceasta ne-o dovedesc vadurile.

Totuși va trebui să ținem seama, după cum am văzut mai sus, de locul obișnuit de hrănire, specific fiecărui pește (pe fund sau între ape), de variația temperaturii, de anotimpul, vremea și modul de deplasare a hranei etc.

În capitolul în care se tratează pescuitul fiecărei specii de pește, se arată pentru fiecare locurile cele mai bune pe care trebuie să le cerceteze pescarul cu mai multă stăruință.

Reproducerea la pești. Reproducerea sau înmulțirea peștilor este asigurată prin activitatea organelor genitale ale acestora. Ajunse la maturitate, femelele depun în apă icrele, pe care bărbătușul le stropește cu laptii săi (spermatozoizii). Icrele fiind astfel fecundate de către spermatozoizi, devin ouă care, trecînd apoi printr-un șir întreg de transformări, dau în cele din urmă noi pești.

În general, peștii se înmulțesc o dată pe an, dar epoca lor de reproducere nu are loc în același timp pentru toate speciile. Unii se nuntesc la sfîrșitul iernii (știuca); cei mai mulți primăvara, alții, toamna tîrziu (păstrăvul), iar unii chiar iarna (mihalțul).

De obicei, după ce icrele sînt lăsate libere de către femele în apă și stropite cu lapți de către mascul, părinții nu mai au nici un fel de grijă pentru progenitură. Sînt totuși cazuri cînd bărbătușul păzește icrele tot timpul clocirii și această grijă se atribuie somnului pitic, zglăvoacei etc.

Păstrăvii și lipanii fac niște gropițe pe fundul apelor, în care depun icrele, apoi le astupă cu pietriș, spre a nu fi distruse de alți pești. Alte specii (cyprinidele, știuca, șalăul etc.) depun icrele pe plantele acvatice de care stau lipite.

Durata clocirii variază de la o specie la alta. Chiar la aceeași specie ea diferă după regiune, după ani, fiind în funcție de temperatura apei. De exemplu, la crap, durata clocirii este de 5—6 zile, la o temperatură de 20°, și de 8—10 zile, la 18°—19°. La păstrăv, variațiile sînt și mai mari: la 10° clocirea durează 41 zile, iar la 4°, 82 zile.

Orice pescar sportiv cu grijă de apa în care pescuiește, trebuie să cunoască modul de prăsire al peștilor, mai ales azi, cînd repopularea apelor — fie ele de munte ori de șes — cu pești de undiță, prin metoda prăsirii artificiale, a devenit o însemnată preocupare a organelor de conducere a pescui-

Scanned with OKEN Scanner

tului sportiv, la care trebuie să participe toți pescarii din filiale.

Hibridarea (corcirea). De multe ori, în timpul reproducerii, se produc încrucișări între diferite specii; de pildă, icrele unei femele de ghiborț pot fi fecundate cu laptii de babușcă. Asemenea corciri sînt dese între văduviță și avat, clean și scobar, babușcă și oblet; roșioara se încrucișează cu obletul, babușca, plătica, batca etc. Prin aceste încrucișări (hibridări), noii născuți sînt de obicei sterili, dar au o creștere mai rapidă decît a părinților, sînt mai grași, mai cărnoși și mai buni la gust.

Migrația. Sînt puțini pești care duc o viață sedentară și care pot fi găsiți întotdeauna în apropierea acelorași locuri. Cei mai mulți dintre ei întreprind — la epoci determinate și urmărind drumuri anumite — deplasări, uneori în cîrduri sau chiar în masă. Aceste deplasări sînt provocate de anumite nevoi, fie de căutarea locurilor de hrană mai abundentă, fie de nevoia reproducerii sau a iernatului.

Nu va fi vorba aci de peștii migratori: morunul, nisetrul, păstruga, scrumbia de Dunăre, rizeafca etc., ce trăiesc în apele Mării Negre, dar care minați de instinctul reproducerii intră primăvara în Dunăre urcînd fluviul, iar după clocire se reîntorc — pui și adulți — înapoi în mare.

Ne vom ocupa numai de peștii de undiță:

1. *Migrația pentru reproducere.* Peștii de apă dulce fac în general deplasări mici în vederea reproducerii.

Crapul migrează în fiecare an din Dunăre sau rîurile mari în bălțile acestora, găsind acolo condiții mai favorabile pentru depunerea icrelor și clocire. Pornirea lui spre aceste locuri este determinată de temperatura apei și începe atunci cînd apa s-a încălzit la 18°.

Păstrăvul pornește în această călătorie toamna, cînd urcă în susul pîraielor de munte spre izvoare, unde găsește o apă mai rece și mai bine oxigenată, prielnică boiștei (reproducerii). Mreana și scobarul suie primăvara în cîrduri, pînă în zona păstrăvului, reproducerea avînd loc în ape clare și repezi, cu fundul pietros sau nisipos. Știuca are deplasări scurte, îndreptîndu-se primăvara o dată cu viiturile spre apele mai mici și liniștite, ferite de curenți și revărsări, unde își depune icrele Bibanul, însă, rămîne pe loc în apa liniștită a lacurilor unde duce tot timpul o viață sedentară.

Scanned with OKEN Scanner

2. *Migrațiile pentru hrană* ale peștilor de apă dulce se produc de obicei în apropierea acelorași locuri. Ele sînt determinate în special pentru căutarea microorganismelor (planctonul[1], ce formează hrana de căpetenie a multor pești și mai ales a puietului.

Răpitorii care se hrănesc de obicei cu hrană vie, se vor duce acolo unde apa le va aduce mai ușor hrana la îndemînă.

Știuca și avatul se vor găsi mereu în locurile unde se deplasează masele de peștișori ce constituie hrana lor obișnuită.

3. *Migrațiile de iernat* sînt întreprinse de către mulți pești din apele noastre dulci: crap, caras, șalău, biban, etc. Aceștia se deplasează în locurile mai adînci sau cu gropi mîloase. Aci, după ce se acoperă cu un strat gros protector de mucus, iernează lîncezînd, aproape imobil, într-un fel de somn, ce durează cîteva luni. Multe specii se adună pentru iernat în cîrduri mari.

Primăvara, o dată cu încălzirea apei, ei se împrăștie din locurile de iernat, se apropie de țărm sau intră o dată cu viiturile în bălți, unde se pregătesc pentru reproducere. Cunoașterea cauzelor care produc migrațiile peștilor interesează pescuitul și în special pescuitul industrial.

Simțurile. Prin mijlocirea simțurilor (văz, gust, miros, auz etc.) peștii iau cunoștință de tot ceea ce se petrece în jurul lor. Dacă urmărim în apă sau într-un acvariu cu pești toate mișcările și evoluțiile lor variate, ne dăm seama că ele nu sînt altceva decît niște răspunsuri la evenimentele ce se produc permanent în apropierea lor, informații captate prin intermediul simțurilor cu care ei sînt dotați.

Spre deosebire de vietățile terestre, peștii au un simț în plus, acela al organului lateral, numit și simțul vibrator, care-și are sediul de-a lungul flancurilor peștelui și care la exterior se distinge prin acea linie punctată (fig. 60), numită linia laterală.

Cu ajutorul acestui simț, ce percepe în mod foarte sensibil toate vibrațiile ce i le transmite apa, peștii iau cunoștință de toate mișcările ce se petrec în jurul lor, ca: modificările curenților de apă, prezența unui obstacol, apropierea unui dușman etc.

---

[1] Plancton = totalitatea viețuitoarelor microscopice ce plutesc la suprafața apei.

Scanned with OKEN Scanner

Acestui simț i se atribuie posibilitatea de a înșela peștii răpitori, atunci cînd pescuim cu năluci. Semnalînd vibrația unei năluci ce rotește trecînd prin apropiere, știuca, bibanul etc. pot determina locul și poziția ei. Asemuind mișcările nălucii cu cele ale unui peștișor care înoată prin apropiere, răpitorul se repede și o înhață.

— Văzul peștilor este destul de imperfect. Ochii lor sînt adaptați pentru o vedere scurtă. Vederea este mai dezvoltată la acei răpitori care se servesc de ochi la pîndă și la urmărirea pradei lor. Ei sînt în special sensibili la perceperea sclipirilor de lumină, a umbrelor ce cad pe apă, a mișcărilor repezi, acțiuni de care trebuie să se ferească pescarul atunci cînd pescuiește.

— Gustul este un simț destul de dezvoltat, mai ales la peștii nerăpitori. O serie de muguri gustativi sînt presărați pe buze, pe cap, uneori pe corp și chiar pe coadă, cu ajutorul cărora peștii pot să aprecieze de departe gustul și valoarea alimentelor. Ei se vor îndrepta spre locul de unde provin aceste emanații gustoase.

— Auzul, în schimb, este mult mai puțin dezvoltat, peștele fiind sensibil numai la acele sunete joase sau zdruncinături, cum ar fi, de pildă, mersul greoi de-a lungul malurilor, rostogolirea pietrelor, vîslirea zgomotoasă a luntrei etc.

Pescarul sportiv trebuie să aibă noțiuni despre aceste simțuri ale peștilor, fie pentru a alege și a prezenta cît mai bine momeala cu care vrea să-i înșele, fie atunci cînd, în acțiunea de pescuit, vrea să ia anumite măsuri de prevedere, spre a nu-și trăda prezența în apropierea lor.

Scanned with OKEN Scanner

CÎȚIVA PEȘTI ȘI PESCUITUL LOR

Pescarul trebuie să cunoască peștii. Dacă ar însemna să cunoască toate felurile de pești care populează apele noastre, ar trebui să fie un om de știință, naturalist, ihtiolog. Pe el îl interesează îndeaproape numai peștii care cad la undiță și mai ales din punctul de vedere al sportului său. Deci vom enumera numai cîteva specii de pești, cei vînați în mod obișnuit. Vom da atenție felului în care sînt prinși și obiceiurilor lor, din care pescarul poate să tragă învățăminte. Nu înseamnă că nu se va prinde în undiță și vreun pește pe care nu-l pomenim aici. Nu vom înșira peștii mici, prinși aproape numai spre a fi folosiți ca nadă pentru cei mari, răpitori. Ordinea enumerării, cît și descrierea lor nu au pretenția de a fi științifice. Noi îi grupăm pescărește: *pești nerăpitori și pești răpitori*.

PEȘTI NERĂPITORI

1. **Plătica (Brama brama L)** (fig. 61). Numiri populare: plătică, bîrcă, cîrjancă, latiță, plastaică, proschir, plăticuță, sîneț etc. O recunoaștem ușor după trupul foarte lățit, turtit lateral, și după spatele înalt, arcuit, ghebos; are capul mic, botul scurt, gura adusă puțin sub bot. Înotătoarele sînt cenușii, iar coada scobită adînc, cu aripioara de jos mai lungă. Culoarea celor care trăiesc în apele de rîu este mai deschisă: spinarea verde-cenușie, burta argintie; cele din bălți sînt cenușii pe spate, argintii-sure pe coaste și gălbui pe burtă. Culoarea plăticii variind, numai forma trupului constituie un semn de recunoaștere sigur.

Scanned with OKEN Scanner

Plătica trăiește în apele de șes domoale și în bălți. Uneori o întîlnim și în apele mai repezi, în cazul cînd acestea se varsă într-o baltă sau într-un rîu domol. În apele noastre, această specie populează Dunărea și bălțile ei, lacurile dulci

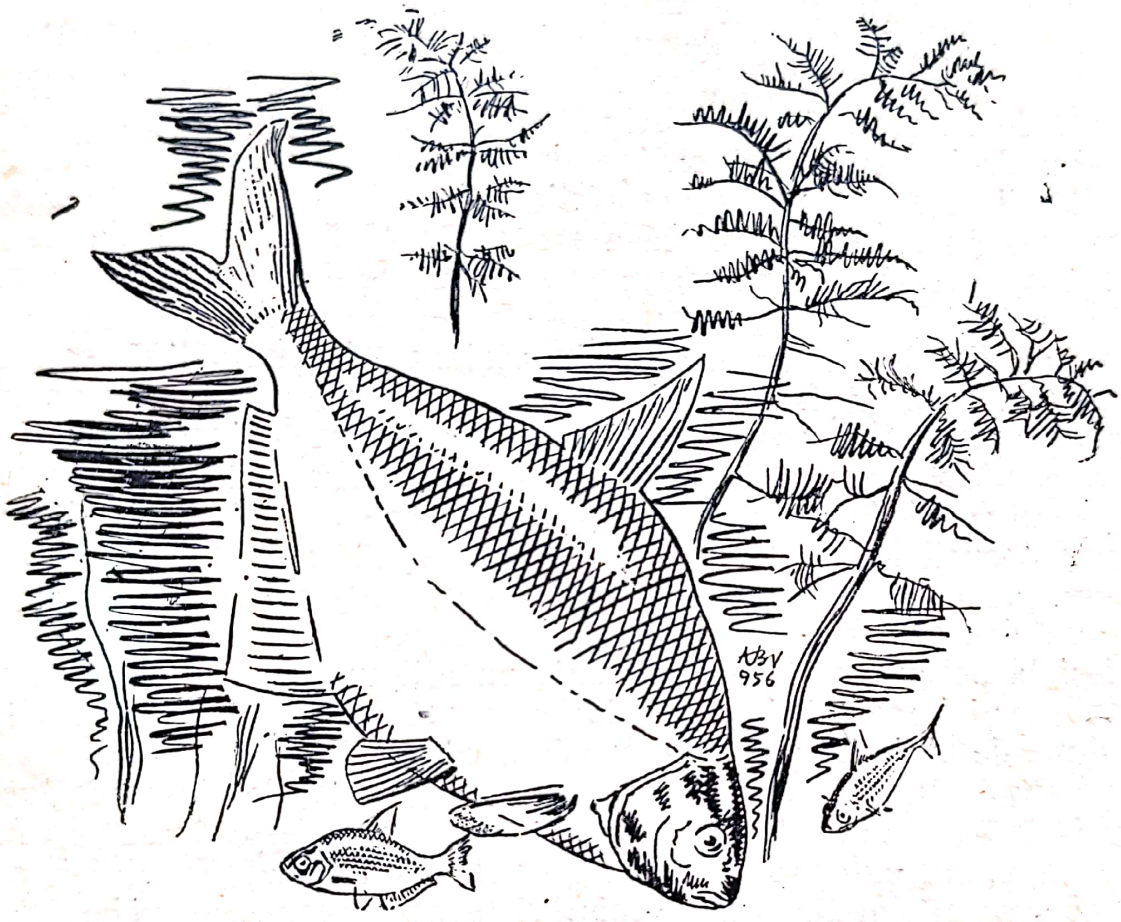

Fig. 61. Plătica

litorale, precum și toate bălțile cu apă dulce, lacurile interioare: Snagov, Valea Mostiștei, cursul inferior al rîurilor Mureș, Olt, Someș etc. În Prut, Siret și Timiș, ea este rară. Plătica mică (cîrjanca) trăiește în grupuri, adeseori foarte numeroase; cînd crește însă, umblă tot mai singură și nu se adună decît în timpul reproducerii și înspre iarnă, cînd se cîrduiește. În rîuri, ea se ține spre fundurile adînci și argiloase; în bălți și iazuri trăiește mai ales lîngă tufe de stuf și papură, preferînd locuri cu fundul mai nisipos. Lungimea ei obișnuită este de 25—30 cm, putînd atinge însă, în mod excepțional, și 60—70 cm, cu o greutate maximă de 5 kg.

Scanned with OKEN Scanner

Este un pește care se prinde în undiță. Pentru asigurarea unui bun pescuit, este necesară formarea unui vad, aruncînd boabe de grîu, porumb și mazăre — fierte — sau rîme, sînge închegat, mămăligă, cartofi fierți și fărîmițați. Plătica fiind vicleană, pescarul va sta cît mai ascuns și va folosi strune cît mai subțiri, însă destul de rezistente. Chiar înainte de a începe pescuitul, este bine să aruncăm în apă o mînă de grîu sau de mazăre fiartă. Cîrligul va avea o deschidere de 8—10 mm; deci vom folosi cîrlige destul de mari, pentru că gura plăticii este fragedă și un cîrlig mic și subțire o poate sfîșia ușor. Pluta ușoară va lăsa momeala pînă aproape de fund; apa fiind lină și struna subțire, se va pune doar o alică, două.

Momelile folosite sînt: rîme de gunoi, mazăre fiartă bine, ca să fie destul de moale, și cocoloașe de mămăligă sau de cartofi fierți și frămîntați. Pe apă tulbure, plătica se prinde mai ușor; cînd apa este limpede, o putem prinde numai la fund. Totdeauna o vom pescui cu undiță cu plută. În apele curgătoare căutăm plătica, mai ales aruncînd imediat deasupra locurilor unde apa este adîncă sau formează vîltori domoale. În bălți, cele mai bune locuri de undit sînt pragurile care despart apa mai mică de bulboanele adînci. Cu cît vom ieși la pescuit mai de dimineață, cu atît vom putea avea rezultate mai bune. Zilele cînd plătica se dă cel mai bine la undiță sînt cele ploioase sau cele de zăpușeală.

Cînd plătica pune gura, ne dăm seama de aceasta după mișcările plutei; aceasta se răstoarnă, apoi este trasă lateral pe apă, nu cufundată vertical. Cînd, după mișcările plutei, observăm că plătica face mișcări scurte, smucite, nehotărîte, cînd într-o parte cînd în alta, ca în cele din urmă să rămînă nemișcată, vom ști că s-a prins în cîrlig. Obosirea unei plătici mari cere multă băgare de seamă și răbdare. Nu este îngăduit să o forțăm, fiindcă se rupe ușor de pe cîrlig. Cu undițele cu plumbul la fund putem pescui de multe ori plătici mari, care adesea se prind singure în cîrlig.

Fiind un pește dintre cei mai bănuitori, este de ajuns să apară o umbră pe apă, ca să-l sperie. Cu toate că are oase foarte multe, carnea ei este gustoasă.

Epoca ei de reproducere este în lunile aprilie și mai.

2. **Batca (Blicca björkna L).** (fig. 62). I se mai spune: corbancă, corpacă, frunza plopului etc. Mulți confundă batca cu plătica, cu care seamănă la prima vedere. Se deosebesc însă prin

Scanned with OKEN Scanner

aceea că batca are solzii mai mari, înotătoarea anală mai scurtă, iar baza cozii colorată în roșu, în timp ce la plătică este vînătă.

Talia ei obișnuită este de 20—25 cm, putînd ajunge și la 35 cm, cînd cîntărește peste 1 kg.

Fig. 62. Batca

Batca se întîlnește frecvent în regiunea Dunării cu bălțile și jepșile învecinate, în bălți și lacuri. Apoi în Timiș, Bega, Beregzău etc.

Metoda de pescuit a acestui pește, precum și momelile și sculele folosite sînt mult apropiate de cele ale plăticii, așa că renunțăm a le mai descrie.

Scanned with OKEN Scanner

Vom adăuga doar că în timp ce plătica trăiește în ape cu funduri mai nisipoase, lîngă tufele de stuf și papură, batca se ține mai aproape de maluri și spre funduri mai mîloase.

3. Scobarul (Chondostroma nasus L) (fig. 63). Numiri populare: scobar, cîrmaci, podete, podușcă, poduț, scobai, tîrnic, mațe negre etc.

Are trupul zvelt, prelung, tescuit. Pe spate este sur-închis sau verde-cenușiu; lateral și pe burtă este argintiu. Caracteristicile după care poate fi recunoscut ușor sînt următoarele: bot

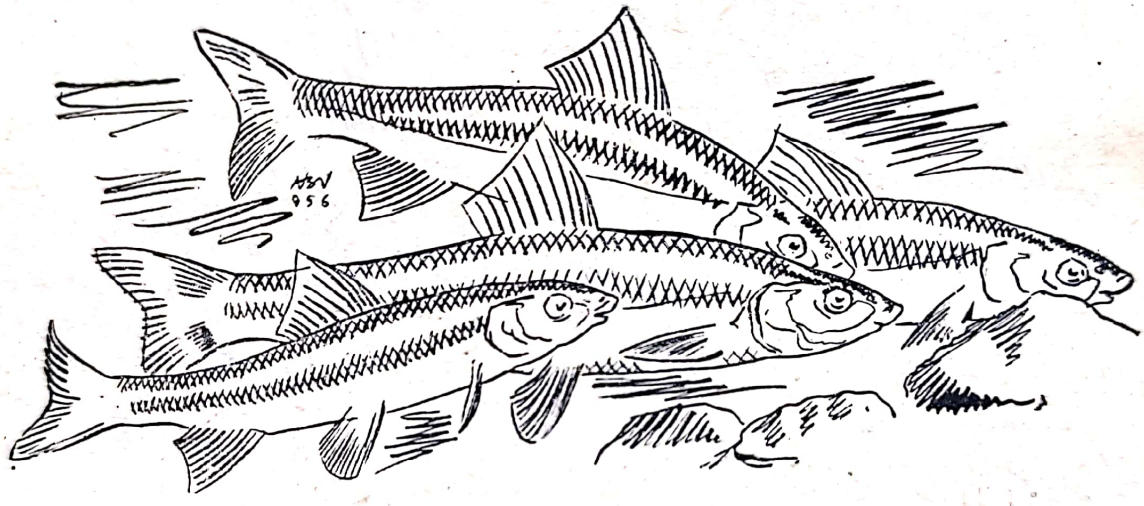

Fig. 63. Scobarul

lunguieț cu nas proeminent: gura sub bot, ca o tăietură dreptunghiulară; linia laterală, de la cap pînă la coadă, foarte pronunțată. Dacă îl vom spinteca, vom vedea că pielițele pîntecului sînt negre (din această cauză, prin unele regiuni i se spune „mațe negre"); înotătoarele de la piept și burtă sînt galbene sau roșu aprins. De obicei, scobarul are o lungime de 20—30 cm, dar ajunge și pînă la 40 cm. În ce privește greutatea, normal are 100—500 g, dar poate atinge și $1^1/_2$ kg.

Acest soi de pește îl întîlnim în număr destul de mare aproape în toate apele noastre curgătoare de șes și din regiunea dealurilor, populînd: Dunărea, Prutul, Siretul, Mureșul, Oltul, Crișurile, Bega, Timiș, Suceava, Moldova, Tîrnavele, Cibinul, Cerna etc. Îi plac atît rîurile repezi, cît și cele domoale, cu albie nisipoasă. Evită apele stătătoare și mîloase. Toamna și iarna trage la ape liniștite, lăsîndu-se la fund. Bătaia are loc în aprilie și mai, cînd se adună în cîrduri mari, decimate de

Scanned with OKEN Scanner

pescarii cu plasele. Umblînd în cîrduri și în afara epocii de reproducere, putem scoate cu undița, în locurile bune, scobar după scobar.

În timpul reproducerii urcă în susul apei, pînă în zona păstrăvului. În această perioadă, scobarul nu manifestă nici un fel de teamă de om, căzînd ușor victimă braconajului și putînd fi decimat în masă.

Nefiind atît de bănuitor și șiret ca alți pești, pescuirea scobarului cu undița este destul de ușoară. Îl pescuim cu plută. Deoarece este un pește de fund, lăsăm momeala pînă la cel mult un lat de palmă deasupra albiei. Momirea se face cu rîme de gunoi, viermi de carne și larve de muscă. Deoarece are gura mică, cîrligele vor fi și ele mici. O strună de nylon de 20—24/100 rezistă oricărui scobar, oricît de mare ar fi el. Înțeparea nu trebuie să urmeze imediat ce dă semn pluta; vom aștepta cîteva clipe și, numai cînd pluta s-a scufundat cu totul, vom înțepa. O dată ce apucă momeala, scobarul nu o mai lasă din gură.

Cele mai bune locuri de pescuit sînt acelea cu apă adîncă de 1—2 m, care trece peste prundișuri, ochiurile și vîltorile din marginea șuvoiului, pe sub maluri înalte. Perioada în care scobarul se dă mai bine la undiță este din iunie pînă în octombrie.

Carnea lui nu are niciodată gust de nămol, este destul de gustoasă, însă nu una din cele mai alese.

4. **Văduvița (Leuciscus idus L)** (fig. 64). Numiri populare: alboane, văduviță, văduvioară. Este un pește de baltă și de rîuri de șes, care ajunge pînă la o lungime de 50—55 cm și la o greutate de 3 kg. Găsim acest pește la noi, în Dunăre și bălțile ei și în regiunea inferioară a rîurilor. Trupul mai mult îndesat decît prelung, puțin tescuit lateral, spatele curbat, capul mic cu fruntea lată, gura în vîrful botului, tăiată oblic în jos sînt semnele ei distinctive. Culoarea ei variază după locul unde se ține, după anotimp și vîrstă. În timpul primăverii, văduvița are spinarea sură-cenușie, cu luciri metalice-aurii, coastele sure, burta argintie; capul bate în auriu; înotătoarea din spate și coadă au reflexe sur-albăstrii și violet, iar celelalte înotătoare bat în roșu. Toamna, culoarea văduviței se închide, pe spate ajungînd să fie neagră — de unde i se trage și numele — iar lucirile aurii devin albe-gălbui.

Primăvara iese la apele mici, line, apoi trece și în bălți, unde are loc bătaia, începînd din martie și pînă pe la mijlocul lui

iunie. Atît timp cît este cald, văduvița stă în ape mici aproape de suprafață; spre toamnă se retrage la adînc, iar iarna caută cele mai mari adîncimi la care poate să ajungă. Ea se găsește de obicei în bulboanele mici, din apropierea țărmurilor.

Se pescuiește cu undița cu plută. Cîrligele vor avea o deschidere de 6—8 mm, iar plumbul, cel mult 5 gr. Momelile cele mai eficace sînt rîmele, în special cele roșii de gunoi, cosașii,

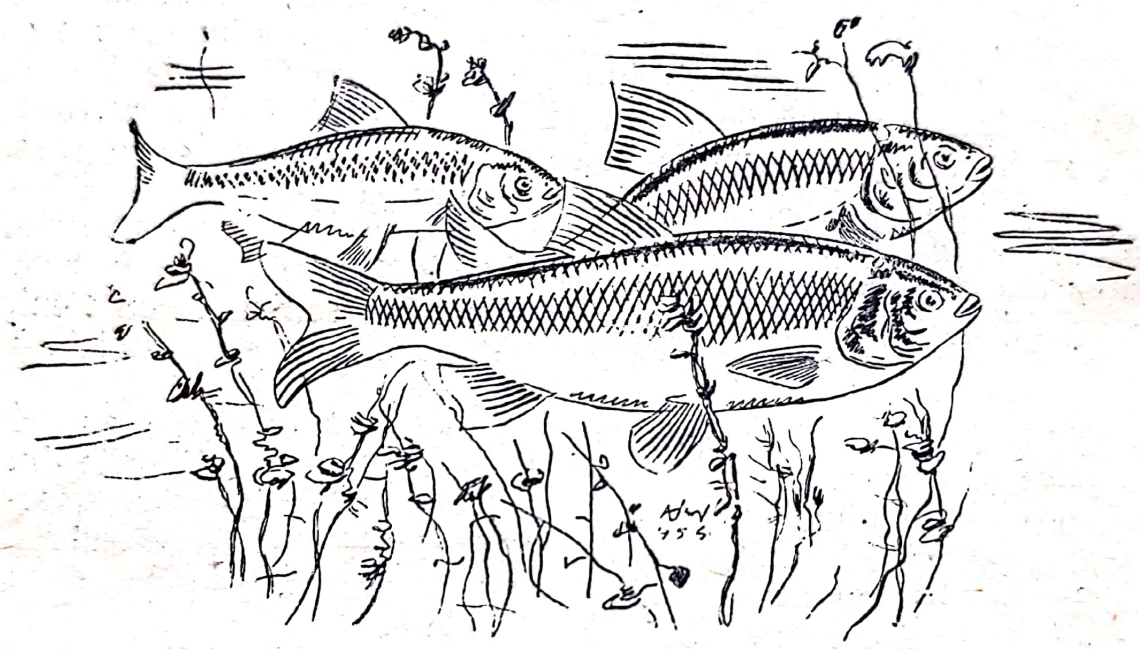

Fig. 64. Văduvița

gîndacii de mai, viermii de carne. Văduvița începe să se dea la undiță primăvara de timpuriu. Cînd vremea este răcoroasă și apa mai limpede, potrivim momeala mai spre fundul apei; pe căldură sau cînd apa este tulbure, momeala va fi cufundată la cel mult 50—60 cm și purtată cît mai aproape de țărm și de-a lungul acestuia. Vara, cele mai bune ceasuri de pescuit sînt dis-de-dimineață și seara, de pe la ora 6, cînd se întunecă de-a binelea; toamna, cele mai bune sînt orele dinainte de amiază, iar după prînz, începînd de pe la ora 2 pînă noaptea.

Pentru a înțepa, este de ajuns să smucim scurt varga. Să nu ne grăbim să scoatem văduvița prinsă, pentru că ea se luptă voinicește, cu smucituri scurte, dar puternice, și obosește mai mult decît alți pești.

Are carne grasă, cu puține oase, foarte gustoasă; gătită, capătă culoare roșie.

5. **Babușca (Rutilus rutilus carpathorossicus-Vladycor).** (fig. 65).

Numiri populare: babușcă, bălaie, bălac, bălos, ocheană, ocheniță, roșioară bălană, țărancă, taharău; la puiet se spune goghie.

Pescuirea babuștii este mai mult un joc de-a pescuitul; în cîteva ore poți să aduni în coș atîția pești mărunți, încît

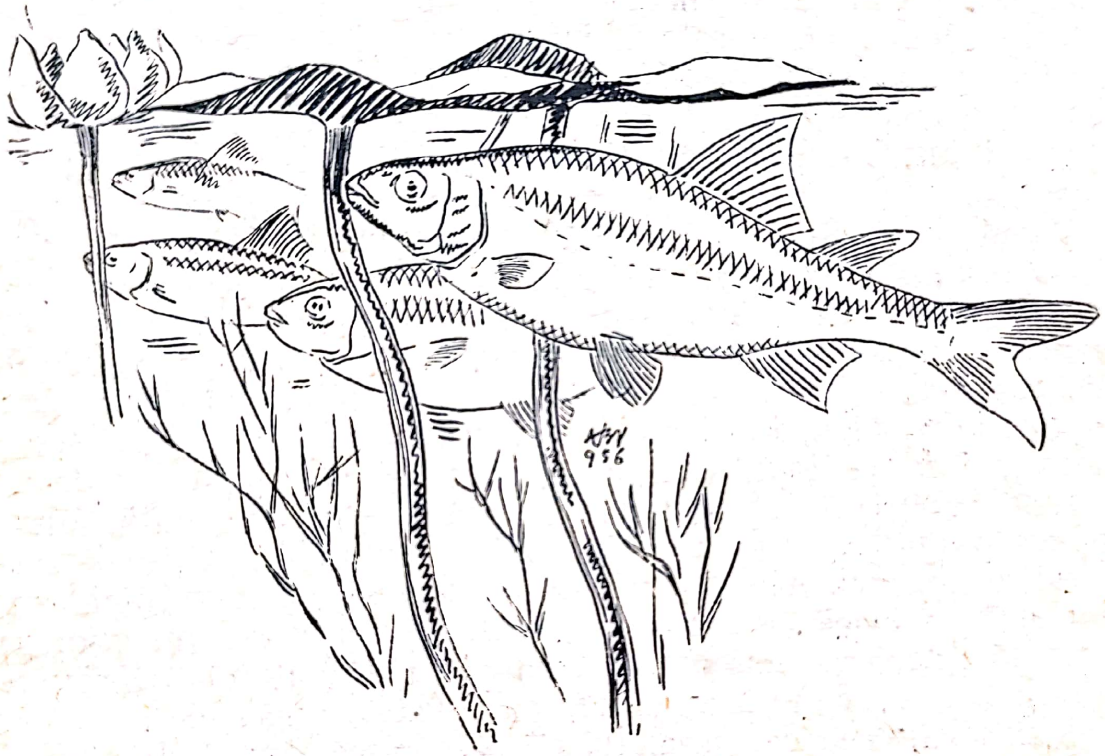

Fig. 65. Babușca

să cumpănească greutatea peștilor mari, prinși într-o zi întreagă.

Babușca ajunge pînă la cel mult 30 cm lungime; de obicei rămîne între 15 și 25 cm. Are spinarea destul de înaltă și trupul lățit. Are spatele albastru-verzui, flancurile argintii și burta albă. Gura este tăiată aproape orizontal, ceea ce constituie semnul ei distinctiv. Înotătoarele și ochii sînt roșii. Linia laterală, pornind de la cap, este curbă, îndreptîndu-se spre burtă. Babușca este un pește de baltă, unde se înmulțește din belșug, fiind întîlnită mai rar în rîuri. O vom găsi în Dunăre cu bălțile și jepșile ei, în toate lacurile litorale și în iazuri. Este rară în Prut, dar frecventă în brațele închise ale Siretului.

Adesea umblă în cîrduri mari. Perioada de bătaie începe de la mijlocul lui aprilie și ține pînă spre sfîrșitul lui mai.

Fiind un pește mic și de apă stătătoare, sfoara și struna vor fi foarte fine, iar cîrligul va avea o deschidere de cel mult 5 mm. Pluta va fi de pană ușoară, iar plumbul, o alică. Trebuie să punem plumb atît de greu, încît pluta să se cufunde aproape toată, rămînînd deasupra apei numai vreo 2 cm. Adîncimea la care lăsăm momeala depinde de vreme (pe căldură o vom ține numai la suprafață, iar pe frig și pe vreme rea, mai la adînc) și de mărimea peștilor pe care voim să-i prindem. Numai dacă avem de gînd să ne facem o provizie de peștișori pe care să-i întrebuințăm drept momeală la răpitori, vom pescui numai la suprafață; altfel vom lăsa nada mai spre fund.

Vadul făcut cu pîine muiată și frămîntată, cu viermi etc., adună grămadă pe acești fiămînzi ai bălților și prilejuiește un pescuit mănos. În undiță vom pune ca momeală rîme, viermi de carne, cosași mici sau mămăligă și pîine, frămîntate și făcute cocoloașe, de mărimea bobului de mazăre. Cele mai bune locuri pentru vad și pentru pescuit sînt ochiurile de pe lîngă păpuriș și de pe lîngă alte plante acvatice. Dacă am dat de un cîrd de babuște, pluta nu se mai odihnește. Cîteodată, pluta are un tremur ușor și repetat, apoi se cufundă, ca imediat să se ridice din nou. Aceasta ne indică prezența peștilor mici, care mai mult se joacă cu momeala. Pentru a nu greși, nu vom încerca să înțepăm decît atunci cînd pluta se cufundă și rămîne sub apă, sau, cufundată fiind, este trasă puțin de-a lungul oglinzii apei, ceea ce înseamnă că o babușcă destul de mare a apucat momeala cu nădejde. Acest fel de pește se prinde mai bine la undiță primăvara; mai tîrziu cînd apa s-a încălzit și balta este bogată în hrană, babușca lenevește.

Locurile cele mai bune de pescuit sînt cele de lîngă maluri. Exemplarele mai mici le vom găsi printre ierburi și păpurișuri de întinderi mici și mijlocii, unde se ascund spre a se apăra contra bibanului; cele de talie mai mare trăiesc mai spre funduri.

Babușca are o carne gustoasă.

6. **Roșioara (Scardinius erytrophtalmus L)** (fig. 66). Numiri populare: roșioară, babușcă roșie, roșioară cu pană roșie, ocheniță etc.

Deși înrudită îndeaproape cu babușca, o deosebim ușor de aceasta. Are trupul mai oval, mai lătăreț, și spinarea mai arcuită. Înotătoarele ei sînt roșiatice, spatele verde-închis, coas-

Scanned with OKEN Scanner

tele galbene și burta albă. Roșioarele de baltă sînt de culoare mai închisă. Ochii ei sînt încercuiți cu roșu; are gura tăiată piezîș în sus, iar solzii mari îi acoperă și burta, între înotătoarea de mijloc și cea anală. Burta pare că este coborîtă, lăbărțată, are coada tăiată adînc și cu aripa de jos ceva mai lungă.

Fig. 66. Roșioara

La noi o găsim în: lacurile litorale, bălți, băltoace, și jepșile Dunării; bălțile riverane Bistriței, din cursul său inferior; în Mureș, Olt, Criș, Someș, Timiș, Bega, Siret; în iazuri și helești.

Trăiește în apele de șes, în bălțile și rîurile foarte line. Și roșioara se adună în cîrduri, înotînd mai mult la mijlocul adîncimii. Îi plac marginile de stuf și ochiurile liniștite din mijlocul vegetației. O pescuim cu undița cu plută, întocmai ca pe babușcă. În timpul verii, însă, vom potrivi momeala mai aproape de suprafață. Momelile cele mai bune sînt rîmele, viermii de carne și de făină, cosașii și pastele de pîine.

Scanned with OKEN Scanner

Pentru undit vom căuta locuri bogate în vegetație, lîngă cărări de stuf sau chiar printre foltoane, sub covorul verde de mătasea broaștei, unde acest pește leneș își are hrana la îndemînă și unde își găsește ascunziș contra știucii și bibanului.

Roșioara are mărimea babuștei. Carnea ei este mai puțin gustoasă.

7. **Cleanul (Leuciscus leuciscus L)** (fig. 67). Numiri populare: clean, clin, oachiș, foac, porcul apelor etc.

Fig. 67. Cleanul

Pentru pescarul care n-a undit prea mult la păstrăvi și lipani, cleanul este cel mai cunoscut pește, pe care îl pescuiește mai intens și cu mai multă plăcere. El populează aproape toate apele și atinge de multe ori mărimi apreciabile. Are o carne gustoasă. Aproape că nu este apă curgătoare, începînd de la limita inferioară a zonei lipanului în jos și pînă la Dunăre, în care să nu se găsească cleni, în număr destul de mare. Îl găsim, în general, în Prut, Siret, Bistrița, Olt, Mureș, Someș, Argeș, Buzău, Strei, Timiș, Crișuri, Bega etc., unde împreună cu mreana și scobarul constituie speciile principale, atît pentru pescuit, cît și pentru hrană.

Cleanul are trupul cilindric, cu spatele gros, foarte puțin arcuit, capul mare, rotunjit și de aceeași grosime cu corpul, iar coada scobită. Înotătoarele de la piept sînt gălbui, iar cele-

lalte roșii; cea de pe spate este intinsă între trei țepi tari și opt moi. Gura mare, ca de broască, are în fundul ei două șiruri de dinți puternici. Cleanul este acoperit cu solzi mari, argintii, tiviți cu negru. Pe spate este verde închis, uneori bătînd în galben, iar pe cap are aceeași culoare, însă ceva mai închisă. Coastele sînt argintii, bătînd în albastru, burta albă și ochii galbeni. Cleanul ajunge pînă la o lungime de 60 cm și o greutate de 4—5 kg.

Trăiește mai mult în apele limpezi, cu un curs mai vioi, și vînează cînd aproape de suprafață, cînd în bulboanele cele mai adînci. Adeseori stă la pîndă în adînciturile de pe lîngă țărm, sub rădăcinile copacilor care umbresc apa și din care îi cad insecte, fructe etc. Mai ales, clenii mai mici înoată în cîrduri, dar adeseori putem vedea prin apa clară — trecînd în convoi sau stînd adunați — în aceeași bulboană, mai mulți cleni mari. Cleanul este unul dintre peștii cei mai atenți și bănuitori, încît pescarii spun, pe bună dreptate, că are cîte un ochi în fiecare solz, și de aceea se apropie cu cea mai mare băgare de seamă de locurile unde vor să-l prindă.

Cleanul mănîncă de toate, de la diferitele insecte, broaște și peștișori, pînă la fructe. Tot ceea ce aduce apa este cercetat de clean, este gustat și, dacă se poate mînca, este culeș. Hrana lui fiind atît de variată, tot atît de felurite vor fi și momelile și metodele de pescuit pe care le vom folosi. O undiță normală, folosită la pescuitul cu plută, făcînd micile modificări de strună, plumb și cîrlig, pe care le cere fiecare metodă, ne va fi de ajuns pentru a-l pescui. Rezistența uneltelor este destul de greu de potrivit, deoarece cleanul fiind atît de bănuitor, ar trebui să folosim cîrlige, sfoară și strună foarte fine. În schimb ne putem aștepta să ne vină în cîrlig și cleni mari, de 1—2 kg, bătăioși, pentru care sînt necesare scule mai rezistente. Totuși să nu exagerăm grosimea strunei; vom prefera o strună mai subțire, avînd în schimb grijă să obosim cum trebuie un exemplar mare, prins. Momelile obișnuite sînt: rîme, peștișori, broaște foarte mici, boabe fierte, gîndaci-de-mai, larve, melci, cosași, greieri, insecte, intestine de găină, cît și prune, cireșe, dude ș. a.

Toamna tîrziu și înspre primăvară, după dezghețul apelor, momelile cu intestinele de pasăre sau sîngele de abator închegat (și tăiat în cuburi mici) sînt cele mai ademenitoare; mai tîrziu, rîmele, larvele, gîndacii-de-mai, insectele de tot felul

Scanned with OKEN Scanner

și cireșele coapte, iar spre toamnă, prunele. Însă de regulă, în tot timpul sezonului de pescuit, momeala va consta din peștișori, broscuțe, muște artificiale și năluci mici. Este bine să avem la noi diverse momeli ca să le putem schimba, dacă vedem că peștii nu se dau la unele din ele, așa cum am dori noi.

De obicei, cleanul evită locurile cu fundurile mîloase, și de aceea el trebuie căutat acolo unde apa este mai vioaie, mai limpede și cu fundul nisipos.

Există patru feluri de pescuit la clean: *la fund, cu pluta, cu musca artificială* și *cu năluca.*

Pescuitul „la fund" despre care vom vorbi, nu este identic cu pescuitul pe care îl numim „cu plumbul la fund". Momeala nu se fixează pe albia apei, ci se lasă, fără plută, să o ducă apa, să o joace, să o coboare pînă la fundul rîului, conducînd-o și noi din vargă. În felul acesta pescuim mai ales cu cireșe, prune și gîndaci-de-mai. Fiindcă momelile sînt destul de grele, nu este nevoie de plumb, decît doar în apele mai repezi. În altă parte am arătat cum se aplică fructele pe cîrlig. Pescuind în felul acesta, aruncăm momeala în șuvoiul apei, cu 3—4 metri mai sus de locurile pe care le credem bogate în cleni, dăm drumul la mai multă sfoară, pentru ca apa să poată duce liber momeala pînă aproape de fund. În tot acest timp, prin întinderi ușoare ale sforii, vom controla momeala. Cleanul prinde momeala cu multă bănuială și, îndată ce simte vreo rezistență, o lasă. De obicei nu mănîncă momeala acolo unde a găsit-o, ci vrea s-o ducă în ascunzișul lui. De aceea, dacă vedem că după două sau trei smucituri slabe, sfoara este dusă mai departe, facem mișcarea de înțepare, după ce am lăsat-o să se depărteze vreo doi metri. Tot așa pescuim și cu gîndacii-de-mai, cu broscuțe și peștișori. Broaștele din cîrlig vor fi legate cu picioarele de brațul cîrligului sau de strună, ca să nu se adune ghem. Dacă nu avem peștișori destul de mici, vom folosi ca momeală o jumătate de peștișor, și anume partea cu coadă. Pescuind în felul acesta, prindem de obicei cleni mari. Aceștia se dau bine mai ales la prune.

La undița cu plută nu ne putem lipsi de plumb, care nu trebuie să fie atît de greu, încît să oprească jocul momelii clătinată de apă. Cleanul sare bine și la musca artificială. De primăvara pînă toamna, cleanul culege de pe apă insecte, preferîndu-le mai ales pe cele mari. Muștele artificiale întrebuin-

țate sînt, în general, cele de tipul Palmer (cu corpul mai păros) și se montează pe cîrlige nr. 8—10.

Spre a veni în ajutorul celor ce vor să încerce acest frumos gen de pescuit al cleanului, dăm un tabel cu cîteva muște artificiale, cu numele sub care se pot cumpăra din comerț, precum și cu specificarea lunilor, în care ele au fost verificate că sînt cele mai ademenitoare pentru cleni, în apele noastre:

Denumirea internațională sub care apar muștele artificiale în comerț	aprilie	mai	iunie	iulie	august	septembrie	octombrie	noiembrie
Black Zulu — Schwartze Zulu	+	++	+++	+++	+++	++	++	+
Red Tag — Rotschwanz Palmer	++	++	+++	+++	+++	+++	++	+
Grey Palmer — Graue Palmer	+	++	++	++	+++	+++	+++	+
Ziegenfliege	+	+	++	+++	+++	++	+	—
Black Palmer — Schwartze Palmer	++	++	++	+++	+++	+++	+	+

Lansarea musculițelor pentru cleni este destul de grea, pentru că trebuie să o facem din depărtare, din cauza copacilor care acoperă de obicei malurile porțiunilor de apă cu pești mari. Pe de altă parte, nu trebuie să ne străduim ca muștele să cadă pe apă ușor. Este bine chiar dacă ele plesnesc oglinda apei, atrăgînd atenția cleanului. De cele mai multe ori, cleanul se aruncă la muscă imediat, alteori însă se apropie încet și o petrece pînă lîngă țărm, ca să o apuce numai în buza apei. În zilele reci și cu vînt, cînd cleanul stă la fund, lîngă cotorul cîrligului cu muscă artificială vom pune o alică, pentru ca momeala să se cufunde puțin. Facem din vargă mișcări de tragere și eliberare. În felul acesta, muștele păroase se zbîrlesc și își adună penele, dînd impresia că sînt vii și, prin aceasta, atîță peștele la atac.

Scanned with OKEN Scanner

În lunile de toamnă, cînd apa este mai scăzută și mai limpede, putem înșela ușor clenii și cu năluca. Vom întrebuința numai „linguriță-muscă“ (vezi fig. 46), însă cele mai mici formate, adică acelea care sînt abia cît unghia degetului mic. dacă este senin, vom folosi linguriță aurite, iar pe timp înnorat, pe cele argintii. Tot cu linguriță-muscă argintie vom lansa și atunci cînd apa este puțin colorată. Năluca ușoară o putem arunca cu o vargă obișnuită, aducînd-o încet spre noi, între două ape, în rotire neîncetată.

Pescuitul cleanului cu năluci se practică din ce în ce mai mult la noi, folosind metoda lanseului.

Se va întrebuința pe mulinet un fir subțire de nylon, cu care se pot arunca linguri ușoare de 4 g, armate cu un singur cîrlig triplu nr. 7—9; de asemenea se pot folosi peștișorii de lemn, de 5 cm lungime.

Mai ales toamna, în rîurile mari ca: Bistrița, Olt, Someș, Mureș, Criș, Strei, Vișeu etc., vestite pentru pescuitul cleanului, se pot obține cu năluci exemplare de cîte 2—3 kg.

Prins în cîrlig, cleanul se luptă brutal, cu smucituri mînioase; obosește însă repede și se lasă adus la mal, întocmai ca o bucată de scîndură. Nu greșim dacă reamintim că acest pește are ochi în fiecare solz!

Cleanul se bucură de ocrotirea legii, în special în epoca lui de reproducere (aprilie—mai), cît și în epoca de reproducere a celorlalte specii de pești, cu care trăiește în vecinătate.

8. **Crapul (Cyprinus carpio L)** (fig. 68). Numiri populare: crap, sular, crap florean, seran, sezan etc.

După talia lui poartă diferite numiri:

— ciuciu, ciuciulean, ciortănel, ciortănică, crăpcean, puiandrii pînă la 30 cm;

— ciortan 1—2 kg;

— ciortocrap 2—4 kg;

— crap de la 4 kg în sus.

Crapul este un pește îndeobște cunoscut ca obiect de seamă al pescuitului industrial. Față de cantitățile mari de crap pe care le prind pescarii profesioniști, crapii prinși în undiță reprezintă o cantitate foarte mică. El rămîne totuși unul dintre peștii cei mai căutați de pescarii de pe malurile apelor de șes, iar meșteșugul de a-i prinde în cîrlig și — mai ales, dacă este mare — de a-l scoate la mal, nu este mai prejos decît cel pe

Scanned with OKEN Scanner

care îl folosim pentru pescuirea celor mai de seamă pești răpitori.

Datorită valorii lui comerciale pe care o reprezintă, este prăsit pe scară întinsă. Crapii din heleșteie, cît și cei din apele libere, prezintă mai multe rase, de care însă nu ne vom ocupa

Fig. 68. Crapul

în acest manual, ci ne vom mulțumi să vorbim despre crap în general, indiferent de particularitățile diferitelor rase.

Crapul are trupul gros, spatele mai mult sau mai puțin curbat și burta foarte puțin lăsată în jos. Capul lui este scurt, gros; gura este relativ mică și cărnoasă; în colțul gurii are două mustăcioare mai lungi, iar spre nas, altele două foarte mici. Falca de jos este ceva mai scurtă decît cea de sus. Înotătoarea

Scanned with OKEN Scanner

de pe spate este foarte lungă; se întinde pînă aproape de coada scobită. Crapul este acoperit cu solzi mari, pe margini cu o dungă ceva mai închisă. Cei de rîu au spinarea mai puțin gheboasă decît cei de baltă. Culoarea lor variază după apă și după vîrstă. Cei din rîurile de la o altitudine mai mare, sînt mai mult deschiși la culoare decît cei din rîurile de șes. Pe spate, crapul este verde-albăstrui, pînă la negru-albăstrui; pe laturi, cenușiu și galben-auriu, pînă la arămiu-închis, iar pe burtă, gălbui. Nu este greu să-l deosebim de alți pești, fiind și mai greu și mai îndesat la trup decît toți ceilalți.

Trăiește în apele stătătoare sau în cele care au un curs foarte domol; îi plac albiile lutoase, nămoloase. Crapul populează toate apele noastre mari, curgătoare, începînd cu Dunărea și Prutul, cu toate bălțile lor inundabile, Delta pînă în fața gurilor Dunării, unele lacuri litorale, partea inferioară și medie a tuturor rîurilor; de asemenea, lacurile, bălțile, jepșile, și helești eiele. Este un pește care se hrănește atît cu vegetale, cît și cu viermi, insecte, melcișori. Iarna se retrage în cotloane adînci, se îngroapă în nămol și iernează fără să mănînce aproape nimic. Reproducerea are loc în aprilie—mai; atunci se strîng în cîrduri, își caută locurile prielnice și, în drumul lor, trec peste obstacole de necrezut. Crapii bătrîni ajung pînă la o lungime de 1 m și la o greutate de 15 kg. În Delta Dunării au fost prinși crapi și de 30 kg.

Deoarece vara trăiesc împrăștiați în apele mari, formarea unui vad este absolut necesară, dacă voim să prindem cu undița cîțiva dintre ei. Cele mai bune nade pentru vad sînt pastele de mămăligă și pîine, cartofii fierți, grîul, porumbul, mazărea fiartă și fructele. Hrănirea la vad trebuie continuată mai multe zile, lucru pe care nu-l poate face cel ce locuiește prea departe. Se pescuiește cu undița, cu sau fără plută. Varga pe care o întrebuințăm la pescuitul crapului trebuie să fie foarte lungă, pînă la 5—6 m, rezistentă și destul de mlădioasă, ca să reziste în lupta grea ce poate să urmeze. Pe mulinet — care este foarte folositor — vom avea 25—30 m de sfoară sau nylon de 50/60/100 grosime, potrivită cu peștele pe care sperăm să-l prindem. Cu acest fir, care are o rezistență între 7—9 kg, cu o vargă mlădioasă și avînd mulinet, vom putea face față unui crap mare, dispunînd de o putere viguroasă de apărare.

O strună de nylon, lungă de 50—60 cm, va fi de regulă ceva mai subțire decît sfoara, astfel ca la o manevră greșită a

Scanned with OKEN Scanner

pescarului sau la o tracțiune mai violentă a crapului mare, acesta să nu plece ducînd cu el o lungime costisitoare de fir.

Cînd varga are un vîrf sensibil și mlădios, și cînd undim în ape cu curentul mai repede, este mult mai bine ca la pescuitul acestui pește să nu se folosească pluta. Prezența peștelui la momeală, precum și timpul cînd trebuie dată mișcarea de înțepare va fi mult mai vizibil semnalată de vîrful vergii decît de plută.

Dacă totuși o folosim, pluta trebuie neapărat potrivită cu greutatea plumbului după strună și cu puterea curentului apei. O plută complet cufundată nu ne va putea semnala nimic; la fel și cea care neajustată va rămîne culcată pe apă. Poziția ei normală va fi cît mai verticală, fiind scufundată în apă, cel puțin 3/4 din lungimea ei.

Fiind un pescuit tipic de fund, alegerea plumbului celui mai nimerit este de o deosebită însemnătate. În primul rînd, greutatea plumbului trebuie să învingă viteza curentului apei, în cazul cînd pescuim în rîuri. Un plumb ușor, plimbat în toate direcțiile de curenții de fund, va constitui cea mai bună sperietoare pentru pești, atît prin mișcarea ce o produce, cît și prin „norii" de mîl ce-i va face permanent, zgîriind fundul moale.

Din această cauză, pescuind în ape curgătoare, vom înfira pe strună un plumb cu mult mai greu — care să „zacă" pe fund — decît atunci cînd pescuim în apa liniștită a bălților.

Forma acestor plumburi de fund va fi aceea a unei măsline, deci rotunjită și fără colțuri. În mijlocul ei, plumbul va avea un tunel destul de larg, prin care struna va putea aluneca în voie, pe toată lungimea ei, pînă la un prag de oprire, fixat pe strună cam la 30 cm deasupra cîrligului.

Mărimea cîrligului nu trebuie exagerată; crapul are gura mică și cartilajul buzelor slab. Este de preferat însă un cîrlig de o bună calitate, cu brațul mai gros și cu o deschidere de 8—10 mm. Normal, cîrligele întrebuințate sînt nr. 3—5.

Ca momeală folosim mai ales pastele de pîine și mămăligă, rîme și chiar brînză fermentată. Cea mai bună momeală este pasta de pîine albă, frămîntată cu turtă dulce. Din pastă facem cocoloașe în forma de pară, în care înfigem cîrligul, lăsînd liber doar vîrful acului. În mod curent, însă, crapul se pescuiește cu rîma, mai ales la începutul sezonului și pînă spre toamnă. De aici înainte, cocoloașele de mămăligă și boabele necoapte de porumb („bobul în țintă") sînt momelile cele mai

Scanned with OKEN Scanner

preferate de crap. Momeala o coborîm pînă pe fundul apei, unde peștele își caută hrana, adeseori chiar scurmînd în apa mîloasă.

Uneori, crapul se dă la momeală dintr-o dată, dar de cele mai multe ori mai întîi o încearcă, o gustă și se codește pînă să o înghită. Îndată ce pluta va dispare cufundîndu-se, înțepăm scurt, dar destul de energic. Obosirea și scoaterea pe mal a unui crap voinic nu este treabă ușoară. El luptă împotriva pescarului cu greutatea trupului și, proptindu-se în apă, uzează de multă șiretenie, încercînd să scape în păpuriș și după obstacole, să rupă legătura care îl ține. Pescarul va avea multă răbdare și totdeauna va manevra cu grijă, ca sfoara sau struna să nu se agațe de rădăcini, stuf etc. Un crap care a reușit să se înfunde în păpuriș sau să încîlcească sfoara, își salvează aproape totdeauna viața. Cîrligul, struna, buza nu rezistă greutății și puterii cu care trage. După mărimea crapului, o luptă de aceasta poate să dureze și un sfert de oră și nu vom socoti că s-a sfîrșit, decît cînd vom vedea crapul răsturnat pe lat sau legănîndu-se de pe o coastă pe cealaltă. Abia atunci îl vom apropia de mal și îl vom scoate pe uscat.

Primăvara, după ce se încălzește, crapul se dă bine la undiță. În aprilie și mai, epoca lui de reproducere, paza fondurilor de pescuit trebuie întărită. În lunile iunie și iulie, dacă temperatura trece de 28°, pofta lui de mîncare dispare și crapul nu se mai dă la undiță aproape de loc. Căldurile mari îl lenevesc. În august pofta de mîncare revine. De acum începe un sezon mai îmbelșugat pentru pescarul cu undița. O dată cu venirea frigului, crapii se lasă la fund, unde vor ierna. Pentru pescuitul crapului sînt bune zilele cu nori, cu vînt ușor din vest și sud-vest, care încrețește apa. De asemenea sînt bine venite și ploile scurte și trecătoare. Pe vreme călduroasă vom ieși la pescuit dis-de-dimineață și seara pînă se întunecă de-a binelea. În septembrie, crapii pun gura în tot cursul zilei.

Locurile bune de pescuit vor fi acelea unde apa este mai domolită și fundul mai adînc. Îl vom găsi în cotul de mal, pe sub maluri rădăcinoase, pe lîngă obstacole (picioare de pod, trunchiuri de copaci prăvăliți etc.), în canalurile dintre bălți, sub buzele umbroase ale cocioacelor, în bălți, în ochiurile de stuf, în locurile însorite, în vegetație nu prea deasă. Dimineața în zori, crapul începe să circule în căutarea hranei; pe măsură

Scanned with OKEN Scanner

ce timpul se încălzește, el urcă mai spre suprafață. Spre amurg, el își reia locul spre fund.

Fig. 69. Caracuda

9. **Caracuda (Carassius carassius L)** (fig. 69). În unele regiuni ale țării i se mai spune: caraslu, crap de baltă, cărășița, gărăsiță, gurușel, luniță, ruginoasă etc.

Acest pește populează aproape toate apele stătătoare de la noi, în afară de regiunea muntoasă. Îl găsim în bălțile Du-

nării, în Deltă, în bălțile Prutului și Siretului, în iazuri și helestеie etc.

Este un pește comun, puțin apreciat în comerț, însă pescuitul caracudei oferă ceasuri plăcute pescarului cu undița, care locuiește în apropierea lacurilor și a bălților. Micimea caracudei este compensată de mulțimea exemplarelor prinse.

Caracuda se cunoaște după trupul ei înalt, cocoșat, tescuit. Pare un crap mic, numai că este mult mai lat decît acesta. Are capul scurt, botul cîrn, gura mică, înotătoarea din spate lungă începe din mijlocul spinării și ajunge pînă aproape de coadă, care este puțin scobită. Pe spate este cenușie sau negricioasă, pe coaste galben-verde, iar pe burtă cenușie-galbenă. Este acoperită de solzi destul de mari, care au un ușor luciu metalic. Înotătoarele au aceeași culoare cu trupul, cele de la burtă fiind, spre rădăcina lor, roșiatice; pe coaste, linia laterală este scrisă precis. În apele bogate în hrană, caracuda atinge o lungime de 30—35 cm. De obicei ajunge numai pînă la 15—20 cm.

Trăiește în apele stătătoare, nu prea adînci, cu albia nămoloasă. O pescuim cu undița cu plută, care are sfoară și strună fine și cîrlige din cele mai mici. Momelile pe care le folosim sînt pastele amintite și la crap, precum și rîmele mici.

10. **Carasul (Carassius auratus gibelio Bloch)** (fig. 70). Numiri populare: caras, caras argintiu, caracudă argintie, caracudă albă, crap-caras, argentină, caras-floran etc.

Carasul este un pește de origine nord-asiatică, ce a pătruns doar de cîteva decenii în apele noastre. Mulți îl confundă cu caracuda, cu care are asemănări comune, deși, normal, carasul atinge talii mai mari și are o coloratie diferită.

Partea dorsală a capului și spatele sînt întunecate, de culoare cenușiu-negricios-albăstruie, care devine pe flancuri cenușiu-argintat și cu ușoare reflexe aurii, apoi argintiu curat. Talia maximă ajunge la 40 cm; ca greutate poate atinge uneori 3 kg. Hrana principală constă din mici organisme vegetale și animale, pureci de apă, larve de insecte, viermi, icre de pește etc.

Carasul se reproduce cam în trei răstimpuri, începînd din aprilie și pînă prin august. Modul de reproducere al acestui pește pare încă nu destul de bine lămurit de către cei ce se ocupă cu viața peștilor.

Scanned with OKEN Scanner

În primul rînd, carasul nu este o încrucișare între crap și caracudă, cum s-a crezut multă vreme, ci este o formă a acelui peștișor ornamental de acvariu, de culoare roșie (caracuda aurie), originar din China.

Un alt fenomen curios al carasului îl constituie faptul că toate exemplarele măsurînd peste 15 cm sînt femele. Sub această talie se întîlnesc și bărbătuși în proporție de 50%, dar,

Fig. 70. Carasul

după ce au ajuns în a doua vară a vieții lor, se produce o transformare a organelor lor genitale și din masculi devin femele. La noi, acest pește se întîlnește în mai toate rîurile cu un curs lent, și mai ales în bălțile lor de inundație: Dunărea inclusiv bălțile Deltei, Prut, Someș, Olt, Mureș, lacul Razelm, Tașaul, în bălțile Neajlovului și ale văii Mostiștei, în lacurile Capitalei etc.

Unditul carasului oferă clipe foarte plăcute pescarului, mai ales toamna, cînd dă foarte bine la undiță, reușind a realiza cantitatea legală de pește, în primele ore de pescuit. Îl vom căuta mai ales în bălțile și lacurile cu fundurile mîloase în

apropierea vegetațiilor — de multe ori printre ierburi — unde trăiește aproape în aceleași condiții cu caracuda. Ca momeli se folosește rîma roșie și uneori și cocoloașele de mămăligă.

O vargă subțire, mlădioasă, fir și strună de nylon, de 20—22/100, și cîrlig nr. 7—8 pentru rîmă, 9—10 pentru cocoloașele de mămăligă, și o plută ușoară constituie echipamentul simplu al acestui pescuit.

Fiind un pescuit de fund, plumbul se va acorda cu puterea de plutire a plutei.

Mușcătura carasului se aseamănă cu a crapului. Înțeparea nu se produce decît atunci cînd pluta a dispărut în mod ferm sub apă.

Carnea carasului este dulce, gustoasă, și mulți o prețuiesc înaintea crapului.

11. **Linul (Tinca tinca L)** (fig. 71). Acesta este peștele care trăiește pe fundul apelor. În ce privește forma trupului, seamănă cu crapul: spinarea ridicată, pîntecele lăsat, capul scurt și gros, gura cărnoasă cu două mustăcioare mici în colțuri. Îl cunoaștem imediat și după mîzga băloasă care îl acoperă, cît și după solzii mărunți și lipiți de trup. Are aripile și coada rotunjite, iar linia laterală este bine marcată. Deși culoarea peștelui este influențată de felul apei în care trăiește, cel din bălțile mîloase fiind mai închis la culoare decît cel din apele curate, totuși caracteristică pentru toți linii este culoarea verde-închis, măslinie, de pe spate, care spre coaste și spre burtă devine galbenă-aurie. Ochii sînt de culoare roșu aprins.

Îi plac apele stătătoare și limpezi, cu fundul nu prea adînc, dar nămolos, și cu o vegetație bogată. În afară de lacuri și bălți, îl mai găsim și în brațele moarte ale rîurilor de șes, și în ochiurile rămase după retragerea apelor revărsate. Linul populează apele stătătoare ale Dunării și Prutului, bălțile Mureșului, Oltului, Crișului, Șieu, Bistrița (în zona mrenei de la Roznov la Bacău), brațele moarte ale Siretului (Iordănești și Rogojești), bălțile Comana, bălțile Văii Mostiștei, ale Timișului, Bega etc. Linul își caută hrana mai ales scurmînd în albia nămoloasă. Adeseori vom vedea ridicîndu-se de pe fundul apei nori de nămol și băsici de aer. Aceasta înseamnă că linii caută hrană pe fund. Aruncînd undița acolo, putem avea speranțe mari. Perioada de bătaie este mai tîrzie decît la toți peștii de baltă. Mărimea obișnuită variază între 20 și 30 cm, dar au fost prinși lini și de 40 cm, cu o greutate de 2 kg. Hrana prin-

Scanned with OKEN Scanner

cipală o constituie larvele, viermii, insectele, cît și alte mici vietăți din apă.

Pescuitul cu undița presupune cunoașterea locurilor unde se țin, altfel nu ne vor cădea în undiță decît întîmplător. În general, acestea sînt pe lîngă malurile acoperite cu ape mari din revărsări, în bălțile ce au legături cu apele curgătoare, în coturi de stufișuri unde se adună plavia, unde apa nu este prea

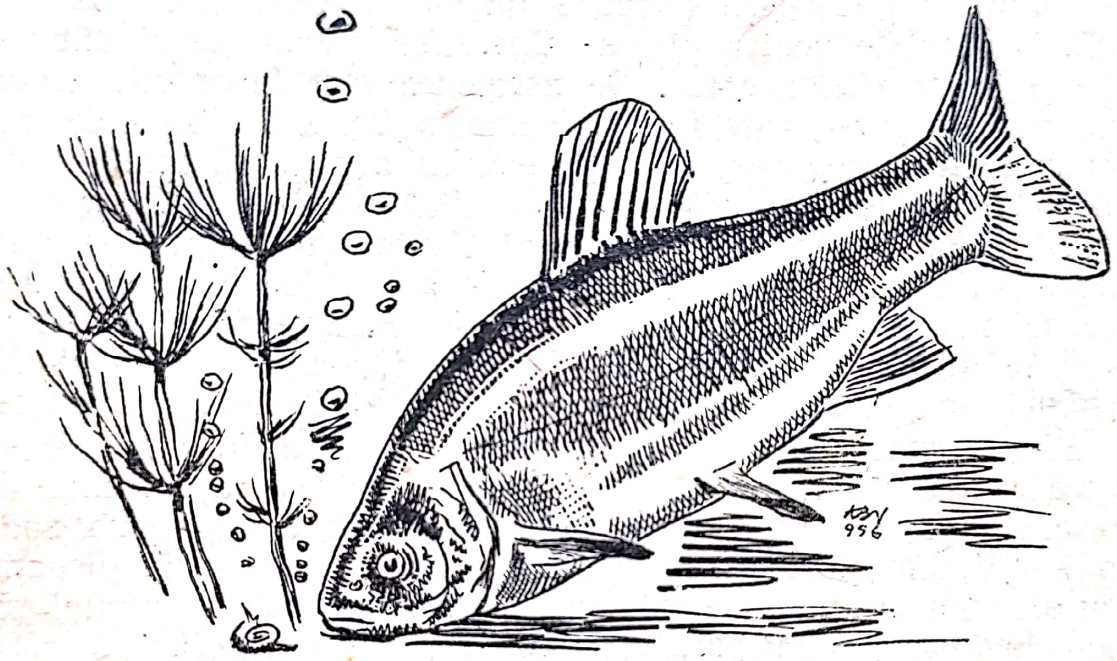

Fig. 71. Linul.

adîncă și numai unde fundul este mîlos. Dibuindu-le însă locurile unde se găsesc în număr mai mare, putem avea un pescuit bogat. Varga întrebuințată la pescuit va fi lungă, ușoară și, dacă se poate, prevăzută cu mulinet; sfoara fină, rezistentă și trecută prin inele. Dacă n-avem mulinet, vom așeza pe țărm lîngă picioare, în colaci, sfoară destulă, ca să putem face față alergărilor linilor mai mari. Struna va fi făcută din fir de nylon, de 18—20/100, destul de rezistentă pentru a susține pești cu o greutate pînă la 1 kg. Vom alege mărimea cîrligelor după momeala folosită: pentru rîme, nr. 6—7; pentru viermuși nr. 8—10; pentru boabe de grîu fiert nr. 10—11; pentru mămăligă nr. 6—7. Pluta va fi de pană ușoară, pe care plumbul greu o va ține cufundată aproape în întregime. Greutatea plumbului

Scanned with OKEN Scanner

va fi atît cît să poată duce momeala la fund. Ca momeală sînt foarte bune rîmele cafenii, pe care le găsim în pămîntul umed de pe marginea apelor; de asemenea sînt bune și pastele de mămăligă și de pîine. Vom avea grijă ca rîmele să acopere cîrligul în întregime.

Linul începe să apuce primăvara de timpuriu, pe la începutul lui aprilie, și mănîncă bine pînă dau căldurile și se apropie timpul bătăii. Atunci încetează să mai vină la undiță pînă la sfîrșitul lui iulie, cînd începe din nou o epocă bună de pescuit. Favorabile pentru pescuit sînt zilele răcoroase și diminețile și serile zilelor calde. De asemenea sînt favorabile vînturile slabe de vest, care încrețesc apa, și ropotele de ploaie trecătoare. În bălțile care au legătură cu ape curgătoare, ca de pildă brațele moarte, cînd ploile umflă rîurile și deci apa se ridică și în aceste părți, pescuitul linului va fi foarte bogat. Atunci, linii se adună la malurile acoperite de apa mare, scurmă în ele, mai ales pe la rădăcinile vegetației înecate, și nu lasă mult timp să se odihnească nici undița pescarului. În schimb, cînd se retrag apele, este mai bine să căutăm alt pește.

Linul umblă de obicei cu nehotărîre la cîrlig; pare că se joacă cu momeala, o ciupește, o lasă, o prinde iarăși, făcînd să tresară pluta și chiar să se cufunde pentru o clipă sub apă. În sfîrșit, cînd prinde cu nădejde, pluta se cufundă, dispare sau o zărim trasă de-a lungul apei. Atunci a sosit momentul să dăm lovitura de înțepare, ușoară, din vîrful vergii. Adeseori se întîmplă ca linul să se înțepe singur, rămînînd nemișcat, cu cîrligul în gură, încît ne pomenim cu el prins, abia cînd ridicăm undița, ca să o mutăm în alt loc. În cîrlig se zbate destul de vijelios, adeseori trebuind să-i dăm sfoară și să-l obosim încet, ca pe crap.

Mulți prețuiesc carnea linului, mai mult decît pe cea a crapului. Deoarece carnea peștilor din apele foarte mîloase are un gust de mîl, este bine ca să ținem linii cîteva zile într-o apă curgătoare, de exemplu, într-un vas în care se primenește neîncetat apă de izvor sau de cișmea. Cum linului nu-i trebuie mult oxigen, îl putem aduce acasă viu, dacă îndată ce l-am prins îl punem între ierburi sau cîrpe ude.

12. **Mreana (Barbus barbus L)** (fig. 72). Acest pește este cunoscut în diferitele regiuni ale țării și sub următoarele numiri: bîrcaci, breană, jamă, îmbreană, imreană, mireahnă, mbreană, mreană bălană, mreană roșie, mreană galbenă, umbreană etc.

Scanned with OKEN Scanner

Ca repartiție, o găsim în toate rîurile din regiunea de deal și de șes: Dunăre, Prut, Siret, Jiu, Olt, Argeș, Mureș, Cerna, Trotuș, Tîrnave, Someș, Bistrița etc., formînd o zonă specifică ei, cunoscută sub numele de zona mrenei.

Spre părțile mai de sus ale acestor ape, spre zona lipanului, vom întîlni un neam înrudit cu mreana, de o talie mai mică (Barbus meridionalis Peteny), căreia riveranii îi spun tot mreană sau mreană vînătă, mreană pătată, mreană neagră, mreană ruginită, dar și jamlă, jamnă, jimblă, moioagă etc.

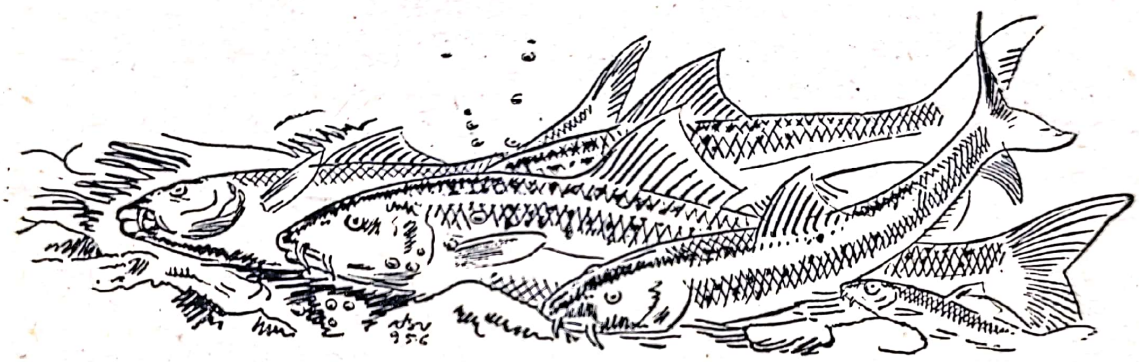

Fig. 72. Mreana

Menționăm în treacăt că pescuitul celor două forme de pești este mult asemănător.

Între peștii preferați de pescar, mreana ocupă un loc de frunte. Pescuitul ei bogat în peripeții și emoții, mărimea la care ajunge și, nu mai puțin, carnea deosebit de gustoasă fac să avem pescari specializați în prinderea mrenei și care neglijează aproape cu desăvîrșire toți ceilalți pești.

Trupul mrenei este prelung, cu spinarea curbată lin, capul ascuțit și buzele cărnoase, cu patru mustăți groase. Aripa dorsală și coada sînt puțin scobite. Spatele gros este albăstrui-cenușiu-verzui închis; pe coaste este argintie, cu mici pete mai închise, iar pe burtă — albă. Ajunge pînă la o greutate de 10 kg, dar în undiță rar se vor prinde exemplare peste 4—5 kg.

Trăiește în apele mai repezi și cu albia pietroasă. Este un pește de fund, acolo își caută hrana și tot acolo îl vom căuta și noi. În apele bune, pretutindeni unde albia se adîncește și apa

Scanned with OKEN Scanner

curge mai repede, ne putem aștepta să dăm de un cîrd de mrene. În dosul insulelor, al bancurilor de nisip, la gura afluenților, la coturi, unde apa sapă în albie adînciturі (acolo unde rîul își trece șuvoiul repede dinspre un țărm spre celălalt, puterea șuvoiului adîncește malurile pe lîngă care trece), totdeauna însă unde curentul apei este puternic, putem nădăjdui să prindem mrene. Ca și cleanul, ea se hrănește cu tot ceea ce îi aduce apa: semințe, viermi, rîme, insecte, melci și nu ocolește nici hoiturile. Ca și el, este un fel de agent sanitar al rîurilor, adunînd din ele toate putreziciunile. În apele curgătoare din preajma orașelor mari, acolo unde se scurg canalurile, trăiesc de obicei mrene multe și dintre cele mai mari.

Bătaia mrenei începe de la sfîrșitul lui aprilie și durează uneori pînă prin iunie. Icrele sînt arătoase, dar otrăvitoare. Iarna, mrenele se adună în cîrduri și iernează în cuptoarele de pe sub maluri și în bulboane, fără să se hrănească cu nimic. În martie și chiar la sfîrșitul lui februarie, cînd mrenele ies din hibernat, sînt hămesite și mănîncă orice.

Pentru pescuitul cu undița, apa tulbure este cea mai prielnică, pe cînd o apă limpede va împuțina mult prada. Rele sînt zilele care urmează unor nopți reci, cu brumă. Zilele călduțe, cu cerul acoperit și apa tulbure, crescută după vreo ploaie bună, sînt cele mai îmbelșugate. Adevăratul pescuit al mrenei începe la sfîrșitul verii, luna cea mai bună fiind septembrie. Dacă timpul se menține călduros, mai mănîncă bine chiar și două luni mai tîrziu, ca apoi, o dată cu frigul să intre în postul de iarnă. De altfel, mreana are toane. Adeseori, în împrejurări pe care le socotim foarte favorabile, este leneșă, nu se dă la momeală, ca apoi să ne surprindă tocmai atunci cînd experiența pe care o avem ne spune că pierdem vremea în zadar.

Se pescuiește cu undița cu plută și cu plumb ușor. În apele repezi, cu curent puternic și cu fundul pietros, se va întrebuința o vargă puternică — chiar mai scurtă — fără plută și cu plumbi de fund, mai grei, care să mențină momeala pe loc.

Locurile adînci fiind de cele mai multe ori spre mijlocul apei, vom avea o vargă lungă de 4—5 m, cu mulinet. Pluta va fi cît mai ușoară, dar de ajuns de mare, ca să poată susține momeala deasupra fundului apei. Plumbul va avea o greutate de 8—10 g. Ceea ce este foarte important este ca plumbul să nu fie tîrît de curentul apei și să nu se agațe ușor de pietrele fundului. De aceea este necesar să întrebuințăm plumbi

Scanned with OKEN Scanner

mobili în formă de măslină sau sferici, iar greutatea lor să fie potrivită cu viteza apei. Struna va fi făcută din fir rezistent, cu o deschidere de 10—12 mm. La mreană pescuim mai ales cu două feluri de momeli: primăvara și toamna cu rîme mari, roșii, iar vara, pe căldură, cu caşcaval. Mrenele mari se prind mai ales vara, pe apă tulbure și caldă, pescuind cu caşcaval cît mai fermentat sau brinză topită, amestecată cu mămăligă făcută cocoloașe sau cuburi mici de șvaițer. Un procedeu bun folosit la pescuitul mrenei, este acela al strunei duble. În capul sforii se leagă două strune scurte de fir de nylon, nr. 30—35/100, dintre care una este cu 3—4 cm mai lungă decît cealaltă. Plumbul mobil se va pune deasupra locului unde se îmbină aceste două strune. Avantajul pe care-l prezintă struna dublă este că putem pune în cele două cîrlige momeli diferite. Mai mult, dacă șuvoiul repede sau desele agățări în pietre golește cîrligul de momeală, mai rămîne „în funcțiune" celălalt, scutindu-ne astfel de lansări prea dese care, în cazul acestui pește, foarte sperios și bănuitor, nu este de recomandat.

Alte momeli întrebuințate cu rezultat bun mai sînt și sîngele închegat, carnea fiartă și puțin prăjită, bucăți de cîrnat sau de slănină, iar toamna țipari tăiați în bucăți, lipitori și raci mici. Momeala va sta întotdeauna aproape zăcînd pe fundul apei.

Pescuind cu pluta, aruncăm oblic în susul apei, calculînd ca momeala să fie dusă în locul dorit. Repetăm lansările, explorînd pe rînd toate locurile unde bănuim că sînt mrene. În locul de unde am scos una, vom mai stărui; mrenele se adună în cete, și dacă cea prinsă nu s-a zbătut prea mult, vom mai putea scoate din acel loc și altele. Va trebui să schimbăm însă des momeala, fiindcă la o rîmă sfîrtecată, care atîrnă moale în cîrlig, mreana nu va mai veni, iar caşcavalul — oricît de consistent ar fi — se fărîmă în apă.

Mai pe îndelete se pescuiește cu plumbul la fund. Momeala este aceeași. Aruncările sînt destul de ușoare, pentru că plumbul greu duce momeala pînă departe. În rîurile mari, unde locurile bune pentru pescuit mrene sînt departe de țărm și nu putem ajunge bine la ele cu undița cu plută, acest din urmă fel de pescuit este cel mai indicat. Se aruncă oblic în susul rîului, judecînd bine unde voim să se așeze plumbul greu. După ce vom simți că plumbul s-a culcat pe albie, mai încercăm să vedem dacă nu s-a prins de vre-o piatră și dacă struna lunecă

Scanned with OKEN Scanner

ușor prin tunelul din plumb și apoi așteptăm. Din cînd în cînd mișcăm plumbul și chiar îl ridicăm ușor, ca să se mute puțin mai la vale. Ținînd în mînă varga cu sfoara întinsă, simțim necontenit un fel de vibrare, produsă de struna care taie apa — apoi deodată, parcă ar bate cineva struna, acolo în adîncime; urmează una sau două smucituri puternice. În același moment răspundem cu o lovitură energică: imediat vom simți greutatea și zbătăile mrenei. Deoarece trebuie să învingă curentul apei și frecarea strunei prin plumb, lovitura trebuie să fie mai puternică. De obicei, mreana va pleca vijelios pe apă în jos. Trebuie să-i dăm sfoară, sau, dacă malul este liber, să o petrecem de-a lungul acestuia, neîncetînd nici o clipă să o strunim. Pe cît putem o vom ține departe de țărm și în același timp vom încerca să o ridicăm de pe fundul apei, unde ea tîrăște plumbul greu, care se agață ușor și din care cauză am putea să o pierdem. Mreana prinsă, de multe ori se oprește, se înțepenește la fund, încît ni se pare că s-a agățat de ceva; cîteva smucituri scurte sau lovirea repetată a vergii cu marginea exterioară a mîinii o fac să plece iarăși, ca apoi să înceapă să dea semne de oboseală. Lupta cu mreana durează destul de mult și nu s-a terminat încă, nici cînd vedem mreana întoarsă pe spate. Cele mai multe mrene le pierdem cînd sîntem mai siguri de ele, adică atunci cînd le-am apropiat de mal cu burta albă în sus. Astfel, ea pare că învie dintr-o dată, își recapătă toată puterea, se avîntă spre larg și, dacă nu sîntem pregătiți să o strunim mlădios, rupe cîrligul, struna, sfoara și pleacă. Rezistența și lupta mrenei este mai dîrză în lunile de vară, pe căldură. Toamna nu se zbate cu atîta îndîrjire, poate din cauza grăsimii care o îngreuiază și o face mai puțin mlădioasă. Deoarece vergile pentru mreană sînt grele, iar popasurile lungi, pescuind cu plumb la fund putem să rezemăm varga în pămînt, ținînd-o însă cu mîna, ca să simțim ce se petrece în adîncime și ca să putem răspunde neîntîrziat.

Cîteodată, mrenele fac și glume. În zilele cînd nu au poftă de mîncare, își bat parcă joc de momeală, o ating, o freacă cu coastele, o plesnesc cu coada. Dar de multe ori ating și vîrful cîrligului și se prind de burtă sau de vreo înotătoare. Atunci, pescarului i se pare că are în cîrlig un exemplar uriaș, peștele proptindu-se în apă costiș. Cu băgare de seamă vom putea aduce la mal și această pradă prinsă de-a-ndoaselea, pielea fiind destul de rezistentă, ca să nu se sfîșie ușor.

Scanned with OKEN Scanner

Dacă apa nu este tulbure, mreana — care este un pește bănuitor, atent — vede din adîncul unde se află orice lucru suspect, din care cauză se depărtează.

Carnea este cu atît mai gustoasă, cu cît exemplarul este mai mare și pescuit mai înspre iarnă.

PEȘTI RĂPITORI

1. **Lostrița (Hucho hucho L)** (fig. 73). Riveranii o mai numesc: lostocă, lostiță, lostuță, lostucă, puică.

Cu toate că puțini pescari vor avea prilejul să pescuiască vreodată lostriță, nu se poate să nu pomenim de ea. Este cel mai mare pește din familia salmonizilor, care trăiește în apele noastre, din care mai fac parte păstrăvul și lipanul, și a cărui prindere în undiță constituie cel mai frumos trofeu pescăresc. În același timp este una dintre vietățile alese ale țării noastre, pe cale de dispariție. Odinioară, lostrița trăia în multe rîuri mari de munte ale țării noastre: în Cerna, Olt, Jiu și Lotru. Astăzi se mai găsește în Bistrița și Vișeu.

Ca răspîndire, lostrița este un pește specific bazinului dunărean și nu trăiește decît în unele ape tributare acestui fluviu (Germania, R. P. Cehoslovacă, Austria și R.P.R.).

Locul de trai al ei este în rîurile mari de munte cu debit mare, începînd de la limita de sus a zonei mrenei, urcînd în zona lipanului. O vom găsi în vojurile tumultoase ale apelor ce se zbat între stînci, sub cuptoarele săpate de apă în malurile abrupte, în dorne, sub stîncile prăvălite în rîu, locuri adînci unde lostrița își are locul ei de pîndă.

Are trupul alungit, cilindric, asemănător cu al păstrăvului. Pînă la vîrsta de un an are un colorit cenușiu pe spate, argintiu pe coaste și pe burtă. Cu timpul i se închide culoarea, pînă ajunge pe spate vînătă-plumburie, apoi vînătă-roșcată, cafenie, cu pete negre lunguiețe. Are o gură mare, cu dinți puternici. În apele noastre, lostrița ajunge pînă la o greutate de 14—15 kg, în mod excepțional, 18 kg. Pește extrem de hrăpăreț, se hrănește cu larve, insecte, pești (zglăvoci, boișteni, păstrăvi, lipani, cleni, mrene etc.), la care lostrița se repede cu lăcomie din locul ei de pîndă. Ea vînează mai cu seamă noaptea, și așa se explică de ce măsurile de ocrotire în vigoare opresc pes-

Scanned with OKEN Scanner

cuitul lostriței — ca și al celorlalți salmonizi — noaptea. Epoca de reproducere este primăvara, începînd din luna aprilie și pînă la mijlocul lui mai. Atunci este timpul cînd paza lostriței trebuie să fie întărită.

Creșterea lostriței este rapidă; ea măsoară în al 4-lea an 60 cm lungime și depășește greutatea de 2 kg.

Legal, pescuitul ei începe la 1 iunie și se încheie în ultima zi a lunii februarie.

Recoltarea lostriței oferind un pescuit de mare sportivitate,

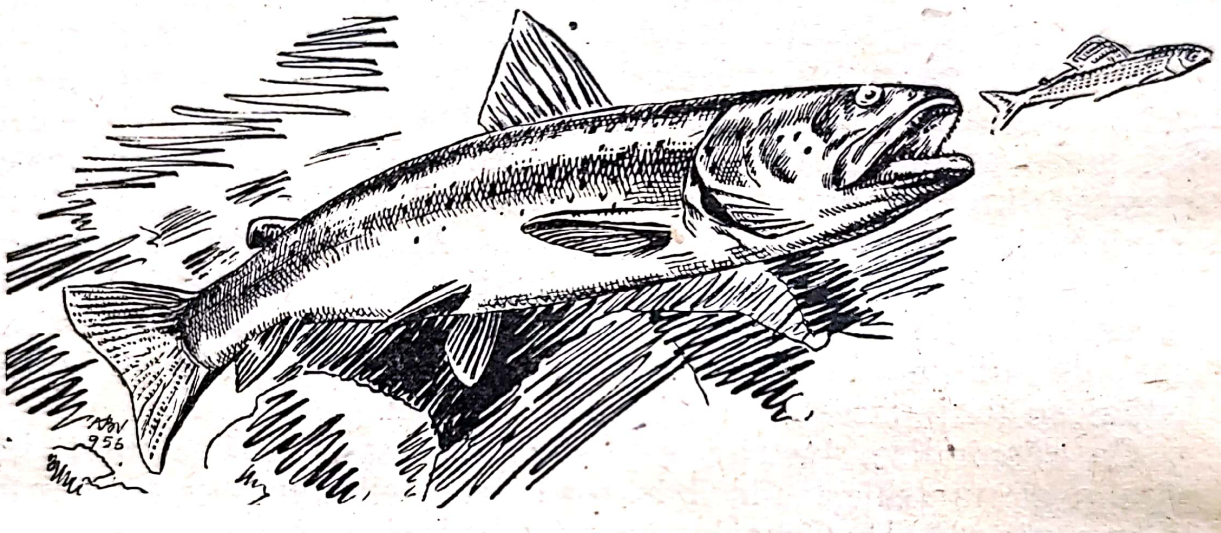

Fig. 73. Lostrița

legiuirile noastre au scos acest pește din exploatarea industrială; pescuitul ei nu este îngăduit cu nici o altfel de unealtă, decît undița.

Timpul prielnic pescuitului începe toamna, din luna septembrie, după ce cade bruma, și durează pînă la înghețul apei. Un timp foarte bun este acela cu ceață, pe un cer închis sau pe o ploaie ușoară cu lapoviță.

Metodele de pescuit sînt variate. Cea mai simplă este aceea folosind momeli naturale: peștișorii morți (zglăvoci, clenișori, mrene etc.) sau broască.

O vargă lungă, robustă, de aproape 5—6 m lungime, prevăzută cu un mulinet larg, pe care se înfășoară o sfoară de mătase impregnată și ceruită, rezistînd la o greutate de 10—15 kg, sau un fir de nylon lung de 60—100 m, sînt sculele cele mai potrivite acestui pescuit.

Scanned with OKEN Scanner

La capul firului se va lega o strună de nylon de 50—60/100, terminată cu un fir subțire de oțel, de 15—20 cm lungime.

Peștișorul-momeală se prinde de un cîrlig dublu cu plumb sau un cîrlig triplu nr. 3. Un mijloc eficace de pescuit cu momeală naturală îl constituie peștișorul mort, prins în monturi. Momeala fixată în montură se lansează spre acele locuri ale apei, în care bănuim prezența unei lostrițe. Conducînd momeala fie din vîrful vergii, fie manevrînd sfoara cu mîna stîngă, o plimbăm prin adîncuri, prin bulboane, pe lîngă obstacole etc., spre a da impresia că peștișorul înoată.

Dacă simțim atacul brutal al peștelui, înțepăm printr-o mișcare scurtă dată din pumn.

Bune rezultate se obțin momind cu broasca. Broasca omorîtă se prinde în cîrligele monturii (la nevoie, spre a se fixa și mai bine, se va lega cu un fir de ață de culoare asemănătoare). Picioarele broaștei vor fi frînte și lăsate să atîrne libere, astfel ca, mișcîndu-se libere în curentul apei, să dea impresia că broasca înoată.

Trebuie să ne îngrijim ca această momeală foarte apreciată de lostriță, s-o avem la îndemînă atunci cînd ea ne trebuie, cum este, de pildă, toamna tîrziu. Broaștele vor fi adunate din vreme și păstrate vii pe fundul unui butoi, căptușit cu mușchi verde și umezit, pe care vom avea grijă să-l spălăm din cînd în cînd. Se vor ține la un loc potrivit, pentru ca acestea să nu moară de frig.

Dar dintre toate, metoda cea mai sportivă și cea mai potrivită pescuitului lostriței este aceea cu năluci. Ea ne îngăduie să explorăm apa la distanțele mari, la care de obicei se află tainițele peștelui în rîurile mari în care trăiește. A ataca lostrița acolo, nu este posibil cu undița obișnuită. Ca scule vom folosi o lansetă mai puternică și mai lungă de 2—2,40 m. Unii preferă însă lanseta pentru două mîini, de 2,40—3,60 m, cu care se poate arunca mai departe și conduce mai ușor năluca.

Mulinetul va fi oricare din cele pentru lanseu. Sfoara sau firul de nylon vor fi aceleași pe care le-am amintit mai sus, afară de cazul întrebuințării mulinetului cu tambur fix, unde un fir de nylon de 40—50/100 este suficient. Ca momeli, putem arunca momeli naturale în monturi, ca în metoda precedentă, dar vom folosi mai ales pe cele artificiale (nălucile), care, normal, constituie specificul metodei lanseului.

Scanned with OKEN Scanner

În primul rînd se recomandă lingura, verificată ca foarte atrăgătoare pentru lostriță, în cazul cînd îndeplinește condițiile de funcționare, ce am văzut că se cer unei bune năluci; greutatea ei depinde de puterea lansetei și grosimea firului.

La o lansetă pentru o singură mînă, cu fir mai subțire, greutatea nu va depăși 14—18 g; lucrînd cu o lansetă mai puternică, pentru două mîini, greutatea practică a nălucii va varia între 18—22 g. Dintre peștișorii artificiali vom prefera pe cei de lemn, ondulați sau cu capul metalic. Sînt foarte buni la acest pescuit acei peștișori artificiali, prevăzuți cu o bărbie de celuloid, metal sau cauciuc, care le îngăduie să evolueze și în plan vertical, semănînd unor peștișori ce se joacă, înotînd în toate straturile apei, și la care lostrița se repede uneori cu furie. De foarte bun randament sînt nălucile de lemn care imită șoarecii. Pentru linguri, mărimea cîrligelor triple va fi nr. 1—3; pentru peștii artificiali, nr. 3—5. Lostrița fiind un pește insectivor, amatorii de pescuit cu musca artificială o vor putea prinde mai ales vara, folosind la acest pescuit o vargă mai solidă decît aceea pentru păstrăvi, iar ca muște artificiale, cele de talie mare (ca de somon), cu trupul mai păros (tip Palmer), sau musca cunoscută sub denumirea de Maifliege, montate pe cîrlige nr. 4—6.

Agățarea unei lostrițe în cîrligul undiței va da pescarului clipe de emoție, vrednice de amintit în tot restul vieții sale.

Lupta și manevrarea peștelui, spre a-l obosi, se va conduce în raport cu talia și puterea lui, și va dura pînă la totala lui istovire. A încerca să scoatem „peste cap" sau „de autoritate" un pește de asemenea talie și greutate, înseamnă a capitula în fața puterii peștelui, prin ruperea strunei, a sforii și chiar a vergii.

La acest pescuit este necesar să avem mereu la îndemînă un mincioc cu gura largă, dar mai bine un cîrlig special (gafă).

Pescuitul lostriței se face pe baza unei autorizații speciale a Ministerului Silviculturii, ce se eliberează prin Reg. Silvică București și Ocoalele silvice Vișeu și Vatra Dornei.

Lungimea legală: de la 60 cm în sus.

2. **Păstrăvul (Salmo trutta labrax m. fario L)** (fig. 74). Numiri populare: păstrăv de munte, păstrău, păstrug, pătatul.

Se pare de prisos să mai descriem acest pește al apelor noastre de munte. Nimeni nu-l va putea confunda văzîndu-i

Scanned with OKEN Scanner

punctele roșii de pe coaste. Dacă avem în mînă un pește care pe spate, între înotătoarea dorsală și coadă, mai are o înotătoare mică, moale, fără țepi, știm că face parte din familia salmonizilor. Din această familie de pești răpitori nu trăiesc în apele noastre decît trei specii: lostrița, păstrăvul și lipanul. Lostrița nu ne poate încurca. De altfel, chiar apele ne indică dacă peștele este păstrăv sau lipan care, după cum vom vedea, are particularitățile lui, după care îl putem deosebi de la prima vedere de vărul „cu ochi de păun".

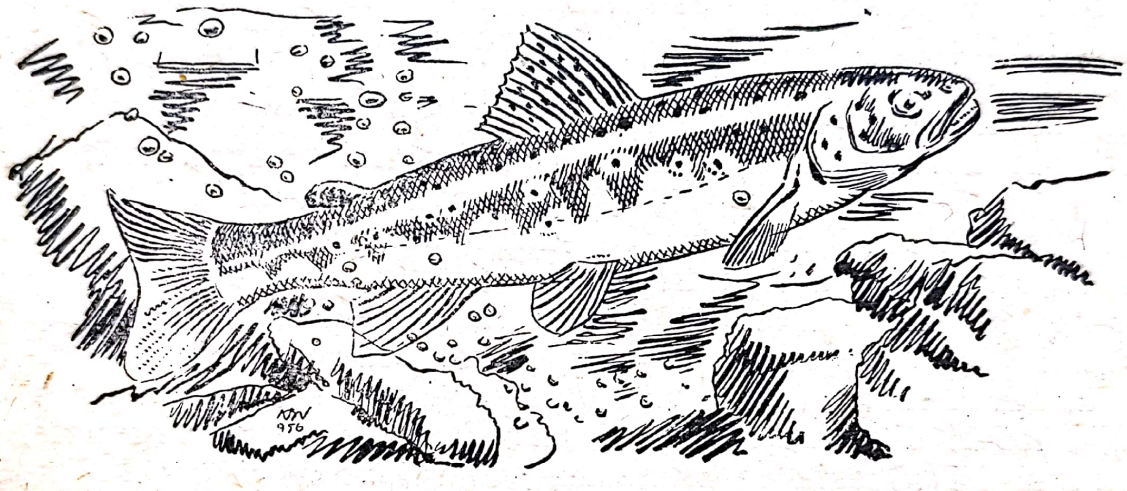

Fig. 74. Păstrăvul comun

Ne va mira varietatea de culori a păstrăvului. Aproape că nu întîlnim două exemplare la fel, nici în ceea ce privește coloritul în general și nici în ce privește mulțimea și mărimea punctelor roșii. Unii sînt deschiși, verzui-albăstrui pe spinare, argintii pe flancuri, alții sînt cafenii pe spinare, cu coastele marmorate, aurii și cu burta albă; din bulboanele umbrite scoatem adeseori păstrăvi negri, cu puncte de un roșu aprins. Culoarea lor este influențată de mediul înconjurător. Dacă păstrăvul își mută sălașul, culoarea lui se schimbă chiar într-o singură zi. Păstrăvii care trăiesc în ape largi, însorite, au o culoare deschisă, cei care trăiesc în locuri umbroase, sub stînci, în apele umbrite de pădurile de brazi, au o culoare mohorîtă.

Cel mai răspîndit și cunoscut de toată lumea este păstrăvul comun. În unele ape întîlnim, mai rar, fîntînelul (Salvelinus fontinalis-Mitchill), cu un colorit mai frumos, și „veneticul" sau „păstrăvul-curcubeu" (Salmo irideus schasta Jor-

dan). În loc de puncte roșii, acesta are puncte negre, mici. Pescuitul lor nu diferă de cel al păstrăvului comun.

Păstrăvul nostru, lăsat să îmbătrînească și avînd hrană din belșug, ajunge uneori la mărimi pe care nici nu le bănuim. La noi, în lacuri de munte, au fost prinse exemplare cu o greutate de 4 kg și o lungime de 70 cm. Desigur că acestea sînt excepții rare. Păstrăvul de o jumătate de kg, este socotit bun, iar cel de 1 kg, foarte frumos. Potrivit legii, sîntem datori să eliberăm imediat păstrăvul prins, dacă nu are o lungime de 20 cm.

Apele caracteristice păstrăvului sînt cele din munți, reci, clare, învolburate. Îi trebuie o apă cu mult oxigen, alimentată de izvoare reci și cu fundul pietros. În apele calde, line, nearisite de cascade, nu poate trăi. În apele de la altitudini mai mari din apropierea izvoarelor, este singurul stăpîn. Aci, în afară de păstrăvi, mai întîlnim rar zglăvoaca și boișteanul, care constituie o hrană bună pentru păstrăvi. Pe măsură ce apa coboară, pe lîngă păstrăv apare lipanul, pînă ce păstrăvul dispare cu totul. Datorită despăduririlor, apele sînt expuse soarelui pînă aproape de izvoare și se încălzesc; din această cauză, păstrăvul urcă tot mai sus, iar lipanul se trage pe urma lui, în locuri din care înainte lipsea. În unele iezere de munte, păstrăvul își găsește de asemenea condiții bune de trai, ajungînd și aici să crească în exemplare destul de mari.

La noi în țară îl găsim: în pîraiele alpine din masivul Retezat, Făgăraș, munții Cibinului, Bucegi; în afluenții superiori ai rîului Buzău, în ai Bistriței (Dorna, Neagra, Barnar, Borca, Tarcău); spre izvoarele Someșului, în Arieș și afluenții săi; pe afluenții superiori ai Mureșului; în Siret pînă la Luncavăț, în rîul Moldova; în Suceava pînă la Falcău; în afluenții Vișeului etc. Zona lui de întindere este cunoscută sub numele de „zona păstrăvului".

Exemplarele cele mai mari le vom găsi însă în unele lacuri montane: Bucura, Gemena, Zănoagă (masivul Retezat), în lacul Gîlcescu, la obîrșia Lotrului și în Lacul Roșu (Gurghiu).

În apele în care trăiește îl găsim — în funcție de vreme, de orele din zi și toanele lui — în diferite locuri, aproape pretutindeni. Fiecare păstrăv își are locul lui de pîndă și de odihnă; cei mari au locurile cele mai bune, cei mici trebuind să se mulțumească cu celelalte. Sub stînci, în cuptoarele de sub maluri, sub bolovanii din mijlocul rîului, la rădăcina copacilor

Scanned with OKEN Scanner

crescuți pe marginea apei, acesta este adăpostul la care se întoarce și pe care îl apără împotriva altui păstrăv care ar voi să i-l ia. De aici pîndește ce aduce apa și se aruncă să apuce hrana care trece prin apropiere. Apoi iese să vîneze în larg, în șuvoaie, uneori în apă mică, care abia îi acoperă spatele. De obicei nu iese în larg pînă nu răsare soarele, care desmorțește insectele, hrana sa de căpetenie. Pe vreme călduroasă se retrage în locurile umbrite sau stă ca adormit în bulboanele cu apă lină, ca spre seară să pornească din nou la vînătoare. În zilele de vară cu cerul înnorat și după ploi scurte, care aduc hrană îmbelșugată, păstrăvul vînează și ziua întreagă.

Fiind un pește răpitor, hrana lui o constituie fluturii, larvele, viermii, cosașii, crustaceii, peștișorii. Păstrăvii nu-și cruță nici propriii puieți. Perioada de bătaie a păstrăvului începe pe la mijlocul lui octombrie și durează pînă în decembrie. Icrele se clocesc încet în apa cea mai rece, iar puieții ies prin februarie—martie.

Cu undița — singurul fel admis pentru prinderea păstrăvului — se pescuiește în mai multe feluri.

Cea mai potrivită metodă de a pescui este aceea cu rîma. Mulți pescari combat acest fel de a pescui, susținînd să fie chiar oprit, fiindcă este nesportiv și distrugător. Fără îndoială că cel care vrea să facă din pescuitul păstrăvilor cea mai plăcută distracție, nu va da cu rîma. Totuși, pentru începători și într-o apă sau în locurile unde nu se poate pescui altfel, acest fel de a pescui nu poate fi înlăturat. Pescarul, pe măsură ce va înainta în măiestrie, va părăsi treptat, singur, această metodă și nu o va mai folosi decît rareori.

Nu trebuie să fii un maestru al pescuitului, ca să prinzi păstrăvi cu rîma, pe o apă tulbure. De obicei mănîncă bine pe apă crescută, care a săpat și îi aduce hrana abundentă. Apoi, pe apă tulbure, pescarul este ferit de primejdia de a fi văzut, lucrul cel mai important în pescuitul păstrăvului.

În general se folosesc vergile cele mai fine, mlădioase, nervoase, ușoare și de calitate bună. O vargă de 280—330 cm ne va folosi în orice împrejurare. Vom utiliza o vargă mai lungă numai la pescuitul „pipăit", singurul sistem, de altfel, la care nu ne putem lipsi de mulinet. Sfoara pe care o întrebuințăm la pescuitul cu musca artificială va fi bună și pentru pescuitul cu rîma; struna va fi însă mai scurtă (70—100 cm), mai groasă, iar cîrligul va fi mai mare, nr. 5—6, avînd o deschi-

Scanned with OKEN Scanner

dere de 8—10 mm, deoarece nu este nevoie să întrebuințăm unelte fine, cerute de alte metode de pescuit, în afară de cazul cînd pescuim cu rîma, pe apă clară. Cam la 20 cm deasupra cîrligului aplicăm un plumb a cărui greutate o alegem în raport cu repeziciunea apei și care să asigure coborîrea rîmei spre fund, fără însă să o fixeze acolo. Dacă apa nu este repede, putem să ne lipsim de plumb. Plută nu vom pune niciodată. Cele mai bune rîme pentru păstrăvi sînt cele pe care le dezgropăm din nisipul de lîngă rîu și cele de sub țelină. Putem însă folosi și alte rîme. Cu cît rîma va fi mai proaspătă, vie, cu atît va fi mai ademenitoare pentru pește. Rîmele prea mari, care atîrnă moi pe cîrlig, nu sînt bune.

Pe apă tulbure folosim sfoară scurtă; lăsăm rîma să se cufunde în bulboane, în dosul bolovanilor, o adîncim lîngă mal și lăsăm apa să o ducă pe lîngă acesta. Săltăm din cînd în cînd varga, ca să nu se prindă plumbul de fund, iar momeala să se miște. Prezența păstrăvului la momeală o simțim din mînă. De obicei nu este smucitura zdravănă, de răpire, caracteristică păstrăvului, ci doar o ușoară tremurare; păstrăvul apucă liniștit rîma și o mănîncă agale. Nu va trebui să-i răspundem îndată, ci vom aștepta cîteva momente, ca să fim siguri că nu va mai părăsi rîma pe care a gustat-o. Apoi vom înțepa cu o lovitură scurtă. Avînd în vedere că struna și cîrligul sînt rezistente, lupta nu va fi prea grea. Minciocul ne va folosi, pentru că nu vom putea trage ușor la malul înalt — numai prin puterea vergii — peștele destul de mare. Numai un păstrăv excepțional de mare pune în primejdie sculele și cere o manevrare mai dibace. Putem avea însă și neplăceri. De multe ori, cîrligul se prinde tocmai în gîtlejul păstrăvului și atunci cu greu reușim să-l scoatem. Pentru a înlătura această posibilitate, vom risca înțepînd îndată ce am simțit peștele la momeală.

Vedem deci că pescuitul cu rîma pe apă tulbure este primitiv, brutal, foarte puțin pretențios și nu oferă decît plăcerea de a prinde pești mari și mulți. Cu mult mai plăcut și rafinat este pescuitul cu rîme pe apă clară. Unii îl socotesc o adevărată artă. Struna va fi subțire, lungă de $1\frac{1}{2}$—2 m, plumbul va lipsi sau va fi foarte ușor, iar cîrligul va fi mai fin. Pescarul trebuie să arunce mai departe, ferindu-se neîncetat de ochii ageri ai păstrăvului. Cu lansări cînd scurte, cînd lungi, sondăm toată apa, buzele de mal, adînciturile de bolovani, cît și

Scanned with OKEN Scanner

șuvoaiele; vom lăsa ca apa să ducă momeala în voia ei, ba dînd-o la fund, ba ridicînd-o la suprafață, jucînd-o în valuri. Lovitura păstrăvului va fi mai hotărîtă, răspunsul nostru mai grăbit, iar obosirea peștelui, mai îndelungată.

Într-un capitol precedent am vorbit despre pescuitul „pipăit" și am enumerat insectele naturale pe care le folosim ca momeală. Ne mai rămîne deci puțin de adăugat despre această metodă. Acest sistem constituie o etapă în drumul spre pescuitul cu musca artificială și o metodă aproape de neînlăturat la pescuitul în apele mici, acoperite de copaci, căzături, sau care sînt atît de înguste și de învolburate, încît o lansare lungă este peste putință. Pentru păstrăv, ca și pentru lipan, cele mai bune nade naturale sînt burlăul (scorobetele, carabetele), musca de arin, musca de urzici și înaintea tuturor, fiindcă îl găsim ușor și pretutindeni, cosașul. Mărimea cîrligelor folosite va fi nr. 7—10, cel mai mic fiind pentru burlău. Lansînd din depărtare, pipăim pe rînd cu nada toate locurile care ni se par potrivite; lăsăm momeala să fie dusă de șuvoi, să fie întoarsă în vîltoare și să fie atrasă de un curent de sub suprafață, apoi o ridicăm și, cu tresăltări ușoare, o readucem în susul apei. Păstrăvul, după cum îi este obiceiul, se aruncă năprasnic; îi vom răspunde în aceeași clipă, însă fără brutalitate. Apoi manevrăm după cum ne impune mărimea peștelui prins. De cele mai multe ori însă, scoaterea la mal este foarte îngreuiată din cauza vegetației de pe țărmul locurilor unde pescuim în felul acesta. Minciocul va intra în funcțiune chiar și la păstrăvi mai mici, ajutîndu-ne să-i scoatem prin tufișuri.

Adevăratul pescuit al păstrăvilor este însă cel cu musca artificială. Am arătat mai sus sculele necesare și tehnica acestui pescuit, deci nu vom mai insista, ci doar vom mai da sfaturi speciale pentru prinderea păstrăvului.

Unde și cînd să căutăm păstrăvii cu musca artificială?

Îi vom căuta pretutindeni unde putem să lansăm musculița. Păstrăvii își au, în funcție de vreme și orele din zi, locurile lor preferate unde stau și vînează. Le vom da toată atenția, dar pe cît se poate nu vom lăsa nici o palmă de rîu necercetată. Musculițele trebuie să joace, rînd pe rînd, pretutindeni, și în oboieli, și în șuvoi. Adeseori, cînd socotim că toți păstrăvii s-au retras în cotloanele lor, îi găsim totuși în mijlocul șuvoiului, iar alteori în apă mică. După cîteva zeci de lansări, și după ce am făcut pe lîngă apă două sau trei sute de pași, ne lămurim

Scanned with OKEN Scanner

cam în ce toane sînt peștii noștri și îi căutăm mai stăruitor în locurile pe care am observat că le preferă în momentul acela. Vom insista mai puțin în curent puternic, în valuri mari sau acolo unde se frămîntă apa. În schimb vom stărui pe marginea repezișurilor și a vîltorilor iuți, acolo unde este o frînghie de apă între învolburare și apa liniștită din vecinătatea ei; apoi, în cozile șuvoaielor unde se micșorează valurile și trec în apă mai liniștită; în părțile întinse, cu apă ușor încrețită, și pe marginea clocotului de spumă albă. Cele mai puțin bune sînt tocmai acele locuri care adeseori îl ademenesc pe pescarul începător: bulboanele largi, foarte adînci, cu apă liniștită ca oglinda, prin care vezi pînă la fund. Și aici vom plimba musculițele dar numai pe margine, în fășia de apă mică, care începe să fie încrețită de curentul care trece pe alături. Un rîu de munte își schimbă neîncetat aspectul; aproape la tot pasul se ivesc pentru pescari noi și noi probleme. El trebuie să le rezolve și ajunge să o facă tot mai bine, pe măsură ce-și îmbogățește experiența, dobîndind acel „simț al apei", care îl călăuzește neîncetat.

Cînd să pescuim? Care este timpul favorabil pentru pescuitul păstrăvilor? Păstrăvul este peștele cu cele mai multe toane. Cîteodată, păstrăvii mănîncă bine, apoi, ca la un semnal, niciunul nu mai mănîncă, pentru ca, deodată, după un ceas sau două, să se arunce iarăși după pradă. Sînt zile întregi rele pentru pescuit sau altele bune, una după alta. Deci, la această a doua întrebare nu se poate răspunde decît prin generalități. Deși pescuitul păstrăvului este îngăduit numai de timpuriu, totuși adevăratul sezon nu începe decît pe la mijlocul lui mai, o dată cu primele zile călduțe. Pînă atunci, păstrăvii sînt slabi, lungi și subțiri ca niște țipari, fără putere; apa aduce încă zeamă de zăpadă, este rece, tulbure. Luna mai este bună, luna iunie — supranumită dricul păstrăvitului — este și mai bună, această perioadă ținînd pînă pe la sfîrșitul lui iulie, cînd păstrăvii, sătui și grași, sînt mai leneși. Mai puțin bună este luna august. Cîteva zile bune de pescuit sînt tocmai acelea dinaintea boiștei și de la sfîrșitul sezonului (15 septembrie). Nu vom începe pescuitul în zorii zilei, ci atunci cînd soarele s-a ridicat deasupra muntelui; în timpul verii, ceasurile calde de la amiază sînt sărace; amurgul pînă în noapte este excelent. Cînd cerul este senin, cînd este secetă sau căldură mare, timpul este nefavorabil pentru pescuit, zilele cu cerul ușor

Scanned with OKEN Scanner

înnorat, cu înseninări parțiale și ploi trecătoare sînt favorabile. Toate aceste pronosticuri nu au o valoare practică prea mare. Avînd o zi sau două libere, cînd putem să mergem la munte, vom pescui toată ziua, orice vreme ar fi și oricum s-ar da peștele. Un început slab nu trebuie să ne descurajeze, să ne facă să renunțăm și să ne întoarcem acasă. Dacă ne vom petrece vacanța în apropierea unui rîu cu păstrăvi, vom constata că zilele rele alternează cu cele bune.

Păstrăvul pe care l-am scăpat neînțepat cînd s-a aruncat la muscă, numai arareori mai revine. De aceea vom trece mai departe, cu gîndul că-l vom prinde mai tîrziu, la întoarcere. De obicei îl găsim în adăpostul lui.

Cea mai mare greutate pe care o întîmpină începătorul este aceea de a-și alege o muscă artificială „bună". Am vorbit mai pe larg despre aceste momeli artificiale. Ca să-i dăm un sprijin efectiv, prezentăm la pag. 170 un tablou care cuprinde 20 de feluri de musculițe pentru păstrăvi, care s-au dovedit bune în apele noastre. Acest tablou indică — pe luni — în ce măsură este căutată fiecare muscă.

Din această colecție, pescarul va cumpăra o serie de cîteva muște artificiale, corespunzătoare lunii ce și-a ales-o pentru a o petrece la munte. Cu timpul se va convinge însă că nu este chiar așa de ușor să încadrezi capriciile de mîncare ale peștelui în formule rigide și tablouri. Un bun observator va căuta să prindă cîteva gîngănii, din cele ce roiesc în acea zi deasupra apei și la care „muscăresc" cu predilecție păstrăvii, alegînd din cutia sa de muște artificiale 2—3 bucăți mai asemănătoare.

Tot cu varga și cu sfoara obișnuită, însă cu o strună mai scurtă de 1 m, lansăm linguriței-muscă, despre care am vorbit. În sfîrșit, la păstrăvii mari, care disprețuiesc muștele și chiar și rîmele, cea mai bună metodă este să pescuim cu peștișor mort, înfipt într-un cîrlig dublu, plumbuit (fig. 75). Cu o vargă obișnuită, cu o sfoară lungă, de cel mult de două ori cît varga, și cu o strună de 1 m, rezistentă, aruncăm peștișorul în bulboane, sub căsițe, lîngă picioarele unui pod sau în locurile unde bănuim că sînt păstrăvi mari. Înălțînd și coborînd varga, tragem nada spre noi și o lăsăm apoi să se cufunde din nou, în mișcări repetate. Păstrăvul mare o prinde violent; îl lăsăm să o îmbuce bine, apoi îl înțepăm energic. În cîrlig punem zglăvoacă sau boișteau, înfirînd prin el brațul prelungit al cîrligului, începînd de la gură. Cu același peștișor putem prinde

Scanned with OKEN Scanner

Denumirile internaționale ale muștelor artificiale, sub care apar în comerț		Mai	Iunie	Iulie	August	Septembre
Baxman	— Ächenfliege	+	++	++	+++	++
Yellow Dun	— Gelbe Eintagsfliege	+	++	+++	+	—
Blue Dun	— Blaue Eintagsfliege	++	++	+	++	+++
March Brown	— Märzbraune	+++	+++	+	+	++
Wesp fly red	— Wespen Palmer rot	++	+++	+++	++	++
Wesp fly grey	— Wespen Palmer grau	+	++	+++	+++	++
Gust'l Orange		++	+++	+++	++	++
Stone fly	— Steinfliege	++	+++	+++	+	+
Wickham's fancy	— Goldfliege	+	++	++	++	+
Orange Spider	— Orange Spinner	+++	+++	++	+	—
Light Patridge	— Rebhuhnspinne hell	+++	++	+	++	+++
Red Spinner	— Rote Spinner	+	+	++	+++	+++
Alder fly	— Erlenfliege	+++	++	++	+	+
Blue Upright	— Blaue Kielmücke	++	+++	+++	+++	++
August Dun	— Augustfliege	+	++	+++	+++	++
Coachman	— Kutscher	+	++	+++	+++	++
Coch-y-bondhu	— Iunikäfer	++	++	+++	++	++
Water Cricket	— Wasserheimchen	+++	+++	++	+	+
Red Spider	— Rote Spider	++	++	+++	+++	+++
Soldier Palmer	— Soldaten Palmer	+	++	++	+++	+++

Notă. Un semn înseamnă *bun*, două semne — *mai bun*, trei semne — *cel mai bun*.

mai mulți păstrăvi, chiar dacă a început să se rupă. E o meritodă de pescuit pe care o recomandăm în mod special; aduce pescarului o pradă aleasă și scapă rîul de canibalii (exemplarele mari), care pustiesc pe semenii lor mai mici, la fel ca o vidră. Carnea păstrăvului este deosebit de gustoasă.

3. **Lipanul (Thymallus thymallus L)** (fig. 76). După regiuni i se spune: lipean, arămiu, cimbrișor.

Scanned with OKEN Scanner

Mulți prețuiesc lipanul chiar mai mult decît pe păstrăvi, atît pentru sportul pe care-l prilejuiește, cît și pentru carnea lui. Are trupul prelung, spinarea încovoiată — la cei bătrîni chiar ușor gheboasă — capul mic, ascuțit, cu gura mică, așezată dedesubt. Este acoperit cu solzi destul de mari, iar înotătoarea de pe spate este foarte mare; în dosul acesteia are o aripioară mică, moale, caracteristică salmonizilor; coada este crestată adînc. Pe spate, lipanul este vînăt-albăstrui, pe coaste — argintiu, stropit cu puncte mici negre, iar pe burtă este alb. Două particularități fac să-l recunoaștem îndată; dacă îi ridicăm aripa mare dorsală, vedem că este colorată viu, roșu, albăstrui-auriu, vărgată și, în afară de aceasta, dacă este proaspăt prins, lipanul are un miros plăcut, aromat, ca de cimbru.

Fig. 75. Cîrligul dublu plumbuit

Lipanul trăiește în apele de munte, fiind vecinul mai de jos al păstrăvului. Se găsește în: Strei, Rîul Mare, Cerna și Jiu (masivul Retezat); în Sebeș, Argeș, Buzău (Întorsura), în Vișeu, Bistrița Bîrgăului, Mureș, Moldova, Suceava, Siret, în Bistrița Moldovenească și în afluenții săi, apoi în Someș, Lăpușna (Gurghiu) etc., în acele ape de 600—700 m altitudine, zonă care în împărțirea apelor curgătoare este denumită zona lipanului. Lipanul urcă uneori și mai sus, spre 1000—1200 m în zona păstrăvului, cu care trăiește în bună vecinătate, dar coboară cîteodată și în zona mrenei.

El preferă apele limpezi cu șuvoaie repezi, talii cu fundul bolovănos, peste care unduiește apa. Suportă mai ușor decît păstrăvul variațiile de temperatură și oxigenare, dar este foarte sensibil la orice vătămare a apelor cu substanțe toxice.

Creșterea lipanului este mai rapidă decît a păstrăvului, talia lui mijlocie variind între 30—35 cm, cu o greutate de cca 400 g, atingînd uneori — la maturitate — și 50 cm, cînd depășește 2 kg.

În apele în care trăiesc aceste două feluri de salmonizi, în undiță vom prinde mai des lipan mare, decît păstrăv mare, iar surpriza pe care ne-o face cîte un lipan lat și greu, aruncîndu-se în părțile cele mai repezi ale rîului, este una dintre

cele mai plăcute. Reproducerea acestui pește are loc în primăvară (martie—aprilie).

Din cauză că transportul lipanului viu se face cu mari greutăți, nu ne putem bizui pe o prăsire pe cale artificială, așa cum se face azi pe scară întinsă cu păstrăvul.

Hrana lipanului nu diferă mult de aceea a păstrăvului și ea constă din insecte, larve, moluște, crustacei etc., avînd în special preferințe pentru carabeți (burlăi), pe care-i găsește

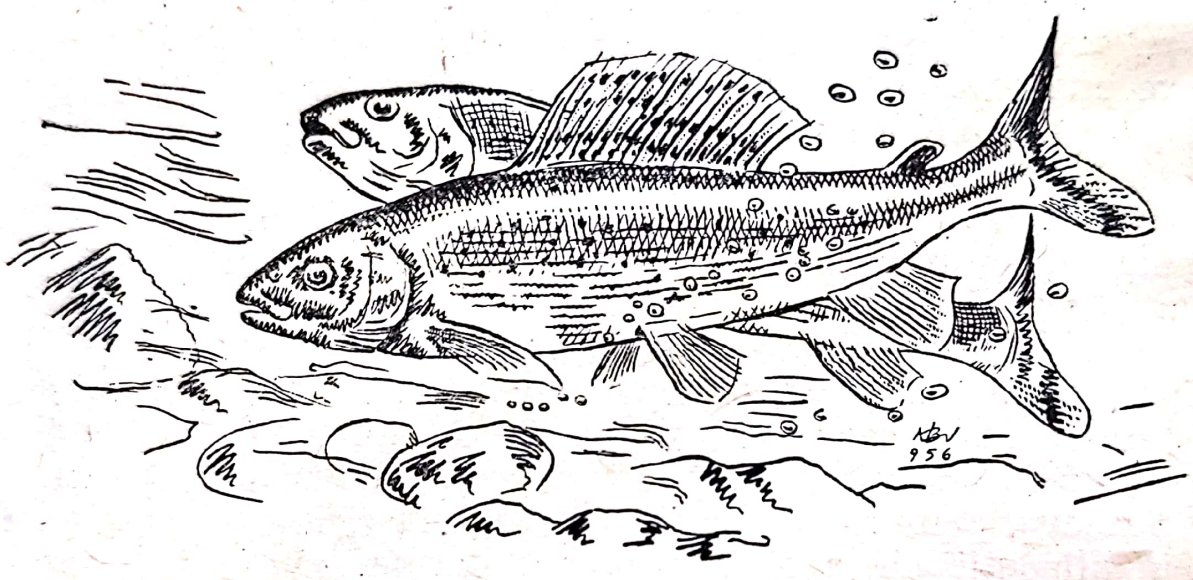

Fig. 76. Lipanul

din belșug pe fundul apelor, precum și pentru insectele ce roiesc deasupra apei și la care se repede, prinzîndu-le din zbor, atunci cînd are el poftă de muscărit.

Deși lipanul se dă și la rîmă, uneori chiar și la linguriță-muscă, el se pescuiește frumos numai cu musca artificială. Ceea ce ne bucură, este faptul că toamna, vremea rece nu oprește pescuitul. După ce, la 15 septembrie, păstrăvul a ieșit din calendarul pescarului, pescuirea lipanului este în toi. În zilele senine din octombrie și noiembrie, el se aruncă fără odihnă după musculițe; chiar și în decembrie, în toiul unei zile cu soare, cînd începe să se așeze o pojghiță de gheață pe sfoară și pe strună, el continuă să ne ademenească pe marginea rîului.

Cu musca artificială îl prindem în mod obișnuit, ca și pe păstrăv, pentru că el se va da și la musculițele destinate acestuia. Dar avem și musculițe speciale pentru lipani, mult mai mici, deoarece cu gura lui mică el vînează cele mai mărunte gîze. Dintre acestea, cele mai bune sînt musculițele cu pene

puține, sure, cele albăstrui, roșii, cu trupul prins în fir de argint.

În tabelul ce urmează indicăm o serie nouă de asemenea musculițe artificiale pentru lipan, cu care pescarul va putea face față, aproape în toate lunile sezonului de pescuit, capriciilor variate ale acestui pește.

Denumirea internațională a mușteloor artificiale, sub care apar în comerț	iunie	iulie	august	septembrie	octombrie	noiembrie	decembrie
Baxman — Ächenfliege	++	+++	+++	++	+	+	—
March Brown — Märzbraune	+++	++	—	++	++	++	—
Blue Upright — Blaue Kielmücke	++	+++	+++	++	+	+	+
Red Quill Gnat — Rote Kielmücke	+	++	+++	+	—	—	—
Grey Quill Gnat — Graue Kielmücke	+	+++	+++	++	++	+	+
Black Ant — Schwarze Ameise	+	+	++	++	++	++	—
Red Ant — Rote Ameise	+	+	++	+++	++	+	—
Hare's Ear — Hasenlöffel	+	+	++	+++	+++	++	+
Red Spinner	+	+	++	+++	+++	++	+
Geissler's Hexe	+	+	++	++	++	++	++
Red Spider — Rote Spider	++	++	+++	+++	+++	+	+
Havasi Szürke[1]	+++	+++	+++	++	++	+	—

Comparînd acest tabel de muște artificiale, cu acel recomandat pentru pescuitul păstrăvului, vom vedea că o parte din ele sînt comune pentru ambele specii de pești, ceea ce va reduce simțitor, numărul și sortul lor în trusa noastră.

Cîrligele pe care se montează „artificialele" pentru lipan vor fi însă mai mici: nr. 13, 14, 15, 16.

1 Această muscă artificială este o născocire a pescarilor clujeni și se vinde în comerțul nostru sub acest nume.

Scanned with OKEN Scanner

O muscă artificială în vîrful strunei și alte două pe săltători vor fi suficiente, fără a cădea în exagerarea unora ce înșiră fără rost, pe struna undiței, cîte 8—10 muște.

Vom căuta lipanul în locurile cu apă repede; nu vom trece pe lîngă nici un șuvoi, cu valuri cît de mari, fără să nu aruncăm musculițele în partea de sus a lui și să le lăsăm să fie duse și săltate de valurile apei; dar nu vom neglija nici prundurile pietroase, peste care curge o apă cît de mică. Bune sînt și locurile unde rîul — deasupra, în josul vreunui baraj sau în vreo luncă — se întinde larg și curge peste un fund pietros.

Petrecînd musculițele cu privirea, aproape totdeauna vom vedea saltul lipanului. Parcă este un acrobat, care ține să ne copleșească cu măiestria lui: totdeauna face o curbă frumoasă, vrînd să prindă musculița de deasupra, poate fiindcă are gura așezată jos, sub bot. Dacă în saltul lui a greșit, cu aceeași mișcare mlădioasă se întoarce la fund, pentru ca apoi să revină în alt salt, îndată ce musculițele au trecut din nou pe deasupra lui. Pe cînd păstrăvul își repetă rareori saltul, lipanul sare de două, de cinci, de zece ori la rînd, pînă ce reușește să prindă în gura lui mică insecta înșelătoare, sau pînă ce-a zărit. Jocul cu un lipan care sare de multe ori la rînd are un farmec deosebit.

Pescuind cu momeli naturale, vom cita în primul rînd burlăul și cosașul, în timpul verii și spre toamnă. Pentru aceștia vom folosi cîrligele cu ochi nr. 10—12. Burlăul se prinde de regulă în cîrligul din capul strunei, iar pe 1—2 săltători, cosași mici — de preferință cei de culoare cafenie-roșiatică. Aceste momeli fiind fragile, lansările vor fi mult mai scurte decît cele obișnuite, cu musca artificială. Se va pescui pipăind apa, în acele locuri în care știm că se țin de obicei lipanii.

Înspre iarnă, cînd malul începe să prindă o pojghiță de gheață și lipanul refuză alte momeli, se va folosi rîma roșie de gunoi, înfirată pe un cîrlig nr. 7—8, cu un ușor fir de plumb pe strună.

De obicei, lipanul agățat tinde să ajungă în curentul cel mai puternic, se proptește zdravăn în apă, se înțepenește la fund ca un bolovan, ca deodată să pornească ca o săgeată pînă departe, mai totdeauna în josul apei. A struni un lipan mare cu uneltele deosebit de fine pe care le întrebuințăm, este un lucru destul de greu. Obosește însă mai repede decît păstrăvul și atunci îl vezi cum vine adus de mulinet, legănîndu-se ca o

Scanned with OKEN Scanner

șindrilă și spintecînd apa cu aripa dorsală, ridicată ca un steag.

Plăcerea ce ne-o dă pescuitul sportiv al lipanului, precum și greutatea de a-l prăsi prin metode artificiale în crescătorii, ne impune o mai eficace ocrotire a lui, în fondurile în care-l avem.

Pescuitul lui este necesar să se facă cu respectarea dimensiunilor legale, a numărului de pești admiși a se recolta într-o ședință de pescuit, precum și a zonelor de cruțare.

4. **Avatul (Aspius aspius L)** (fig. 77). Oricît de pașnici ar fi peștii de neamul crapilor, se găsește și între ei un hoț mare: avatul. Atît este de lacom și de hrăpăreț, încît i se spune „lupul peștelui", „pește lup", „vînător" etc. După regiuni, acest pește poartă numiri diferite și i se mai spune: arvat, aun, boulean, buțoi, făt, hanț, vulcan, vrespere, pește cu șapte nume etc. Sportivii îl pescuiesc tocmai pentru nesațul cu care vînează și îl enumeră printre peștii care le prilejuiesc ceasurile cele mai pline de emoții. Caracteristicile avatului sînt: trupul prelung, ușor comprimat lateral, gura tăiată oblic în sus, falca de jos mai ieșită, solzii mărunți și două șiruri de dinți ascuțiți în fundul gurii. Pe spate este negru-albăstrui, pe coaste albăstrui-alb, iar pe burtă, alb ca zăpada. Înotătoarea dorsală și coada bat în vînăt, iar celelalte în roșu. Mărimea lui obișnuită este de 30—40 cm, însă poate atinge și o lungime de 70 cm și o greutate de 6 kg.

Îl găsim în toate rîurile de șes, dar urcă și pînă în regiunea desișurilor; îi plac apele clare și repezi, dar îl întîlnim și în lacurile și bălțile adînci, cu fundul nisipos și pietros. Este un pește care vînează aproape numai la suprafață și este neobosit în prinderea peștișorilor, care se împrăștie din fața lui ca agitați, sărind și deasupra apei — semn bun că acolo vînează un avat. Adeseori, pescuind la alți răpitori, ne pomenim cu el în cîrlig.

Avatul este prins cu momeală de peștișor mort și cu lingura-nălucă, însă numai pe apă limpede. Peștișorul îl înfirăm pe cîrlig simplu nr. 5—6, dublu — nr. 18 sau triplu — nr. 7—8; cu un ac mare tragem struna de-a lungul trupului momelii, înțepînd lîngă coadă și scoțîndu-l pe gură, așa încît cîrligul — nu prea mare, însă foarte ascuțit — să stea strîns lîngă coadă. Legăm de cap peștișorul, ca să nu lunece pe strună în jos. Pentru ca uneori să putem lansa și între două ape, pu-

nem cu vreo 20 cm deasupra momelii un plumb foarte mic. Aruncăm mai ales în locurile pe unde am observat pești speriați și facem mișcări de apropiere și de îndepărtare a momelii, ținînd-o aproape de suprafață. Nălucile cele mai atrăgătoare sînt linguriţele lunguiețe, imitînd silueta peștelui (vezi fig. 47), numite în comerț „Blinker", precum și lingura mică, sau cea rotativă pe ax, cu cîrlig triplu nr. 7—8. Se

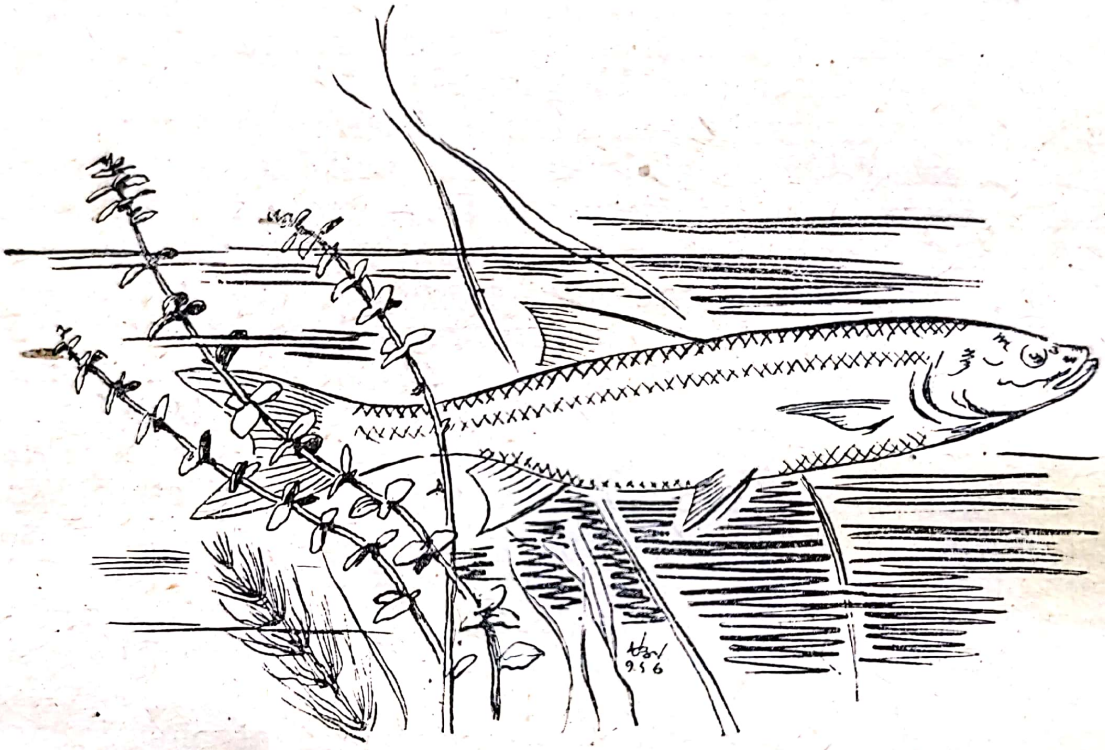

Fig. 77. Avatul

pescuiește cu ele în felul arătat la pescuitul aruncat; fiind însă ușoare, pot fi aruncate și cu o vargă obișnuită.

Purtăm momelile aproape de suprafața apei, lăsîndu-le mai la adînc numai toamna tîrziu, cînd și avatul urmează peștișorii lui de pradă, care coboară spre fund.

Vara vom pescui avatul în părțile cele mai însorite ale apei, mai ales acolo unde apele din bălți se varsă în rîuri sau în Dunăre. În apele adînci și umbrite, avatul înoată între ape; în cele mai puțin adînci, spre straturile superficiale.

Atacul lui se produce brutal. De aceea, mișcarea de înțepare va fi făcută de îndată ce simțim o cît de mică tracțiune în vîrful strunei.

În primele momente, avatul prins se luptă cu înverșunare, se duce pînă departe în înot repezit, dar obosește curînd și poate fi prins cu ușurință. Se dă la undiță pînă toamna tîrziu.

5. **Știuca (Esox lucius L)** (fig. 78). I se mai spune: cățea, ciucă, fiță, știucoiță, mîrliță sau mîrloaie.

Știuca nu poate fi confundată cu nici un alt pește. Chiar dacă n-ar avea alte semne distinctive decît gura ei mare, largă,

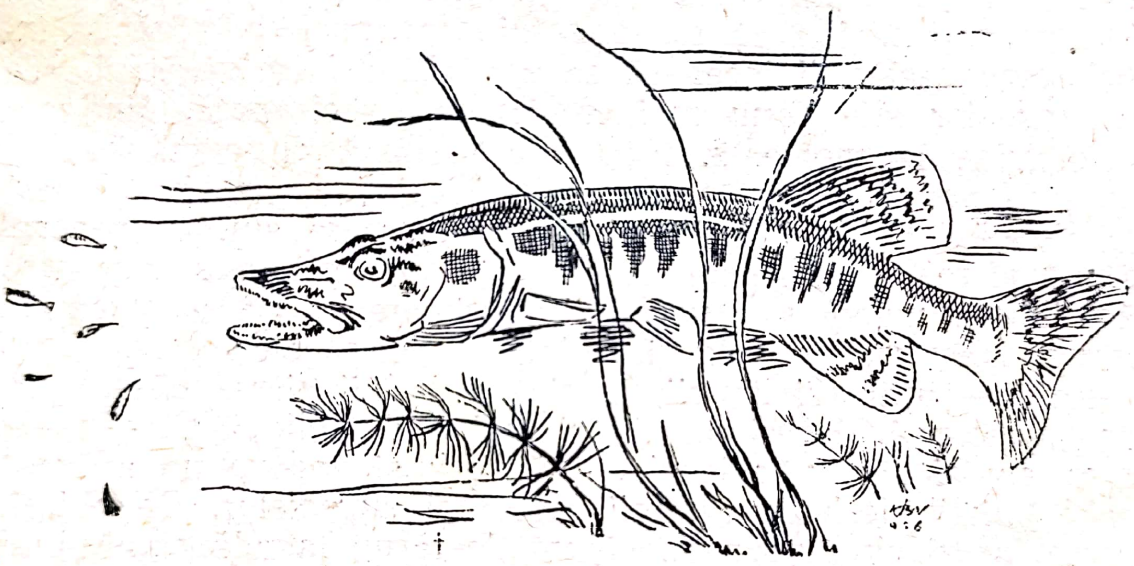

Fig. 78. Știuca

tăiată pînă sub ochi, cu dinții ei puternici și capul lung, cu botul ca un cioc de rață — și încă ar fi recunoscută dintre toți ceilalți pești. Fiind un pește atît de cunoscut de toată lumea, nu mai este necesar să-l descriem mai amănunțit.

Fără îndoială că știuca este una dintre țintele principale ale pescarului sportiv. Ea trăiește aproape în toate apele de șes, curgătoare, din zona mrenei în jos și pînă în deltă, și în unele lacuri litorale, dar mai ales în apele stătătoare, bălți, jepși și lacuri. Prinderea ei nu este grea, însă este plină de emoții. Pescuitul știucii cu undița este foarte răspîndit și merită să i se dea atenția cuvenită.

Știuca ajunge la mărimi considerabile; poate atinge o lungime de peste 1 m și o greutate care să depășească 20 kg. Pește extrem de răpitor și hrăpăreț, înghite aproape orice

vietate acvatică ce-i iese în cale, de la insecte și pînă la pești, chiar și propria-i progenitură.

Preferă apele liniștite, limpezi și cu fundul curat, în care abundă peștii mici.

De obicei stă la pîndă în apă mai mică, aproape de țărm, ascunsă la marginea stufărișului, de unde se aruncă năprasnic, cu un avînt caracteristic ei, totdeauna drept înainte, fără mlădieri. Mai ales, în aceste locuri o vom căuta și noi. Se dă la momeală bine în tot timpul anului, dar cel mai bine primăvara, în lunile februarie și martie, cînd își depune icrele, și toamna, începînd cu sfîrșitul lui septembrie și pînă la îngheț, cînd peștișorii încep să se ascundă printre rădăcinile de pe fund, iar știuca nu mai are hrana îmbelșugată, din care cauză vine la momeală. Zilele de toamnă, cu cerul înnorat sau cu negură ușoară, s-au dovedit a fi favorabile. Știuca trebuie căutată în locurile ei de pîndă, care sînt în general în apropierea unui perete de stuf sau pîlc de papură, printre cărările de nuferi sau vegetații plutitoare, lîngă o masă de ierburi submerse, în ochiurile dintre foltoane etc.

La începutul primăverii, în timpul bătăii ei, se găsește în susul apelor, în locuri de viituri mai puțin adînci. Cînd apele cresc, ea își părăsește locul ei, căutîndu-și undeva un adăpost mai liniștit, ferit de curenții repezi ai șuvoaielor. De obicei, aceste locuri sînt într-o mîncătură de țărm, la adăpostul unui trunchi de copac prăvălit din mal, la marginea unor bulboane cu apa mai domolită, la subsuori de zăgazuri etc.

În timpul verii, o dată cu dezvoltarea puietului altor specii de pești, care-i asigură un ospăț bogat, știuca se mută și ea mai spre largul bălților, urmărind masele de peștișori.

Toamna, cînd apele se răcesc și albitura părăsește largul apelor, știuca revine și ea la locurile din apropierea malurilor și a vegetației.

Iarna, ea coboară spre fundul apelor, în căutarea hranei, care a devenit din ce în ce mai rară. Timpul cel mai favorabil pentru pescuitul acestui pește cu undița este destul de variat; depinde în primul rînd de foamea știucii care, ca și la ceilalți pești răpitori, are capriciile ei. Obișnuit, vara vînează mai bine în primele ore ale dimineții și înspre amurg. Pe timp rece, cele mai bune rezultate se obțin către miezul zilei, cam între orele 9—17, iar iarna — mai ales cînd pescuim la copcile tăiate în gheață — în orele prînzului, cînd timpul

Scanned with OKEN Scanner

este mai încălzit, și luminozitatea este maximă. Cînd temperatura apei scade brusc, pofta de mîncare a știucii încetează. Peștele nu pune gura pe nici un fel de momeală, decît după cîteva zile de adaptare. După un ger prelungit, știuca este flămînzită, ocazie bună de pescuit la copci cu momeală vie. Vîntul, ploaia, în general vremea rea, nu par să aibă vreo înrîurire asupra pescuitului ei, excepție făcînd numai furtuna și grindina.

Dintre multele metode folosite, două sînt mai răspîndite și dau rezultate mai bune: pescuitul cu plută, avînd ca momeală peștișor viu, și pescuitul cu năluca. Dînd cu pește viu, vom avea o vargă destul de lungă — cea folosită la pescuitul cu plută — o sfoară care să poată rezista și unui pește mai mare și o plută care să susțină momeala la adîncimea dorită. Plută bună pentru știucă putem să ne facem legînd unul lîngă altul două sau trei cotoare de pene dintr-o aripă de gîscă, de lebădă sau de dropie. Mai greu de potrivit este grosimea strunei. Pe de o parte, ea trebuie să fie destul de rezistentă, iar pe de altă parte, o strună prea groasă împiedică peștișorul să înoate și va fi observată cu ușurință de știucă, care are faima de a fi cel mai șiret dintre toți peștii. De obicei este suficient un fir de nylon de 40—50/100. Uneori, știucile mici, sub 1 kg, sfîșie struna-fir cu dinții lor ascuțiți. Pescuind cu pluta nu vom folosi strune de metal prea rigide, care împiedică înotul peștișorului-momeală.

Mulți pescari nu concep pescuitul știucii decît cu cîrlige triple (ancore), și încă de dimensiuni nejustificat de mari. Dacă pipăim gîtlejul unei știuci, vedem că el este destul de cărnos. În special la pescuitul cu momeli vii este mai eficace să întrebuințăm un cîrlig simplu, de bună calitate și mai ales foarte bine ascuțit. Este ușor de înțeles că, dacă folosim aceeași forță de înțepare, cîrligul simplu se va înfige de două ori mai adînc în gîtul peștelui decît unul dublu, și de trei ori mai mult decît unul triplu.

Mărimea cîrligelor simple nr. 1—3 (și nr. 3—6 pentru cele triple) este suficientă.

Toți peștișorii sînt buni ca momeală. Totuși, de preferat sînt numai unii dintre ei, și anume aceia care trăiesc mai mult timp în cîrlig, care sînt mai vioi și care atrag mai bine răpitorul. Ordinea în acest sens ar fi următoarea: clean mic, obleț, porcușor, roșioară, caracudă mică. În lipsa acestora

Scanned with OKEN Scanner

vor fi folosiți, chiar și bibanii mici, cărora însă le vom tăia înotătoarea de pe spate. Trebuie să ne străduim să prindem în cîrlig peștișorul viu, adică să fie cît mai puțin rănit, ca să poată înota. Facem acest lucru fie trecîndu-i cîrligul prin amîndouă buzele, fie înfigînd cîrligul foarte puțin sub înotătoarea de pe spate (fig. 79). Sistemele complicate nu sînt nici pe departe cele mai nimerite.

Cîrligul cu momeală de peștișor este aruncat din vargă cît mai departe — fără să sfîșiem peștișorul prin biciuiri — într-un loc potrivit unde, cu pluta pe apă, îl ținem cît mai mult timp fără să mutăm nada. Am arătat că locurile cele mai bune sînt pe marginea stufului, a ierburilor din apă, între care stă la pîndă știuca. Nu trebuie să ne grăbim să înțepăm. După ce vedem că pluta a început să joace, urmează cîteva clipe de mare emoție. Știuca apucă momeala, o scutură, apoi rămîne nemișcată, voind după aceea să pornească cu peștișorul în gură spre fund, unde îi place să-și mănînce prada în liniște. În vremea aceasta a prins bine peștișorul în fălci și îl trece spre gîtlej. Abia acum pescarul va răspunde cu o lovitură nu prea puternică, oarecum prelungită, mai mult de tragere, deoarece între timp peștișorul a ajuns pînă în fundul gurii știucii, care este mai puțin osos și unde cîrligul prinde bine, iar zbătaia care va începe îl va îndesa și mai bine. O momeală excelentă este broasca vie. Cu un ac mare nr. 1 o înțepăm după cap și tragem struna pe sub piele, scoțînd-o apoi inspre spate, așa încît cîrligul rămîne în ceafa broaștei, care va înota multă vreme, dacă prin aruncări prea dese și smucite nu o omorîm chiar noi. Broasca va înota încoace și încolo, mai mult la suprafață, și va atrage știuca și mai mult decît orice momeală. În acest fel de pescuit ne folosim de plută. Cînd știm că într-un loc există o știucă mare, bătrînă și atît de șireată încît a evitat orice altă ademenire, putem

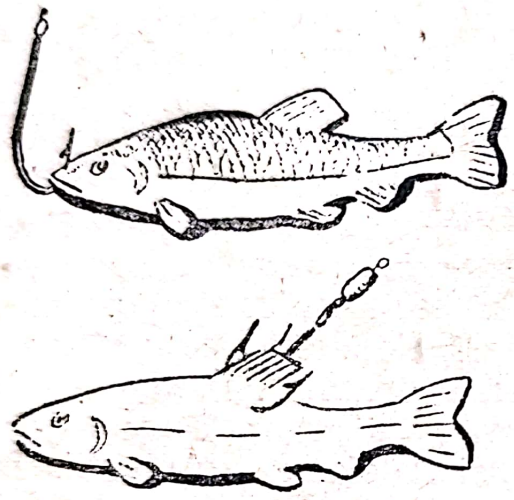

Fig. 79. Peștișorul viu-momeală prins prin buze sau foarte puțin sub înotătoarea dorsală

Scanned with OKEN Scanner

să încercăm să o înșelăm cu un șoarece viu, momeală pe care desigur nu o putem întrebuința decît excepțional, însă aproape totdeauna cu succes. Fără plută și plumb, cîrligul dublu sau triplu, este prins pe sub pielea de pe spate a șoricelului. Momeala este aruncată la locul știut. Șoarecele va încerca să înoate spre mal; într-o clipă, el va fi în gura știucii.

Dar cea mai sportivă, mai atrăgătoare și rodnică metodă de pescuit a știucii, care la noi mărește de la an la an numărul adepților, este pescuitul cu năluci.

Am mai arătat la alt capitol cum se pescuiește cu năluci. Fără a mai repeta procedeul, amintim doar că vom trage năluca de-a lungul marginii stufului și în special în locurile unde apa începe să se adîncească; de asemenea, în preajma unor bulboane adînci și liniștite, acolo unde se varsă vreun brat mort sau un afluent, în fine în toate acele locuri, în care am văzut că-și are de obicei știuca locul ei de pază. Tragem năluca foarte încet, atît cît este nevoie să-și păstreze mișcarea de învîrtire. Înțeparea urmează imediat, tare, energic.

Năluciile bune pentru pescuitul știucii sînt numeroase, iar din marea lor varietate de modele și sisteme îndemnăm pe pescar să aleagă pe acelea, pe care tovarășii lor cu rutină le-au verificat experimental că sînt cele mai ademenitoare pentru știucă, în acel timp. Vor avea însă grijă să-și potrivească greutatea năluciii și grosimea firului cu puterea lansetei ce o mînuiesc.

Dintre toate năluciile, cele mai obișnuite și mai atrăgătoare sînt lingurile rotative. O lingură de 6—14 g greutate și armată cu un cîrlig triplu nr. 1—5 corespunde bine apelor noastre cu știuci și unei vergi normale, pentru o singură mînă.

Peștișorii ondulanți din lemn dau bune rezultate la pescuitul știucii. Folosirea lor cere însă o anumită experiență și cunoaștere a apei. Sînt astfel zile mai însorite și călduțe, cînd peștișorii, ce constituie hrana de căpetenie a știucii, evoluează spre suprafața apei. Atunci este momentul potrivit să alegem din colecția noastră un peștișor ce știm că ține bine apa, evoluînd în zig-zag aproape de luciul ei, la cea mai ușoară tracțiune a mulinetului. Acesta este lanseul de suprafață, o variantă foarte delicată, dar atrăgătoare, a metodei pescuitului cu năluci. Pe timpul rece, cînd după cum am văzut, știucile se retrag spre fund, în căutarea vreunui peștișor care să-i astîmpere foamea, vom folosi pești artificiali, ce au facultatea

Scanned with OKEN Scanner

să se scufunde la o mică tracțiune a sforii, evoluînd ușor în toată adîncimea apei. Aceste mișcări ascensionale și de imersiune sînt imprimate de către o mică bărbie de lemn, metal sau cauciuc, montate sub botul peștișorului artificial.

Oricare ar fi sistemul folosit, este bine să nu exagerăm dimensiunea și culoarea lor. Ca lungime sînt suficienți 7—9 cm; culoarea trebuie să fie apropiată de a peștișorilor naturali, ce fac obișnuit parte din „lista de bucate" a știucii; mărimea cîrligelor triple — nr. 3—5. Grosimea firului după mulinet — nr. 30—35/100 pentru mulinetul cu depănător, și maximum 30/100 pentru acel cu tambur fix; în capul firului, o strună subțire de oțel, de 10—15 cm lungime, completează echipamentul acestui pescuit.

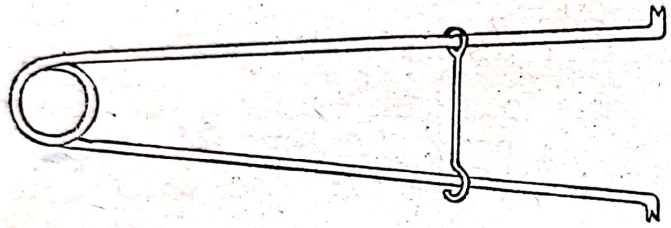

Fig. 80. Căscătorul pentru știucă

Am arătat mai înainte că, după înțepare, știuca rămîne de obicei nemișcată pentru o clipă, ca și cînd nu și-ar da seama de ce i s-a întîmplat, apoi pornește năprasnic, ca o săgeată. Trebuie să-i dăm sfoară cîtă vrea, aceasta rămînînd neîncetat strunită. Apoi, încetul cu încetul, căutăm să o apropiem, ferindu-ne să o lăsăm să intre în stufăriș și să ne încîlcească sfoara. Este o greșeală să încercăm să o ridicăm prea curînd la suprafață și mai ales să o ridicăm deasupra apei; o singură lovitură puternică din coadă și știuca a plecat cu cîrligul în gît.

O lăsăm să se epuizeze la fundul apei, să obosească, și apoi o aducem la un mal jos sau în mincioc. Dar tocmai în acest moment trebuie să avem atenția mai încordată; chiar cînd este mai mult moartă decît vie, aproape totdeauna știuca mai face o ultimă încercare de scăpare; un moment de neatenție din partea noastră și știuca a plecat. Niciodată să nu încercăm să scoatem cîrligul din gura știucii, pînă ce aceasta nu este moartă, pentru că putem să ne alegem cu degetele sfîșiate. Pescuind la știucă, este bine să avem întotdeauna la noi un căscător (depărtător) (fig. 80), adică un instrument simplu de metal, cu care depărtăm fălcile răpitorului, putînd astfel extrage cîrligul din gura ei, fără a ne răni la mînă.

Scanned with OKEN Scanner

Deoarece apa în care trăiește și vinează știuca este mult mai limpede, iar ea are ochi buni și este șireată, ne vom feri să fim observați. Dacă o vedem săgetînd ca un submarin, înseamnă că ne-a văzut și putem pleca spre alte locuri, unde vom căuta să fim mai atenți.

6. **Bibanul (Perca fluviatilis L)** (fig. 81). Numeroase sînt numirile date acestui pește pe cuprinsul țării noastre: biban,

Fig. 81. Bibanul

asprișor, baboi, boșman, bubuioc, bondruș, costruș, ghiban, ghebuș, zboriș etc.

Are trupul îndesat, puțin tescuit, spatele arcuit, gura mare, cu falca de jos ceva mai ieșită și cu dinți mici și deși. Este acoperit cu solzi mici și aspri. Operculul (urechea), în partea

Scanned with OKEN Scanner

dinapoi se termină cu o țeapă. Înotătoarele de pe spate sînt una lîngă cealaltă, aproape lipite între ele; cea din față este mare, cu țepi lungi, tari, cu vîrf ascuțit.

Pe spate, bibanul este de obicei de culoare verde-cenușie sau verde aproape de negru; coastele sînt arămii, cu reflexe verzi, iar burta cenușie-alburie, bătînd uneori în galben. De pe spinare coboară cîteva pete lunguiețe mai închise, vărgîndu-i laturile. Înotătoarele de la piept sînt gălbui, iar celelalte roșii.

Bibanul crește rareori mai mare de 30 cm. Uneori, însă, poate ajunge și la o lungime de 35—40 cm și la o greutate de 2 kg. Este un pește de apă dulce și salmastră. Preferă ape limpezi, lin curgătoare, și de aceea îl vom găsi mai mult în lacuri și bălți. Trăiește și în rîuri, începînd din zona mrenei și pînă la Dunăre, mai cu seamă în bălțile acesteia, în lacurile litorale, precum și în bălțile și lacurile interioare.

Pește lacom și rapace, se hrănește aproape numai cu hrană vie: insecte, larve, melci, peștișori și toate vietățile mici ale apei în care trăiește.

Din firea lui este sedentar, nu întreprinde migrații.

Își depune icrele în martie—mai. În tot timpul acesta nu încetează însă să umble cu hărnicie după mîncare. Ca oricare pește răpitor, își are locurile lui de pîndă: cotloanele din mal, rădăcinile, picioarele de pod, bolovanii cu cuptoare sub ei, ochiurile din mijlocul stufului etc. Cei mai mici ies în larg, la vînătoare, în cîrduri, între ape (1—1,5 m adîncime), iar cei bătrîni mai spre fund, unde trăiesc izolați.

Înoată foarte repede, urmărindu-și prada pînă la completa ei istovire. Vînează numai ziua.

Fiind un pește care se prinde ușor în undiță, pescuitul lui constituie pentru pescarul sportiv una dintre cele mai plăcute ținte. Ușor, și în același timp și distractiv, este pescuitul bibanului cu undița cu plută. Varga va fi ușoară și lungă, ca să putem ajunge cu ea pînă departe; sfoara obișnuită; struna va fi făcută din fir de nylon de 18—20/100, avînd un cîrlig nr. 8, cînd momim cu rîmă, și nr. 10, în cazul cînd pescuim cu peștișori sau coadă de pește mic; pluta va fi atît cît să poată susține un plumb de cîteva grame. Cea mai bună momeală sînt peștișorii foarte mici, argintii (plevușca); este bună și rîma, pe care trebuie să o schimbăm ca să nu atîrne moale din cîrlig. Peștișorii-momeală vii îi prindem în

Scanned with OKEN Scanner

cîrlig de buze. Dacă nu avem peștișori vii, vom trage în undiță un peștișor mort, înțepîndu-l de la coadă, cu cîrligul lîngă aceasta. Avînd ca momeală peștișor mort, nu vom pune plută, ci-l vom sălta necontenit, mișcînd din vargă. Vom pescui aproape de fundul apei.

Bibanul începe să vină la undiță încă de la începutul primăverii, dar adevăratul sezon al bibanului începe numai în timpul și către sfîrșitul verii. Cele mai bune luni sînt august, septembrie și octombrie, în ultima lună începînd cîrduirea. Atunci putem să scoatem pește după pește. Dacă cunoaștem sau găsim un loc bun și, după ce am prins cîțiva bibani, vedem că nu mai umblă la undiță, să avem răbdare sau să revenim după puțin timp; bibanii în cîrduri au trecut mai departe vînînd, dar nu vor întîrzia să revină. Zilele înnorate sînt cele mai bune.

Pescuitul bibanului cu năluci este un pescuit foarte atrăgător, dîndu-ne în același timp și posibilitatea să prindem exemplare mari, pe care cu greu le-am putea ademeni cu momeala animală.

Dintre năluci, cea mai eficace este lingura mică, cu paleta lungă de 2—3 cm. Ea trebuie să fie foarte sensibilă, învîrtindu-se cu ușurință la cea mai mică tracțiune. Această sensibilitate ne este impusă de viteza redusă cu care tragem lingura prin apă, cînd pescuim la bibani.

Lingura va fi armată cu un mic cîrlig triplu nr. 7—9; ciucurele roșu de lînă, cu care obișnuiesc unii pescari să-și împodobească cîrligul, s-a dovedit fără nici un fel de utilitate practică.

Cu un peștișor mare de lemn, verificat dinainte că vibrează bine în apă, vom putea obține cîteodată rezultate foarte bune. Dimensiunea lui nu trebuie să depășească 5 cm; cîrligul — nr. 7—9, iar culoarea cea mai potrivită va fi roșie-portocalie.

Pescuind cu năluci, vom lansa de-a lungul țărmului, trăgînd năluca încet și explorînd toate locurile ce ni se par bune pe lîngă și sub maluri, lîngă margini de stuf, cocioace etc.

Din cînd în cînd, viteza nălucii trebuie variată. Deseori vom vedea bibani cum urmăresc evoluția nălucii prin apă și nu o atacă decît atunci cînd îi accelerăm alura.

Ca și cu momeala naturală, vom pescui și între ape, și mai spre fund. În acest scop vom imprima nălucii mișcări

Scanned with OKEN Scanner

ascensionale și de scufundare, dovedite ca foarte ațițătoare curioasei firi a bibanului.

Lupta bibanului este scurtă. Trebuie să fim foarte atenți cînd luăm un biban mare sau potrivit de mare în mînă, pentru că își ridică aripa de pe spate și ne putem înțepa rău în acele sale.

7. **Șalăul (Sander lucioperca L)** (fig. 82). I se mai spune și cealău, șalîu, suduc, smug etc.

În rîndul peștilor preferați de pescar, șalăul ocupă un loc de frunte; necesitînd o adevărată artă, prinderea lui în undiță prilejuiește undițarului clipe de mare plăcere. După ce au căpătat experiență în mînuirea undiței, cei care locuiesc în apropierea apelor în care sălășluiesc șalăi ar face rău dacă nu și-ar consacra zilele de recreație pentru pescuitul acestui pește ales.

Șalăul are trupul prelung, rotunjit, subțiat mult spre coadă, capul ascuțit, gura mare și oblică în jos, care ajunge pînă înapoia ochilor. Are dinți ascuțiți, cu cîte doi colți puternici pe fiecare falcă. Aripile de pe spate sînt mari și aproape unite; cele din față au ace, ca cele ale bibanului. Pe spate, șalăul este verde-cenușiu, din ce în ce mai deschis înspre burta albă. Dungi închise i se coboară de pe spate pe laturi. Înotătoarele de pe spinare au dungi și puncte mai închise. Solzii care îi acoperă sînt mici și aspri. Șalăul ajunge pînă la o lungime de peste 1 m și o greutate de 15 kg. Timpul reproducerii este între lunile martie și aprilie.

Șalăul se găsește în număr destul de mare în Dunăre, în bălțile și afluenții ei, dar numai în părțile de jos ale acestor ape; în lacurile interioare: Greaca, Snagov, Iezerul etc. și în cele litorale: Babadag, Razelm, Tașaul, Siutghiol, Mangalia etc. Prin colonizare, șalăii populează și unele lacuri închise. Ca oricărui răpitor, îi plac apele limpezi, unde își poate zări cu ușurință prada. Se hrănește cu diferite viețuitoare acvatice, mai ales cu pești.

În apele curgătoare îl căutăm cu undița în șuvoaiele domoale, aproape de fund și mai cu seamă unde se găsesc bolovani, trunchiuri scufundate etc., sub care se poate adăposti. În fluviile mari, locuri bune sînt și cele de sub malurile de jos ale insulelor, unde se unesc șuvoaiele și sapă adînciturі.

Scanned with OKEN Scanner

Vom pescui mai bine șalăi, dacă în undița cu plută avem ca momeală peștișor viu. Pentru că trebuie să ne întindem pînă departe, iar lansările „în zbor" strică peștișorul viu, vom avea o vargă, lungă de 4—5 m; sfoara subțire, și în același timp rezistentă, va avea o lungime de 30 m și va fi înfășurată pe mulinet; struna din fir de nylon subțire de

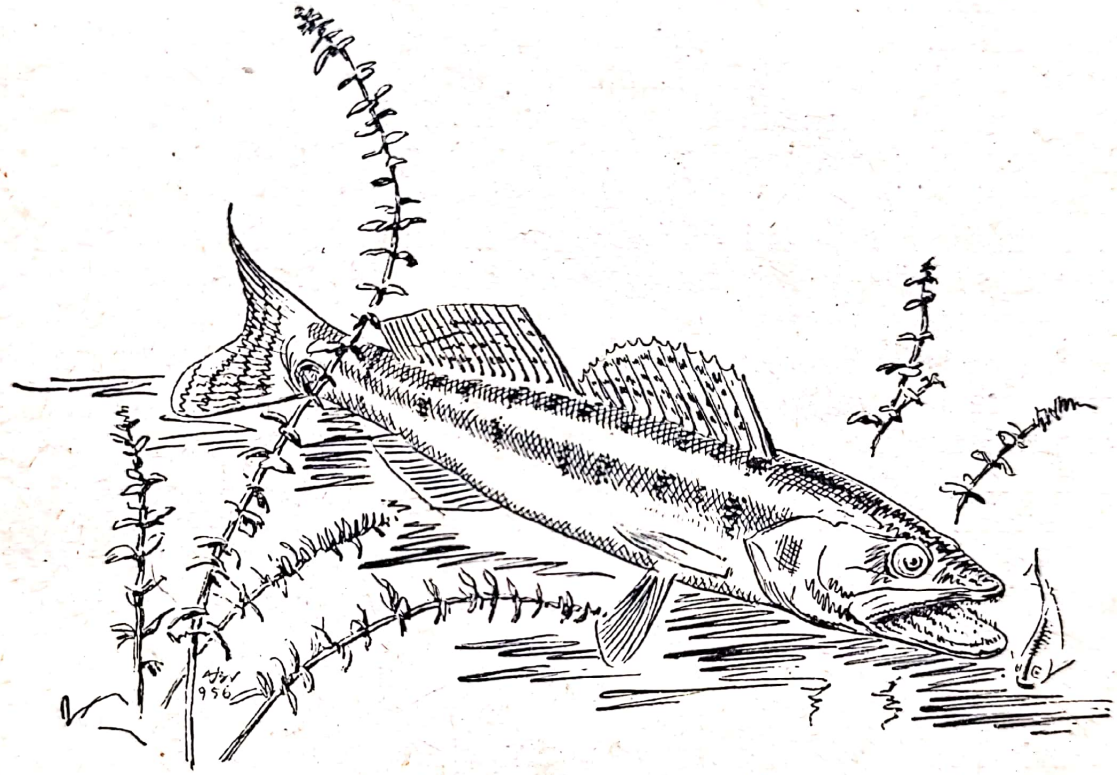

Fig. 82. Șalăul

20—30/100, avînd un adaus de sîrmă subțire de oțel, scurt de 10—15 m. Cîrligul va avea nr. 6—8; plumbul nu va fi mai greu de 15 g; pluta va avea o lungime de vreo 20 cm și va fi făcută dintr-un cotor de pană sau din cîteva cotoare alăturate. Ca momeală sînt bune toate felurile de peștișori care trăiesc în apele unde se găsește șalăul. Se pare că șalăul se dă mai bine la obleți, plevuște, porcușori, mrene mici și la cleni pînă la o mărime de 12 cm. Vom prinde peștișorul viu prin buze, în așa fel ca vîrful acului să iasă prin găurile nasului. Peștișorul va rămîne multă vreme viu.

Pescuim obișnuit, potrivind pluta în așa fel ca peștișorul să înoate aproape de fundul apei. Aruncăm la cîțiva metri de

țărm, în susul locului pe care l-am ales, conducem ușor din vargă, încît peștișorul dus de curent să revină și apoi să fie purtat iarăși la vale. Uneori tragem momeala mai înspre mal, purtînd-o încet, prin toate părțile apei adînci. Un peștișor condus cu băgare de seamă înoată multă vreme. Cufundarea momelii trebuie făcută întotdeauna lin, fără a plescăi. Șalăul prinde momeala năprasnic și nu o mai lasă — pluta dispare într-o clipă. O vedem cum este trasă la fund. Înțeparea va fi energică și prelungită. Lupta cu un șalău durează mult și este plină de peripeții. O vargă elastică, la care se mai adaugă răbdarea și iscusința pescarului, vor reuși pînă la urmă să obosească și cel mai mare și bătăios șalău. Pe cît putem, nu vom îngădui șalăului să coboare la fund, unde aproape totdeauna se găsesc o sumedenie de obstacole, în care struna se poate încîlci și rupe.

Șalăul mai poate fi pescuit și cu lingura-nălucă, dar rezultatul este cu mult mai slab decît la pescuitul cu peștișor viu. Cu peștișor viu vom prinde șalăi frumoși, dacă știm în care părți ale rîului se țin mai bine. În acest sens, o informație de la pescarii profesioniști ne poate fi de cel mai mare folos.

Pînă pe la începutul lui august, șalăul nu se dă atît de bine la undiță. Sezonul lui începe în această lună și durează pînă înspre iarnă. În unii ani se întîmplă ca, după primele înghețuri, să urmeze cîteva zile călduroase, cu vînt dinspre sud și soare frumos. Peștișorii care s-au retras la fund revin în cîrduri și se joacă la suprafață. Atunci, în goană după mîncare, șalăul se aruncă nebunește, iar pescarul — chiar și cel fără prea multă experiență — va avea o pradă bogată, dacă găsește un astfel de loc. Ceasurile cele mai bune pentru pescuit sînt cele între revărsatul zorilor, pînă la o oră după răsăritul soarelui, precum și din amurg, pînă se înnoptează.

8. **Somnul (Silurus glanis L)** (fig. 83). Numiri populare: somn, codoi, codău, harc, hîrcă.

Fiind un pește cunoscut și care nu poate fi confundat, nu-l vom mai descrie. Îl găsim în Dunăre și în lacurile litorale (Siutghiol, Tașaul); în cele interioare (Snagov), apoi în rîuri: Prut, Siret, Argeș, Olt, Jiu, Mureș, Criș, Tîrnave, Someș. În multe alte ape ale noastre, somnul lipsește.

Locurile preferate de somn sînt apa mare, vîltorile adînci, cotloanele de sub maluri, adînciturile albiei. Îl găsim de asemenea în bălți și lacuri.

Scanned with OKEN Scanner

Ajungînd la mărimi uriașe, de sute de kilograme, somnul este pescuit economic cu diferite unelte de plasă. În același timp poate fi prins și cu undița, oferind clipe pline de emoții. Somoteii pînă la 1 kg umblă în cîrduri, veșnic flămînzi, de multe ori oferind pescarului o recoltă bună. La pescuitul celor mai mari — pînă la mărimea de cîteva zeci de kilograme, la care poate rîvni pescarul — greutatea constă în faptul că aceștia vînează în general numai noaptea, cînd pescuitul cu

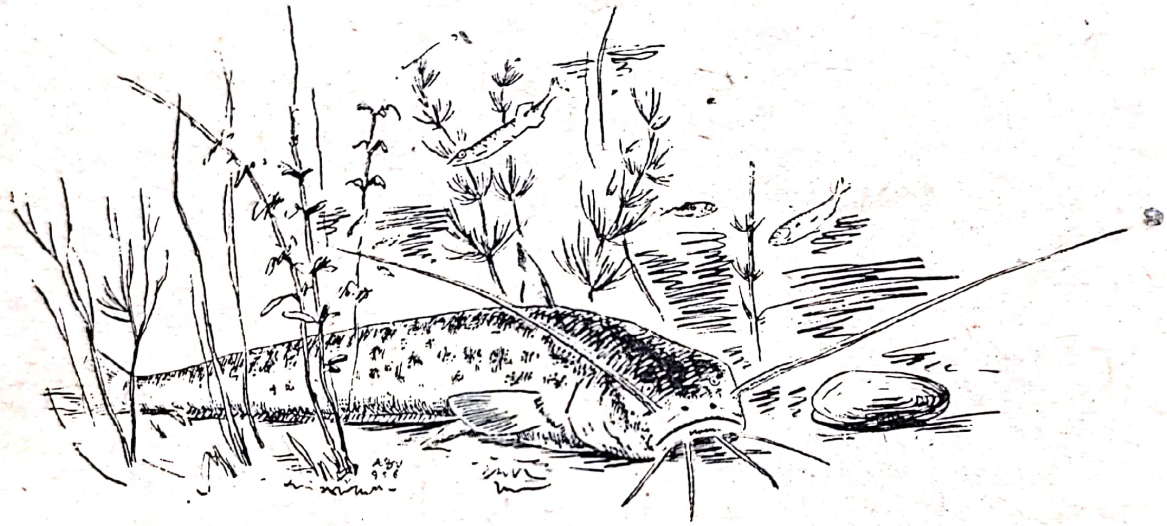

Fig. 83. Somnul

undița este oprit de lege. Somnii mici cad în undiță și la întîmplare, cînd așteptăm mreana sau alți pești de fund; în mod obișnuit însă îi pescuim în locurile unde știm că se țin. Dacă, însă, avem de gînd să prindem somni mari, vom pîndi de cu seară locurile bune. Seara și noaptea, somnul mare este în continuă mișcare, se sucește în băltoacele lui, pleacă, revine hămesit. Din cînd în cînd se ridică la suprafață, se aruncă, plesnește apa cu coada, încît îl auzim de departe. Acolo unde l-am auzit într-o seară, vom reveni a doua zi cu uneltele noastre și cu speranțe. Prin apă limpede îl vedem uneori stînd nemișcat și apoi avîntîndu-se după peștii care s-au adunat în jurul lui.

Dacă undim cu pluta, somnii mici se dau bine la rîmă. Pe cei mari, momeala care îi ademenește sînt peștișorii vii, prinși în undița cu sau fără plută. Fără îndoială că la acest pescuit vom folosi o vargă cît mai rezistentă, o sfoară dintre cele mai tari, lungă de 30—40 m și înfășurată pe mulinet, niște cîrlige

duble sau triple, rezistente, cu vîrful bine ascuțit, ca să înțepe ca acul. Vom folosi următoarele cîrlige: pentru pescuitul cu rîma — nr. 3—5; cu pești vii — nr. 1—3; cu broască, țipar etc. — cîrlige triple nr. 3—5. Ca momeală vom întrebuința clenișori, obleți, caracudă, broaște sau țipari, care sînt cei mai buni. Pe cît posibil, este bine să folosim ca momeală numai țipari, deoarece somnul îi ia mai bucuros decît pe oricare alt pește, și în afară de aceasta, țiparii trăiesc mult în cîrlig și nu încetează să se miște. Pentru ca țiparii să trăiască pînă îi mănîncă somnul — nu-i vom înțepa în cîrlig, deoarece forma ca de șarpe pe care o au ne îngăduie să-i legăm și altfel: dintr-o ață subțire, înfășurată în jurul lor de mai multe ori, le facem un fel de cingătoare pe la mijlocul trupului, destul de lată și strînsă, ca să nu mai poată ieși din ea, apoi trecem cîrligul pe sub cingătoare, fără a le răni spatele. Cîrligul îl montăm pe struna de sîrmă.

Locurile bune pentru pescuitul somnului le vom găsi în vîltorile adînci, cuptoarele de sub malurile abrupte, în adînciturile albiei, în fundul apelor — printre pietre mari, sub rădăcinile de sub maluri, în gropi etc.

Moacele (puiandrii) și somoteii (exemplarele pînă la 1 kg) trebuie pescuiți — mai ales spre toamnă cînd dau mai bine — în aceleași locuri unde pescuim de obicei la crap.

Astfel, apropiindu-ne cu cea mai mare băgare de seamă, lăsăm încet nada pînă pe la mijlocul apei și așteptăm cu multă răbdare.

Pe cînd somnii mici îi putem prinde și peste zi, pe cei mari îi așteptăm numai înspre amurg sau dis-de-dimineață, cînd se luminează de ziuă. Cu țipar sau cu broască în undiță pescuim fără plută, potrivind lungimea sforii și poziția vergii în așa fel, încît momeala să poată înota la suprafață. Aceasta zbătîndu-se și plescăind, este auzită de somn din depărtare. Smucitura somnului fiind puternică, răspunsul de înțepare va fi la fel. Lupta cu un exemplar mare este lungă și anevoioasă, nu atît din cauza vioiciunii cu care se zbate somnul, cît mai cu seamă din cauza trupului greu și a puterii lui. În asemenea cazuri, ajutorul unui pescar, care ne-ar însoți, ne-ar fi de mult folos.

Pescuitul cu undița la somni este un fel de „vînat la fiare mari", care nu cad în fiecare zi, dar, cînd aceasta se întîmplă, eforturile depuse sînt răsplătite cu prisosință.

Scanned with OKEN Scanner

GOSPODĂRIREA APELOR DE MUNTE DIN PUNCT DE VEDERE PISCICOL

Din punct de vedere piscicol, apele de munte au specificul lor. Aceasta nu numai pentru motivul că sînt așezate într-o regiune pitorească, ci și pentru că peștii care le populează sînt dintre cei mai aleși, iar pescuitul lor prezintă un farmec deosebit. Din acest motiv, exploatarea industrială a salmonizilor a fost exclusă în apele de munte, lăsînd oamenilor muncii bucuria să-i prindă cu undița, în timpul lor de odihnă și de recreere.

Omul — pescarul — trebuie să fie un factor activ în ce privește ocrotirea peștilor și pescuitul lor cu rînduială.

Dar, pentru ca el să poată interveni cu folos în buna gospodărire a acestor ape, este necesar să știe care sînt condițiile care trebuie să le îndeplinească o apă bună pentru viața salmonizilor și, în același timp, să cunoască și să ajute felul de viață al acestora.

1. **Condițiile principale pe care trebuie să le îndeplinească o apă bună pentru viața salmonizilor sînt următoarele:**

a) *Limpezimea.* Știm de altfel că pîraiele, rîurile și lacurile din ținuturile muntoase sînt limpezi, cristaline. Perioadele cu apă tulbure sînt scurte — în timpul topirii zăpezilor și al ploilor. Nu același lucru se poate spune despre apele de șes, care sînt tulburi în cea mai mare parte a anului. Tot ceea ce contribuie la tulburarea apei pe durată lungă face ca traiul salmonizilor să se înrăutățească, făcîndu-le chiar imposibilă viața.

b) *Temperatura* apei trebuie să fie scăzută, nu trebuie să depășească 22—24°C, nici în verile cele mai călduroase. De aceea, salmonizii sînt numiți și pești de apă rece.

Scanned with OKEN Scanner

c) *Oxigenul dizolvat* din apă trebuie să fie în cantitate mai mare decît în apele de șes. Se dă drept cantitate optimă 6—7 cm^3 la un litru de apă. În apa în care cantitatea de oxigen dizolvat este mai mare sau mai mică decît cea indicată, salmonizii o duc greu, iar la 1,5 cm^3 de oxigen la litru de apă, păstrăvul indigen moare, nemaiavînd oxigenul dizolvat necesar respirației.

d) *Să nu conțină materii otrăvitoare.* Apele folosite de unele industrii și apoi deversate în cursurile de apă pot ucide direct sau indirect peștele.

e) *Locurile de adăpost* pentru pești. Salmonizii au nevoie de anumite locuri, unde să se retragă în caz de primejdie sau pentru a se odihni. Astfel de locuri pot fi: scobiturile din maluri, rădăcinile spălate de apă ale arborilor de pe maluri, săpăturile de sub căsoaie, pinteni etc., apa liniștită de sub stînci, bolovanii mari, arbori sau chiar apa adîncă ce formează bulboane, genune, pe anumite porțiuni. Toate aceste locuri de ascunziș sînt prielnice și în cazul puhoaielor, cînd peștii tîrîți de curentul puternic al apei caută adăpost. De aceea, importanța lor este mult mai mare decît se pare la prima vedere, iar în aprecierea calității unui fond de pescuit trebuie să avem în vedere și locurile de adăpost.

Ar mai fi și alte condiții, de care însă nu ne vom ocupa aici.

Orice cauză care contribuie la modificarea în rău a condițiilor de mai sus este un factor de degradare al apei din punct de vedere piscicol. Iată cîteva exemple.

Pe un rîu de munte se practică plutăritul, sub formă de bușteni sau de lemn de foc. O dată sau de două ori pe zi, apa se tulbură, deoarece se deschide barajul care acumulează apa necesară plutăritului, și o dată cu apa se scurge și o parte din nămolul depozitat în locul de acumulare. Viața peștelui este periclitată nu numai prin tulburarea apei și deci prin îngreuierea condițiilor de respirație, dar și prin faptul că lemnul care plutește, lovește, rănește și poate chiar ucide peștele. Nu mai vorbim de faptul că peștele este speriat, neliniștit. De aceea, pentru a micșora paguba, industriile care exploatează păduri trebuie obligate să construiască așa-numiții „pinteni" pentru ocrotirea peștelui, care nu sînt altceva decît niște construcții făcute pe malul apei, care au menirea să păzească peștele de lovituri și de puterea curentului.

Scanned with OKEN Scanner

Apele folosite în procesul de fabricație de întreprinderile de postav, celuloză și cele metalurgice conțin substanțe vătămătoare care, deversate în apă, fac imposibilă viața peștilor. Legea pescuitului prevede obligația pentru întreprinderile respective de a construi instalații de purificare a apei.

Unele întreprinderi miniere (carbonifere, aurifere etc.), prin spălarea cărbunelui sau deversarea sterilului în apă, contribuie atît de mult la tulburarea apei prin materiile în suspensie pe care le conține apa, încît nici un fel de pește nu mai poate trăi pe o porțiune oarecare din rîu. Abia după ce apa începe să se decanteze, încep să apară din nou peștii.

Rumegușul provenit de la fabricile de cherestea și joagărele de apă, deversat în rîu, constituie un alt factor care degradează apa. Legea interzice aruncarea rumegușului în apă sau depozitarea lui în așa fel, încît să poată fi luat de apă. Ocoalele silvice trebuie să oblige întreprinderile respective să-l depoziteze în mod corespunzător.

Pescarul de salmonizi poate contribui la apărarea apelor împotriva degradării lor, dacă își dă silința să cunoască dispozițiile principale ale legii pescuitului, să știe în ce constă paguba și apoi să stăruie pentru aplicarea legii. El nu trebuie să aștepte totul de la stat. Secția de pescuit a filialei de vînătoare, din care face parte pescarul, este deținătoare în arendă a fondului de pescuit respectiv. În această calitate, ea este partea păgubită și are dreptul să intervină pentru intrarea în legalitate. Deci nu numai statul, reprezentat prin autoritățile silvice, sanitare, veterinare are calitatea să intervină pentru apărarea apelor împotriva degradării, ci și pescarii înșiși, prin filialele din care fac parte.

2. Biologia (felul de viață) a speciilor de salmonizi de la noi.

Dintre numeroasele laturi ale biologiei salmonizilor vor fi tratate aici numai cele care interesează îndeaproape ocrotirea.

În apele curgătoare și în lacurile naturale de munte, salmonizii de la noi consumă numai hrană animală. (În captivitate, păstrăvii pot fi ușor obișnuiți ca, pe lîngă hrana animală, să consume și hrană vegetală: făină de porumb, orez, secară, cartofi fierți). După cum s-a arătat, hrana naturală constă din larve, insecte, rîme, melcișori, pești care aparțin altor specii sau chiar din neamul lor, lăturași etc. În pîraiele bogate în hrană, păstrăvul se dezvoltă mult mai repede decît în cele sărace.

Scanned with OKEN Scanner

De asemenea, dacă densitatea peștilor dintr-un piriu (numărul de indivizi pe o anumită porțiune de apă) este mică, înseamnă că fiecărui individ în parte îi revine mai multă hrană; în consecință va avea o creștere rapidă.

De o însemnătate deosebită pentru ocrotirea peștelui este modul lui de înmulțire. Ca și ceilalți pești de la noi, salmonizii se înmulțesc prin icre. Doi dintre salmonizii care trăiesc în apele noastre, și anume, păstrăvul indigen și păstrăvul fîntînel, depun icrele toamna (octombrie-noiembrie), iar ieșirea puieților din icre (ecloziunea) are loc la începutul primăverii (sfîrșitul lui martie și începutul lui aprilie). Celelalte trei specii din familia salmonizilor: păstrăvul curcubeu, lipanul și lostrița au epoca de înmulțire primăvara (martie-aprilie și chiar mai).

Iată cum se produce înmulțirea păstrăvului indigen pe cale naturală în apele libere: toamna, în septembrie-octombrie, împinși de instinctul perpetuării speciei, păstrăvii părăsesc locurile lor obișnuite de trai și se urcă în susul apelor, spre izvoare, alegînd pîraiele mici, bune pentru depunerea icrelor. Aici, icrele depuse sînt mai puțin expuse primejdiilor decît în apele mari. Într-adevăr, în pîraiele mici, pericolul de a se putea răscoli sau împotmoli cuiburile de icre este mai mic decît în apele mari. De asemenea, peștii mari, deveniți canibali, deci periculoși pentru tinerii puieți, sînt rari sau lipsesc cu totul. Aici, în apa cristalină și adîncă doar de o șchioapă, în pietrișul mărunt ca alunele, femela de păstrăv sapă cu coada o gropiță cam de 10—15 cm lungime și lățime, în care depune icrele. Icrele au greutatea specifică ceva mai mare decît a apei, deci se lasă ușor la fundul gropii. În clipa următoare, masculul, care stă la o distanță de 10—20 cm de femelă, se apropie și varsă asupra icrelor substanța fecundatoare — laptii. După acest act, femela își desăvîrșește opera, rostogolind pietrișul de pe marginea gropii și amestecînd astfel icrele cu pietrișul mărunt.

Cu aceasta, actul înmulțirii este încheiat. Păstrăvii obosiți de lupta dintre ei, căci masculii se bat între dînșii pentru favoarea de a putea fecunda icrele, apoi slăbiți de nemîncare, pentru că în această perioadă, timp de aproape cîteva săptămîni, ei aproape că încetează de a se hrăni, coboară spre locurile de unde au plecat și caută să-și refacă forțele, înainte de a înfrunta asprimea iernii. Actul acesta, care începe cu urcarea

Scanned with OKEN Scanner

păstrăvilor spre izvoare și se termină cu depunerea icrelor și coborîrea la vale, se numește boiștea sau bătaia păstrăvului.

Timp de mai multe luni, din octombrie-noiembrie pînă în martie-aprilie, icrele sînt udate de apa rece și curată, iar puietul de păstrăv se dezvoltă în icre, așa cum se dezvoltă și puiul de găină în ou, pînă cînd îi vine vremea să spargă pielița icrei și să iasă, act care se numește ecloziune.

Icrele sînt mari, cu un diametru de 4—6 mm. Numărul icrelor depuse de o femelă de păstrăv variază după mărimea peștelui și anume: 150—200 la femele mici și 1000—2000 la cele mari. Se socotește că o femelă de păstrăv de 1 kg dă 1500—2000 de icre.

Dar în această lungă perioadă, de cîteva luni, multe pericole amenință icrele. Ploile de toamnă pot da naștere la puhoaie care să modifice albia pîrîului, săpînd în anumite puncte, deci răscolind cuiburile de icre, sau depunînd materialele tîrîte, împotmolind și asfixiind icrele. Și într-un caz și într-altul, pierderile sînt mari. Același lucru se poate întîmpla și primăvara, mai întîi la icre, iar după ecloziune, la puieți. Dacă astfel de puhoaie sînt mari și eventual repetate, o generație întreagă de puieți poate fi nimicită. Prin urmare, și în ce privește înmulțirea naturală a păstrăvului există „ani buni și ani răi", ca și în agricultură, dacă nu se iau anumite măsuri pentru a stăpîni natura, așa după cum vom vedea în rîndurile care urmează.

Din cauza acestor pericole, numărul de puieți rămași în viață pînă în cursul verii variază mult; în anii buni întîlnim o puzderie de puieți, în vreme ce în anii răi, generația tînără lipsește aproape cu desăvîrșire.

Într-o gospodărie rațională, omul nu trebuie să se lase în voia naturii, rămînînd în unii ani cu producția de pește redusă. El trebuie să caute să stăpînească natura, ceea ce a și reușit să facă. Într-adevăr, de mai multe decenii se practică fecundarea artificială a icrelor de păstrăv, punerea lor la incubație în instalații speciale numite păstrăvării și creșterea puieților pe cale artificială. În momentul cînd puieții sînt destul de dezvoltați, pentru a putea suporta asprimea vieții din apa liberă, ei sînt deversați în cursurile de apă, operația numindu-se „populare artificială".

Iată cum se face extragerea icrelor și fecundarea pe cale artificială: în a doua jumătate a lunii septembrie și prima jumătate a lunii octombrie se pescuiesc din pîraie păstrăvi de

Scanned with OKEN Scanner

cel puțin 20 cm lungime și se pun în bazine special amenajate în păstrăvării. Începînd de la 20 octombrie, păstrăvii sînt examinați săptămînal și, dacă se constată că icrele femelelor au ajuns la maturitate, se extrag și se fecundează artificial, după cum urmează: femela este ținută deasupra unei farfurii de porțelan; cu o mînă se apasă ușor abdomenul, spre coadă. Dacă icrele sînt mature, ele vor ieși ușor. După ce au fost extrase icrele de la 3—4 femele, se scot laptii de la doi masculi, apăsîndu-le la fel abdomenul. Imediat icrele trebuie amestecate ușor cu laptii, pentru ca substanța fecundatoare să ajungă la toate icrele. De menționat este faptul că farfuria nu trebuie

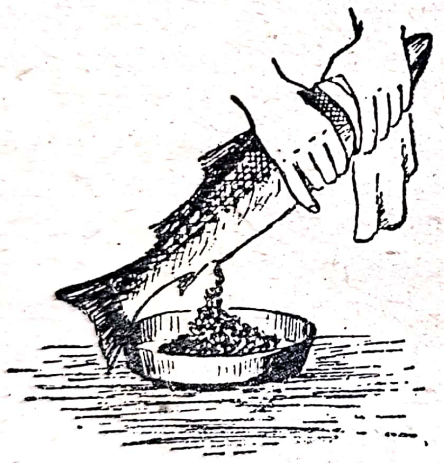

Fig. 84. Scoaterea icrelor de către o singură persoană

Fig. 85 Scoaterea icrelor de către două persoane

să aibă apă, ci doar va fi puțin umedă, iar amestecul trebuie să fie făcut deîndată, deoarece spermatozoizii au viață scurtă (30—50 minute).

Odată amestecul făcut, icrele trebuie spălate de laptii în 2—3 ape, pînă ce apa rămîne limpede, apoi vor fi turnate ușor, în incubatoarele cu apă, unde vor rămîne pe toată durata incubației, pînă la ecloziune.

Dacă peștele este mic, extragerea icrelor se va face ca în fig. 84, adică de o singură persoană, iar dacă este mare, atunci se va face ca în fig. 85, adică de două persoane.

Scanned with OKEN Scanner

Cu acest sistem (fecundația artificială) reușim ca din același număr de icre să obținem un procent mult mai mare de puieți, decît la înmulțirea pe cale naturală, deoarece icrele sînt puse în condiții de dezvoltare mai bune și la adăpost de multe pericole care există în apa liberă.

Demn de remarcat este faptul că lipanul și lostrița se pretează foarte greu la cultura artificială, așa că aceste două specii rămîn să se înmulțească pe cale naturală.

3. **Cu ce poate contribui pescarul la îmbunătățirea gospodăririi piscicole din apele cu salmonizi?**

După cum s-a mai arătat, pescarul are datoria să se îngrijească și de ocrotirea peștelui, nu numai de recoltarea lui prin pescuit. El trebuie să devină un factor activ la îmbunătățirea gospodăririi piscicole și să nu aștepte totul de la stat. De altfel, pentru adevăratul pescar nu constituie o plăcere numai pescuitul propriu-zis, ci și vizitarea fondului de pescuit în perioada de ocrotire, cînd practicarea pescuitului este interzisă. A observa cu atenție fenomenele ce se petrec în apă, a contribui la sporirea peștelui prin deversarea puieților de păstrăv și urmărirea dezvoltării lor, constituie pentru adevăratul pescar o mare mulțumire.

Fiecare pescar are posibilitatea să contribuie la ameliorarea fondului său piscicol, prin următoarele mijloace:

a) *Prin colaborarea la munca de populare și repopulare artificială cu puieți de păstrăv.* Filiala de vînătoare și de pescuit în apele de munte nu poate efectua singură popularea artificială cu puieți de păstrăv, fără sprijinul pescarilor. Sînt de făcut o serie de lucrări care cer brațe mai numeroase decît cele existente în comitetul secției de pescuit.

Ministerul Agriculturii și Gospodăriei Silvice a tipărit o broșură care cuprinde instrucțiuni detaliate în această privință. Să rezumăm:

— Întocmirea planului de deversare este prima operație. El nu este altceva decît un tablou, după modelul expus la pag. 198.

Cîte un astfel de tablou se întocmește pentru fiecare fond piscicol, în care se enumeră atît pîrîul principal, cît și fiecare afluent al său. Deci planul va avea atîtea poziții, cîte pîraie cuprinde fondul. Acest plan este întocmit de secția de pescuit în colaborare cu ocolul silvic respectiv. Ocolul dispune de personalul de specialitate, necesar pentru calcularea numărului de puieți în raport cu capacitatea de hrănire a fiecărui pîrîu.

Scanned with OKEN Scanner

Nr. crt.	Numirea pîrîului	Lungimea în km	Numărul de puieți de deversat	
			la km	în total

— A doua operație este alegerea și marcarea punctelor de pe parcursul pîraielor unde urmează să se facă deversarea. Trebuie să se știe că puieții nu pot fi îngrămădiți numai în cîteva puncte, ci este absolut necesar să fie lansați cît mai uniform posibil, pe toată lungimea cursului de apă, care poate oferi condiții de trai păstrăvului. Pe de altă parte, punctele de deversare trebuie alese în așa fel, încît puieții să fie — pe cît posibil — feriți de primejdii, deci vor fi alese porțiunile ferite nu numai de curent, dar și de păstrăvi mari și alți dușmani.

Operația aceasta este migăloasă, deoarece necesită parcurgerea pîraielor, examinarea terenului, marcarea și inventarierea acestor puncte, iar efectuarea ei necesită un personal numeros. În mod practic, pentru fiecare pîrîu mic sau pentru fiecare porțiune a unui pîrîu mai mare se formează o echipă compusă dintr-un pădurar sau un brigadier silvic și un pescar. O dată cu alegerea și marcarea punctelor, se examinează și posibilitatea de transportare a puieților de-a lungul pîrîului.

— A treia operație este procurarea și transportul puieților de păstrăv, de la păstrăvăria producătoare, la pîrîul în care se va face deversarea. Această sarcină revine secției de pescuit, care trebuie să ia legătură cu ocolul silvic respectiv, spre a fi planificată cu numărul de puieți necesari. Se procură apoi vasele necesare pentru transport. Sînt de preferat vasele speciale, numite hidrobidoane, dar, în lipsa lor, transportul puie-

Scanned with OKEN Scanner

ților se poate face și în vase obișnuite, care se găsesc la îndemîna oricui, cum sînt: găleți, ciubere sau bidoane de metal. Esențial este ca ele să fie curate și cu o capacitate suficientă. Într-un litru de apă se pot transporta, în raport cu distanța și temperatura apei, 50—100 de puieți, în vîrstă de 4—8 săptămîni. Totul depinde de posibilitatea de a da apei cantitatea de oxigen dizolvat, necesară respirației puieților.

Lucrarea de care am amintit, care cuprinde instrucțiuni privitoare la deversarea puieților, se găsește la fiecare filială, la fiecare ocol silvic din regiune de munte, la fiecare păstrăvărie și chiar la personalul de teren. De aceea nu vom intra în amănunte în această privință.

— În sfîrșit, ultima operație este punerea în pîrîu a puieților sau, după cum se mai numește, deversarea propriu-zisă. Puieții de păstrăv, aduși în locul respectiv, sînt lăsați să se odihnească aproximativ o oră, în acest interval de timp avînd grijă să împrospătăm treptat apa din vas. Apoi, puieții sînt scoși din vas, cu o cană sau lingură specială, și deversați la fiecare punct ales și marcat, cîte 20—30 la un loc. După cum agricultorul, cînd seamănă ogorul, potrivește cantitatea de sămînță în așa fel încît semănătura să nu iasă nici prea deasă, nici prea rară, tot așa și aici, arta constă în a ști să „semeni" într-o apă numărul de puieți pe care ea îl poate cuprinde și hrăni. În această privință, broșura cu instrucțiuni dă toate lămuririle.

Dorim fiecărui pescar să guste plăcerea de care au avut parte aceia care după un an au constatat cu satisfacție că puieții — pentru care ei înșiși au depus muncă și pricepere — puși în apă se dezvoltă bine, iar după 2—3 ani au avut mulțumirea de a-i prinde în cîrligul undiței.

Dar, să răspundem la întrebarea pe care, desigur, și-o pun mulți pescari: este oare necesară popularea artificială cu puieți de păstrăvi a apelor de munte? Nu este suficientă înmulțirea pe cale naturală?

Răspunsul este categoric: populare naturală este nesigură și adeseori insuficientă.

Pentru a spori productivitatea piscicolă a unei ape, trebuie să i se asigure un echilibru biologic, în funcție de care se vor face recoltările. Teoretic s-ar putea admite că pot fi scoși toți păstrăvii care au lungimea minimă prevăzută de lege — adică mai mult de 20 cm — dacă, după un an, altă generație de

păstrăvi va ajunge să depășească această lungime, deci va putea fi pescuită. În acest caz, însă, nu vor mai rămîne suficienți păstrăvi de reproducere care, toamna, să depună icre pentru a asigura o nouă generație, suficientă ca număr. Trebuie deci să intervină omul, pentru a completa opera naturii. Deci, una din două: ori se pescuiește puțin și în acest caz vor rămîne suficienți reproducători, în schimb producția în pește recoltat va fi mai mică, ori se pescuiește intens, obținîndu-se o producție suficient de mare, dar în acest caz populareа pe cale naturală va fi insuficientă.

Dar mai este o cauză care face să scadă producția piscicolă. După cum s-a arătat în altă parte, toamna și primăvara de timpuriu, cînd apele cresc din cauza topirii zăpezii, puhoaiele pot distruge o generație întreagă de puieți. Însă, prin populareа artificială, efectuată după trecerea apelor mari de primăvară, se poate da apei numărul de puieți de care are nevoie.

Din cele de mai sus rezultă deci, că natura este capricioasă și că, lăsată la voia întîmplării, producția de pește este nesigură. Se impune deci necesitatea de a stăpîni natura, fapt ce se realizează, în cazul nostru, prin aplicarea metodei de populare artificială.

b) *Ameliorarea albiei cursului de apă.* Pescarul știe că păstrăvul mare caută apa adîncă. În porțiunile în care apa are o adîncime de 10—20 cm, în general nu găsim decît puieți sau pești cu o lungime sub 20 cm. Cu ocazia pescuitului nici nu ne oprim în aceste locuri, ci căutăm bulboanele, apa liniștită care se află după stînci, bolovanii mari, căsoaiele făcute pentru protecția malului.

Dar sînt multe ape unde asemenea adăposturi naturale pentru peștele mare lipsesc. Drept urmare, și peștii sînt rari deoarece, în lipsă de adăpost, au fost uciși de numeroșii lor dușmani. În asemenea ape, intervenția omului este necesară și se poate manifesta prin construirea de cascade artificiale. Ele sînt de două feluri:

— Cascadele complete, al căror efect produs este dublu: pe de o parte, prin cădere, apa sapă albia în aval de cascadă, uneori pînă la 1 m adîncime, creînd astfel loc de refugiu pentru peștele mare, iar pe de altă parte, în amonte de cascadă se creează o porțiune cu apă mai liniștită și mai bogată în hrană, unde de obicei trăiesc peștii care încă nu au ajuns la dimensiunile prevăzute de lege, pentru a fi pescuiți. Așadar, carac-

Scanned with OKEN Scanner

terul albiei se schimbă radical, iar efectul asupra peștilor este de-a dreptul miraculos. În aceste locuri se adună zeci de pești, în timp ce în porțiunile dintre cascade abia dacă se vede vreunul.

Cine a avut ocazia să vadă un pîrîu de munte amenajat cu cascade și mai ales să pescuiască acolo, va rămîne pe deplin convins de utilitatea lor.

— Cascadele simple, care sînt formate doar dintr-un buștean pus de-a curmezișul pîrîului și fixat astfel, încît apa să fie obligată să treacă peste el, săpînd și aici, prin căderea ei.

Cîte cascade de acest fel nu vedem în regiunile de munte, făcute nu de mîna omului, ci rămase de pe urma viiturilor mari de apă! Efectele lor le vedem cu ocazia pescuitului. Acestea sînt lucrări ce pot fi făcute aproape fără cheltuială. Într-adevăr, în regiunile de munte întîlnim adesea de-a lungul văii bușteni smulși de apă dintr-un scoc de transportat lemne, părăsit, bușteni putregăioși, necorespunzători pentru prelucrarea în cherestea, grinzi de poduri sau material rezultat dintr-o căsoaie ruptă de puhoaie.

Toate acestea pot fi foarte bine întrebuințate ca lemn pentru cascadele simple. Fiind un material scos din uz, este și necostisitor. De asemenea se poate face economie și la manoperă, prin aceea că pescarii pot chiar ei să așeze acești bușteni de-a curmezișul albiei, pentru a forma cascade. Totul depinde însă numai de organizare: trebuie să se identifice punctele unde există astfel de materiale, să se stabilească nevoia de cascade și apoi să se ia hotărîrea de a se construi cascadele prin muncă obștească.

Trebuie menționat însă că, în interesul bunei rînduieli, acest material nu poate fi luat decît cu asentimentul conducerii ocolului silvic, cu care trebuie să discutăm în prealabil.

În vreme ce cascadele complete sînt lucrări mai pretențioase, care necesită materiale de bună calitate, precum și mîna de lucru calificată, deci cheltuială mai mare, cascadele simple pot fi făcute, după cum am mai văzut, fără prea multe cheltueli. Desigur, efectul lor este mai redus decît al cascadelor complete, dar sînt mai ușor de realizat.

c) *Aplicarea dispozițiilor legale cu privire la pescuitul în apele de munte.* Pescuitul este admis de lege numai cu undița ținută în mînă. În consecință, este interzisă așezarea undițelor

care să stea singure în apă și în care să se prindă peștele în absența pescarului.

— Orice alt mod de pescuit, cu plasa, prostovolul și chiar cu mîna; este interzis.

— De asemenea, legea interzice pescuitul în timpul nopții.

— Pentru fiecare specie de pește există o epocă în care pescuitul este permis, așa după cum se vede în tabloul ce urmează.

Specia	Epoca de pescuit	Lungimea minimă a peștilor ce pot fi pescuiți
Păstrăvul indigen	1 mai—15 septembrie	20 cm
Păstrăvul fîntînel	1 mai—15 septembrie	20 cm
Păstrăvul curcubeu	1 iunie—1 martie	20 cm
Lipanul	1 iunie—1 martie	25 cm
Lostrița[1]	1 iunie—1 martie	60 cm

Lungimea se măsoară de la mijlocul ochiului, pînă la extremitatea cea mai lungă a cozii.

Dacă vor constata că peștele nu are lungimea prevăzută în tabelul de mai sus, pescarii sînt obligați să-și ude mîinile în apă și să desprindă cu grijă peștele din cîrlig și apoi să-l pună în apă, fără să-l arunce de la distanță. La fel trebuie să procedeze și dacă prind pești a căror epocă de pescuit a trecut. De exemplu; în luna mai pescuim la păstrăv într-o apă unde, pe lîngă această specie, trăiește și lipanul. Pescuitul de lipan este interzis în această lună, dar în undița oferită păstrăvului s-a prins totuși un lipan. Datoria pescarului este să-i dea drumul în apă. Epocile de pescuit indicate mai sus sînt stabilite prin lege.

— Pentru a putea pescui legal în apele de munte, pescarul trebuie să aibă asupra sa două acte: *permisul de pescuit*, eliberat de către o filială A.G.V.P.S. și o dovadă în care să se specifice că poate pescui în *apa respectivă*. Dacă fondul de pescuit este dat în arendă unei secții de pescuit în apele de

[1] Pentru pescuitul lostriței este nevoie de autorizație specială.

munte, atunci această dovadă va fi cartea de membru al filialei arendașe; dacă fondul de pescuit este nearendat sau rezervațiune, atunci dovada va fi autorizația de pescuit eliberată de ocol, direcție sau minister.

În afară de abaterile de la dispozițiile legale de mai sus, mai sînt pedepsite de lege următoarele abateri:

— pescuitul fără permis sau cu permisul altuia;

— împrumutarea sau cedarea permisului de pescuit;

— refuzul de a prezenta permisul de pescuit la cererea organelor în drept;

— refuzul de a întrerupe pescuitul la somația organelor în drept, în cazul cînd persoana nu are sau nu prezintă permisul de pescuit;

— refuzul de a se legitima al pescarului găsit în neregulă sau de a urma pe agentul descoperitor la sfatul popular cel mai apropiat;

— transportul, vînzarea, cumpărarea și servirea în restaurante a salmonizilor, după patru zile de la închiderea epocii de pescuit.

d) *Reglementarea pescuitului. Paza.* Pe lîngă dispozițiile legale arătate mai sus, pescarii de salmonizi, prin secția de pescuit din care fac parte, pot și trebuie să ia anumite măsuri de ordin administrativ, pentru reglementarea pescuitului.

În primul rînd, secția de pescuit respectivă trebuie să limiteze *numărul de zile de pescuit* pe săptămînă. Într-adevăr, a permite practicarea pescuitului în fiecare zi, ar însemna să se ajungă, în scurt timp, la secătuirea peștelui din acele ape. De aceea, pentru a face ca măsura luată să fie respectată, filialele de vînătoare și pescuit sportiv, prin secțiile de pescuit respective, limitează pescuitul la una, două sau maximum trei zile pe săptămînă, în funcție de efectivul de pește și de numărul de pescari, introducînd un sistem de control, care diferă de la o filială la alta.

În același scop se fixează *numărul de pești care poate fi reținut de un pescar, pe zi de pescuit,* la 5, 10 sau 20, tot în raport cu efectivul de pește și numărul de pescari.

La fiecare fond de pescuit există o zonă destinată protecției peștelui, numită *zona oprită,* care reprezintă 20—25% din lungimea totală a fondului de pescuit respectiv. În această zonă, pescuitul este oprit cu scopul de a rămîne pești adulți, care să contribuie la popularea pe cale naturală a acelui fond.

Scanned with OKEN Scanner

Zonele oprite trebuie marcate, acolo unde începe și unde se termină, cu tăbliță indicatoare, de cca 50/30 cm, avînd următorul text: „Zonă oprită... km. Pescuitul oprit".

Pentru a cunoaște producția piscicolă a unei ape, în care practică pescuitul cu undița un mare număr de pescari, este bine ca fiecare pescar să-și noteze de fiecare dată numărul de pești pescuiți. Printr-o simplă totalizare a cantităților pescuite de toți pescarii acelui fond, la sfîrșitul anului se poate stabili cifra producției reale din acel an. Iată modelul unui astfel de carnet.

Data pescuitului			Fondul de pescuit	Pești prinși				Obs.
Anul	Luna	Ziua		Păstrăv indigen buc.	Păstrăv curcubeu buc.	Lipan buc.	Alte specii buc.	

e) *Paza împotriva braconajului.* O problemă de cea mai mare importanță pentru propășirea pescuitului în apele de munte este paza împotriva pescuitului ilegal și a nesocotirii măsurilor luate de filială pentru reglementarea pescuitului. Toate eforturile depuse pentru popularea artificială, pentru ameliorarea albiei și toate sacrificiile bănești făcute, rămîn fără rezultat practic, dacă nu poate fi înfrînat pescuitul ilegal, braconajul.

Firește, datoria de a organiza paza revine în primul rînd filialei respective, dar, dată fiind lungimea mare a cursurilor de apă, filiala nu va dispune de mijloace bănești suficiente, pentru a putea plăti un număr mare de paznici. Un simplu calcul al cotizațiilor plătite de pescari și al salariului necesar pentru paznici va dovedi acest lucru. Acesta este motivul pentru care realizarea unei paze eficace cere îndeplinirea a încă două condiții:

Scanned with OKEN Scanner

— Colaborarea strînsă cu organele silvice.

— Pescarii să se intereseze personal și îndeaproape de pază, fiecare din ei fiind un paznic în timpul cînd se găsește pe teren. În timpul cît nu pescuiește, pescarul trebuie să culeagă informații asupra braconierilor. De altfel, după cum s-a mai amintit, un pescar conștient își va vizita fondul de pescuit nu numai în epoca de pescuit, ci și în aceea de protecție. El își va da seama că, pentru a avea ce pescui, este dator să ia din timp măsurile necesare pentru ocrotirea peștelui.

4. **Organizarea administrativă a apelor de munte.** În sensul legii, ape de munte sînt acelea care au sau ar putea avea pești din neamul salmonizilor. Aceste ape se întind într-o zonă care în R.P.R. cuprinde partea muntoasă din lanțul Carpaților, precum și o parte din munții apuseni.

a) *Împărțirea în fondurile de pescuit.* Pentru o mai ușoară gospodărire, aceste ape sînt împărțite în unități numite *fonduri de pescuit*. Un astfel de fond cuprinde, de obicei, toate apele dintr-un bazin nu prea mare, ca de exemplu: rîul Cerna cu toți afluenții lui, începînd de la izvoare pînă la podul din comuna Bîrza, constituie un fond de pescuit. Lungimea totală a rîului și a afluenților lui, populate cu salmonizi, este evaluată la 61 km. Alt exemplu: pîrîul Azuga, cu toți afluenții, începînd de la izvoare și pînă la vărsarea în rîul Prahova, este un alt fond de pescuit. Lungimea lui este evaluată la 35 km.

În general, fondurile de pescuit în apele de munte au lungimi între 20—100 km. Bazinele mai mici de 20 km se grupează mai multe la un loc, pentru a forma un fond de pescuit, iar bazinele mai mari de 100 km se împart în două sau mai multe fonduri.

b) *Clasificarea fondurilor de pescuit.* Majoritatea fondurilor de pescuit din cuprinsul țării *sînt date în arendă* secțiilor de pescuit în apele de munte, de pe lîngă filialele de vînătoare.

Fondurile de pescuit sînt valorificate în *regie* de către Ministerul Silviculturii. Într-adevăr, pentru a se putea asigura numărul de păstrăvi reproducători, necesar pentru extragerea icrelor, aceste fonduri de pescuit sînt supuse unei îngrijiri speciale, iar pescuitul este permis numai în măsura în care acesta nu pune în pericol rezervele.

Tot în regie sînt valorificate și fondurile de pescuit din unele stațiuni climaterice și balneare, care prezintă interes nu numai pentru pescarii localnici, ci și pentru oamenii muncii, trimiși

să se odihnească sau să-și îngrijească sănătatea în aceste stațiuni.

A treia categorie o formează fondurile de pescuit numite *rezervațiuni,* în care se face o cultură intensivă de salmonizi, iar practicarea pescuitului este admisă numai pe baza unei autorizații speciale, eliberate de Ministerul Silviculturii, prin ocoalele silvice care administrează apa respectivă.

În sfîrșit, ultima categorie o constituie fondurile de pescuit rămase *nearendate* din cauză că depășesc trebuințele filialelor.

c) *Cum se poate pescui în fiecare categorie de fonduri.* Pentru a putea pescui în fondurile arendate, pescarul, pe lîngă permisul de pescuit, trebuie să mai aibă asupra sa și cartea de membru al filialei care deține în arendă, cu contract, acea apă. Cartea de membru trebuie să fie valabilă, adică să poarte viza pentru anul în curs. Se poate întîmpla, însă, ca pescarul membru al unei filiale să dorească să pescuiască, în anumite ocazii, într-un fond care aparține altei filiale. În acest caz, el trebuie să aibă permisul de pescuit și autorizația filialei deținătoare al acelui fond de pescuit. De obicei, filiala percepe o anumită taxă, eliberînd în schimb o autorizație de pescuit.

În fondurile valorificate în regie și în cele nearendate, pescarul, pe lîngă permisul de pescuit propriu-zis, trebuie să mai aibă și o autorizație de pescuit eliberată de ocolul silvic respectiv, în schimbul achitării unei taxe.

În fondurile numite rezervațiuni, pe lîngă permis mai este nevoie de o autorizație specială, eliberată de Ministerul Silviculturii. Uneori, ministerul deleagă ocoalele silvice să elibereze astfel de autorizații.

În sfîrșit, la pescuitul lostriței, în afară de permis este nevoie de autorizație, eliberată de organele aceluiași departament.

5. **Cum poate deveni cineva pescar?** Cel care dorește să devină pescar trebuie să înainteze o cerere de înscriere către o secție de pescuit a unei filiale. După aprobarea cererii, va primi o carte de membru și un permis de pescuit.

Scanned with OKEN Scanner

OCROTIREA APEI ȘI A PEȘTELUI

Din cele scrise pînă acum, un începător în ale pescuitului cu undița — chiar și un pescar cu pretenții — are multe lucruri de învățat.

I-am înșirat o serie întreagă de noțiuni elementare de biologie, atît de necesare pentru cel ce vrea să pătrundă în viața peștilor, i-am arătat cum și în ce fel poate să-și înjghebeze o undiță, ce momeli să întrebuințeze, cînd și cum să le folosească, și, în sfîrșit, am încercat să-l învățăm să pescuiască cu rezultate bune.

Un lucru nu i-am arătat pînă acum și ne grăbim s-o facem, pentru că numai pătruns de importanța acestora va putea să se numească pescar sportiv, iar rezultatele ieșirilor pe teren să fie mulțumitoare.

Este vorba de comportarea sa față de apă și, în ultimă analiză, față de pește ca atare.

Mulți dintre pescari, la citirea titlului acestui capitol, se vor întreba: cum să protejez eu apa și peștele? Acestea sînt obligații și treburi pe care, în orice caz, altcineva este chemat să le ducă la bun sfîrșit.

Aparent așa ar fi. În fond însă, pescarul este acela care în orice clipă poate și trebuie să se substituie acelui altcineva. El este permanent pe pîrîu, rîu sau baltă. El este observatorul permanent al fenomenelor ce se întîmplă pe apă și sub apă. Pe el și numai pe el trebuie să-l doară anomaliile și calamitățile ce fac ca peștele să se împuțineze sau să fie distrus pur și simplu. El este într-un cuvînt primul apărător al legilor și, de aci, protectorul „numărul 1“ al vietăților din apă.

Pentru a ne da mai bine seama cum poate undițarul să intervină atunci cînd observă ceva neobișnuit pe apă, să căutăm să analizăm pe rînd fiecare bazin în parte.

Scanned with OKEN Scanner

Apele de munte. Așa după cum se știe, aci trăiesc salmonizii: lostrița, lipanul, păstrăvul, etc., pești sensibili la orice schimbare a chimismului apei.

Or este știut că substanțele toxice deversate de întreprinderile industriale în pîraie și rîuri, o dată cu apele reziduale, au o influență nefastă asupra vietăților din apă.

Pescarul undițar, dacă nu are și o muncă de răspundere în administrația locală, lucru ce l-ar pune direct în legătură cu problema, în nici un caz nu poate rămîne nepăsător atunci cînd, din cauza otrăvurilor deversate, plutesc pești morți pe apă. El este dator să meargă alături de organele filialei, să identifice cauza, să lămurească pe cei în drept și să-i facă să înțeleagă dispozițiile legii, dacă este cazul.

Nimic nu este mai distrugător pentru o apă — bineînțeles afară de braconier — decît lipsa de grijă a celor ce controlează supapele de evacuare a reziduurilor sau sterilelor din industrii.

În cazurile acestea, regenerarea apei se va face mai mult sau mai puțin repede. Vietățile din apă, însă, se refac cu greu și nu în totalitatea lor.

Deci, multă grijă și multă atenție, cînd se observă o mortalitate cauzată de deversări industriale.

În aceeași ordine de idei este bine să arătăm că pagubele produse de toxinele din topitul inului, al cînepei sau al teiului, în bazinele închise, produc pagube serioase. Și aici rolul pescarului este însemnat, dacă pornim de la ideea că el trebuie să vegheze necontenit ca apa să fie curată, iar legea respectată.

Periculos de asemenea, în special în pîraie, unde debitul apei este mic, sînt cantitățile prea mari de rumeguș de la gaterele industriale. Gheața prinsă compact, acolo unde apa curge mai domol, face ca omul să intervină pentru a degaja plutele. Dinamitarea fără a avea grijă și de fauna piscicolă, nu face cinste celui chemat să o execute.

De aceea, și pentru primul caz și pentru al doilea, rolul pescarului poate fi simțit atunci cînd, individual sau prin oficiul filialei, cheamă la ordine pe cei ce sînt puși să facă aceste operațiuni.

Apele de șes. Factorii negativi rămîn valabili și pentru apele de șes. Aci, însă, se mai pot adăuga încă alți cîțiva.

Rîul, în cursul lui, și îndeosebi primăvara la topirea zăpezilor, are debite mari de apă. În acest timp, el iese din albia

Scanned with OKEN Scanner

lui și împrăștie apa în toată lunca sa inundabilă. La scăderea apei, peștele nu reușește în întregime să se înapoieze în albie, rămînînd în depresiuni, a căror legătură cu rîul se taie prin acele praguri sau potmoluri, cum li se mai zice în unele locuri. Dacă întîmplarea face ca aceste variații de nivel să coincidă cu perioada cînd puietul este în stare de alevinaj, sau chiar la o săptămînă-două după aceasta, peștele nu sezisează scăderea, sau nu prevede pericolul pur și simplu, rămînînd în acele gropi. Atunci este momentul cînd pescarul sportiv trebuie să intervină și, organizat, să salveze întregul efectiv piscicol. Salvarea lui constă în a-l prinde cu plasa făcută anume și a-l lansa în apa rîului. Despre tehnica operațiunii nu vom vorbi aici, filialele de vînătoare și pescuit cunoscînd întreaga operațiune.

Totul este ca pescarii mobilizați în acest scop să meargă convinși că au de făcut o treabă bună pentru ziua de mîine. Cu același spirit de abnegație pescarul trebuie să răspundă atunci cînd este chemat să taie copci în ghiață, pentru a aerisi apa.

Pe unele locuri, chiar și în apele curgătoare, dar mai ales în bălți și în special în cele din lunca inundabilă a Dunării, Prutului, Siretului sau în Delta Dunării, păsările ihtiofage — mîncătoare de pește — abundă. Nu pomenim decît de cormoran și de stîrcul cenușiu, pe care îi socotim ca cei mai păgubitori; contra acestora, pescarii sportivi sînt chemați, alături de vînători, să ducă o luptă neîncetată.

Braconajul. Am lăsat la urmă braconajul, pentru a ne ocupa de el mai pe îndelete.

Braconajul se practică sub două forme:

— braconajul comis de oameni de meserie;

— braconajul pescarului sportiv, la adăpostul permisului de pescuit.

Braconierul nu ține seama de legi. El ucide peștele cu dinamita, cu trotil, cu plante otrăvitoare — lipan, mislic, nucă amară etc. El răstoacește apa pîrîului și prinde cu plasa atît puietul, cît și reproducătorii, fără menajament. Aruncă sticle cu var sau carbid, care prin explozie omoară peștele. Întrebuințează unelte de plasă, voloage, prostovoale, setci, vîrșe etc., prinde noaptea la facă, într-un cuvînt pradă apele cu toate mijloacele, în toate epocile, ziua și noaptea, dar mai ales noaptea, cu scopul de a prinde fără alegere, cît mai mult.

Scanned with OKEN Scanner

Al doilea este mai scrupulos. El se intitulează pescar sportiv, cu permis în regulă. El nu prinde decît păstrăvi la dimensiunea legală, dar mai mult decît numărul permis de lege. Merge la pescuit și în zilele cînd nu are dreptul s-o facă. El are conștiința împăcată cînd în rucsacul său, pe lîngă 25 de păstrăvi — cînd legea îi permite să prindă numai 20 — mai are și un puiandru de lostriță.

Nu-și face procese de conștiință cînd prinde mai mult de 3 kg sau cînd nu respectă dimensiunile legale ale peștilor. Nu consideră grav faptul că în epoca de reproducere se duce cu undița în mînă, să prindă și el un pește.

Nu-i delicvent, după concepția sa, cînd în loc de două undițe pune trei sau patru.

Nu se socotește culpabil dacă împrumută permisul său altuia, după cum nu se jenează dacă merge cu permis străin sau, ceea ce este tot atît de grav, ia cu el, așa, pentru recreere, unul sau doi prieteni — fără permis bineînțeles — cărora le împrumută cîte o undiță, să se distreze.

Nu-l vede nimeni — crede el — că, pe lîngă undița aruncată în apă, mai are și un pripon cu zece cîrlige, camuflat în iarbă.

Pe aceștia fie că fac parte — după categorisirea noastră — din primul lot sau sau din al doilea, pescarii sportivi, ce-și merită numele, trebuie să-i lămurească, să-i facă să învețe că în societatea de azi nu se poate trăi în necinste.

Dacă nu reușește să-i lămurească prin vorbă bună, dacă nu poate să-i convingă să-și îndrepte greșeala, arătîndu-le pe de o parte considerația pe care o are ca om, pe de altă parte — ce spune legea și care sînt consecințele încălcării ei, să meargă la filială, să sesizeze cazul sau cazurile și, împreună cu organele de pază și control, să pună ordinea legală.

Cînd un pescar va înțelege să-și facă datoria respectînd legea, poate să se socotească mulțumit, poate să se considere protectorul apei și peștelui din raionul său, sau poate — în sfîrșit — să se numească pescar sportiv.

Scanned with OKEN Scanner

ANEXA

Extras[1] din „Instrucţiuni privind regulile de pescuit aprobate prin Hotărîrea Consiliului de Miniştri nr. 525, din 16 aprilie 1954".[2]

Capitolul I

DISPOZIŢII PRIVITOARE LA APLICAREA REGULILOR DE PESCUIT

1. Pescuitul industrial şi pentru consumul personal se exercită potrivit prezentelor reguli de pescuit, întocmite în baza Hotărîrii Consiliului de Miniştri nr. 184/1954.

2. Regulile de pescuit se aplică în următoarele bazine piscicole:

a) în Marea Neagră, în limitele apelor teritoriale ale Republicii Populare Romîne, cu toate golfurile aferente şi lacurile litorale;

b) în fluviul Dunărea cu delta sa şi în rîul Prut, împreună cu bălţile, gîrlele de legătură şi lunca lor inundabilă, cuprinsă în limita graniţelor teritoriale, pentru Dunăre de la km 1075 (Baziaş) şi pînă la vărsarea în mare, iar pentru Prut de la intrarea în ţară şi pînă la vărsarea în Dunăre;

c) în rîurile de şes şi în lunca lor inundabilă, în bălţile situate în această luncă, în lacurile de şes, în lacurile de acumulare, în iazuri şi heleşteie;

d) în rîurile şi lacurile de munte, în crescătoriile de salmonizi, precum şi în lacurile de acumulare, apte pentru creşterea salmonizilor (păstrăv, lostriţă, lipan);

---

[1] S-au extras numai acele dispoziţii ce se aplică pescuitului sportiv.

[2] Prezentele instrucţiuni au fost modificate prin ordinul nr. 687 din 4. IV. 1955 (pag. 220)

e) regulile de pescuit se aplică şi asupra zonelor de lîngă baraje, stăvilare, construcţii hidrotehnice şi poduri de orice fel, situate în bazinele piscicole enumerate mai sus.

Aplicarea regulilor de pescuit se face de către Ministerul Industriei Alimentare, Ministerul Agriculturii şi Silviculturii şi comitetele executive ale sfaturilor populare regionale şi al Capitalei, fiecare în bazinele piscicole pe care le au în folosinţă, potrivit art. 4 din Hotărîrea Consiliului de Miniştri nr. 184/1954.

Capitolul II

DISPOZIŢII GENERALE

3. Supravegherea şi controlul aplicării regulilor de pescuit în bazinele piscicole, arătate la pct. 2 din prezentele instrucţiuni, se fac de către Ministerul Industriei Alimentare, prin Direcţia reglementării pescuitului, pisciculturii şi protecţiei fondului piscicol.

4. Paza fondului piscicol în bazinele piscicole, prevăzută în anexele 1, 2 şi 3 din Hotărîrea Consiliului de Miniştri nr. 184/1954, se exercită de către organele de pază ale Ministerului Industriei Alimentare, Ministerului Agriculturii şi Silviculturii şi sfaturilor populare regionale şi al Capitalei, fiecare în bazinele ce le au în folosinţă.

6. Întreprinderile piscicole, instituţiile, gospodăriile agricole colective, organizaţiile economice şi Asociaţia generală a vînătorilor şi pescarilor sportivi din Republica Populară Romînă, care au în exploatare zonele de pescuit, sînt obligate să execute următoarele lucrări:

a) Să marcheze pe teren cu semne artificiale zonele de pescuit, precum şi zonele de interdicţie a pescuitului, conform delimitărilor stabilite de organele ce au în folosinţă bazinele piscicole, şi să întreţină în bună stare aceste semne. Ca semne artificiale pentru marcarea zonelor de pescuit se vor folosi: stîlpi de 3 m înălţime, ce vor purta la extremitate o tăbliţă de lemn sau metal, dreptunghiulară, cu laturile de 0,40/0,60 m vopsită în alb, avînd la mijloc desenat un peşte de culoare albastră (anexa 1). Amplasarea acestor semne şi distanţa dintre ele vor fi stabilite pe teren, în funcţie de semnele naturale şi convenţionale existente şi de configuraţia terenului.

Zonele de interdicţie a pescuitului, permanente şi temporare, precum şi zonele de reproducere vor fi marcate cu următoarele semne artificiale:

La mare — pe mal, prin balize înalte de 4 m, avînd în extremitate tăbliţe triunghiulare cu laturile de 0,75 m, vopsite în alb, avînd la mijloc

Scanned with OKEN Scanner

desenat un peşte în culoare roşie, iar dedesubtul acestuia indicaţia „pescuit interzis", atunci cînd prin aceste balize se marchează zone de interdicţie permanente şi „pescuit interzis de la ..., pînă la ....", cînd se marchează zone de interdicţie temporare (conform planşei din anexa 1);

— în larg, prin geamanduri speciale (anexa 2). Aceste geamanduri vor consta dintr-un flotor metalic de 117 cm înălţime şi de 80 cm, străbătut de un tub în care se va fixa un ghionder de lemn, lung de 7 m, avînd la extremitatea superioară o flamură de formă triunghiulară, cu laturile de 0,50/1,0/1,0 m, vopsită în alb, cu chenar roşu, lat de 10 cm, avînd desenat un peşte de culoare roşie, iar dedesubt indicaţia „pescuit interzis".

La Dunăre şi rîuri, prin stîlpi aşezaţi pe maluri, înalţi de 3 m, avînd la extremităţi o tăbliţă de lemn sau metal, triunghiulară, cu laturile de 0,50 m, vopsită în albastru deschis, avînd la mijloc desenat un peşte în culoare roşie, iar dedesubtul acestuia, indicaţia „pescuit interzis", atunci cînd prin aceste semne se marchează zone de interdicţie permanente şi „pescuit interzis de la .... pînă la ....", cînd se marchează zone de interdicţie temporare (conform planşei din anexa 1).

La bălţi, prin stîlpi aşezaţi pe maluri sau în apă:

— zonele de interdicţie permanente şi temporare, prin stîlpi şi tăbliţe avînd caracteristicile stabilite pentru marcarea la Dunăre şi rîuri, arătate mai sus;

— zonele de reproducere a peştilor vor fi marcate prin stîlpi aşezaţi pe maluri sau în apă, înalţi de 1,5 pînă la 2 m, avînd la extremităţi tăbliţe triunghiulare cu laturile de 0,50 m, vopsite în galben, avînd la mijloc desenat un peşte în culoare roşie, iar dedesubtul acestuia indicaţia „zonă de reproducere, accesul interzis" (conform planşei din anexa 1).

b) Să execute lucrări curente de întreţinere a gîrlelor de alimentare, a izvoarelor de apă, a toanelor de pescuit, precum şi lucrări de ameliorare, de amenajare şi de repopulări piscicole, pe baza planurilor întocmite de ele şi aprobate de organele ce au în folosinţă bazinele piscicole, sau să participe la cheltuielile ocazionate de aceste lucrări, în cazul cînd ele sînt făcute în interesul mai multor unităţi de exploatare, în condiţiile prevăzute în contracte.

c) Să pună la dispoziţie, pe bază de contract, centrelor şi pepinierelor piscicole, reproducătorii necesari producerii cuiburilor de icre embrionate şi puieţilor de peşti.

d) Să execute lucrări de salvare a puietului de peşti din bălţile de suprafaţă, care pierd legătura cu rîurile ce le alimentează sau cu bălţile de adîncime, pe baza planurilor întocmite de ele şi aprobate de organele ce au în folosinţă bazinele piscicole.

Scanned with OKEN Scanner

e) Să ridice, după terminarea sezonului de pescuit, toate instalaţiile făcute în scopul exploatării, precum şi obiectele şi resturile de materiale care au servit la construirea instalaţiilor de pescuit, care împiedică pescuitul şi contribuie la împotmolirea şi degradarea bazinelor piscicole.

f) Să înlesnească trecerea reproducătorilor spre locurile de reproducere, în rîuri, prin construirea de cascade artificiale, trecători (scări) sau alte lucrări, după indicaţiile şi sub controlul organelor care au în folosinţă bazinele piscicole.

7. ...La pescuitul pentru consum personal, evidenţa producţiei piscicole se va stabili la sfîrşitul anului, pe baza datelor culese de la personalul de pază şi de la pescari.

Evidenţa statistică pentru toate bazinele piscicole va fi prezentată, la cerere, organelor corpului de control şi pază a fondului piscicol al Ministerului Industriei Alimentare, cît şi organelor de control ale Ministerului Agriculturii şi Silviculturii şi comitetelor executive ale sfaturilor populare regionale şi al Capitalei, pentru bazinele piscicole, aflate în folosinţa acestora.

Capitolul III

ZONELE ŞI PERIOADELE DE INTERDICŢIE A PESCUITULUI

8. Se interzice orice fel de pescuit, în tot cursul anului.

a) la gurile Dunării, în faţa braţelor Sulina şi Sf. Gheorghe, în coridoare de 2 km lăţime (socotind cîte 1 km de o parte şi alta de la mijlocul lăţimii fiecărui braţ) şi pe o adîncime în mare de 5 km socotită de la gura de vărsare a fiecărui braţ spre larg, în sensul gurii de vărsare (anexa 3);

b) în porţiunile de Dunăre din dreptul ostroavelor (insule mici) pe o rază de 100 m în jurul lor (măsurat de la marginea apei), precum şi în bălţile situate în interiorul acestora, luîndu-se însă măsuri de salvare a peştelui la scăderea apelor;

c) lîngă baraje, stăvilare, ecluze şi podurile de pe rîurile de şes, pe o distanţă de 500 m în aval şi amonte de acestea, precum şi între pilonii şi stîlpii podurilor;

d) în zonele de interdicţie a pescuitului în apele de munte, ce se vor stabili de Ministerul Agriculturii şi Silviculturii.

12. Se interzice pescuitul chefalului în toate lacurile litorale, de la 1 aprilie pînă la instalarea gardurilor.

Scanned with OKEN Scanner

13. Se interzice pescuitul cegii, în perioada de la 15 aprilie pînă la 30 iunie:

a) în Dunăre, brațul Borcea, de la km 0 la km 7;

b) în rîul Mureș, în porțiunea Lăpușnic—Brenzic—Strechea—Gura Sadu și cîte 3 km aval și amonte de Simeria;

c) în rîul Someș, în porțiunea Benesat—Ulmeni și porțiunea din dreptul Satului Mare, cîte 3 km amonte și aval.

14. Se interzice pescuitul în bazinele piscicole de munte a păstrăvului indigen și fîntînel, de la 15 septembrie pînă la 30 aprilie, și a păstrăvului curcubeu, lipanului și lostriței, de la 1 martie pînă la 31 mai.

Pescuitul lostriței, în perioada de la 1 iunie pînă la 1 martie, este permis numai cu autorizația specială a Ministerului Agriculturii și Silviculturii.

15. Se interzice pescuitul racilor, de la 15 noiembrie pînă la 15 decembrie, iar exemplarele prinse de la 15 decembrie pînă la 15 iunie, dacă poartă ouă sau puișori sub abdomen, vor fi aruncate înapoi în apă.

16. În durata perioadelor de interdicție a pescuitului, indicate în prezentele reguli de pescuit, se cuprinde atît prima, cît și ultima zi de interdicție.

Capitolul IV

UNELTE ȘI METODE DE PESCUIT INTERZISE

19. Se interzice:

a) pescuitul cu dinamita sau cu orice materie explozibilă, sticle cu var nestins și cu substanțe narcotice sau otrăvitoare de orice fel, care amețesc sau omoară peștele și celelalte animale acvatice;

b) pescuitul cu suliță, țepoaie, furci, ostii sau orice alte instrumente ascuțite care rănesc peștele, în afară de cîrlige (undițe, pripoane, paragate, cărmace și cîrmăcuțe) și harpon pentru delfin;

c) vînarea peștilor cu arme de foc. Folosirea acestora este admisă numai la vînarea delfinilor;

d) oprirea, abaterea (răstocirea) apelor curgătoare în parte sau în întregime, în scopul de a le pescui, cu excepția cazurilor speciale autorizate de organele care au în folosință bazinele piscicole respective.

20. Pescuitul în apele piscicole de munte este permis numai în timpul zilei și numai cu undița ținută în mînă.

Se exceptează pescuitul reproducătorilor pentru cultura artificială a salmonizilor (salmonicultura), precum și a speciilor de pești ce fac concu-

Scanned with OKEN Scanner

renţă la hrana salmonizilor, care se poate face şi prin alte metode şi mijloace, afară de cele interzise prin art. 19 din prezentele instrucţiuni, însă numai cu aprobarea Ministerului Agriculturii şi Silviculturii, numai în timpul cînd pescuitul este liber.

Capitolul VI
DIMENSIUNILE MINIMALE PENTRU PEŞTI

23. Se interzice pescuitul şi primirea peştilor care, în stare proaspătă, au dimensiuni mai mici decît cele specificate mai jos (în cm):

Crap	30	Clean	20
Şalău	30	Sabiţa	16
Plătică	20	Păstrăv	20
Lin	20	Lipan	25
Văduviţă	20	Lostriţă	60
Babuşcă	15	Scrumbii de Dunăre	20
Roşioară	15	Hamsie	6
Caras	12	Morun	100
Caracudă	12	Nisetru	80
Batcă	15	Păstrugă	70
Cosac	20	Viză (bogzar)	50
Morunaş	20	Sip	80
Mreană	25	Cegă	30
Scobar	20	Raci	8

Măsurarea se face de la mijlocul ochiului, pînă la extremitatea cozii.

In cazurile cînd la centrele de colectare se prezintă totuşi cantităţi de peşte sub dimensiunile legale, specificate mai sus, acestea îl vor putea primi şi înregistra, încheind proces-verbal, cu obligaţia ca, în cel mult 24 de ore, să anunţe organele corpului de control şi pază a fondului piscicol, pentru efectuarea cercetărilor.

La iazurile vidabile şi heleşteie, dimensiunile minimale nu se aplică. Peştele pescuit în acestea va trebui să fie însoţit de acte de proveniență.

La stabilirea dimensiunii peştelui în stare prelucrată (sărat, uscat, afumat etc.) se admite o reducere a dimensiunilor indicate mai sus cu 4%.

Toate celelalte specii neenumerate mai sus, sînt libere la pescuit în orice dimensiune.

Nu se admite pescuitul şi înregistrarea speciilor mai sus enumerate, sub alte denumiri decît cele specificate.

Scanned with OKEN Scanner

24. În cazul cînd în unele bălţi din Deltă şi lunca inundabilă a Dunării sau în bălţile şi lacurile interioare şi în rîuri se constată că există peşti cu ritm de creştere încetinit, datorită condiţiilor hidrobiologice şi climatice nefavorabile, Ministerul Industriei Alimentare, la propunerea Direcţiei reglementării pescuitului, pisciculturii şi protecţiei fondului piscicol, de comun acord cu Institutul de cercetări piscicole, va putea aproba pescuitul de rărire în aceste bunuri, al efectivului piscicol, sub dimensiunile minimale prevăzute la pct. 23.

25 ...Tot puietul şi peştii fără măsură legală, din speciile enumerate la pct. 23, care se prind cu uneltele de pescuit, vor fi obligatoriu aruncate în apă.

Capitolul VII

EXERCITAREA PESCUITULUI INDUSTRIAL ŞI A PESCUITULUI SPORTIV PENTRU CONSUM PERSONAL

26. Pescuitul industrial se va exercita de către pescarii profesionişti numai în baza autorizaţiei de pescuit eliberată de Ministerul Industriei Alimentare (Direcţia generală a industriei peştelui), Ministerul Agriculturii şi Silviculturii şi comitetele executive ale sfaturilor populare regionale şi al Capitalei, fiecare în bazinele ce le au în folosinţă, prin unităţile de exploatare.

27. Pescuitul sportiv pentru consum personal se va exercita numai în baza autorizaţiei de pescuit eliberată de Ministerul Industriei Alimentare (Direcţia reglementării pescuitului, pisciculturii şi protecţiei fondului piscicol), prin Asociaţia generală a vînătorilor şi pescarilor sportivi din Republica Populară Romînă.

Ministerul Industriei Alimentare va putea elibera prin organele sale oamenilor muncii, trimişi pentru odihnă în staţiunile balneo-climaterice, autorizaţii de pescuit sportiv valabile cu termen limitat. Pentru apele de munte, care nu sînt date în folosire pentru pescuit sportiv Asociaţiei generale a vînătorilor şi pescarilor sportivi din Republica Populară Romînă, Ministerul Industriei Alimentare va putea elibera, prin organele Ministerului Agriculturii şi Silviculturii, autorizaţii de pescuit sportiv oamenilor muncii trimişi pentru odihnă în staţiunile climaterice, precum şi populaţiei locale.

Eliberarea autorizaţiei de pescuit va putea fi refuzată persoanelor care în ultimii 2 ani au suferit sancţiuni pentru abateri sau infracţiuni la regulile de pescuit.

Scanned with OKEN Scanner

28. Pescuitul sportiv pentru consum personal se poate practica în toate apele țării, însă numai în locurile permanente sau temporare de pescuit, stabilite de către organele cărora le sînt atribuite în folosință apele respective, cu respectarea dispozițiilor prevăzute în prezentele instrucțiuni.

Sînt exceptate de la acest fel de pescuit zonele de interdicție permanente și temporare, gîrlele și privalele de alimentare și evacuare, gîrlele de legătură dintre bălți și jepși, precum și pepinierele și crescătoriile piscicole furajate și nefurajate.

29. Locurile de pescuit sportiv pentru consum personal în bazinele piscicole industriale se stabilesc de către Ministerul Industriei Alimentare, Ministerul Agriculturii și Silviculturii, comitetele executive ale sfaturilor populare regionale și al Capitalei, fiecare în bazinele piscicole ce le au în folosință.

Locurile stabilite se marchează cu semne vizibile de către Asociația generală a vînătorilor și pescarilor sportivi din Republica Populară Romînă, care are obligația să supravegheze ca pescuitul sportiv să se facă numai în limitele acestor locuri, răspunzînd și de buna întreținere a semnelor.

Marcarea locurilor de pescuit sportiv se va face prin semne vizibile ce vor consta din stîlpi de 1,5—2 m înălțime, avînd la extremitate o tăbliță din lemn sau metal, de formă dreptunghiulară, cu dimensiunile 0,30/0,50 m, vopsită în alb, cu chenar negru, avînd în mijloc desenat un pește de culoare neagră, iar dedesubt inscripția „zonă de pescuit sportiv" (conform planșei din anexa 1).

In bazinele piscicole de munte, industriale, aflate în folosința Ministerului Agriculturii și Silviculturii, locurile de pescuit sportiv se stabilesc de către acest minister, care face și marcarea lor.

30. Pescuitul sportiv pentru consum personal nu se poate exercita în perioada de interdicție a pescuitului.

31. Pescuitul sportiv pentru consum personal se poate practica numai în timpul zilei, de la răsăritul pînă la apusul soarelui, și numai cu uneltele arătate mai jos:

a) în apele de munte, cu undița ținută în mînă;

b) în Dunăre și apele de șes:

— cu undița, folosindu-se cel mult 2 bețe cu cîte 2 cîrlige sau

— cu chipcelul, avînd dimensiunea ochiurilor de minimum 12 mm, numai de pe mal;

c) în bălți și lacuri:

— cu undița de pe mal sau din barcă, acolo unde nu există adîncime potrivită lîngă maluri, folosindu-se cel mult două bețe cu cîte 2 cîrlige sau

Scanned with OKEN Scanner

— cu chipcelul, avînd dimensiunea ochiurilor de minimum 24 mm, numai de pe mal;

d) la mare:

— cu undiţa cu 4 cîrlige;

— cu ţaparina, cu cel mult 10 cîrlige sau

— cu chipcelul, avînd dimensiunea ochiurilor de minimum 6 mm.

La pescuitul sportiv pentru consum personal se poate pescui în cursul unei zile cel mult:

— în apele de munte 20 buc. peşti de diferite specii, cu excepţia lostriţei, care este permisă la pescuit numai cu autorizaţia specială a Ministerului Agriculturii şi Silviculturii;

— în Dunăre în rîurile de şes, în bălţi şi lacuri, 3 kg;

— la mare, orice cantitate.

32. Autorizaţia de pescuit, atît pentru pescarii profesionişti, cît şi pentru pescarii sportivi este personală şi nominală; ea nu poate fi cedată nimănui şi nimeni nu poate pescui cu autorizaţia altuia.

33. Peştele atribuit pescarilor profesionişti pentru hrană, precum şi peştele rezultat din pescuitul sportiv pentru consum personal nu poate fi vîndut sub nici o formă.

Capitolul VIII

DISPOZIŢII FINALE

34. Toate cazurile de încălcare a regulilor de pescuit constatate de organele în drept, vor fi sancţionate conform dispoziţiilor legale.

Publicată în Colecţia de Hotărîri şi Dispoziţii ale Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Romîne nr. 22 din 21 aprilie 1954.

Scanned with OKEN Scanner

ORDIN nr. 687

privind modificarea unor articole din „Instrucţiunile referitoare la Regulile de pescuit aprobate prin H.C.M. nr. 525/1954.

Ministerul Industriei Alimentare,

In temeiul Decretului nr. 430/1953 şi H.C.M. nr. 3468/1953;

In temeiul împuternicirii date prin H.C.M. nr. 2264 din 9 noiembrie 1954;

Văzînd referatul Direcţiei reglementării pescuitului, pisciculturii şi protecţiei fondului piscicol înregistrat la nr. 631 din 30 martie 1955,

ORDON:

1. Instrucţiunile privind Regulile de pescuit publicate în Colecţia de Hotărîri şi Dispoziţii ale Consiliului de Miniştri nr. 22 din 21 aprilie 1954 se modifică în felul următor:

La art. 8, alin. c — distanţa interzisă pentru pescuit în aval şi amonte de baraje, stăvilare, ecluze şi podurile dinafara oraşelor se reduce de la 500 la 50 m.

La art. 23, alin. prim, se modifică dimensiunile pentru speciile lin, babuşcă, roşioară, scrumbie de Dunăre şi hamsie astfel:

lin	18 cm
babuşcă	12 cm
roşioară	12 cm
scrumbie de Dunăre	15 cm
hamsie	7 cm

La art. 31, alin. d se modifică în sensul că la pescuitul sportiv, pentru consum personal, în Marea Neagră se poate pescui în cursul unei zile cel mult 6 kg peşte.

La art 33 se face precizarea că „peştele atribuit pescarilor profesionişti pentru hrană, precum şi peştele rezultat din pescuitul sportiv pentru consum personal, nu poate fi transportat decît de fiecare pescar personal şi nu poate fi comercializat sub nici o formă.

2. Direcţia secretariat, precum şi Direcţia reglementării pescuitului, pisciculturii şi protecţiei fondului piscicol, vor aduce la îndeplinire prezentul ordin.

Dat în Bucureşti, la 4 aprilie 1954

p. Ministru

(ss) Ing. Gh. Mirică

Scanned with OKEN Scanner

INSTRUCȚIUNI

pentru constatarea și sancționarea contravențiilor privind pescuitul în toate bazinele piscicole ale Republicii Populare Romîne.

Aprobate prin Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 1068, din 7 iulie 1954.

1. Se consideră contravenții la Regulile de pescuit următoarele fapte comise în bazinele piscicole aflate în folosința Ministerului Industriei Alimentare, Ministerului Agriculturii și Silviculturii, a sfaturilor populare regionale și al Capitalei și se sancționează cu amendă administrativă de la 20 la 150 lei.

a) pescuitul executat în condițiile prevăzute de lege, dar fără autorizație de pescuit, dacă nu este săvîrșit ca îndeletnicire;

b) pescuitul de către pescarii profesioniști, care nu au asupra lor autorizația de pescuit eliberată de întreprinderea la care sînt angajați, precum și pescuitul de către orice persoană care nu are asupra sa autorizație de pescuit;

c) refuzul de a prezenta la cerere, organelor în drept, autorizația de pescuit;

d) cedarea de către titular a autorizației de pescuit altei persoane sau întrebuințarea autorizației de pescuit de către altă persoană decît de titularul ei;

e) aruncarea gunoaielor și rumegușului de lemn în apele piscicole, precum și depozitarea lor în așa fel, ca să poată fi luate de apă;

f) extragerea fără autorizație a gheții naturale în vederea valorificării, precum și recoltarea stufului, papurii, rogozului și ierbii de orice fel, din bazinele piscicole;

g) înlăturarea sau mutarea semnelor de marcare a zonelor de interdicție a pescuitului sau a locurilor de pescuit pentru consum personal, precum și deteriorarea prin orice mijloace a acestor semne;

Scanned with OKEN Scanner

h) topirea inului, cînepii şi a teiului în apele piscicole, în afara locurilor fixate de comitetele executive ale sfaturilor populare, de acord cu organele ce au în exploatare zonele piscicole respective;

i) circulaţia cu animale sau cu mijloace de transport în timpul reproducerii peştelui, introducerea la păşunat a animalelor de orice fel şi adăpatul lor în epoca de prohibiţie a pescuitului, în zonele de reproducere a peştelui, delimitate de organele piscicole;

j) cosirea fînului, papurii, rogozului, a ierbii, scoaterea scoicilor, a nisipului, a pietrişului, vînatul şi alte asemănătoare, în epoca de prohibiţie a pescuitului, în zonele de reproducere a peştelui delimitate de organele piscicole;

k) introducerea într-un bazin piscicol a altor specii de peşti decît cele existente, fără aprobarea celor care au în folosinţă bazinele piscicole respective;

l) aşezarea uneltelor de pescuit în formă de capcană (vintire şi taliene) pe mai mult de 2/3 din lăţimea gîrlelor de legătură dintre bălţi, în Deltă şi lunca inundabilă a Dunării.

In cazul cînd săvîrşirea acestui fapt are loc la scăderea apelor sau la viituri, comiterea faptului se consideră ca infracţiune şi urmează a fi pedepsită ca atare.

2. Pentru contravenţiile prevăzute la pct. 1 alin. a, b, c, d, f şi j, se va aplica şi măsura confiscării potrivit normelor prevăzute la pct. 5 din prezentele instrucţiuni.

3. Contravenţiile arătate mai sus se constată, în afară de organele de urmărire penală, şi de către organele împuternicite în acest scop de Ministerul Industriei Alimentare, pentru toate bazinele piscicole, precum şi de către organele împuternicite în acest scop de Ministerul Agriculturii şi Silviculturii şi de sfaturile populare, pentru bazinele piscicole ce le sînt atribuite acestora în folosinţă.

Imputernicirea pentru constatarea contravenţiilor se va da printr-o delegaţie specială, eliberată de Direcţia reglementării pescuitului din Ministerul Industriei Alimentare, pentru toate bazinele piscicole, şi de Ministerul Agriculturii şi Silviculturii şi de comitetele executive ale sfaturilor populare regionale sau al Capitalei, numai pentru bazinele piscicole pe care aceste organe le au în folosinţă.

Delegaţiile de control se vor elibera în numărul stabilit de Ministerul Industriei Alimentare.

Constatarea contravenţiilor poate fi făcută şi de către persoane din aparatul Asociaţiei generale a vînătorilor şi pescarilor sportivi din R.P.R., împuternicite în acest scop de către Ministerul Industriei Alimentare.

Scanned with OKEN Scanner

Delegaţiile personalului Corpului de control şi pază din Minister, care vor ţine şi evidenţa lor.

Delegaţiile personalului Corpului de control şi pază din Ministerul Industriei Alimentare, precum şi ale personalului silvic de pază, nu sînt supuse obligaţiei de viză trimestrială.

Dacă contravenţiile mai sus menţionate sînt descoperite de alte persoane, care nu au calitatea de a instrumenta, acestea au datoria de a sezisa organele în drept a constata contravenţiile.

4. Organele arătate la pct. 3 sînt în drept ca o dată cu constatarea contravenţiilor prevăzute la art. 1 lit. a, b, c, d şi e, să încaseze, de la cel care a săvîrşit contravenţia, jumătate din minimum de amendă prevăzută în prezentele instrucţiuni.

In acest caz, plata amenzii se va face contra chitanţă oficială, eliberată dintr-un chitanţier numerotat, fără a se mai întocmi proces-verbal.

5. Organele arătate la pct. 3 sînt în drept ca o dată cu constatarea contravenţiilor să reţină, în vederea confiscării, peştele, produsele acvatice care au fost pescuite sau recoltate nelegal, precum şi uneltele de pescuit sau orice alte obiecte care au servit la comiterea faptei, făcînd menţiune despre aceasta în procesul-verbal de constatare.

Peştele reţinut se va preda unităţii economice celei mai apropiate pentru valorificare, iar uneltele, produsele acvatice şi alte obiecte reţinute, unităţii piscicole celei mai apropiate spre păstrare sub luare de dovadă.

Sumele rezultate din valorificarea la preţul oficial al peştelui se vor consemna la Casa de economii şi consemnaţiuni (CEC) de către unitatea de valorificare, pe numele celui care a săvîrşit contravenţia, cu menţiunea despre proveniența sumei şi cu interdicţia de ridicare, pînă la pronunţarea hotărîrii definitive asupra contravenţiei.

Dovada de consemnare a sumei se va preda celui care a constatat contravenţia, spre a o ataşa la procesul-verbal împreună cu dovada de predare a uneltelor de pescuit, produselor acvatice şi altor obiecte, cînd este cazul.

6. Procesele verbale constatatoare a contravenţiilor săvîrşite în bazinele piscicole aflate în folosinţa Ministerului Industriei Alimentare, se înaintează de către organele care au făcut constatarea, pentru rezolvare, Inspectoratului piscicol în raza căruia s-a comis contravenţia; cele constatatoare a contravenţiilor săvîrşite în bazinele piscicole aflate în folosinţa Ministerului Agriculturii şi Silviculturii se înaintează Direcţiei regionale silvice; iar cele constatatoare a contravenţiilor săvîrşite în bazinele piscicole, aflate în folosinţa sfaturilor populare regionale şi al Capitalei, se înaintează comitetelor executive ale sfaturilor populare raionale,

Scanned with OKEN Scanner

respectiv ale oraşelor de subordonare regională, pe teritoriul cărora s-a săvîrşit contravenţia.

7. În cazul cînd faptele prevăzute la pct. 1 din prezentele instrucţiuni sînt săvîrşite în astfel de condiţii, încît potrivit legii penale constituie infracţiuni, organele constatatoare înaintează procesele verbale de constatare a situaţiilor de fapt privitoare la infracţiune, împreună cu declaraţiile învinuitului şi martorilor, unităţii de procuratură competente.

8. În cazul cînd pe lîngă contravenţie se vor constata şi infracţiuni în sarcina aceleiaşi persoane, organul constatator întocmeşte acte separate de constatare a infracţiunii, pe care le înaintează unităţii de procuratură competente.

9. Inspectorul piscicol şef, Directorul regional silvic sau comitetul executiv al sfatului popular raional sau de subordine regională, după caz, vor proceda la soluţionarea proceselor verbale în conformitate cu dispoziţiile art. 20 din Decretul 184/1954.

10. Întîmpinarea făcută de cei care se cred nedreptăţiţi prin încheierea de aplicare a sancţiunilor, a măsurii confiscării, precum şi de stabilire a despăgubirilor se va depune la organul prevăzut la pct. 9, care a aplicat amenda.

Întîmpinarea se va înainta spre soluţionare Ministerului Industriei Alimentare, Direcţia reglementării pescuitului, Ministerului Agriculturii şi Silviculturii — Direcţia vînătoarei şi pescuitului în apele de munte, sau comitetului executiv al sfatului popular regional sau al Capitalei, după cum ele au în folosinţa lor bazinele piscicole unde s-a săvîrşit contravenţia.

Întîmpinarea poate fi înaintată şi direct la Direcţiunile din ministerele specificate mai sus sau comitetelor executive ale sfaturilor populare regionale sau al Capitalei.

Publicată în Colecţia de Hotărîri şi Dispoziţii ale Consiliului de Miniştri al Republicii Populare Romîne nr. 37, din 18 iulie 1954.

Scanned with OKEN Scanner

BIBLIOGRAFIE

A.G.V.—R.P.R.: Abecedarul pescarului sportiv — 1953.

A.G.V.P.S.: Colecţia Rev. Vînătorul şi pescarul sportiv.

A.G.V.P S.: Agenda vînătorului şi pescarului sportiv — 1955.

Băcescu M.: Peştii, aşa cum îi vede ţăranul pescar romîn, Analele I.C.P.R. Monografia nr. 3, 1947.

Cărăuşu I.: Tratat de ihtiologie, Edit. Academiei R.P.R., 1952.

Pojoga I.: Tratat de pisciculturâ, ediţia a II-a, 1944.

Vasiliu George: Revizuirea sistematică a faunei ihtiologice din Romînia Notationes Biologicae, vol. IV, nr. 1—3, 1946.

Barbellion P.: Lancer lêger et les poissons de sport, Paris, 1940.

Golganov: Pescuitul cu lanseta, Edit. Cultură Fizică şi Sport, 1954.

Scanned with OKEN Scanner

T 1177
2365

Redactor de carte: C. Pena
Tehnoredactor: D. Ionescu
Corector: C. Pena

Dat la culeș: 23. III. 1956. Bun de tipar: 16. VI. 1956. Tiraj: 3100. Hîrtie: cărți școlar de 65 gr./mp. Coli de tipar: 14,25. Coli de editură: 12,8. Ft. 16/61×86. Com. edițurii: 2281. Ediția I. A.: 01034. Pentru bibliotecile mici indicele de clasificare 796 R.

Tiparul executat la Intreprinderea Poligrafică Cluj, str. Brassai 5—7. — R.P.R.
2445/1956.

Scanned with OKEN Scanner